

HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

Radosław Bella

Dịch bởi: Thái Đào

OLYMPIQUE DE MARSEILLE – MÙA GIẢI 2014/15

LỜI NÓI ĐẦU:

18 tháng làm việc vừa qua được chuyển hóa thành xấp xỉ 160 trang, hơn 20 000 từ và 500 bức họa, chỉ để đạt đến mục đích cuối cùng là hiểu rõ hơn về Marcelo Bielsa – một thiên tài chiến thuật. Những gì tôi viết đều được cố gắng giải thích bằng ngôn ngữ bóng đá. Tôi không muốn quyển sách điện tử này trở thành một tài liệu nghiên cứu, bởi tôi vẫn không quên câu châm ngôn của giáo sư Vitor Frade: “Bóng đá vẫn chỉ là một trò chơi và không nên được xem xét như một đề tài khoa học. Thế nhưng, tính khoa học của bóng đá cũng là quá nhiều, để không chỉ được xem là một trò chơi.” Tôi không muốn xem các trận đấu dưới góc nhìn của một chuyên viên phân tích vì đó không phải là công việc của tôi. Các tình huống và con số được thuật lại chỉ là một sự phản ánh những ý tưởng và số liệu trong bối cảnh chiến thuật của bóng đá. Tôi cũng không có ý định để niềm đam mê bóng đá của bản thân bắt đầu và kết thúc với chiếc máy vi tính bởi vì vị trí của một huấn luyện viên là ở trên sân.

Mục tiêu chính của tôi là tìm hiểu và khám phá nhiều chi tiết nhất có thể để hỗ trợ cho sự phát triển của các đội bóng và cầu thủ của tôi trong tương lai. Tôi mong rằng bạn cũng sẽ thấy quyển sách này hữu ích, vì tôi quan niệm rằng công tác huấn luyện tốt sẽ cho ra những cầu thủ giỏi. Sau hàng tiếng đồng hồ phân tích Marcelo Bielsa, tôi đi đến kết luận rằng đây là một nền tảng đầy thử thách, nhưng cũng đang dần phát triển, để tiếp tục học hỏi. Với tôi việc học hỏi những điều quan trọng thường diễn ra trong sự gian nan. Những gì mà tôi hiểu được, tôi sẽ cố gắng miêu tả lại. Còn những gì khó hiểu với bản thân tôi, tôi sẽ tiếp tục phân tích kỹ hơn. Nhưng, tôi không muốn trở thành một đầy tớ cho những ý tưởng của “El Loco”, bởi chỉ khi những ý tưởng ấy trở thành một phần trong phong cách của huấn luyện viên, thì khi đó những ý tưởng ấy mới có thể hấp dẫn và lan truyền rộng rãi hơn. Tôi mong mọi người sẽ rút ra được những kết luận và nghi ngờ cho bản thân.

2 năm trước quyển sách điện tử của tôi được hoàn thành. 160 trang được viết bằng tiếng Ba Lan. Sau đó tôi nghĩ rằng một phiên bản tiếng Anh sẽ là tốt để kết nối với các HLV trên khắp thế giới. Nhưng rồi mọi người đưa ra góp ý cho tôi. Và nhờ việc được gặp gỡ những con người rất thân thiện nên tôi mới có cơ hội được đưa lên Internet phiên bản tiếng Tây Ban Nha, tiếng Đức và tiếng Nga. Nhưng tôi không nghĩ rằng tôi có thể được gặp một người Việt bao giờ. Daryl (Thái) ngỏ ý dịch quyển sách của tôi cho các HLV Việt Nam. Em ấy rất đam mê về bóng đá nên thậm chí đã nói với tôi rằng sẽ hoàn thành quyển sách trong vòng 3 tháng. Thế giới này thật nhỏ bé nhờ vào những người như Daryl! Hôm nay là một ngày thật tuyệt vời đối với tôi và tôi hy vọng rằng sẽ có thêm những HLV khác giống như tôi tiếp cận được quyển sách này! Xin cảm ơn.

Radosław Bella

Học trò của quả bóng tròn.

Radosław Bella, một người thuộc thế hệ huấn luyện viên trẻ (người đã từng có kinh nghiệm làm việc tại cấp độ cao nhất của bóng đá Ba Lan - Ekstraklasa tại đội Miedź Legnica cùng với HLV Dominik Nowak, khi làm việc cùng anh ấy dưới vai trò huấn luyện viên đội trẻ và tại Śląsk Wrocław dưới vai trò huấn luyện viên cá nhân cho các thành viên tiềm năng của học viện) đã làm việc miệt mài để phân tích các trận đấu của Olympique de Marseille, được dẫn dắt bởi Marcelo Bielsa ở mùa giải 2014/15.

Điều này đem đến một góc nhìn thú vị về vị huấn luyện viên ấy, người thường tìm cách thích nghi đội bóng của mình với lối chơi của đối phương, nhưng luôn giữ được bản sắc của bản thân. Bielsa luôn nhấn mạnh rằng một đội bóng xuất sắc không chỉ thi đấu dựa vào đối phương và luôn đặt trọng tâm lên việc tấn công trực diện, điều khó thực hiện nhất trong bóng đá. Ông ấy đánh giá quá trình phát triển của một tập thể dựa trên số tình huống ghi bàn được tập thể ấy tạo ra. Bielsa cũng nhấn mạnh rằng ông không thích các đội bóng chỉ dựa trên những cá nhân trong đội, bởi những đội như thế sẽ thi đấu thất thường dựa vào phong độ của những cá nhân ấy.

"Vì sao họ nói tôi là gã điên? Bởi vì những phương án mà tôi đã chọn thường không phải là những gì mà những người khác đã chọn." Tôi nghĩ những lời này phản ánh đúng nhất cách Bielsa tiếp cận triết lý bóng đá của ông.

K. Paluszek

Giám đốc Đào tạo Śląsk Wrocław S.A.

Nghiên cứu của Radosław Bella thuộc những nghiên cứu nước ngoài về bóng đá hiện đại ngày càng phổ biến, đề cập về quá trình phân tích chiến thuật của các đội bóng cụ thể hay triết lý tập luyện. Cho đến nay, chúng ta không có những xuất bản như thế này trong thị trường nội địa, thế nên chúng ta nên chấp nhận tài liệu về triết lý bóng đá của Marcelo Bielsa – một trong những huấn luyện viên xuất sắc nhất thế giới – là sự trau dồi đáng kể cho nền văn học bóng đá Ba Lan. Hồ sơ Chiến thuật – Marcelo Bielsa, sau khi đã đọc từ đầu đến tận trang cuối, thể hiện sự tận tâm mà Bella đã đặt vào bài phân tích và trình bày những vấn đề chiến thuật đã được đề cập. Những

biến thể và chi tiết chiến thuật, miêu tả linh hoạt và đồ họa hình ảnh là những ưu điểm nổi bật của bài nghiên cứu này. Tôi rất khuyến khích các huấn luyện viên đọc qua quyển sách này.

M. Stępiński

Phân tích viên Đội tuyển bóng đá nữ Ba Lan

Xin chúc mừng Radosław vì đã xuất bản thành công quyển sách điện tử đem đến cho người đọc góc nhìn phân tích cặn kẽ hơn về một trong những huấn luyện viên cấp tiến nhất – Marcelo Bielsa.

Tôi được gặp Rado khi anh ấy đến Ludogorets trong một chuyến thăm đội bóng để mở mang kiến thức của bản thân vào tháng Mười một 2018. Radosław rõ ràng là một huấn luyện viên say mê trong việc mở mang kiến thức của bản thân về mọi khía cạnh của công tác huấn luyện và sự hòa hợp khoa học vào quá trình huấn luyện của cậu ấy. Radosław trình bày sự phân tích phác đồ chiến thuật của vị huấn luyện viên đẳng cấp này, nhưng đồng thời cũng cho thấy sự thấu hiểu về những nguyên tắc thi đấu lớn và nhỏ thông qua các phương diện chiến thuật. Chúng ta như là những người đọc nhận được những phân tích về một chiến thuật của cụ thể từng trận đấu và những phân tích ấy liên quan thế nào đến phác đồ chiến thuật của Bielsa. Bản thân Radosław cũng là một huấn luyện viên cấp tiến, và điều này được thể hiện trong sự áp đặt và cống hiến để đưa quyển sách này đến tay các huấn luyện viên. Các huấn luyện viên sẽ có thể dùng quyển sách này để củng cố phác đồ và mô hình chiến thuật trong quá trình phát triển của bản thân. Các khái niệm chiến thuật đều được Radosław làm rõ trong các bài phân tích, vì thế huấn luyện viên ở tất cả các cấp đều có thể trau dồi và nâng cao kiến thức bóng đá của bản thân.

Ian Coll

Trưởng ban Khoa học Thể thao của PFC Ludogorets Razgrad (Bulgaria)

Cựu Trưởng ban Khoa học Thể thao của Glasgow Celtic (Scotland)

LỜI CẢM ƠN:

Quyển sách điện tử này không thể được hoàn thành mà không có sự giúp đỡ của rất nhiều người. Tôi muốn cảm ơn và chia sẻ tình yêu giành cho vợ tôi Anna, con tôi Stasiu, phụ huynh và anh trai của tôi. Tôi luôn cảm nhận được sự hỗ trợ của mọi người.

Chất lượng của quyển sách điện tử này cũng được kiểm tra bởi sự giúp đỡ to lớn của ngài Krzysztof Paluszek. Xin cảm ơn sự giúp đỡ và thời gian quý giá mà ông đã giành cho tôi.

Tôi cũng xin công nhận và cảm ơn ông Ian Coll và ông Sławek Cisakowski vì những đánh giá chân thật và thời gian bỏ ra để chỉnh sửa những lỗi trong quyển sách của tôi.

Tôi cũng xin cảm ơn tất cả mọi người, những người đã dạy dỗ và huấn luyện viên mà tôi đã từng có cơ hội gặp trên con đường huấn luyện của tôi.

Và cuối cùng, tôi cũng xin cảm ơn những người mà tôi hi vọng sẽ được gặp bởi vì quyển sách này. Đôi khi sự kết thúc chính là một khởi đầu mới.

Radosław Bella

MỤC LỤC

LỜI NÓI ĐẦU	1
LỜI CẢM ƠN.....	4
VỀ RADOSŁAW BELLA.....	7
GIỚI THIỆU	7
MARCELO BIELSA	7
ĐÔI LỜI TỪ TÁC GIẢ.....	8
CHÚ GIẢI.....	9
VÒNG 1: sơ đồ đội hình.....	10
VÒNG 2: cuộc đối đầu của ta với đội bạn.....	17
VÒNG 3: sự khởi đầu của những chiến thắng.....	23
VÒNG 4: một đội bóng của Bielsa	27
VÒNG 5: hệ thống áp sát	34
VÒNG 6: cách di chuyển.....	38
VÒNG 7: tận dụng lợi thế quân số	41
VÒNG 8: giành quyền kiểm soát bóng	46
VÒNG 9: phương án thi đấu.....	50
VÒNG 10: bẫy áp sát.....	53
VÒNG 11: chuỗi tám chiến thắng bị chặn đứng.....	55
VÒNG 12: áp đặt lối chơi lên đối phương	60
VÒNG 13: cách thi đấu ngoài biên	63
VÒNG 14: sự chú ý đến quả bóng	66
VÒNG 15: ở giữa các tuyến phòng ngự.....	69
VÒNG 16: điều đối phương không thể thấy.....	72
VÒNG 17: lối chơi của ta = vấn đề của đối phương	76
VÒNG 18: lạc lối trong không gian.....	80
VÒNG 19: bên ngoài khu vực có bóng	83
VÒNG 20: đưa bóng ra sau các tiền vệ đối phương	87
VÒNG 21: di chuyển vào vòng cấm.....	93

VÒNG 22: không quá bốn đường chuyền	96
VÒNG 23: khi từng mét đều quan trọng	99
VÒNG 24: giữ vững kế hoạch	102
VÒNG 25: kiểu tổ chức tấn công la Salida la Volpiana	106
VÒNG 26: để mất bóng sẽ không thành vấn đề	110
VÒNG 27: phía sau lưng đối phương	115
VÒNG 28: đường chuyền quyết định.....	120
VÒNG 29: tính an toàn	125
VÒNG 30: các tình huống hoán đổi vị trí	130
VÒNG 31: hệ thống kèm người	134
VÒNG 32: chuyển hướng tấn công.....	146
VÒNG 33: hãy chuyền và chạy đi bạn tôi.....	151
VÒNG 34: tấn công một cách liều lĩnh.....	157
VÒNG 35: các trục trên sân	161
VÒNG 36: cầu thủ thứ tư là người vô dụng	166
VÒNG 37: sự cân bằng	171
VÒNG 38: lời tạm biệt.....	177
TÓM LƯỢC.....	182
RADOSŁAW BELLA	182

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

OLYMPIQUE DE MARSEILLE: MÙA GIẢI 2014/2015

GIỚI THIỆU:

Mục đích chính của quyển sách này là để minh họa, cho dù chỉ là một phần nhỏ, sự thiên tài của Marcelo Bielsa. Đây là một tập các ghi chú dựa trên sự phân tích của tác giả về các trận đấu của Olympique de Marseille ở mùa giải 2014/15. Các khái niệm chiến thuật và tính lặp lại của các hành vi tập thể có thể được dùng làm niềm cảm hứng để tạo nên những suy nghĩ trong cách huấn luyện của bạn. Cho dù thế, tôi không hề biết được chiến thuật cụ thể của từng trận đấu và vai trò cá nhân của mỗi cầu thủ, vì thế quyển sách này không thể được xem là chân lý mà không cần đòi hỏi thêm chứng cứ, và bất cứ nỗ lực áp dụng các khái niệm chiến thuật được trình bày có thể dẫn đến thất bại. Quyển sách này được xuất bản cho những mục đích giáo dục – không phải cho thương mại.

VỀ MARCELO BIELSA:

Là huấn luyện viên chuyên nghiệp người Argentina và là một cựu cầu thủ thi đấu ở vị trí hậu vệ. Ở tuổi 35, ông trở thành HLV của đội bóng nơi ông lớn lên - Newell's Old Boys. Từ năm 1998–2004 ông được bổ nhiệm làm HLV trưởng của đội tuyển Argentina. Sau khi giành được rất nhiều thành tích (Huy chương vàng Olympic và á quân Copa America), ông từ chức cùng với câu nói: "6 năm làm việc cùng với đội tuyển quốc gia là một nỗ lực to lớn có thể so sánh với 20 làm việc tại một đội bóng." Năm 2007, Bielsa trở thành HLV trưởng của đội tuyển Chile, nơi mà ông đã giúp đội tuyển giành được tấm vé dự World Cup sau 12 năm làm việc cùng đội tuyển, và lọt vào đến vòng 1/8 chung cuộc. Vào tháng 7 2011, ông trở thành HLV trưởng của Athletic Bilbao (TBN). Ông cộng tác với đội bóng xứ Basque cho đến năm 2013 sau khi giành được ngôi á quân tại Europa League và Cúp

RADOSŁAW BELLA

...

HLV người Ba Lan. 32 tuổi. Hiện đang là HLV tại đội U16 và đội trẻ SMS của Śląsk Wrocław. Đã từng là HLV trưởng của đội dự bị MKS Miedź Legnica (Giải hạng 3 Ba Lan).

Sở hữu bằng A HLV của UEFA. Tác giả của blog huấn luyện

www.szachimat.com – Radosław Bella – Blog Trenerski. Học viên Tâm lý học tại trường đại học SWPS ở Wrocław. Đã tham dự vô số hội thảo huấn luyện ở Ba Lan và khắp thế giới. Đã theo học khóa Football Periodisation tại Amsterdam và khóa Periodizacão Tática tại Porto và Football Braining tại Porto. Đã từng thực tập huấn luyện ở nước ngoài. Được truyền cảm hứng bởi phong cách của Marcelo Bielsa qua nhiều năm.

quốc gia Tây Ban Nha (Copa del Rey) ở mùa giải đầu tiên với Bilbao. Đầu mùa giải 2014/2015, Olympique de Marseille (Pháp) công bố họ đã chính thức bổ nhiệm ông trở thành HLV của đội bóng.

Đội bóng của ông về đích thứ 4 chung cuộc tại giải vô địch quốc gia Pháp (Ligue 1). Vào ngày 9 tháng 8, 2015, sau khi để thua SM Caen trong trận giao hữu đầu tiên của mùa giải mới, ông đệ đơn từ chức. Đầu mùa giải 2017/2018, ông trở thành HLV của Lille OSC (Pháp), đội bóng nơi ông nắm giữ ghế nóng đến tháng 12 2017. Kể từ ngày 15 tháng 7, 2018, ông được bổ nhiệm làm HLV trưởng của Leeds United F.C. (Anh), đội bóng khi đó vẫn còn thi đấu tại giải Hạng nhất Anh (EFL Championship). Ông cùng Leeds đã giành được tấm vé trở lại giải Ngoại hạng Anh (Premier League) sau khi đăng quang ở mùa giải 2019/2020.

ĐÔI LỜI TỪ TÁC GIẢ:

Marcelo Bielsa được xem là người thầy lớn lao nhất của rất nhiều huấn luyện viên như: Mauricio Pochettino, Diego Simeone, Jorge Sampaoli và Pep Guardiola. Ông cũng là nguồn cảm hứng cho rất nhiều huấn luyện viên – những người vẫn miệt mài phân tích các ý tưởng của ông cho bóng đá.

Biệt danh "El Loco" (Gã điên) thể hiện tính cách của ông một cách toàn diện. Ông được biết đến là một người mong muốn đạt được sự hoàn hảo mỗi ngày, và ở vạch đích đích bạn sẽ thấy được một tập thể không bị lung lay bởi bất cứ ai, áp dụng phong cách chơi bóng rắn rỏi, ngay cả trong giai đoạn tấn công, chạy nhanh hơn và trong khoảng thời gian dài hơn 90 phút. Ông là một người tiên phong, duy tâm, cầu toàn, và một người cuồng bóng đá là những biệt danh thường được nhắc đến, mô tả hoàn hảo tính cách và phong cách làm việc của ông.

Áp sát tầm cao, chiến thuật áp sát ở khu vực cao nhất và nhanh nhất để giành lại bóng từ đối phương, sự tuân thủ chiến thuật, cùng với sự sáng tạo khi có bóng là những nền tảng cho ý tưởng huấn luyện của ông. Nếu như lối chơi của đội bóng đúng là dấu ấn của vị huấn luyện viên, thì ta có thể nhận thấy điều đó rất rõ tại Marseille. Thường được xem là "bóng đá tổng lực" (total football), phong cách mà Les Phocéens (Phoenicians) thi đấu là rất độc đáo.

Những hành vi tưởng chừng như điên rồ của các cầu thủ, các khái niệm chiến thuật không logic đối với góc nhìn chung và lối chơi với cường độ cao có thể xem là điên rồ... nhưng thường thì "trong sự điên rồ ấy luôn có một đầu pháp". Tôi đã lần đầu tiên được thấy các sự kiện trong rất nhiều khoảnh khắc của trận đấu. Nhưng không may, tôi không có cơ hội được gặp hoặc trò chuyện với Marcelo Bielsa nhưng phân tích các trận đấu của đội ông ấy là một cơ hội học hỏi tốt và đồng thời cũng là một thử thách lớn. Thật khó để phân tích chiến thuật của một vị huấn luyện viên với những hiểu biết đi trước thời đại. Trong quá trình phân tích mỗi trận đấu, tôi cố gắng gạt bỏ đi những tín ngưỡng của bản thân. Tôi luôn

tin rằng để hiểu một thứ gì đó nhiều lần, bạn phải bỏ đi cách suy nghĩ khuôn khổ – những gì đã học được trong quá khứ. Bạn phải tìm kiếm những ý tưởng mới để hiểu El Loco, người đã từng nói:

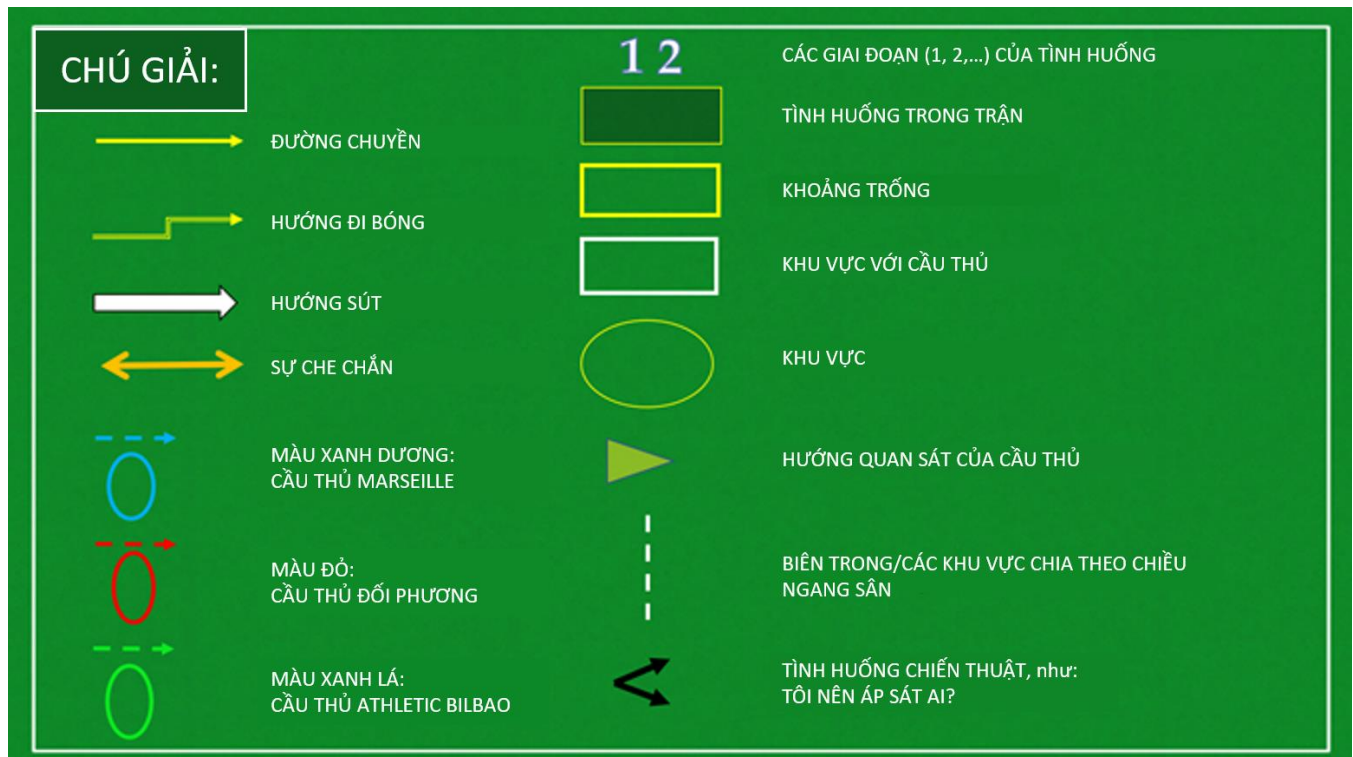
“A man with new ideas is a madman, until his ideas triumph.”

(“Một người với những ý tưởng mới luôn là một kẻ điên, cho đến khi những ý tưởng ấy thành công.”)

Tôi mời bạn cùng làm quen với các ý tưởng dưới đây.

Radosław Bella

CHÚ GIẢI:

VÒNG 1: sơ đồ đội hình

09/08/2014. SVĐ Armand-Cesari, Bastia. Trong khuôn khổ giải vô địch quốc gia Pháp (Ligue 1).

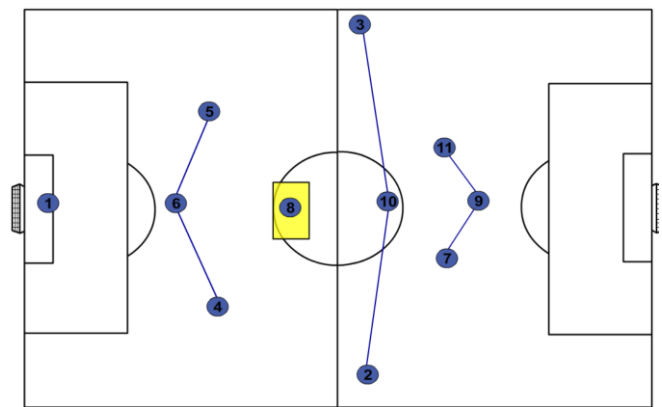
“I always tell my guys that our playing style is about movement”

(“Tôi luôn nói với học trò rằng cách chơi của chúng ta chính là sự di chuyển”)

S.C. BASTIA 3-3 OLYMPIQUE DE MARSEILLE

Đây chính là trận đấu chính thức đầu tiên dưới sự dẫn dắt của Marcelo Bielsa tại Ligue 1. Đối thủ đầu tiên, S.C. Bastia, thi đấu với sơ đồ 1-4-4-1-1. OM xuất phát với sơ đồ rất phổ biến với họ và sẽ được thể hiện rõ hơn trong tương lai 1-3-1-3-3 luân phiên với 1-3-3-1-3.

Tiền vệ trung tâm (được đánh dấu màu vàng) đóng vai trò rất quan trọng khi tổ chức tấn công. Anh ấy thường xuất hiện phía sau tuyến áp sát đầu tiên của đối phương – các tiền đạo, và chọn vị trí đứng khác họ: theo chiều dọc hoặc ngang. Bất kể số lượng cầu thủ đối phương ở tuyến áp sát đầu tiên, cách chọn vị trí đứng của anh ấy thường luôn đem lại một phương án chuyển bóng, sau khi 2 cầu thủ Bastia bị vượt qua.

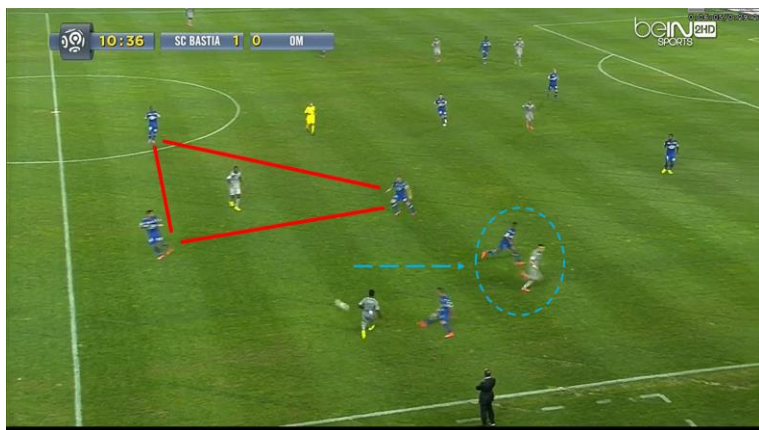

Tiền vệ PHÒNG NGỰ

Anh ấy có vai trò quan trọng trong bàn thắng đầu tiên của đội. Sau 8 đường chuyền (bao gồm hai lần chuyển hướng tấn công), Marseille có được bàn thắng.

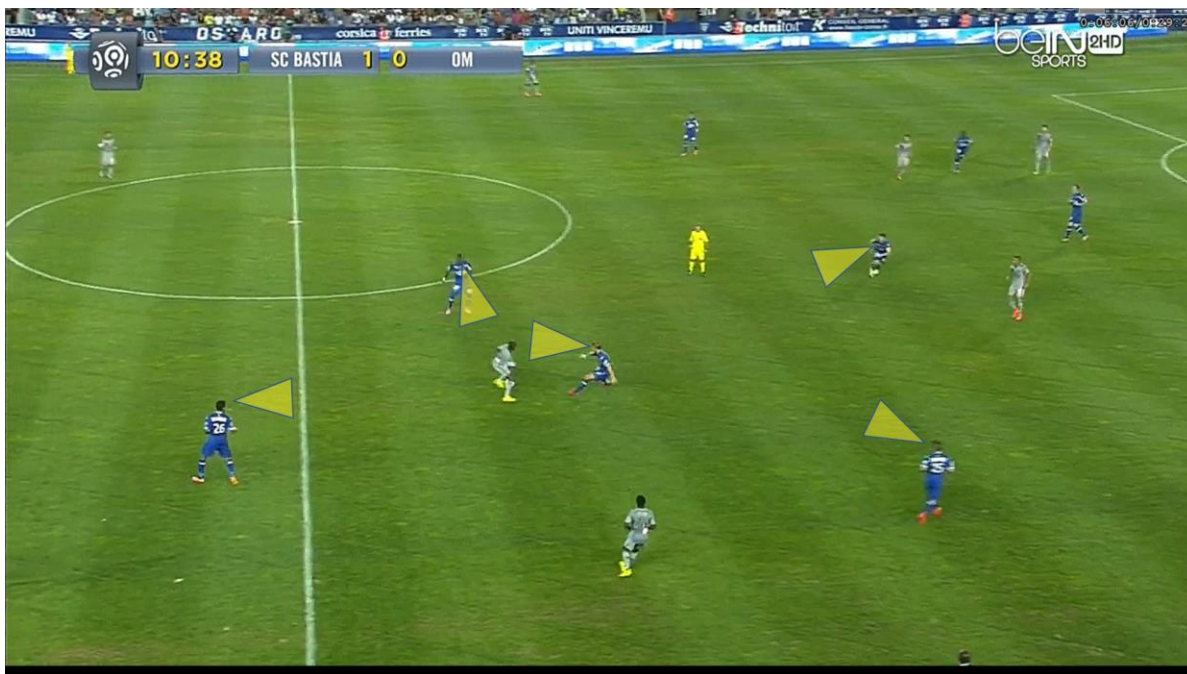
MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

• • •

Florian Thauvin (được đánh dấu màu xanh) thu hút cầu thủ đối phương bằng tình huống di chuyển của anh ấy, tạo khoảng trống cho các tiền vệ khác, những người đang chọn vị trí đứng giữa các tuyến của đối phương. Với Marseille, mọi thứ đều được dựa trên sự chuyển động. Một cầu thủ thường rất chịu khó di chuyển – như Thauvin trong tình huống này di chuyển ra sau hậu vệ trái đối phương – nhưng sẽ không nhận bóng. Thay vào đó quả bóng sẽ tìm đến một người đồng đội của anh ấy (trong tình huống này là Imbula), người tận dụng đối phương rời vị trí.

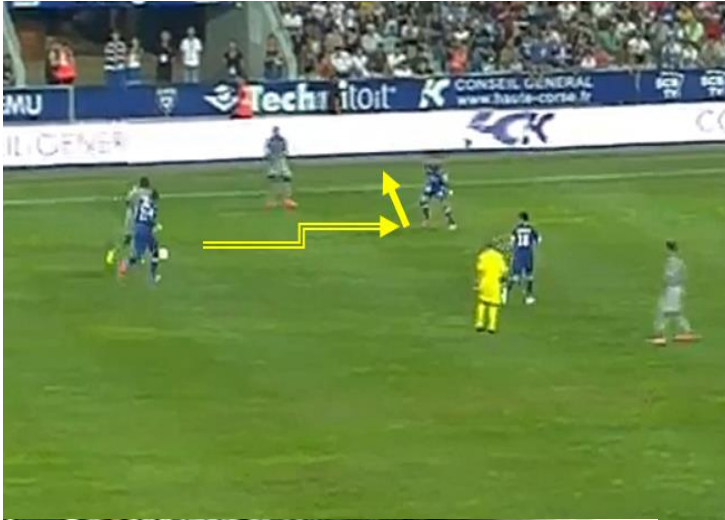
Ưu điểm lớn nhất của việc bố trí cầu thủ giữa các tuyến là một cầu thủ có thể thu hút sự chú ý của nhiều hơn một cầu thủ đối phương. Điều này tạo ra thêm thời gian cho cầu thủ ấy mỗi khi nhận bóng, điều mà các cầu thủ Marseille tận dụng trong tình huống dưới, giữa các tuyến dọc và ngang:

Một yếu tố bất ngờ khác trong bàn thắng đầu tiên là việc đi bóng trực diện đến đối phương. Điều này có thể là một bất ngờ, nhưng khi đi bóng trực diện đến đối phương, đến một thời điểm nào đó cầu thủ ấy buộc phải gây áp lực lên cầu thủ có bóng. Điều này cũng đồng nghĩa là anh ấy sẽ phải bỏ vị trí của mình. Và đây là thời điểm tốt nhất để chuyền bóng.

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

• • •

Quả bóng ở đâu, ở đó sẽ có áp lực. Khi đi bóng thẳng đến đối phương (cầu thủ áo xanh) ta có thể lường trước hai viễn cảnh. Hậu vệ sẽ tạo áp lực và bỏ vị trí, hoặc đứng bị động và khi ta chuyền bóng cho một đồng đội, đối phương sẽ bị lỡ nhịp khi truy cản ta.

Như tôi đã đề cập trước khi hậu vệ Bastia bỏ vị trí, đây là thời điểm hợp lý nhất để chuyền bóng. Chỉ với một đường chuyền ta đã có thể đánh bại một cầu thủ đội bạn, tạo ra thêm khoảng trống cho người nhận bóng. Cầu thủ có bóng khi này phải thật sự kiểm soát được vị trí của đối phương và quả bóng. Đây chính là giải pháp thông thường nhất để giành chiến thắng tình huống 2 đánh 1. Sau tình huống đó Marseille có được bàn thắng từ một quả tạt.

Các trung vệ hay tiền vệ rất thường xuyên đi bóng trực diện đến cầu thủ đối phương đang chờ hành động của anh ấy. Điều quan trọng nhất chính là quan sát cách di chuyển của đối phương.

3 PHƯƠNG ÁN ĐỂ GIẢI QUYẾT TÌNH HUỐNG NÓI TRÊN

PHƯƠNG ÁN A (khi đối phương ở thế bị động):

PHƯƠNG ÁN B (khi đối phương khóa tuyến chuyền bóng đến tiền đạo cánh):

PHƯƠNG ÁN C (khi đối phương khóa tuyến chuyền bóng đến tiền vệ trung tâm):

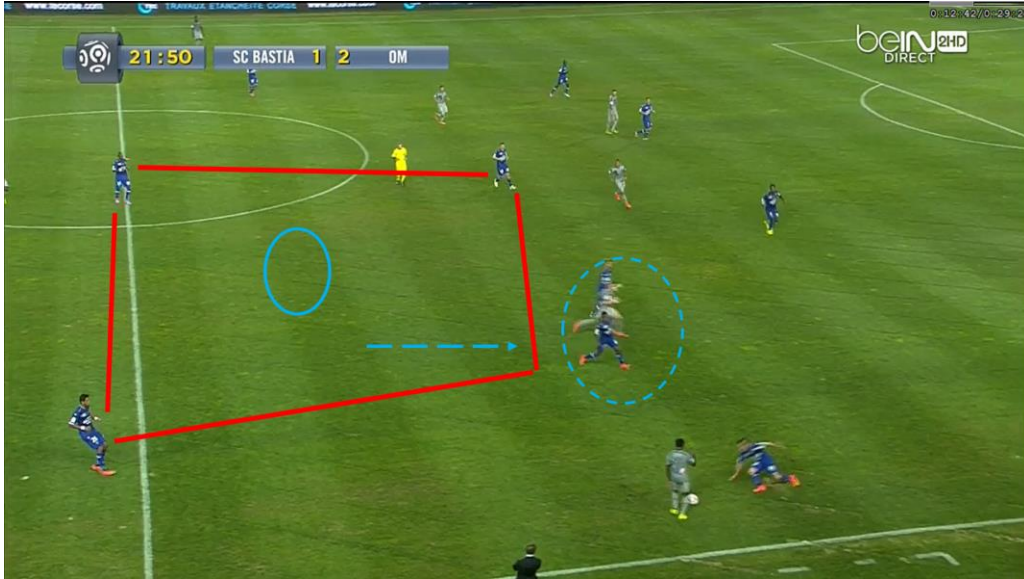

Tất cả phương án này đều dựa trên hành động của đối phương. Nếu anh ấy áp sát cầu thủ có bóng và khóa tuyến chuyền bóng vào giữa – tuyến chuyền bóng ra biên sẽ được mở ra. Nếu anh ấy khóa tuyến ngoài biên – tuyến chuyền bóng vào giữa sẽ được mở ra. Đi bóng trực diện đến cầu thủ ấy khiến anh ấy phải bỏ vị trí. Đó chính là tín hiệu để một đồng đội (người đã chọn vị trí đứng phía sau cầu thủ đội bạn để tạo phương án chuyền bóng) tiến đến và sau khi nhận bóng, đưa bóng đến với đồng đội khác đang hướng về phía tấn công.

10 phút sau một tình huống tương tự diễn ra, nhưng lại thiếu cầu thủ đứng giữa các tuyến. Một lần nữa, một cầu thủ Marseille di chuyển ra phía sau hậu vệ trái của đội bạn, kéo theo cầu thủ đang kèm mình, và tạo khoảng trống ở giữa. Không may, cầu thủ có bóng lại không có phương án chuyền bóng nào và họ đã để mất bóng.

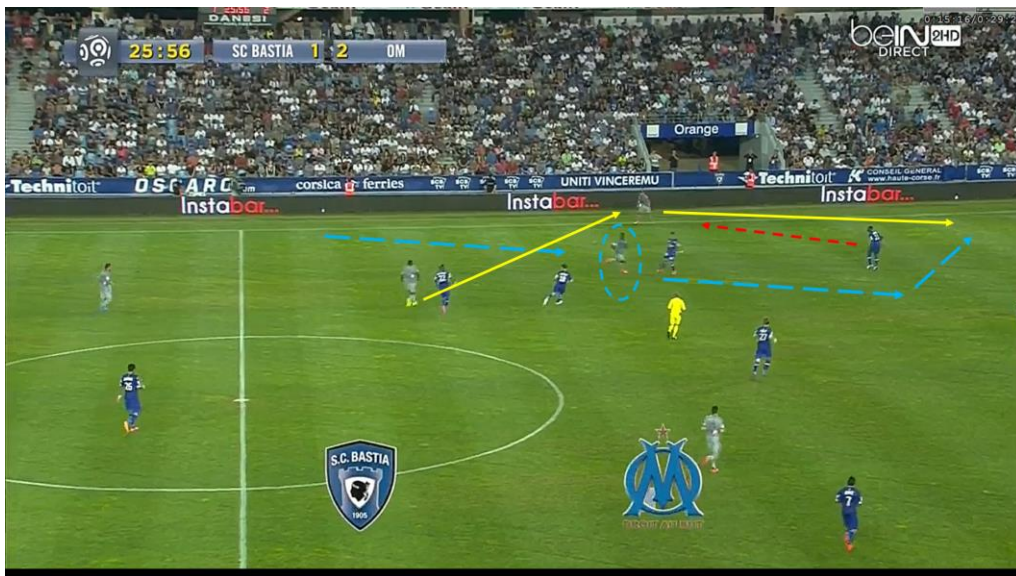
MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

• • •

HẬU VỆ CÁNH:

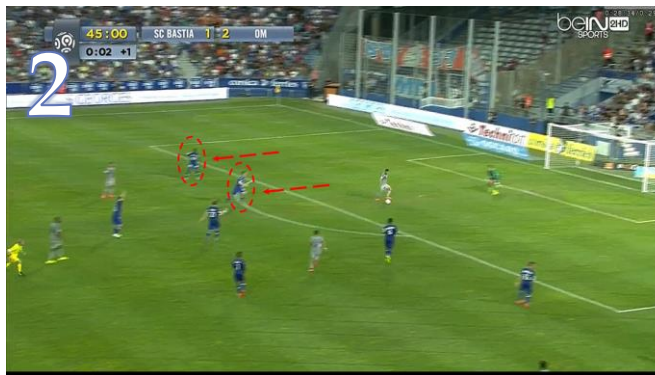
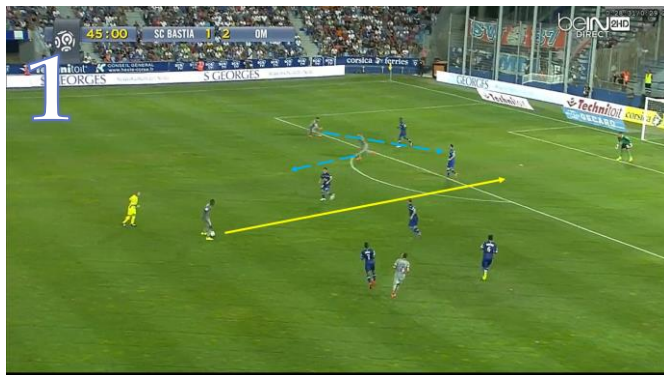
Mỗi cầu thủ có nhiệm vụ gây ảnh hưởng lên vị trí đứng của cầu thủ đối phương bằng tình huống di chuyển của bản thân. Thường thì sự hoán đổi vị trí ngoài biên được dùng để di chuyển cầu thủ đội bạn, để một trong các cầu thủ luôn có một phương án chuyền bóng mở. Sự di chuyển của hậu vệ cánh – di chuyển vào trong – mở ra đường chuyền đến tiền đạo cánh. Nhưng tình huống không kết thúc tại đó. Chỉ sau khi tiền đạo cánh có bóng, tình huống di chuyển tiếp theo của hậu vệ cánh là di chuyển ra phía sau của hậu vệ phải đối phương, người đang áp sát tiền đạo cánh có bóng. Đây là hành vi rất phổ biến của các hậu vệ cánh:

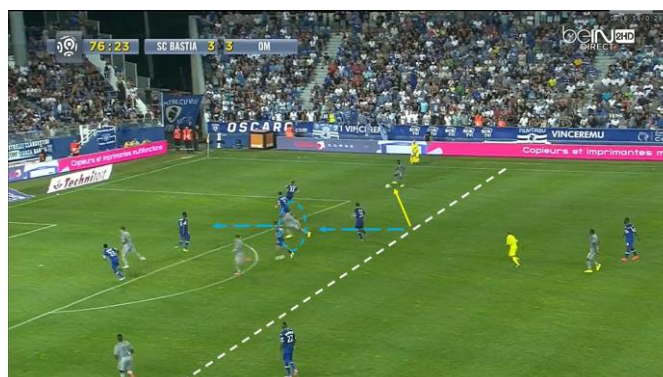
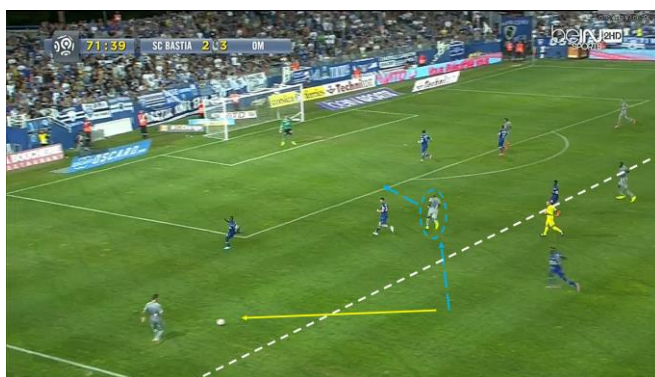
MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

• • •

Với tình huống đầu tiên các cầu thủ Marseille đã tạo được khoảng trống, sau đó họ chọn cầu thủ có vị trí đứng tốt nhất để chuyền bóng. Việc chuyền bóng và di chuyển luôn thay đổi tình huống, và qua đó cũng thay đổi vị trí của đối phương. Thế nên, các cầu thủ phải luôn quan sát và phân tích những thay đổi xung quanh.

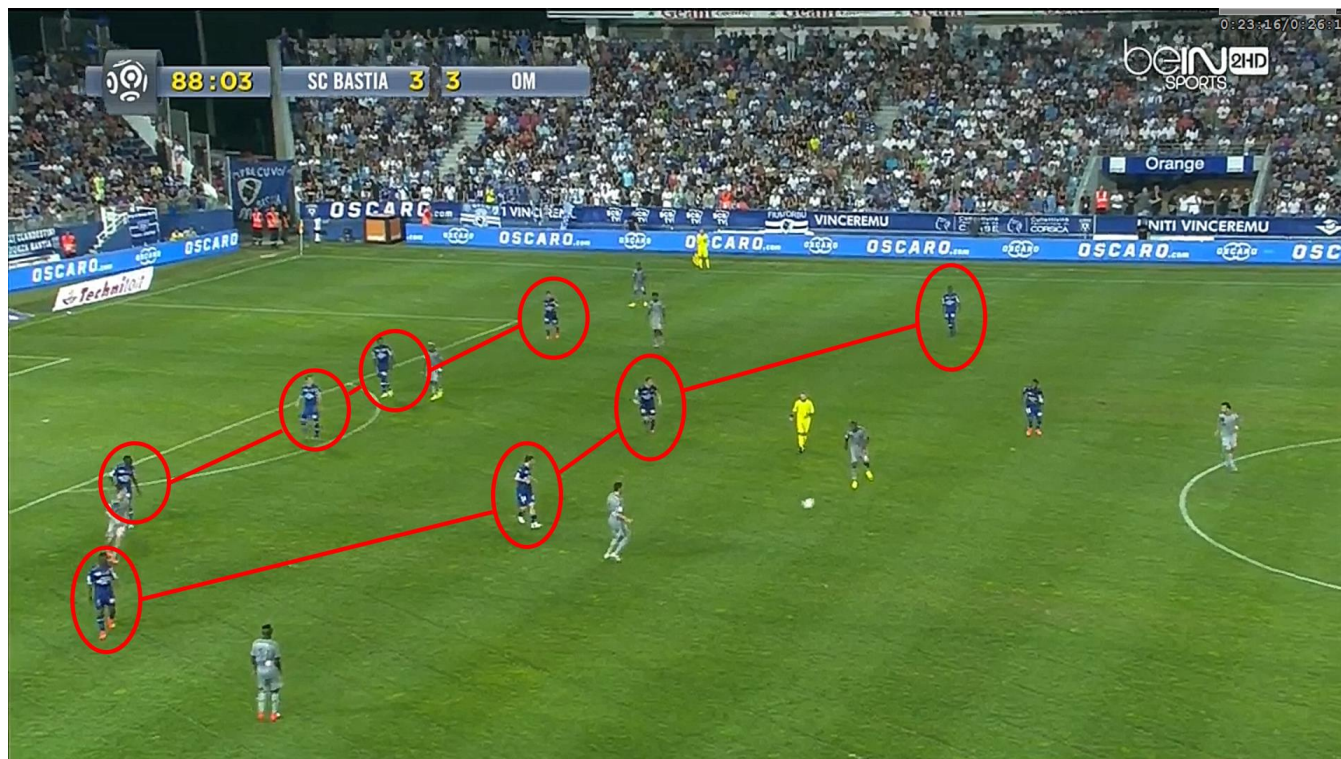
Khi cầu thủ có bóng đang hướng về hướng tấn công và không bị áp sát, một tình huống hoán đổi nữa của các cầu thủ phía trên (phía trước quả bóng) diễn ra. Sự cơ động luôn làm ảnh hưởng đến vị trí của các cầu thủ đối phương và chuyền bóng ra phía sau tuyến hậu vệ của đội bạn có vẻ là ưu tiên hàng đầu với đội bóng của Marcelo Bielsa. Sau khi thâm nhập 1/3 cuối sân (final third) (đường kẻ trắng), các cầu thủ sẽ hướng đến việc kết thúc tình huống tấn công. Tình huống di chuyển của hậu vệ cánh, người đã chuyền bóng đến cầu thủ không bị kèm ngoài biên, thể hiện rằng anh ta không còn hứng thú tham gia vào tình huống ở trong phần sân này. Một số lượng lớn các đường tạt (sau khi hai bàn thắng được ghi) có vẻ như kiểm chứng được điều này:

Những tình huống mắc lỗi cũng thể hiện rõ ràng trong trận đấu này. Thế nhưng, đây chỉ mới là trận đấu đầu tiên mà Marseille trình diễn thứ bóng đá họ sẽ trình diễn trong tương lai gần. Một đội bóng với thiên hướng tấn công với bảy, tám, hay đôi khi chín cầu thủ bên phần sân đội bạn.

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

...

Thế nhưng, đội bóng của Bielsa càng thi đấu tốt hơn và tỏ ra khó đoán đối với các đội bạn. Di chuyển liên tục và hoán đổi vị trí được áp dụng để nhắm đến việc phá rối khối phòng ngự của các đội mang thiên hướng phòng ngự và dựa vào phòng ngự phản công.

VÒNG 2: cuộc đối đầu của ta với đội bạn

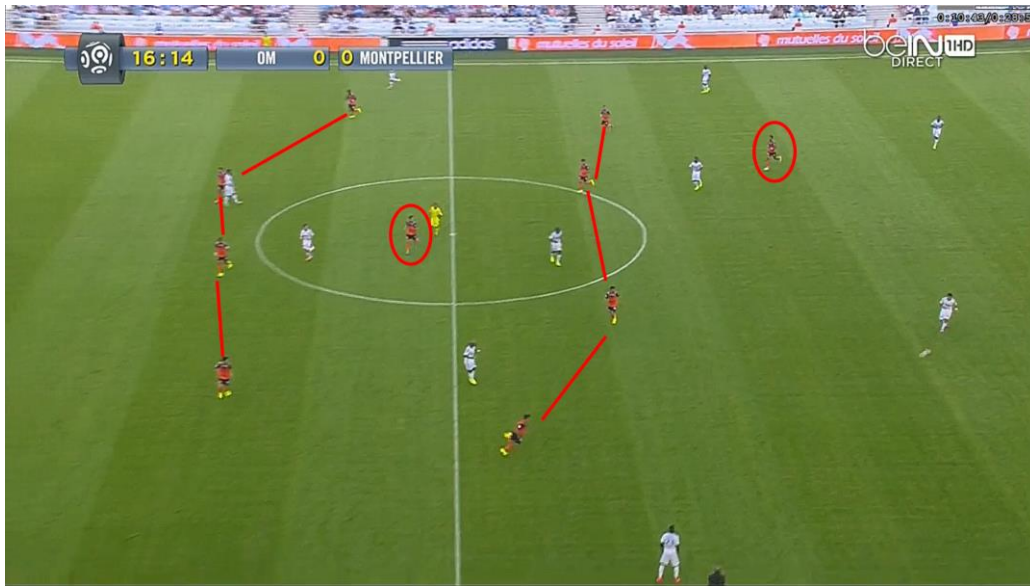
17/08/2014. Sân Orange Velodrome, Marseille. Ligue 1.

“A great team isn’t dependent on the opponent’s game.”

(“Một đội bóng xuất sắc không thi đấu dựa vào cách chơi của đối phương.”)

OLYMPIQUE DE MARSEILLE 0-2 MONTPELLIER HSC

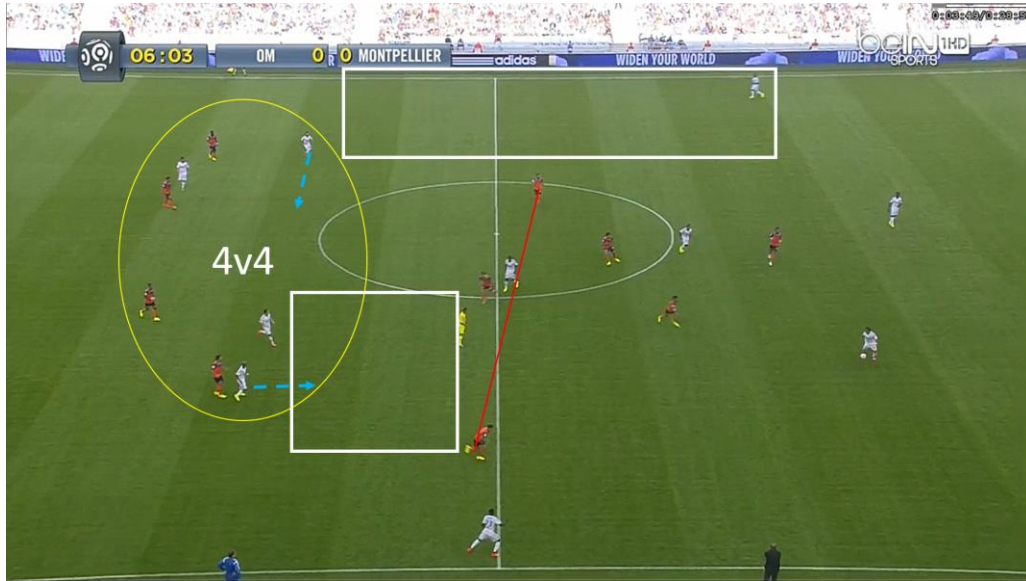
Trong trận đấu thứ hai Marseille đối đầu với một đội bóng thi đấu với sơ đồ 1-4-1-4-1 rất hẹp.

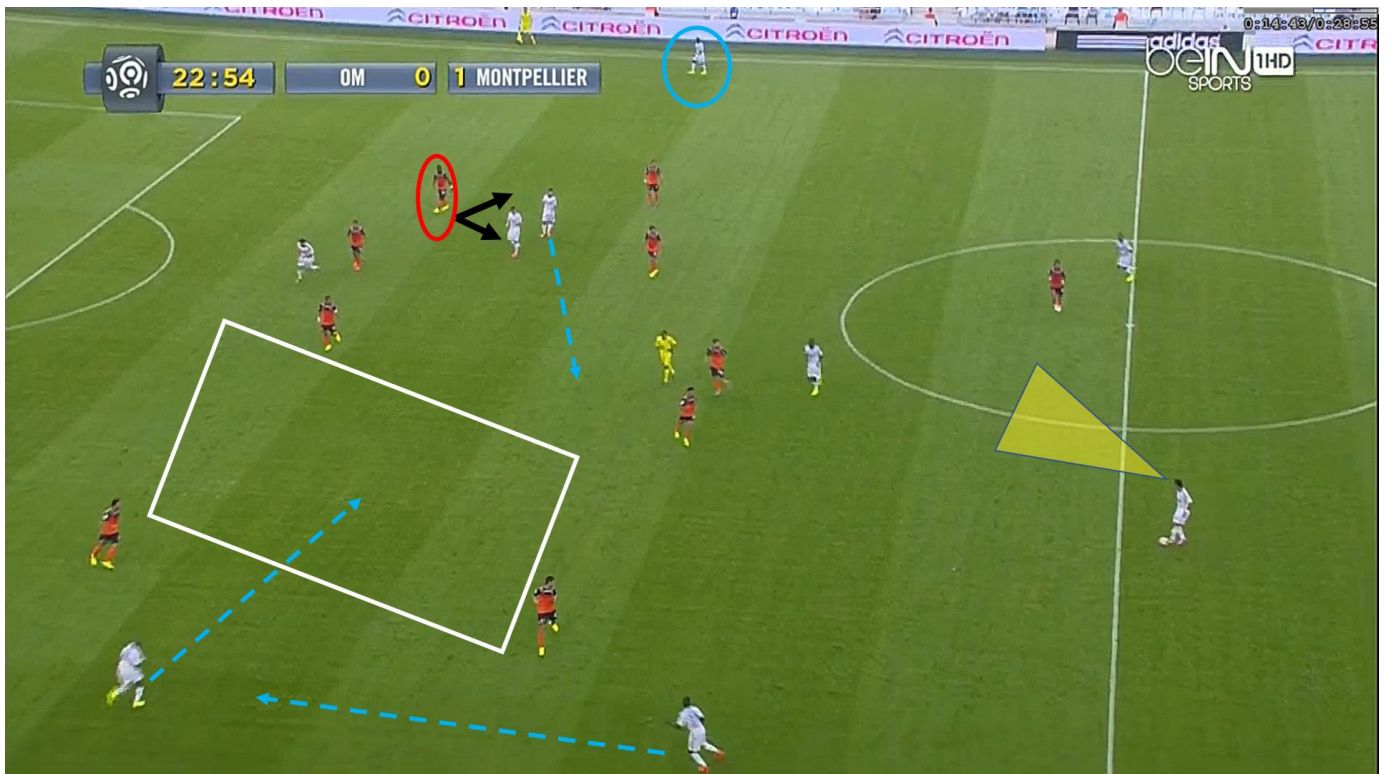
Marseille xuất phát với sơ đồ khác hơn so với trận đấu trước, 1-4-2-3-1, sơ đồ mà Bielsa vẫn thường dùng, không giúp cả đội có được thêm quyền kiểm soát bóng, nhưng có thêm cơ hội để ghi bàn và sút bóng (có thêm 7 cú sút). Thế nhưng, điều này vẫn không thể chuyển hóa thành kết quả.

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

• • •

Trong tình huống trên, bạn có thể thấy được cách Marseille tổ chức tấn công. Trong trận đấu này họ tấn công từ cánh trái rất thường xuyên, bằng việc chuyền bóng đến Ayew, người đã xin bóng bằng tình huống di chuyển của bản thân. Hai tiền vệ thường chọn vị trí đứng cạnh nhau thu hút các tiền vệ đối phương, và nhờ vào tiền đạo cánh của Montpellier để lộ khoảng trống phía sau lưng mà Ayew mới có thể thâm nhập khoảng trống ấy (đánh dấu màu trắng). Tiền đạo cánh bên cánh đối diện đứng bó vào trong hơn và tạo ra nhiều khoảng trống cho hậu vệ phải của Marseille hoạt động (đánh dấu trắng ở hình trên) sau khi họ chuyển hướng tấn công.

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

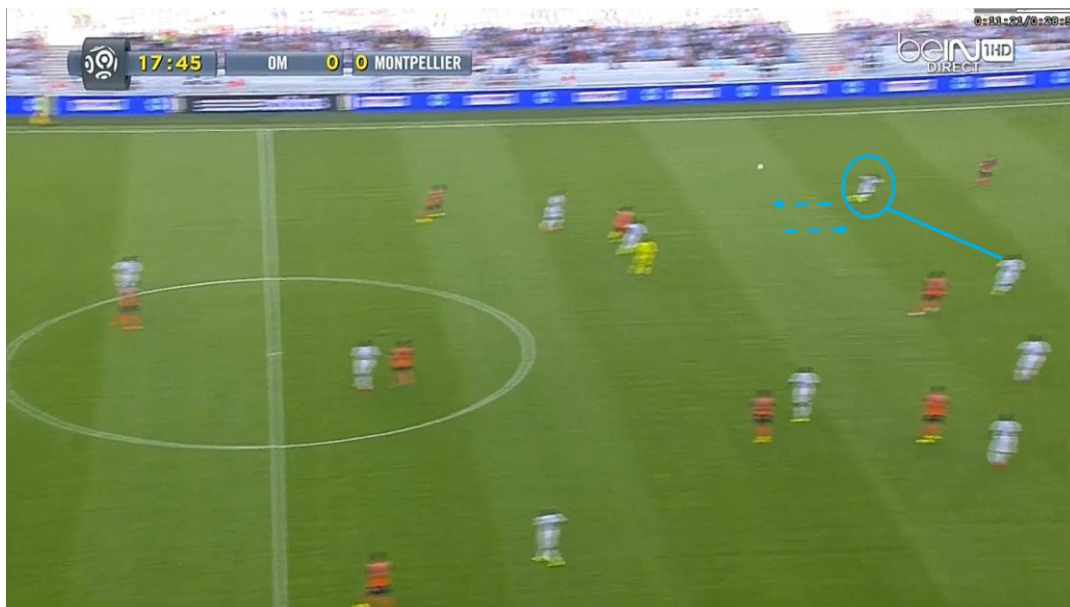
• • •

Việc thường tấn công bên cánh trái buộc đối phương phải đứng hẹp hơn ở phía cánh phải. Điều này mở ra cơ hội chuyển hướng tấn công sang hậu vệ phải.

TƯƠNG TÁC BẰNG MẮT KHI CHUYỂN HƯỚNG TẤN CÔNG

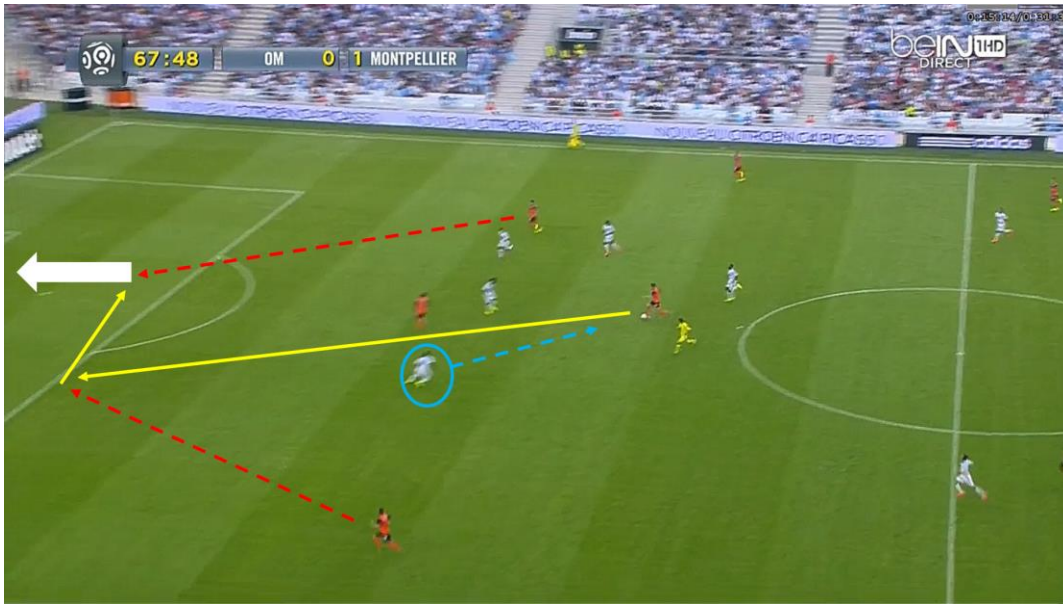

BÀN THUA ĐẦU TIÊN:

Các cầu thủ Marseille mắc rất nhiều lỗi cá nhân, và đó cũng chính là lý do dẫn đến các bàn thua. Trong bàn thua đầu tiên, sau khi không thể lấy "bóng hai", trung vệ của Montpellier (El Kaoutari) thực hiện một đường chuyền dài vào khu vực giữa hậu vệ phải, người đang đứng sai vị trí, của Marseille (Dja Djédjé trước đó rời vị trí và sau đó trở lại) và trung vệ lệch phải, qua đó tạo ra tình huống 1 đối 1 với thủ môn và Anthony Mounier đã tận dụng thành công tình huống ấy.

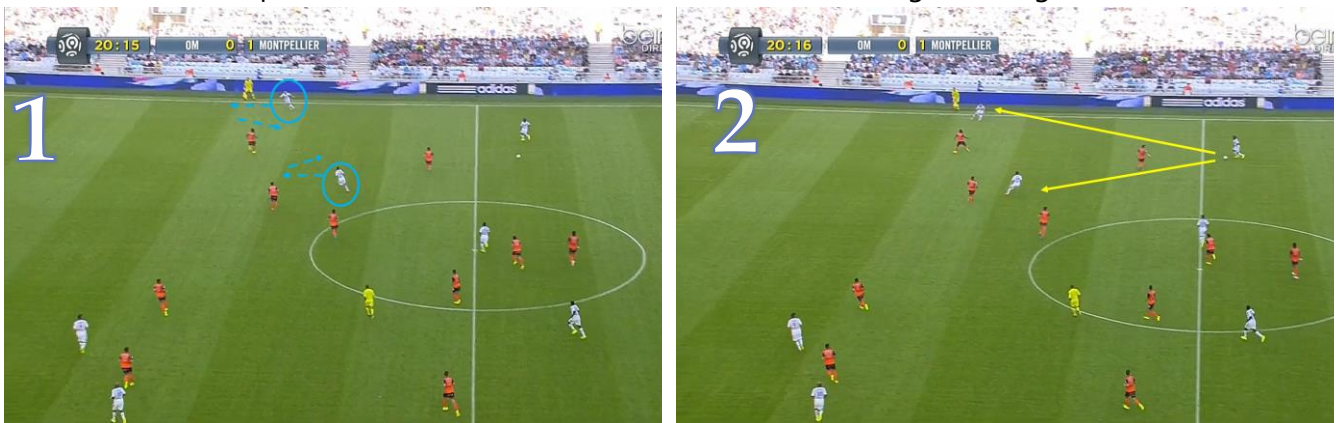
BÀN THUA THỨ HAI:

Bàn thua thứ hai là hệ quả của việc để mất bóng bên phần sân đối phương và tình huống phản ứng thiếu chính xác của Romao, người được đưa vào sân ở hiệp 2 để thay cho Dja Djédjé, người mắc sai lầm ở bàn thua trước. Trong trận đấu này, các cầu thủ Marseille phản ứng quá chậm sau khi để mất bóng (ở giai đoạn chuyển đổi sang phòng ngự), qua đó dẫn đến 2 bàn thua. Sau cùng thì toàn đội cũng đang dần thích nghi và làm quen với các đặc tính chiến thuật của Bielsa.

TÍNH LINH HOẠT:

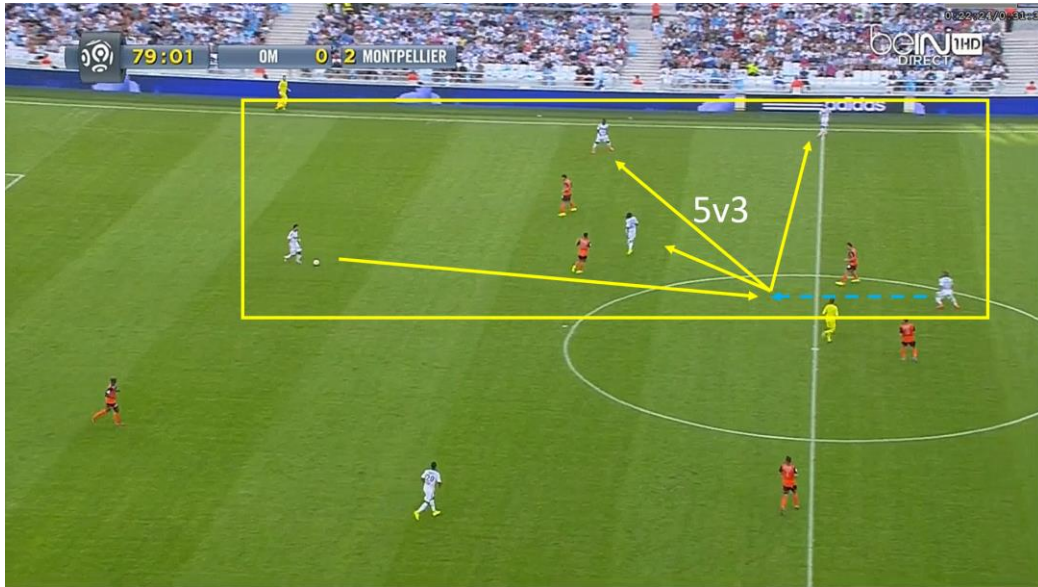
Các đồng đội xung quanh vẫn luôn tỏ ra năng động hơn so với cầu thủ giữ bóng. Di chuyển liên tục để thoát khỏi sự kèm cặp chính là nhiệm vụ cá nhân chính khi thi đấu trong đội bóng của Bielsa.

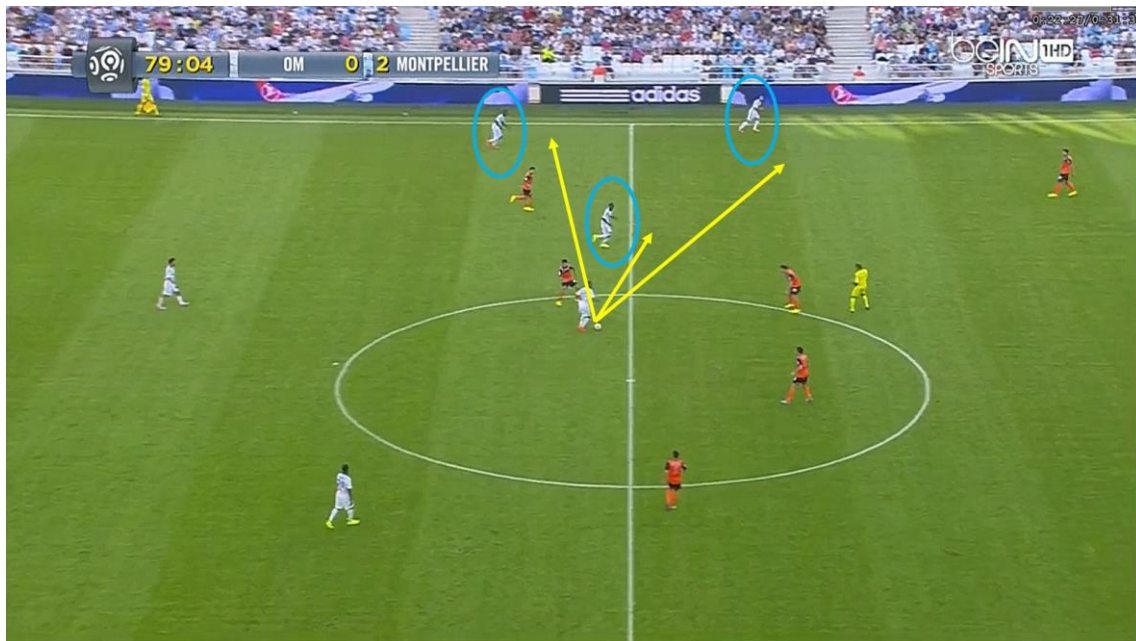
Một cách bố trí khác biệt và hiểu biết rõ hơn về thời điểm và cách để thoát khỏi sự bọc lót của đối phương cho phép Marseille thâm nhập khu vực 1/3 cuối sân thường xuyên hơn. Thêm vào đó, các đồng đội xung quanh cầu thủ có bóng thường chọn vị trí đứng phía sau tuyến áp sát của đối phương khi họ không bị áp sát. Cách bố trí này luôn tạo ra lợi thế quân số cho các cầu thủ Marseille.

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

• • •

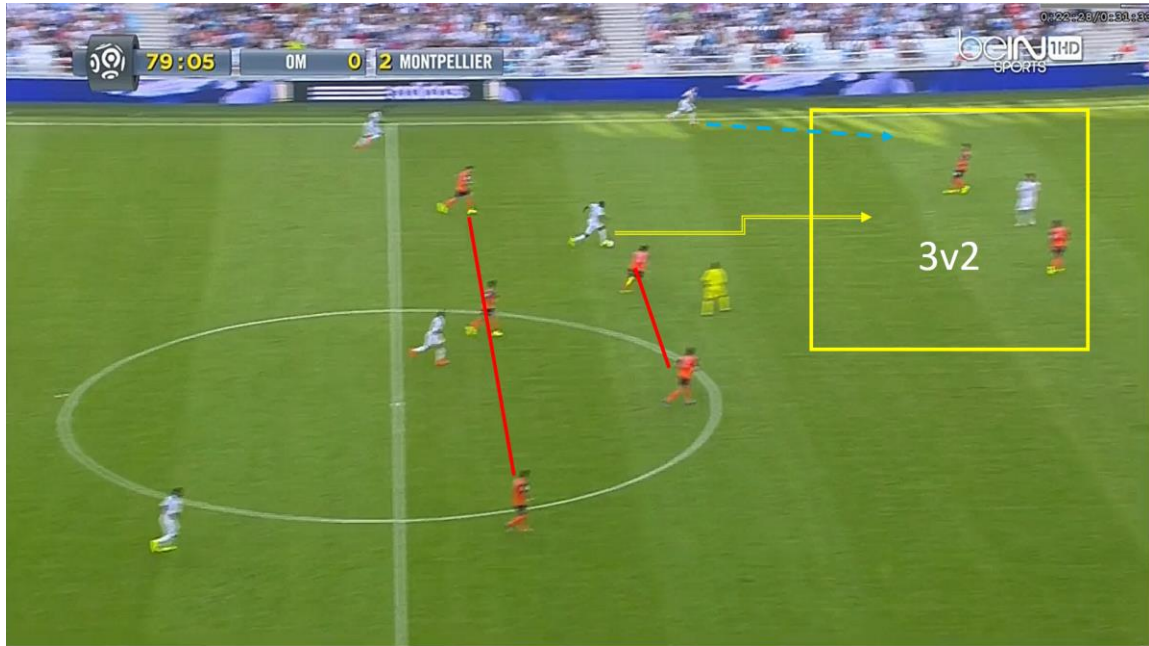
Sau khi chuyền bóng đến cầu thủ phía xa nhất (Payet đang di chuyển xuống biên), cầu thủ có bóng có đến tận 3 phương án chuyền bóng đều hướng về phía tấn công (!). Cũng nên lưu ý rằng để có thể tịnh tiến quả bóng, bạn thường nên chuyền về. Đường chuyền về không phải là dấu hiệu của sự sợ hãi, nhưng là sự khởi đầu của hành động tiếp theo, cho phép cầu thủ kế tiếp thay đổi hướng tấn công.

Điều này giúp cho quá trình tấn công diễn ra dễ dàng hơn khi đưa quả bóng đến cầu thủ đang hướng về phía đội bạn (hướng về tình huống). Khi này, tuyến áp sát đầu tiên đã bị vượt qua (2 trung phong được đánh dấu bằng đường kẻ đỏ).

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

• • •

Sau khi vượt qua tuyến áp sát đầu tiên, mọi thứ trở nên dễ dàng hơn. Mọi hành động tịnh tiến tiếp theo (đi bóng hay chuyền bóng) đều có thể tạo ra lợi thế quân số xung quanh cầu thủ cầm bóng.

Mặc dù để thua trận đấu này nhưng đây lại là một sự báo hiệu tích cực cho tương lai, bởi các cầu thủ Marseille đã dần hiểu được các khái niệm chiến thuật và các nhiệm vụ cá nhân của họ trong bối cảnh chiến thuật của đội.

VÒNG 3: sự khởi đầu của những chiến thắng

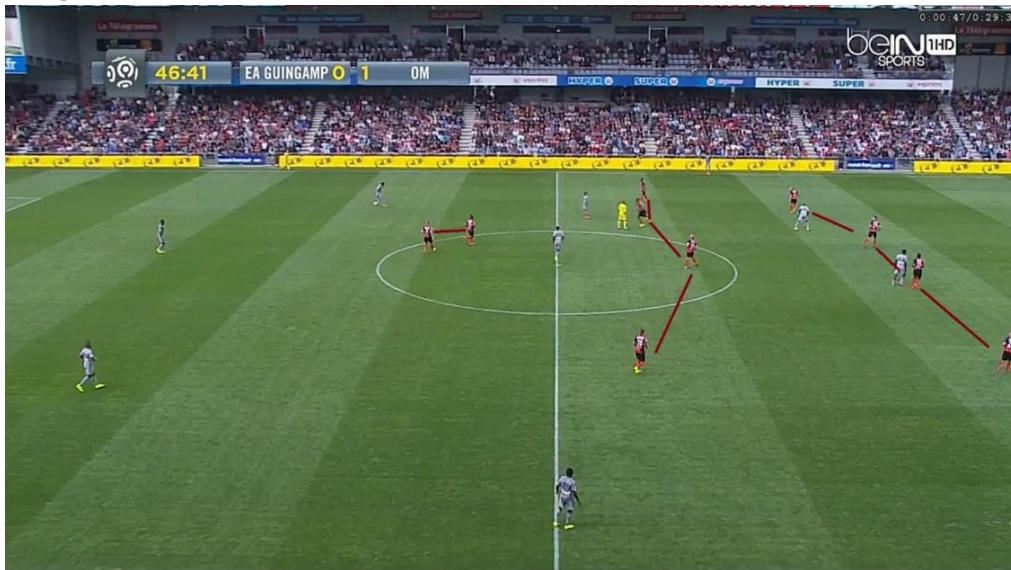
23/08/2014. Sân Stade de Roudourou, Guingamp. Ligue 1.

“I have no other duties than winning.”

(“Tôi không có nhiệm vụ nào khác ngoài giành chiến thắng.”)

EA GUINGAMP 0-1 OLYMPIQUE DE MARSEILLE

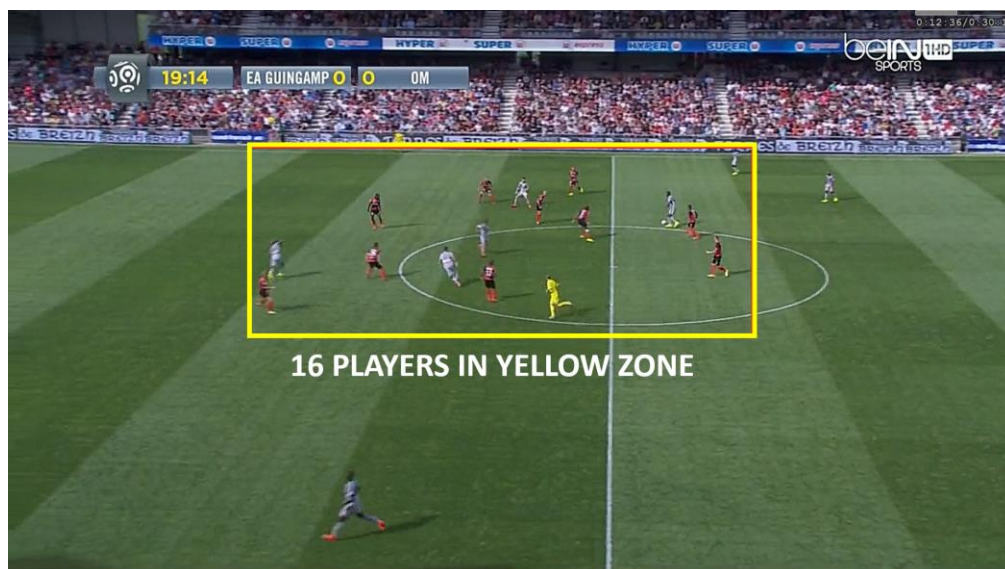
Từ trận đấu này Marseille trải qua chuỗi 8 chiến thắng liên tiếp và đồng thời giành được ít nhất 56% thời lượng kiểm soát bóng ở mỗi trận. Thế nhưng, chỉ thời lượng kiểm soát bóng không thể giúp một đội giành chiến thắng.

Kế hoạch của Marseille rất rõ ràng trong trận đấu này khi đối đầu với sơ đồ thi đấu hẹp của Guingamp (1-4-4-2). Đội bóng của Bielsa phản công bằng việc luân chuyển hướng tấn công (áp đảo để cô lập). Quả bóng ở đâu, ở đó ắt sẽ có áp lực. Vì lý do đó, khi toàn đội bắt đầu tấn công từ hướng cánh trái, đối diện với khối phòng ngự được sắp xếp kỹ càng của đối phương, thì một trong những ý tưởng là chuyển hướng tấn công.

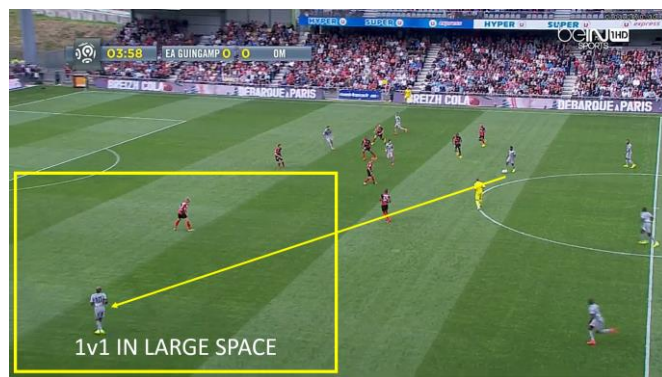
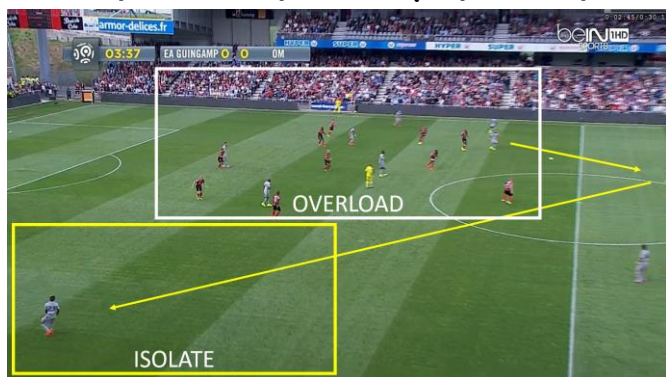
MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

• • •

Chuyển hướng tấn công luôn tạo ra không gian và thời gian ở phía đối diện.

ÁP ĐẢO (OVERLOAD) ĐỂ CÔ LẬP (ISOLATE):

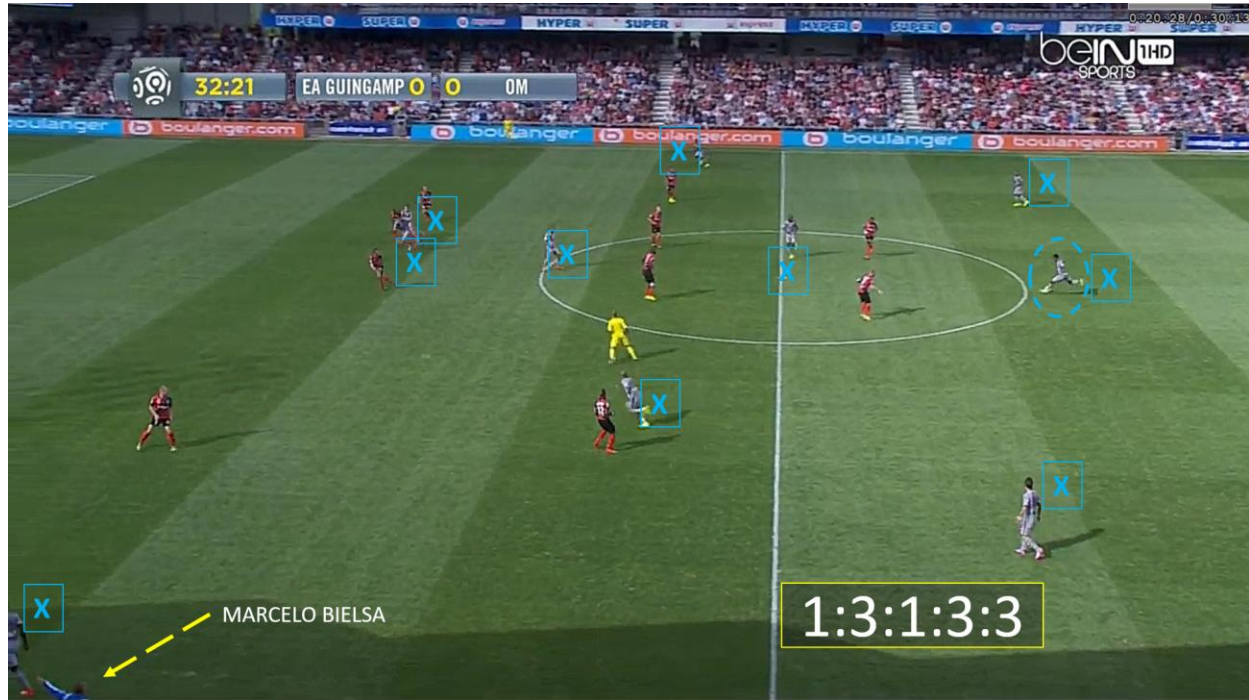

(1v1 in large space: tình huống 1 đối 1 trong khoảng trống lớn)

Mỗi lần chuyển hướng tấn công đều sẽ đem lại khoảng trống đáng kể cho cầu thủ ở cánh đối diện.

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

• • •

Đây thường là khái niệm chiến thuật phổ biến khi đối phương phòng ngự với khối phòng ngự hẹp, bất kể sơ đồ nào được sử dụng, bao gồm sơ đồ của Marseille.

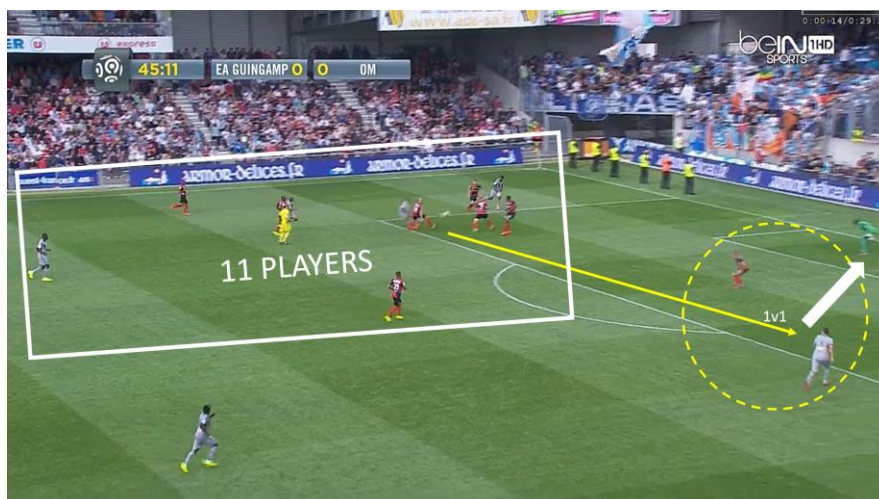

Đội hình của Marseille rất ngẫu nhiên và linh hoạt. Thường thì ta sẽ nhận ra được sự thay đổi đội hình, nhưng điều đó được hình thành dựa trên cục diện trận đấu. Chỉ những đội bóng với nhận thức chiến thuật xuất sắc mới có thể thích nghi với thể trận một cách thường xuyên. Và các cầu thủ Marseille đang dần hiểu rõ điều này. Trong cách chơi riêng của đội, họ mới có thể phô diễn tài năng của bản thân.

Sau khi tổ chức tấn công từ cánh trái và đưa bóng sang cánh đối diện (nơi mà tình huống 1 đối 1 được tạo ra), Marseille đã có được bàn thắng đầu tiên và duy nhất của trận đấu vào đầu hiệp 2:

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

• • •

Một yếu tố khác tạo ra khoảng trống và khiến cho hệ thống phòng ngự của đối phương bị phá rối là sự di chuyển của các cầu thủ phía trên quả bóng. Bởi điều này mà đội bóng của Bielsa khiến cho khối phòng ngự của đối phương bị thay đổi hoàn toàn:

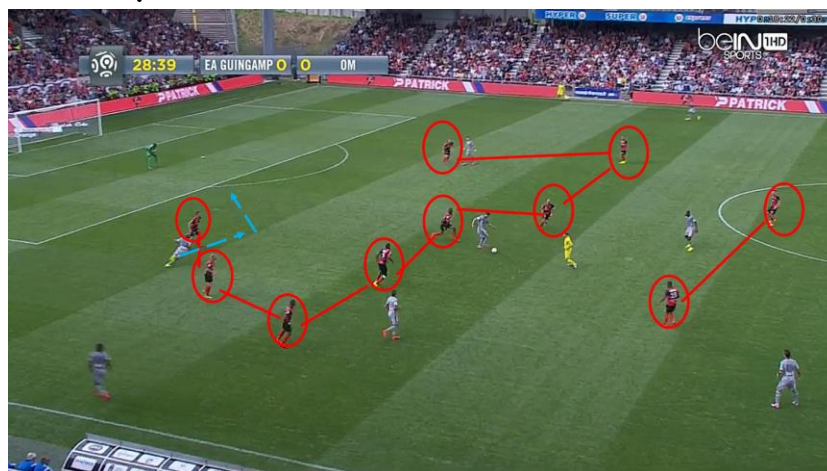
SỰ DI CHUYỂN KHÔNG BÓNG CỦA CÁC CẦU THỦ

KHỐI PHÒNG NGỰ CỦA ĐỐI PHƯƠNG

HỆ QUẢ CỦA VIỆC DI CHUYỂN KHÔNG BÓNG CỦA 4 CẦU THỦ MARSEILLE

VÒNG 4: một đội bóng của Bielsa

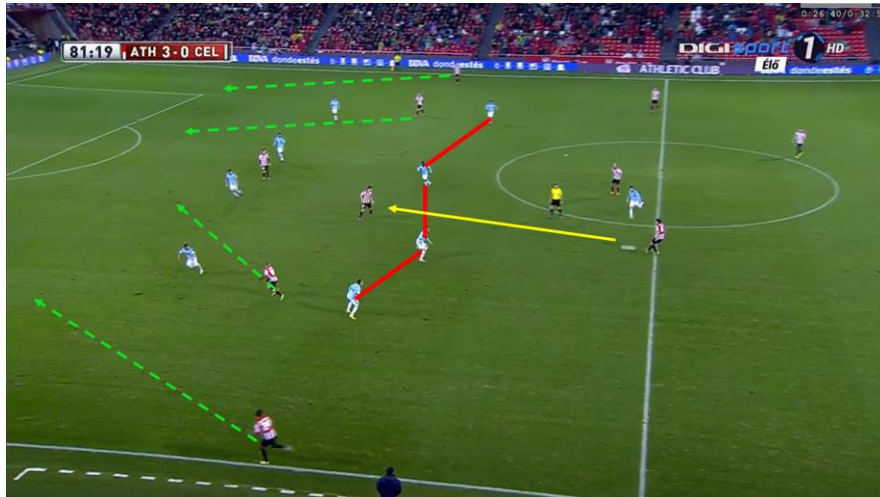
29/08/2014. Sân Orange Velodrome, Marseille. Ligue 1.

"I'm obsessive in attack. I never consider playing from counterattack."

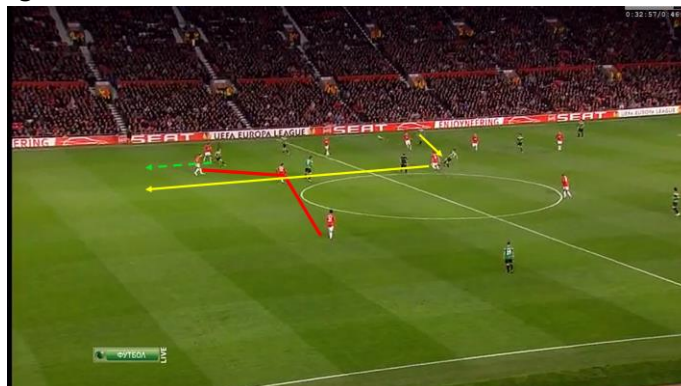
("Triết lý của tôi chỉ là tấn công. Tôi không bao giờ cân nhắc việc thi đấu phản công.")

OLYMPIQUE DE MARSEILLE 4-0 OGC NICE

Trận đấu bắt đầu với những đợt tấn công dồn dập từ đội bóng của Bielsa. Rất nhiều đường chuyền trực diện – cũng là một phương án phổ biến để tạo tình huống ghi bàn – gây khó khăn rất lớn cho hàng phòng ngự của Nice. Nhưng để có thể hiểu được triết lý mà Bielsa theo đuổi, ta phải tạm gác lại việc phân tích Marseille – đội vẫn đang thích nghi với triết lý của "El Loco." Hãy cùng nhau phân tích Athletic Bilbao – đội bóng đã thấm nhuần tư tưởng của Bielsa đến một đẳng cấp rất cao. Mục đích của quá trình tấn công là **đưa quả bóng vào vòng cấm nhanh nhất có thể** (khu vực ghi bàn thường xuyên nhất). **Con đường ngắn nhất chính là các đường chuyền trực diện (vertical passes):**

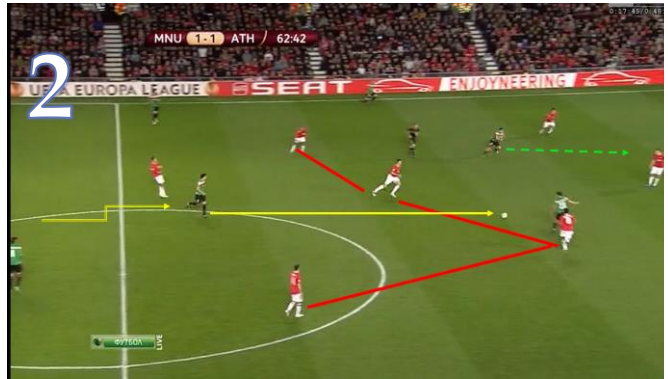
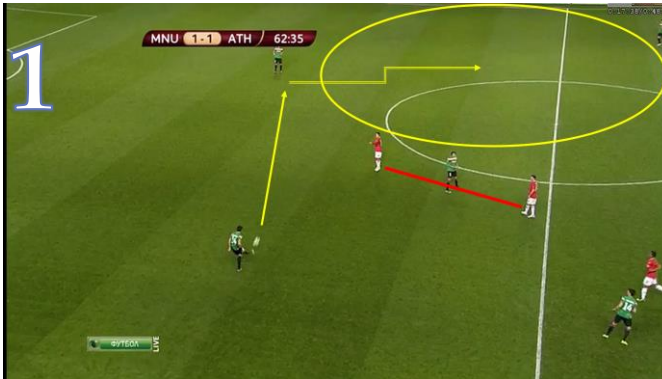
Một khi tuyến tiền vệ của đối phương bị vượt qua bởi đường chuyền trực diện đầu tiên, bước tiếp theo các cầu thủ xung quanh sẽ di chuyển theo hướng của đường chuyền thứ hai, lần này là để vượt qua hàng phòng ngự của đối phương:

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

• • •

Rất nhiều hành động diễn ra bắt đầu từ các trung vệ, và được kết thúc bằng đường chuyền trực diện cuối cùng vào vòng cấm của đối phương – cũng là khu vực chuyển hóa cơ hội.

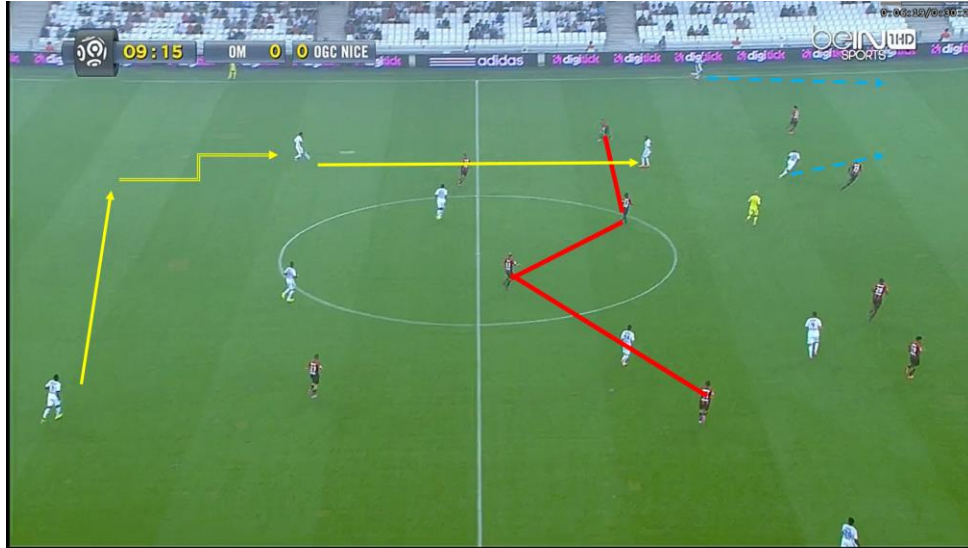
Các tình huống từ trận đấu giữa Athletic Bilbao và Manchester United.

Chỉ cần hai đường chuyền trực diện là đã có thể vượt qua khối phòng ngự của đối phương, và Marseille áp dụng điều này rất thường xuyên. Ý tưởng của sự tịnh tiến thẳng (xuyên phá các tuyến phòng ngự của đối phương) là rất quan trọng. Mỗi hành động được diễn ra với ý đồ tạo ra khoảng trống để đi bóng vào, tạo tuyến chuyền bóng hay/và làm bước đệm để tịnh tiến bóng.

Một Marseille đang thấm nhuần tư tưởng của Bielsa thể hiện rất nhiều điểm tương đồng:

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

• • •

- Khi ta so sánh hai tình huống này, ta sẽ nhận thấy được quá trình tạo tình huống tấn công:
- 1/ Sự tịnh tiến trong trận đấu được diễn ra nhờ các hành động của các cầu thủ.
 - 2/ Đường chuyền trực diện để đưa bóng lên phía trên.
 - 3/ Triển khai nhanh nhất có thể qua đường chuyền tầm thấp hoặc đường chuyền bổng
 - 4/ Vượt qua tuyến phòng ngự cuối cùng của đối phương + dứt điểm hành động trong vòng cấm.

SỰ TƯƠNG ĐỒNG VỚI ATHLETIC BILBAO:

Tình huống dẫn đến bàn thắng trong trận đấu của Athletic Bilbao với Manchester United.

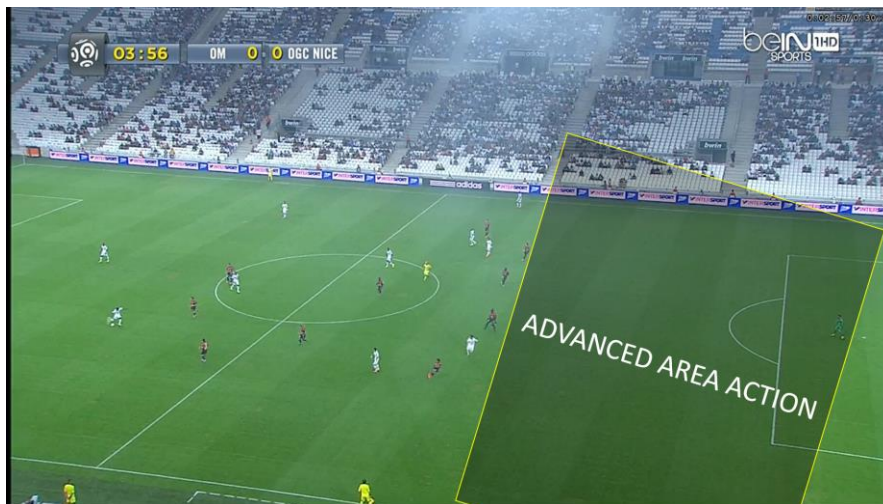
MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

Bức ảnh từ trận đấu giữa Bỉ và Nhật Bản tại World Cup 2018. Chỉ dùng để giải thích định nghĩa của đường chuyển trực diện cuối cùng vào khu vực chuyển hóa cơ hội dưới góc quay của camera chiến thuật – sử dụng cho quyển ebook.

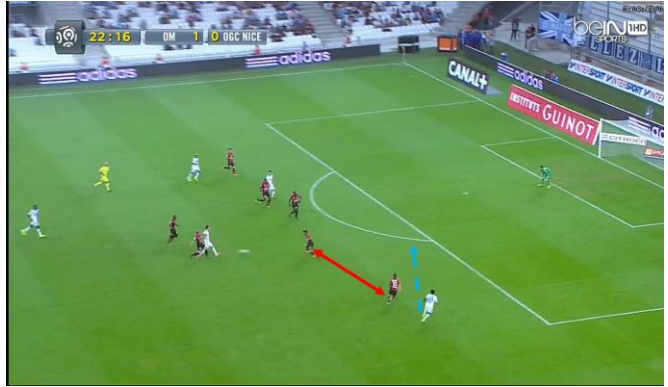
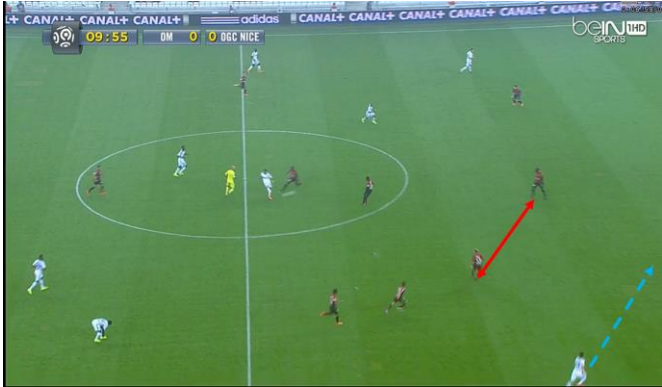
Bất kể là tình huống tấn công có tổ chức hay phản công, các cầu thủ Marseille đều cố đưa bóng sang cánh phải hoặc lên cho tiền đạo cắm phía trên – những cầu thủ luôn tìm kiếm cơ hội để khoét vào khoảng trống giữa hậu vệ biên trái và trung vệ trái – di chuyển vào khoảng trống được tạo ra. Đây chính là phương án để vượt qua một khối phòng ngự dâng cao:

Bằng việc chuyền bóng ra phía sau hàng hậu vệ, đối phương sẽ buộc phải lùi sâu về phía khung thành theo thời gian và bỏ đi ý định áp sát tầm cao:

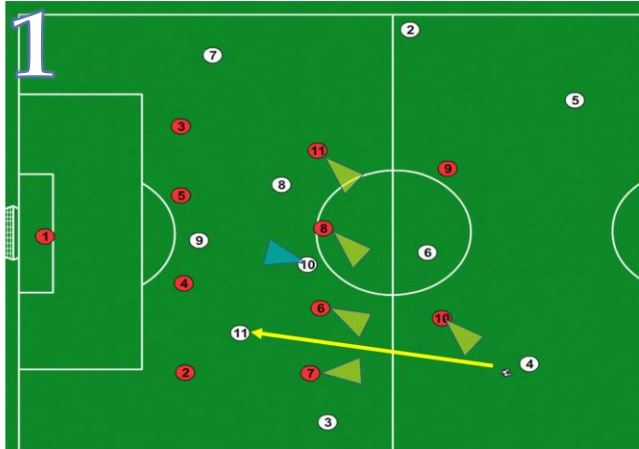
MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

• • •

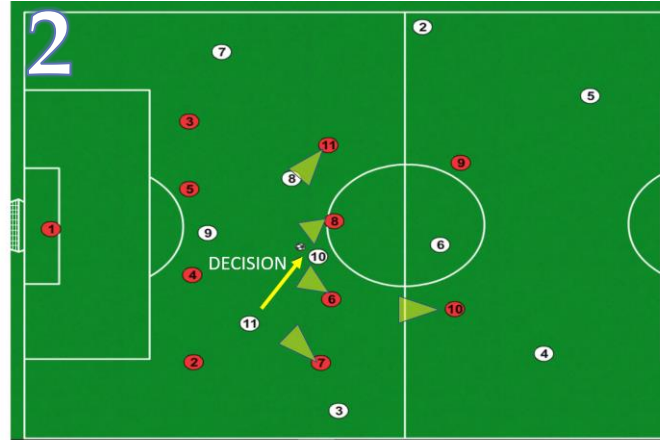

Marseille rất thường xuyên sử dụng khái niệm chiến thuật “3rd man.” Và một trong những tình huống như vậy đã dẫn đến bàn thắng đầu tiên. Nguyên tắc chính là chuyền bóng đến cầu thủ ở phía xa nhất – người có thể lập tức chuyền bóng đến cầu thủ đang hướng về phía khung thành đội bạn. Các cầu thủ đối phương nếu chỉ tập trung vào cầu thủ cầm bóng sẽ không thấy (và kiểm soát) được cầu thủ thứ 3.

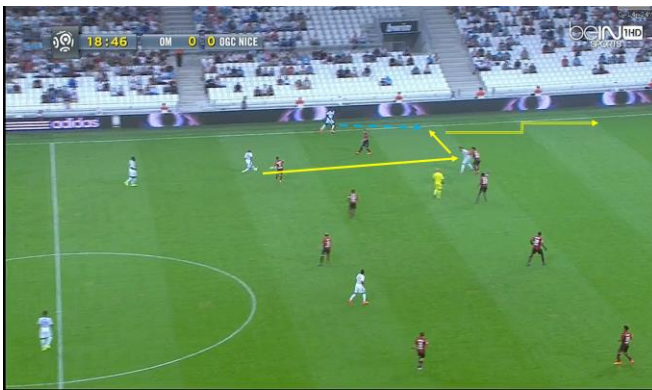
GÓC NHÌN CỦA ĐỐI PHƯƠNG

CẦU THỦ SỐ 10 (NGƯỜI THỨ 3)

SO SÁNH GIỮA OLYMPIQUE DE MARSEILLE VÀ ATHLETIC BILBAO

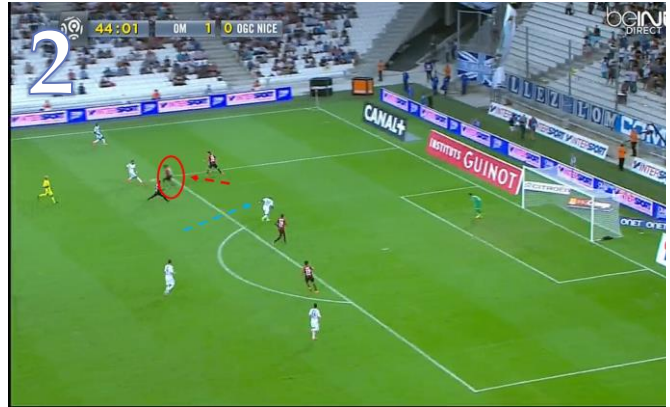
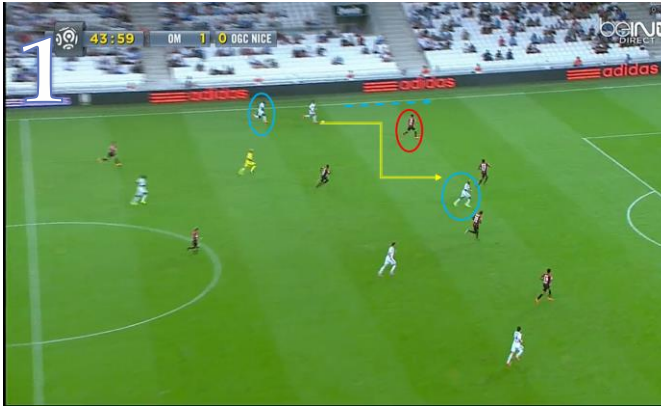

Bàn thắng thứ hai một lần nữa cho thấy độ hiệu quả của sự linh hoạt trong lối chơi của Marseille. Trong trận đấu đầu tiên, cầu thủ cầm bóng thực hiện một tình huống đi bóng trực diện đến cầu thủ đối phương

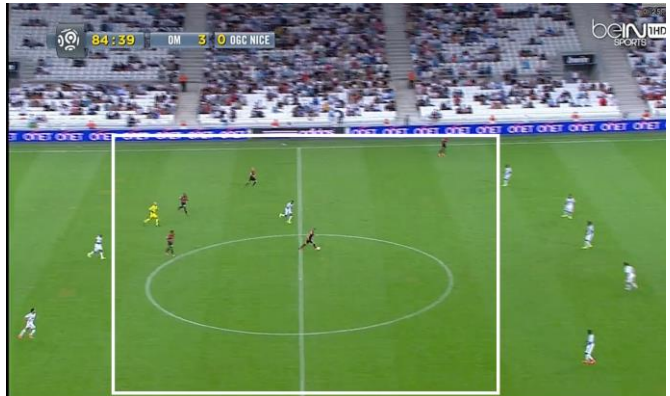
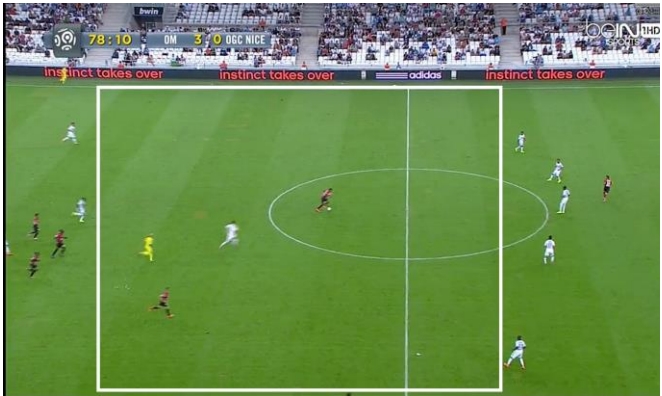
MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

• • •

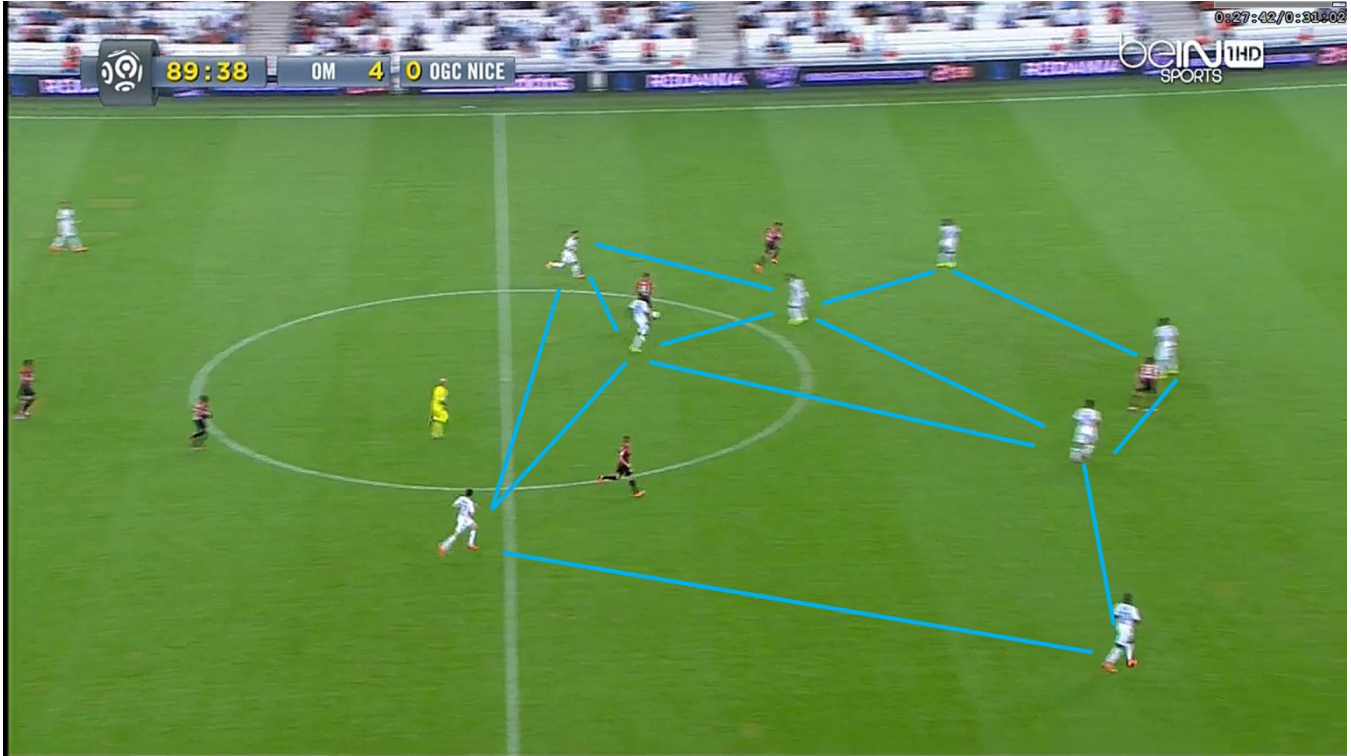
và sau đó chuyển hướng. Tình huống tương tự cũng diễn ra ở bàn thắng thứ hai trước Nice. Cũng từ một tình huống tấn công từ cánh trái, hậu vệ cánh trái của Marseille thường xuyên chồng biên cùng tiền vệ cánh để tạo khó khăn cho cầu thủ đối phương (tình huống 2 đối 1 tạm thời). Cầu thủ có bóng khi này có thể đi bóng thẳng đến trung vệ đối phương và giải phóng cho đồng đội phía trong ở đúng thời điểm:

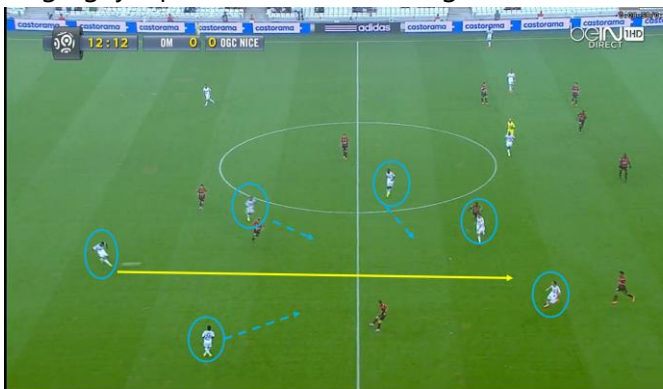
Điều thú vị hơn trong trận đấu này chính là sau phút 65 (khi tỉ số là 3-0), đội bóng của Bielsa chuyển sang sơ đồ 1-5-4-1 và thường tổ chức phản công. Thế nhưng, vì không thể thu hẹp khoảng sân phía trước hàng phòng ngự của mình nên họ thường phải chống phản công. Dù thế, với 5 hậu vệ ở phần sân nhà thì họ vẫn có thể phòng ngự những tình huống phản công của đối phương.

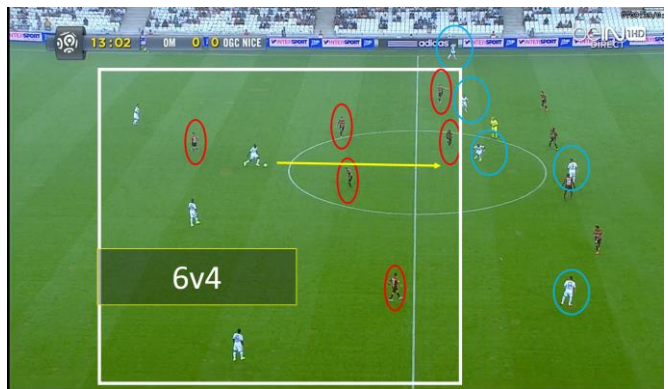
Nếu hàng phòng ngự thi đấu như các cầu thủ tấn công phía trên (thu hẹp khoảng sân phía trước mình) và các tuyến phòng ngự đứng gần nhau (tuyến tiền vệ làm lá chắn cho tuyến hậu vệ), họ đã có thể kiểm soát không gian tốt hơn và ngăn chặn đối phương tận dụng các khoảng trống tạo ra:

Giai đoạn phòng ngự diễn ra dễ dàng nhất là khi một cầu thủ đối phương nhận bóng. Khi khoảng cách giữa các cầu thủ đang di chuyển là đủ ngắn, công việc phòng ngự và lui về phía sau quả bóng sẽ dễ dàng hơn. Vì không thể phòng ngự hai bên trực diện khung thành – bởi giai đoạn lui về của các cầu thủ – sự tương tác tốt và giữ khoảng cách gần nhau cho phép toàn đội trì hoãn đợt tấn công của đối phương và lui về để tạo khối phòng ngự. Nếu có được một đội hình tấn công tốt sẽ cho phép đội bóng ấy hành động ngay lập tức sau khi mất bóng:

Khi dễ mất bóng (ở bất cứ đâu trên sân), các cầu thủ Marseille phản ứng rất tốt bởi họ giữ được khoảng cách hợp lý khi tham gia tấn công.

Trong tình huống mất bóng này – khi cầu thủ có bóng không có các đồng đội hỗ trợ xung quanh, đối phương có thể tổ chức phản công với lợi thế quân số.

VÒNG 5: hệ thống áp sát

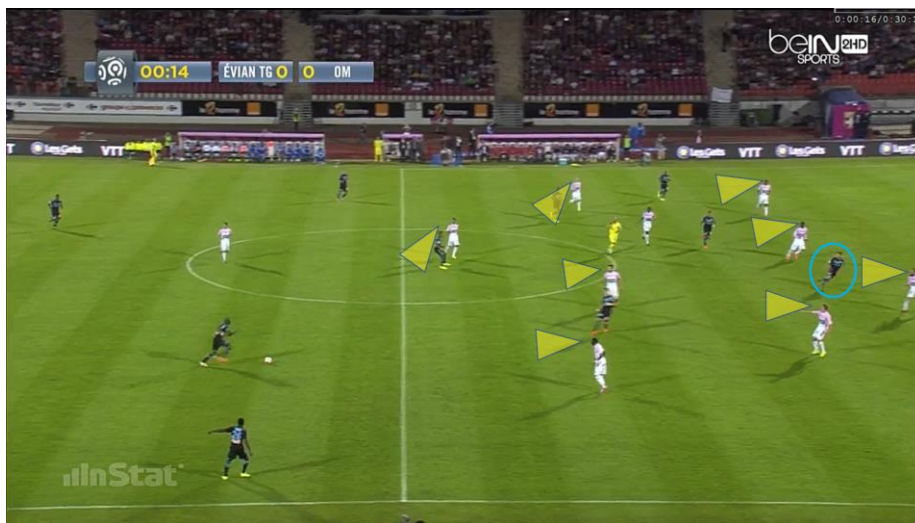
14/09/2014. Sân Parc des Sports d'Annecy, Annecy. Ligue 1.

“There is a big difference between teams waiting for a rival's mistake and teams that cause these mistake.”

(“Có một sự khác biệt lớn giữa các đội trực chờ sai lầm của đối phương và các đội khiến đối phương phải mắc sai lầm.”)

ÉVIAN THONON-GAILLARD 1-3 OLYMPIQUE DE MARSEILLE

Marseille có được bàn dẫn trước ngay từ phút đầu tiên. Évian ra sân với khối phòng ngự tầm trung hẹp 1-4-2-3-1. Sau khi các cầu thủ Marseille chuyển hướng tấn công, trung vệ của họ thực hiện một đường chuyền dài ra sau hàng phòng ngự của đối phương (sau tình huống di chuyển của Gignac (khoanh tròn xanh)):

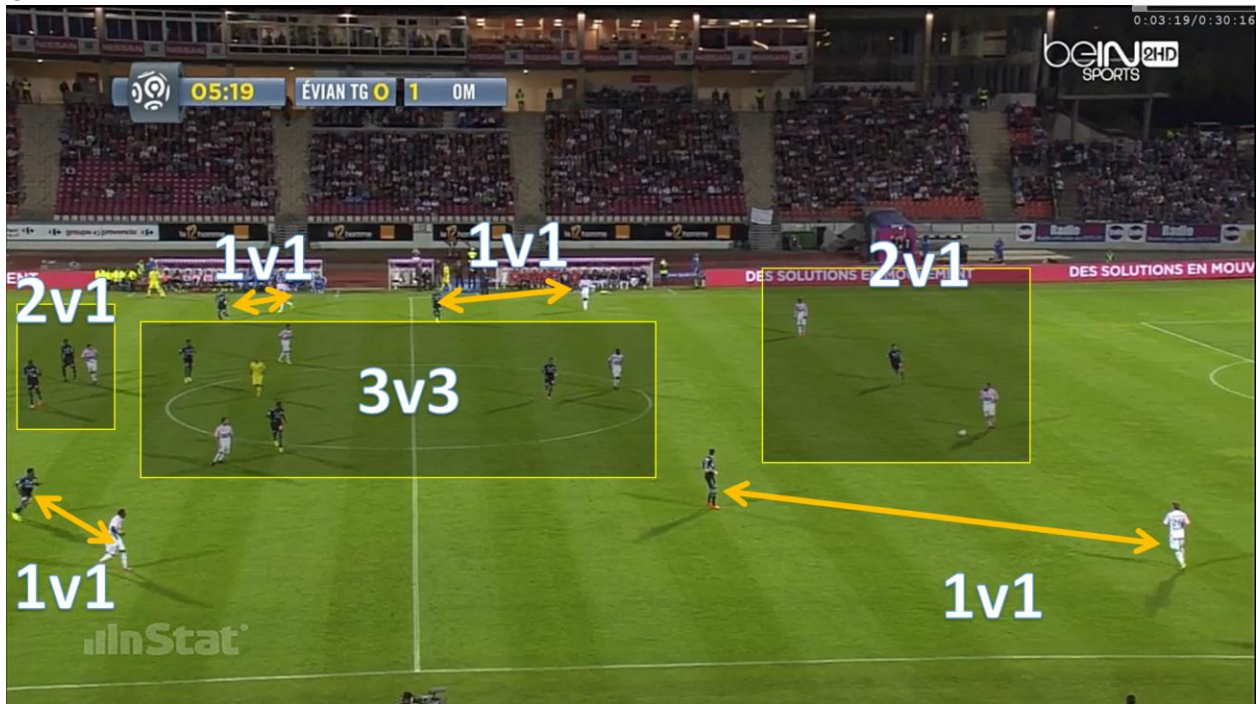
Trong khi chuyển hướng tấn công, đối phương rất thường xuyên nhìn bóng. Đây chính là thời điểm tốt để khai thác hàng phòng ngự đối phương (bằng những tình huống di chuyển trực diện hoặc vào điểm mù phía sau hàng phòng ngự). Thế nhưng, đây không phải là thời điểm duy nhất. Nếu như cầu thủ có bóng không bị áp sát (như trong tình huống dưới), đây chính là thời điểm để di chuyển không bóng ra phía sau hàng phòng ngự đối phương. Đây cũng là một biểu hiện thường thấy của Marseille.

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

• • •

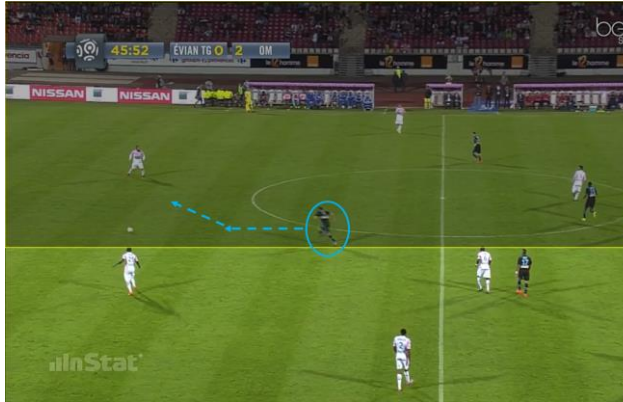
Khi không có bóng Marseille áp sát với hệ thống 1-4-2-3-1, qua đó tạo ra sự cân bằng giữa hai đội. Giai đoạn áp sát thường diễn ra trong tích tắc bởi điều quan trọng là phải giành lại bóng nhanh nhất có thể. Bielsa tin rằng không cần phải phòng ngự lâu hơn cần thiết (phòng ngự chủ động hơn phòng ngự bị động).

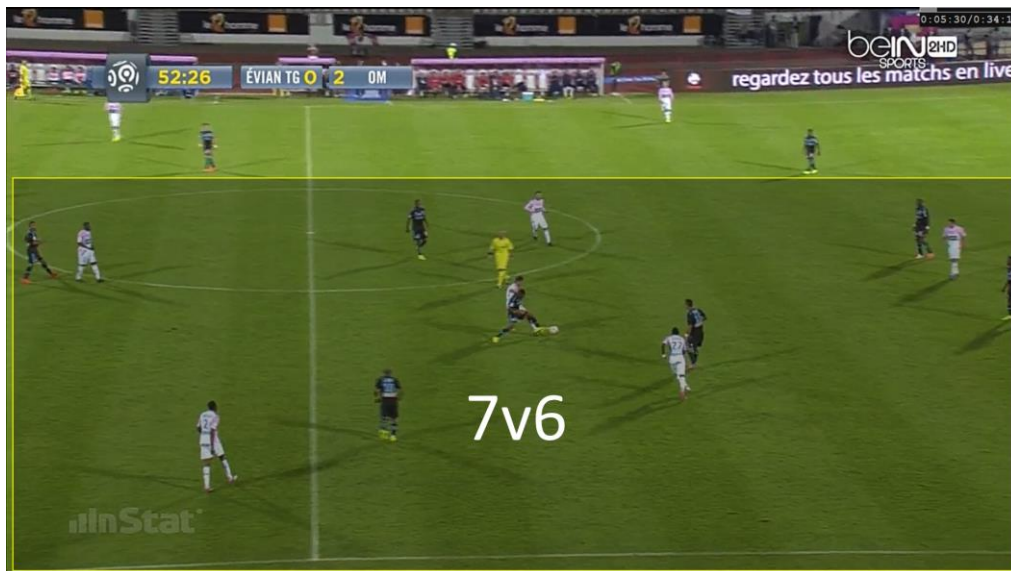
Giai đoạn áp sát bắt đầu với Gignac, người thường đứng giữa các trung vệ (khiến cho việc chuyền bóng giữa cả hai là không thể), qua đó chia sân thành hai nửa (được đánh dấu ở 2 ảnh dưới). Di chuyển ở giữa 2 phần sân (mũi tên xanh dương) buộc đối phương phải chọn một hướng tấn công nhất định.

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

• • •

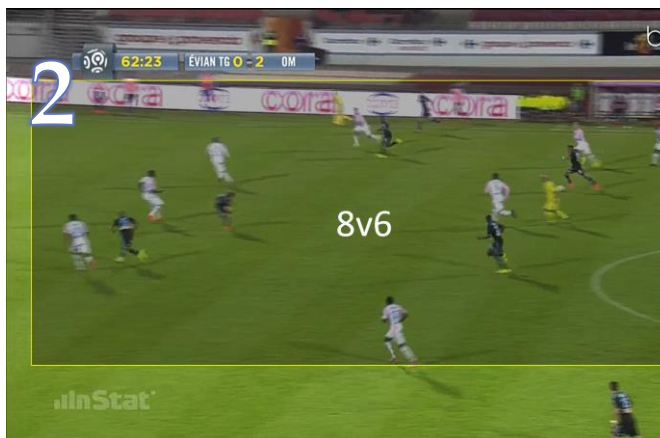
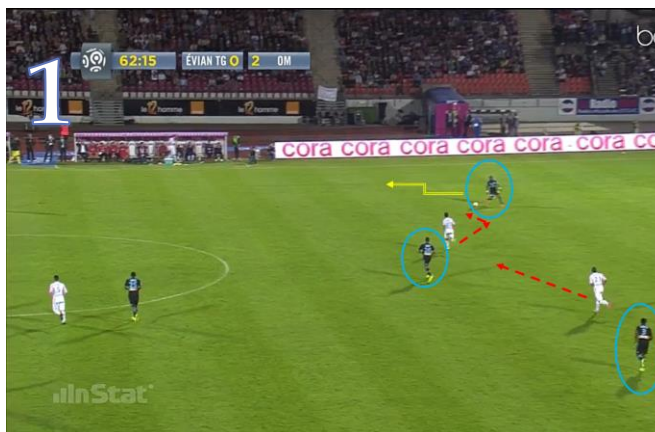
Vì bóng đá là một trận đấu về thời gian và không gian, nên khi tổ chức áp sát thì bạn nên làm giảm khoảng không chơi bóng của đối phương để đội bạn không có sự tự do khi tấn công. Khoảng sân nhỏ đồng nghĩa với cường độ hoạt động phòng ngự cao. Từ đó sẽ dẫn đến hai lợi ích: khoảng sân cần phòng ngự sẽ nhỏ đi và ta sẽ có được lợi thế khi tranh chấp bóng. Nhưng có một điều kiện đi kèm – đối phương không được chuyển hướng tấn công. Ảnh dưới thể hiện kết quả khi bầy áp sát thành công.

Khi có lợi thế quân số, bạn nên áp sát đối phương và không được để đối phương vượt qua tình huống áp sát. Nếu không áp sát rất, ngay cả việc thu hẹp và khóa khoảng trống cũng không hiệu quả, như bài học mà Évian nhận được. Trong giai đoạn áp sát, họ vẫn tạo ra áp lực, nhưng rồi lại để Marseille chuyển hướng tấn công (bất chấp lợi thế quân số!), và từ đó dẫn đến bàn thua thứ ba:

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

...

VÒNG 6: cách di chuyển

20/09/2014. Sân Orange Velodrome, Marseille. Ligue 1.

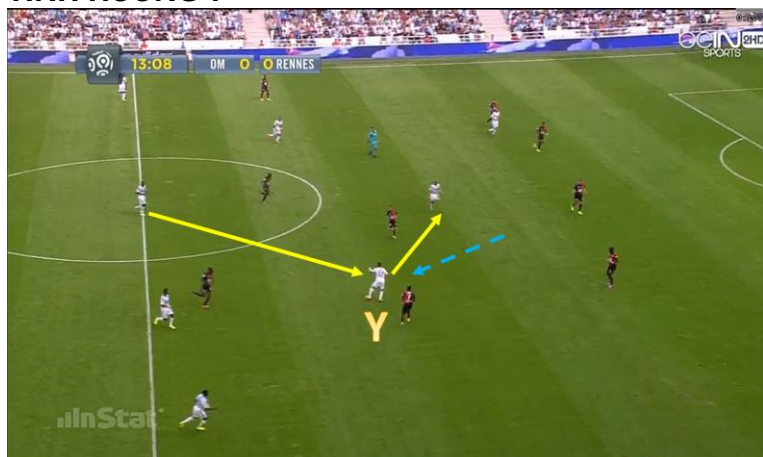
“There are five types of movement without a ball that lose cover.”

(“Có 5 cách di chuyển không bóng giúp cầu thủ thoát khỏi sự kèm cặp.”)

OLYMPIQUE DE MARSEILLE 3-0 STADE RENNAIS FC

Marseille ra sân với sơ đồ có thiên hướng tấn công 1-3-1-3-3. Và đội chủ nhà luôn là đội bóng áp đảo trận đấu này. Mặc dù tỉ lệ kiểm soát bóng lên đến 59%, nhưng điều đó không giúp Marseille có được bàn thắng trong hiệp 1. Ngay cả Rennes cũng có những cơ hội rất rõ rệt, đặc biệt là từ các tình huống bóng chết (5 quả phạt góc). Rennes có một bàn thắng không hợp lệ (sau một quả đá phạt) vì cầu thủ dứt điểm đã ở vào thế việt vị. Thế nhưng điều nhận được sự chú ý hơn chính là cách di chuyển không bóng của các cầu thủ. Trong một buổi hội thảo (tại Amsterdam) Bielsa đã trình bày 5 cách di chuyển để thoát khỏi sự kèm cặp. Và phải chờ đến vòng 6 ta mới được thấy cả 5:

TÌNH HUỐNG 1

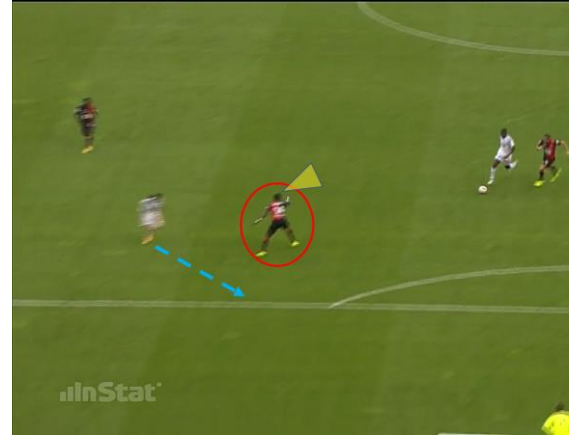
Tình huống đầu là cầu thủ nhận bóng sẽ nhận bóng trong thế quay lưng với khung thành đội nhà và từ đó luân chuyển bóng lên phía trên. Các tiền vệ cánh và các cầu thủ ở giữa các tuyến phòng ngự sẽ liên tục di chuyển. Thường thì sau khi nhận bóng, cầu thủ có bóng thường sẽ cố chuyển bóng vào vòng cấm (bằng đường chuyền trực diện).

TÌNH HUỐNG 2

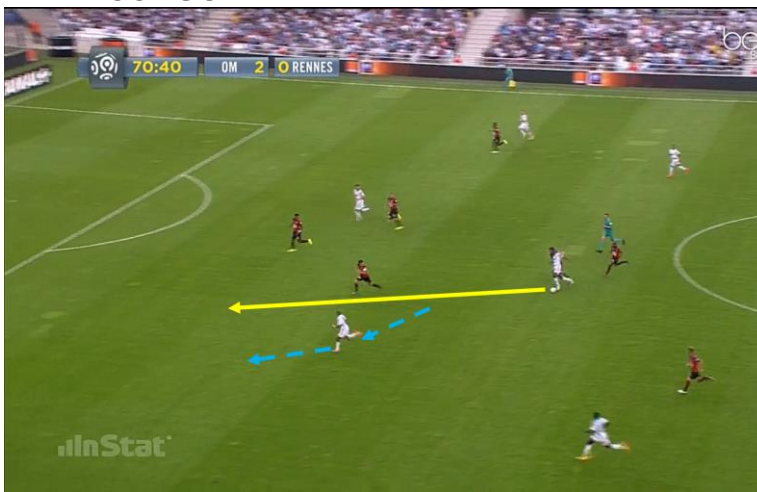

Di chuyển ra phía sau các hậu vệ. Bielsa thường nhấn mạnh rằng cách di chuyển này là để phá rối vị trí đứng của hậu vệ và làm thay đổi cấu trúc của cả khối phòng ngự. Những tình huống di chuyển như vậy thường được thực hiện ở khâu đưa bóng vào vòng cấm. Lúc này ta sẽ có được lợi thế vị trí (nhờ vào vị trí đứng hướng về khung thành đối phương của bản thân, tôi có được lợi thế so với hậu vệ kèm tôi – bởi anh ấy đang quay lưng với khung thành).

HAI TÌNH HUỐNG GIÀNH LỢI THẾ VỊ TRÍ ĐỨNG

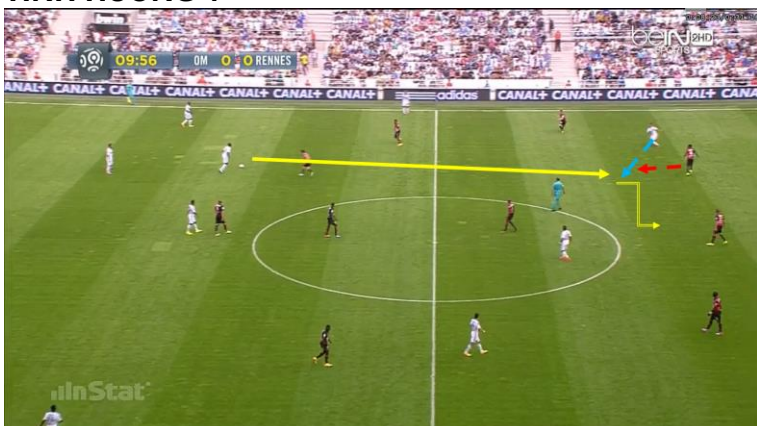

TÌNH HUỐNG 3

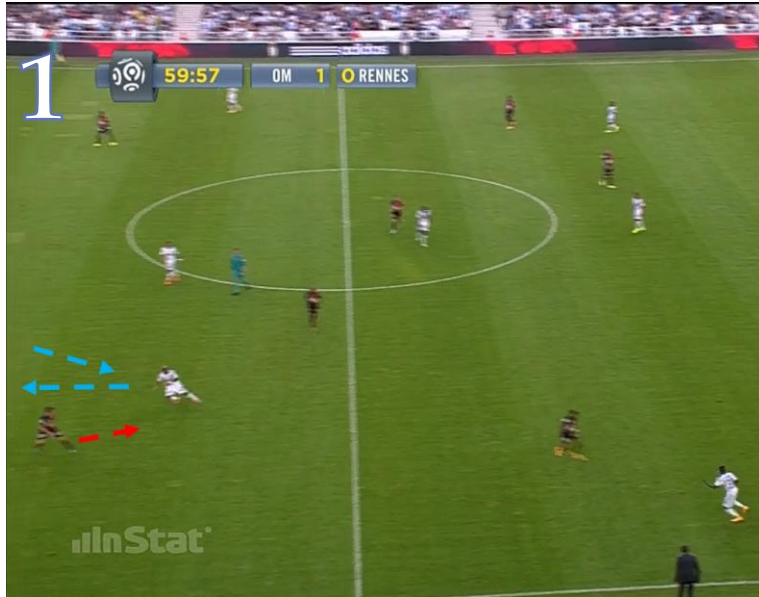
Tình huống di chuyển thứ 3 thường được dùng khi phản công. Nếu cầu thủ có bóng đi bóng thẳng về phía trước, đối phương sẽ cố gắng để áp sát. Mục đích của các cầu thủ còn lại (những người không có bóng) là di chuyển ra xa hàng phòng ngự và tạo một phương án chuyền bóng. Điều này cho phép việc chuyền bóng gần hậu vệ đối phương diễn ra, mặc dù đây là điều không thể trước đó. Nếu các hậu vệ đối phương chạy theo cầu thủ có bóng, họ sẽ để lỏng khoảng trống giữa các cầu thủ để cầu thủ đội ta thực hiện tình huống di chuyển 2.

TÌNH HUỐNG 4

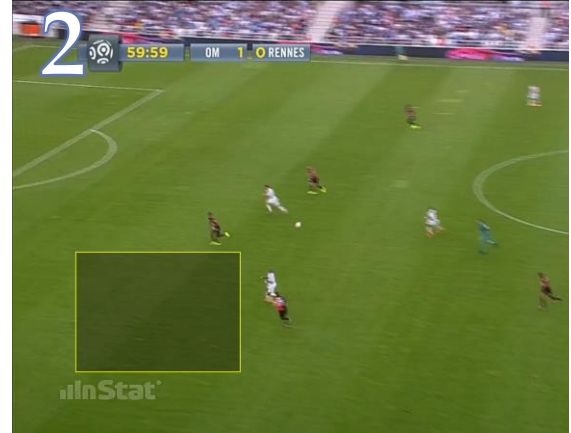

Tình huống này được dùng để vượt qua cầu thủ đối phương nhờ khống chế bước một (khi nhận bóng). Khi này, một cầu thủ sẽ có mặt ở khoảng trống trên sân, từ đó khống chế bóng để đưa bóng vào khoảng trống khác và vượt qua sự truy cản của hậu vệ theo kèm. Thường thì điều này được thực hiện bởi các cầu thủ thi đấu ở hai biên.

TÌNH HUỐNG 5

Tình huống này được dùng để kéo hậu vệ đối phương ra khỏi vị trí và từ đó di chuyển ra sau hậu vệ ấy, cụ thể hơn là vào khoảng trống mà anh ấy tạo ra khi bỏ vị trí.

Nhờ việc thuần thục những tình huống di chuyển này, các cầu thủ Marseille thường di chuyển đến các vị trí khác nhau trên sân một cách rất dễ dàng. Các cầu thủ cũng phải dự đoán các cầu thủ đối phương sẽ ở đâu. Với những hiểu biết này, vị trí đứng và tình huống di chuyển của các cầu thủ sẽ tạo ra những vấn đề rất lớn khi kèm cặp. Đi kèm với đó là ba điểm tham chiếu:

1/ Vị trí của quả bóng – nếu các hậu vệ đang tập trung vào quả bóng, tiền đạo của bạn phải tận dụng được điều đó.

2/ Vị trí đứng so với hậu vệ đang kèm – nơi mà bạn bắt đầu di chuyển (vị trí khởi đầu) sẽ ảnh hưởng đến hành vi của hậu vệ.

3/ Sự lường trước – cầu thủ đối phương đang chú ý đến điều gì và đồng đội có bóng đang nhìn ở đâu.

Sau mỗi lần phân tích trận đấu của Marseille, bạn có thể nghĩ rằng cách bố trí và vị trí trong đội hình không phải là những điều quan trọng nhất. Nhưng thực tế, cấu trúc và cách bố trí quan trọng nhất chính là sự di chuyển không bóng của các cầu thủ. Các cầu thủ di chuyển không phải nhờ vào sơ đồ chiến thuật, mà sự di chuyển không bóng mới là điều hình thành sơ đồ của một đội bóng.

VÒNG 7: tận dụng lợi thế quân số

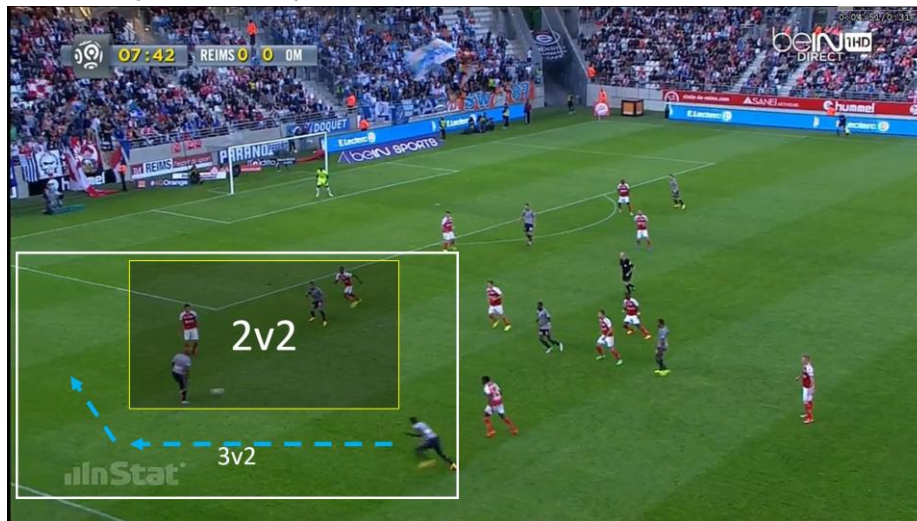
23/09/2014. Sân Auguste-Delaune, Reims. Ligue 1.

“By objectively and reliably judging team development, we need the number of opportunities we have created to score a goal.”

(“Để đánh giá sự phát triển của tập thể một cách khách quan và tin cậy, ta cần phải nhìn vào số cơ hội mà ta tạo ra để có thể ghi được một bàn.”)

STADE DE REIMS 0-5 OLYMPIQUE DE MARSEILLE

Một lần nữa, đội bóng của Marcelo Bielsa lại là đội bóng kiểm soát được trận đấu. Nhờ việc sở hữu được thời lượng kiểm soát bóng nhiều hơn, điều này chuyển hóa thành số lần đưa bóng vào vòng cấm nhiều hơn, và thành quả là 14 cú sút cho Marseille. Trong trận đấu này, lợi thế được tạo ra từ hai cánh. Các cầu thủ Marseille luôn tìm kiếm và tạo ra lợi thế quân số lẫn vị trí. Trong khi lợi thế vị trí đã được đề cập ở trận trước, lợi thế quân số ảnh hưởng rất lớn đến các bàn thắng của OM. Bàn thắng đầu được ghi bởi vị trí đứng của hậu vệ trái là rất cao, và anh ấy tạo ra tình huống 3v2 (được hỗ trợ bởi hậu vệ cánh tham gia vào tình huống dưới – Benjamin Mendy):

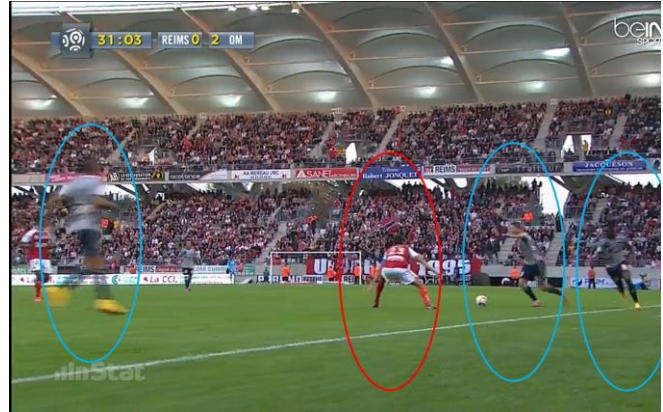
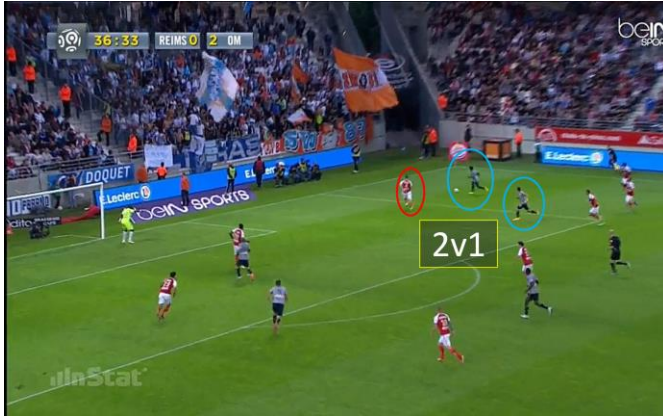
Marseille thường tấn công từ cánh trái và cố gắng tạo ra lợi thế quân số ở trong khu vực ấy.

2v1:

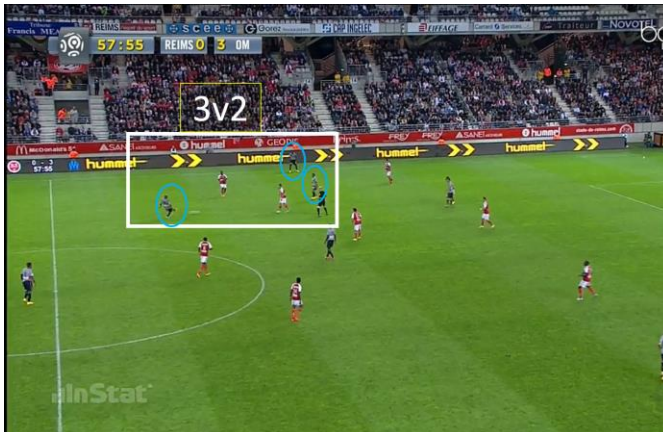
3v1 – góc nhìn của cầu thủ đối phương (đánh dấu đỏ):

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

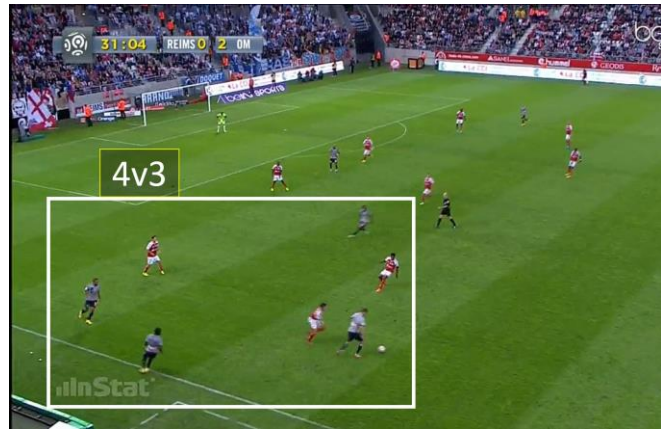
• • •

3v2

4v3

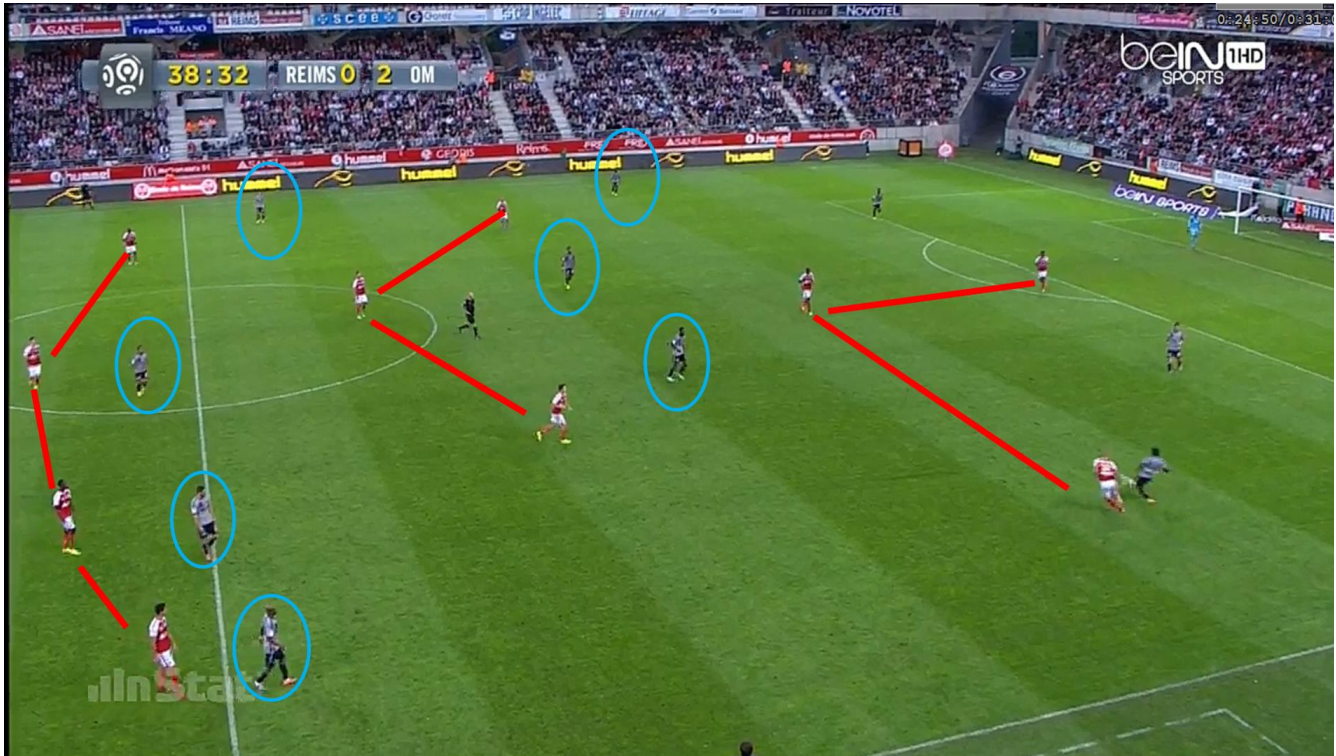
Nếu ta dùng lợi thế quân số ở khâu cuối cùng (ở 1/3 cuối sân), việc kết thúc tình huống tấn công bằng 1 đường chuyền vào vòng cấm là điều khả thi (tạt bóng, đường kiến tạo, vv). Tình huống 3v2 ở trên là điểm khởi đầu cho bàn thắng thứ tư. Sau khi vượt qua 2 cầu thủ đối phương, cầu thủ của Marseille chuyển hướng tấn công và tình huống được kết thúc ở bên cánh đối diện.

Reims cố gắng áp sát tầm cao (hầu hết các tình huống họ thường cố giành lại bóng gần khung thành của Steve Mandanda – thủ môn của Marseille). Đội bóng của Bielsa phản ứng với áp lực đó qua 2 cách:

1. Chọn vị trí – giữa các tuyến phòng ngự:

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

• • •

Đội bóng của Bielsa thi đấu với sơ đồ có thiên hướng tấn công và cho phép họ trám vào các khoảng trống quan trọng trên sân, qua đó giúp họ vượt qua sự áp sát của đối phương dễ dàng hơn. Đồng thời, điều đó cho phép các cầu thủ nắm bắt các tình huống trên sân tốt hơn, từ đó các cầu thủ có thể phản ứng một cách hiệu quả hơn với cách chơi của đối phương.

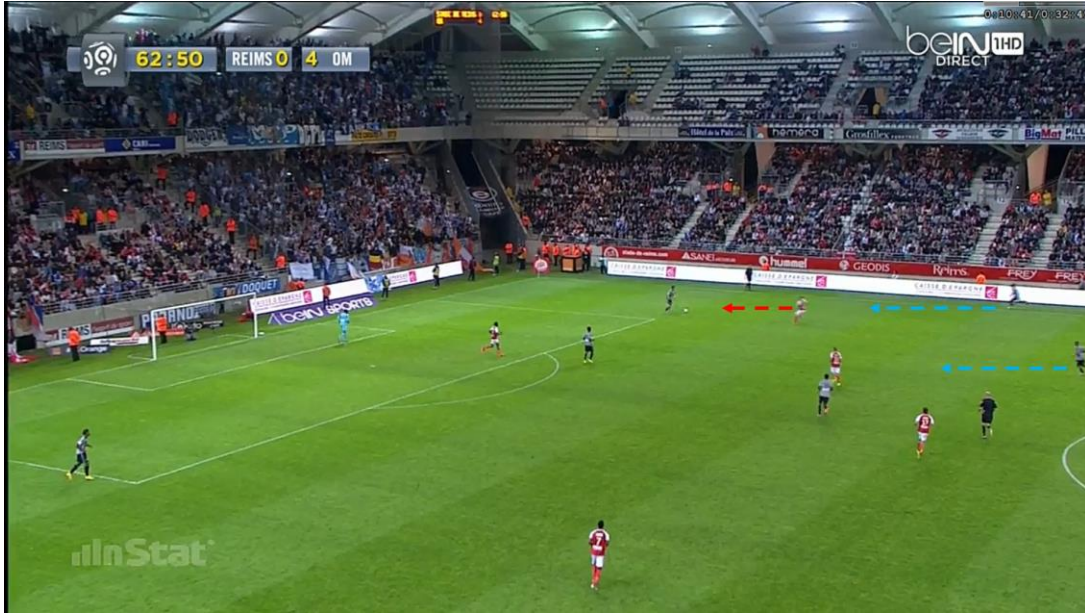
Đội hình này được tạo nên dựa trên khoảng cách giữa các cầu thủ, cho phép đội của bạn hoạt động một cách tập thể hơn (giao tiếp tốt hơn), cả về vĩ mô lẫn vi mô. Sự phản ứng với các sự kiện được dựa trên các yếu tố sau:

- a / vị trí của quả bóng,
- b / khoảng trống không người,
- c / vị trí đứng của các đồng đội,
- d / vị trí đứng của các cầu thủ đối phương.

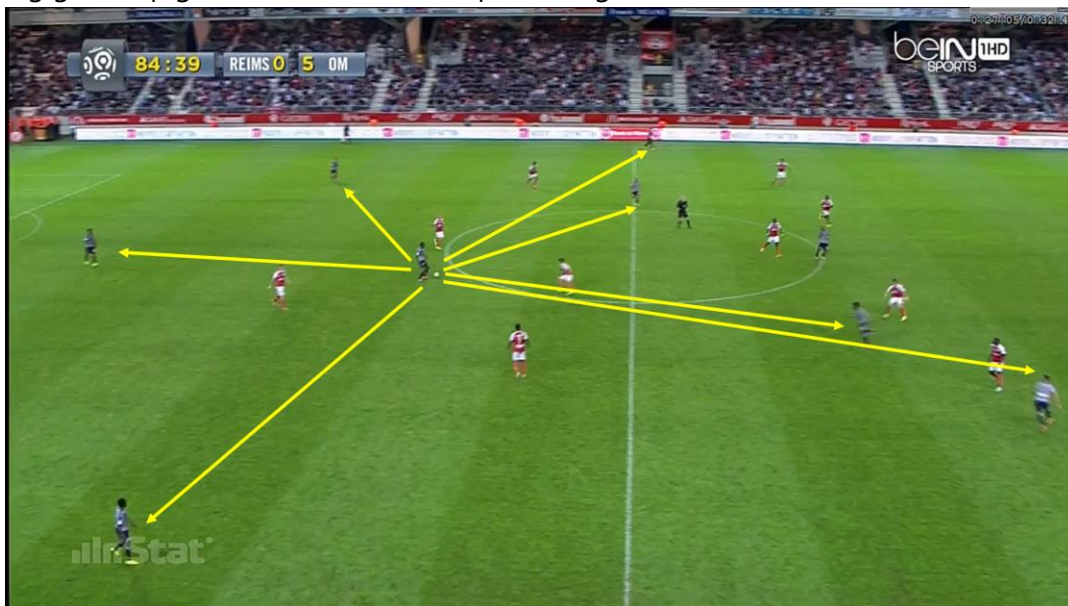
2. Sự hỗ trợ – khi cầu thủ có bóng bị áp sát, các đồng đội ở phía trên lùi sâu và hỗ trợ cầu thủ có bóng (tạo phương án chuyển bóng).

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

• • •

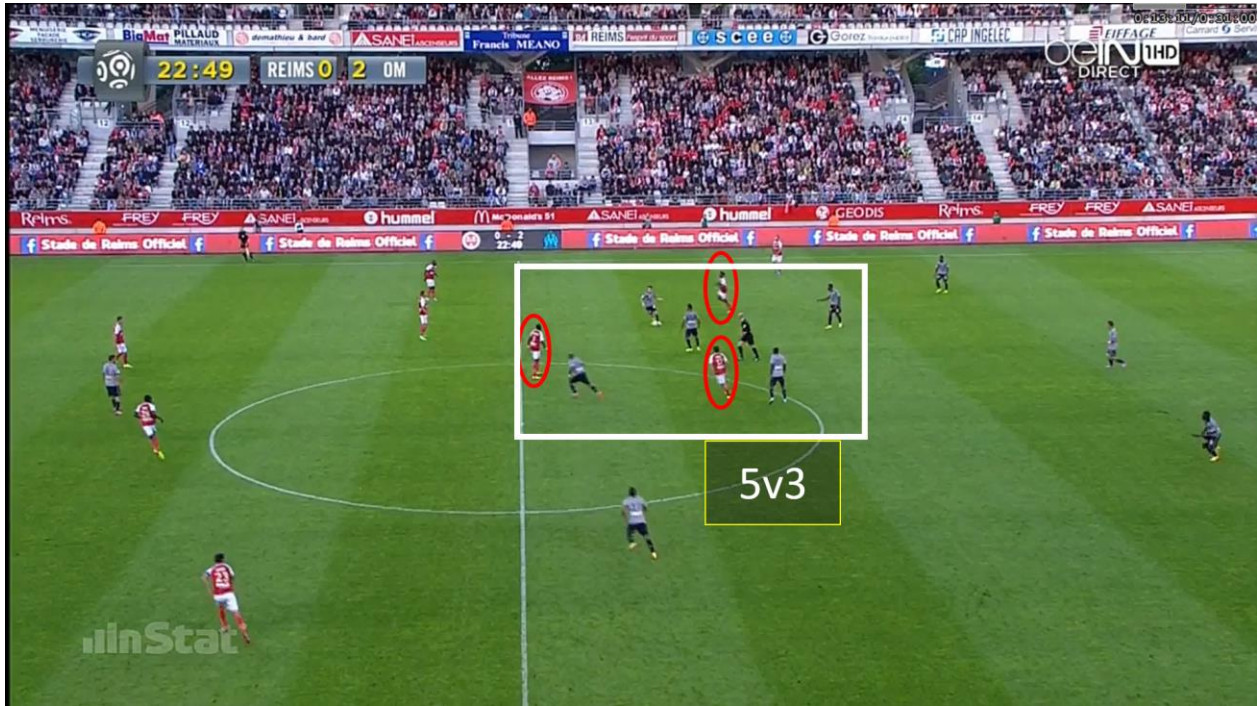
Có được sự hỗ trợ sẽ giúp các cầu thủ giao tiếp với nhau tốt hơn (mối liên kết). Khi cầu thủ có bóng có thể chuyền bóng, điều đó tạo ra sự an toàn hơn (và có thể là ít rủi ro hơn) khi tổ chức tấn công. Nếu không được hỗ trợ thì bạn buộc phải tham gia vào tình huống 1v1 hoặc đưa quả bóng đến vị trí khác. Vì thế, khả năng giao tiếp giữa các cầu thủ là rất quan trọng:

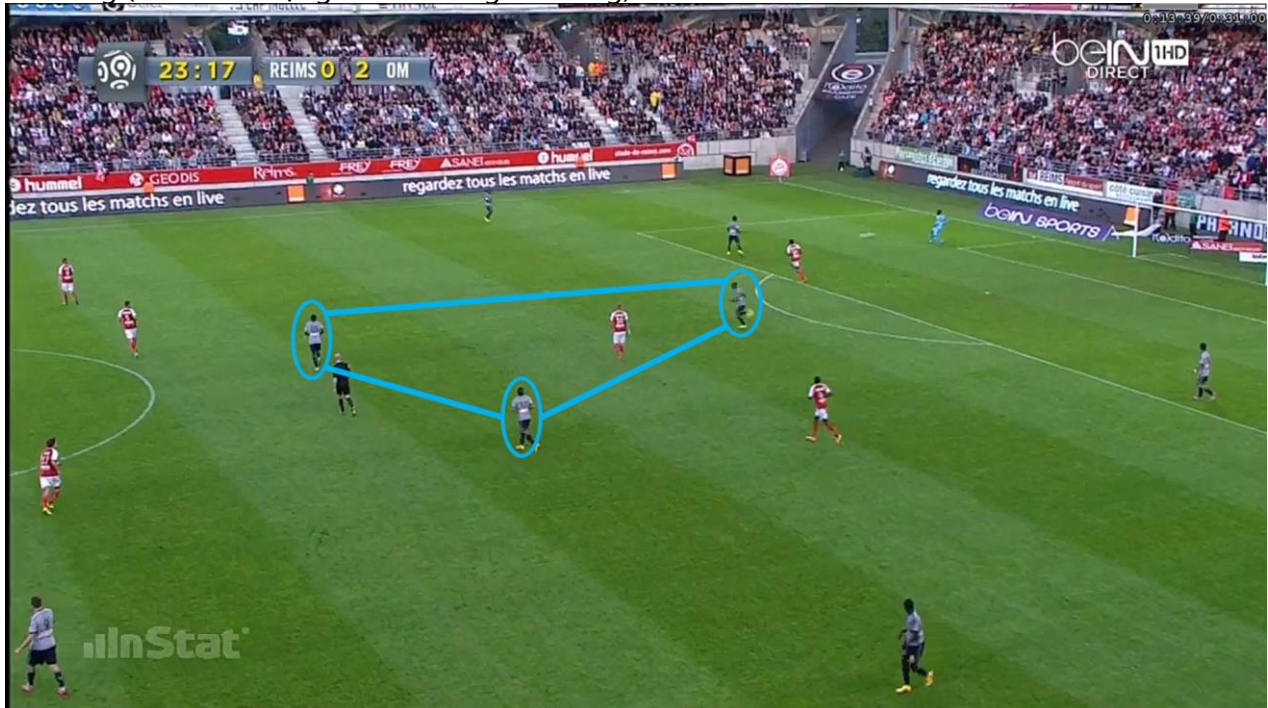
Một bài chiến thuật khác của Marcelo Bielsa là áp đảo khu vực trung tâm của sân:

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

...

Lợi thế quân số ở tuyến tiền vệ có ảnh hưởng rất lớn đến các sự kiện trong tương lai. Như trong cờ vua, điều quan trọng nhất chính là làm chủ khu vực giữa bàn cờ, và trong bóng đá kiểm soát khu vực giữa sân sẽ tạo ra rắc rối cho đối phương. Và lí do cũng rất đơn giản – điều này tạo ra cho bạn thêm các phương án tấn công (so với số lượng ít các hướng tấn công).

Nếu các tiền vệ có thể kiểm soát được thể trận, các cầu thủ còn lại có thể di chuyển vào các vị trí tấn công. Đó dường như là sự ưu tiên của một đội bóng thi đấu với thứ bóng đá tấn công.

VÒNG 8: giành quyền kiểm soát bóng

28/09/2014. Sân Orange Velodrome, Marseille. Ligue 1.

“I know that success after winning lasts 5 minutes. After that is only huge empty.”

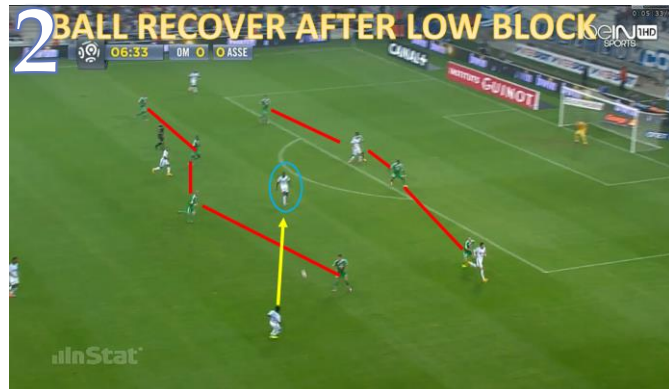
(“Tôi biết rằng vinh quang sau chiến thắng chỉ kéo dài trong 5 phút. Sau đó là một sự trống rỗng lớn.”)

OLYMPIQUE DE MARSEILLE 2-1 AS SAINT-ÉTIENNE

Trận đấu này lại không quá hay so với các trận trước. Mặc dù thế, Marseille vẫn ghi được 2 bàn thắng trong hiệp 1. Bàn thắng đầu tiên được bắt đầu bằng việc giành lại bóng ngay trước vòng cấm của họ, sau đó chuyền cho Imbula, người đi bóng một thời gian dài và sau đó chuyền ra cánh. Sau đường chuyền này, anh di chuyển vào giữa hai tuyến phòng ngự và nhận bóng tại đó. Trong vòng cấm địa, anh đánh bại thủ môn đối phương với một cú sút rất tốt:

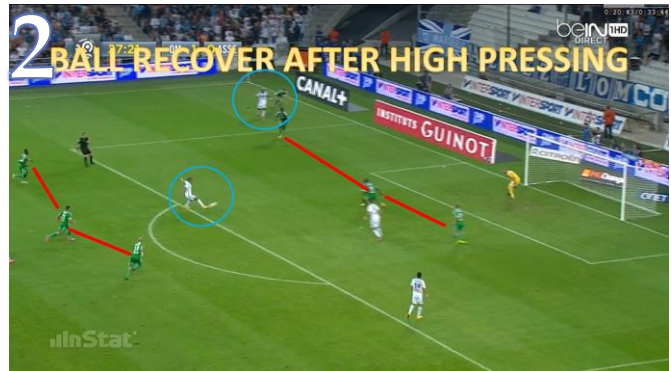
BÀN THẮNG ĐẦU TIÊN:

KHU VỰC ĐOẠT BÓNG → 20 GIÂY SAU

BÀN THẮNG THỨ HAI:

KHU VỰC ĐOẠT BÓNG → 2 GIÂY SAU

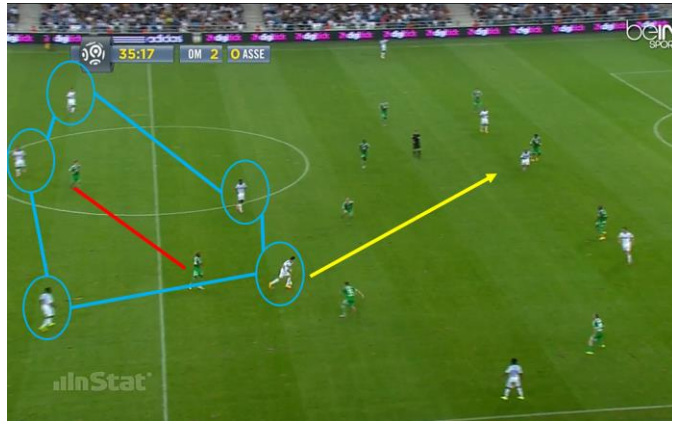
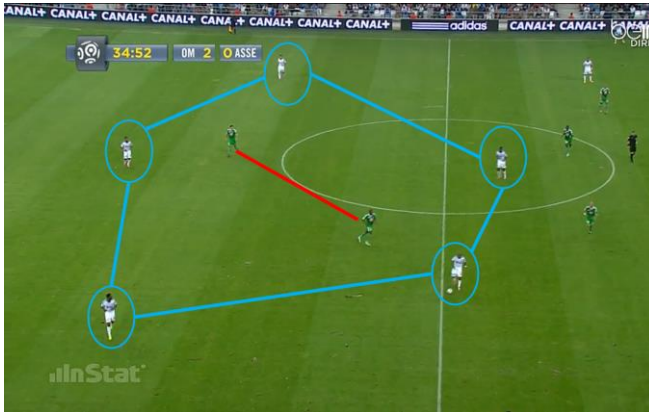

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

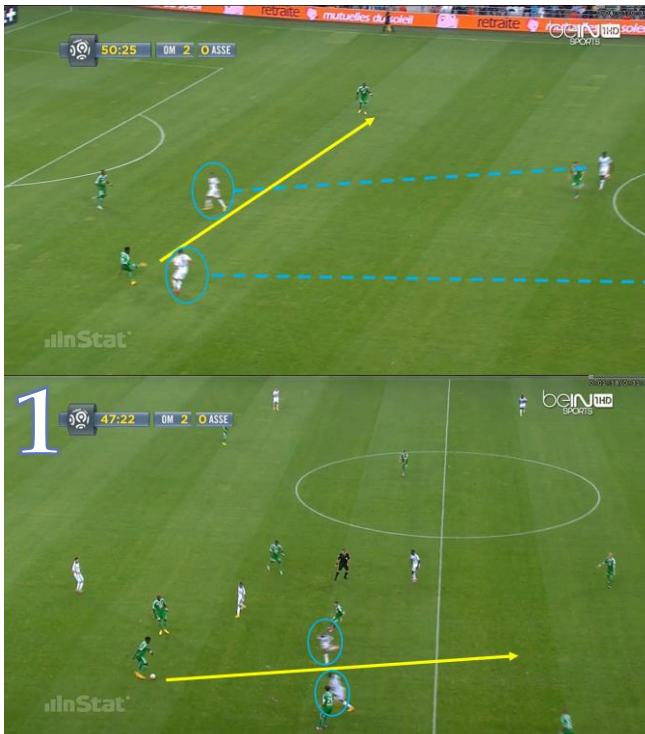

Sau khi ghi được 2 bàn thắng, Marseille lập tức chiếm thế kiểm soát trận đấu. Trong một khoảng thời gian dài trong trận đấu, Marseille thường tổ chức tấn công với sự có mặt của 2 tiền vệ trung tâm. Vai trò của họ là tối quan trọng, bởi sau khi họ nhận bóng về hướng khung thành đối phương, họ luôn cố chuyền bóng về phía trước – thường là vào giữa tuyến tiền vệ và hậu vệ của đội bạn (đường chuyền lên phía trước).

Tổ chức tấn công với 5 cầu thủ: 3 trung vệ và 2 tiền vệ trung tâm (chọn vị trí phía sau 2 trung phong):

Ở hiệp 2, hệ thống áp sát của Marseille là khá tệ và thiếu sự thu hẹp. Họ để lộ quá nhiều khoảng trống (khi áp sát tầm cao) giữa các tuyến và cho phép đối phương kiểm soát trận đấu. Hậu quả là Saint-Étienne có được 1 bàn thắng.

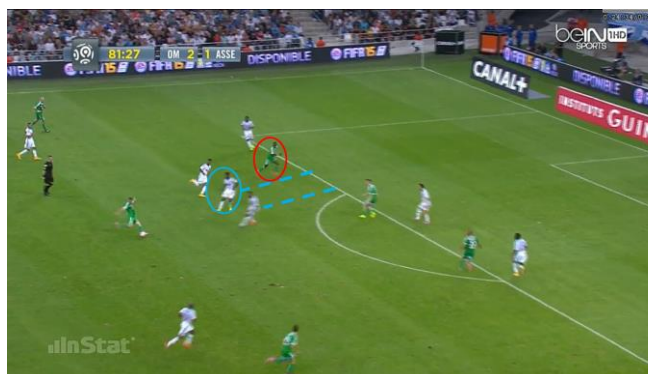
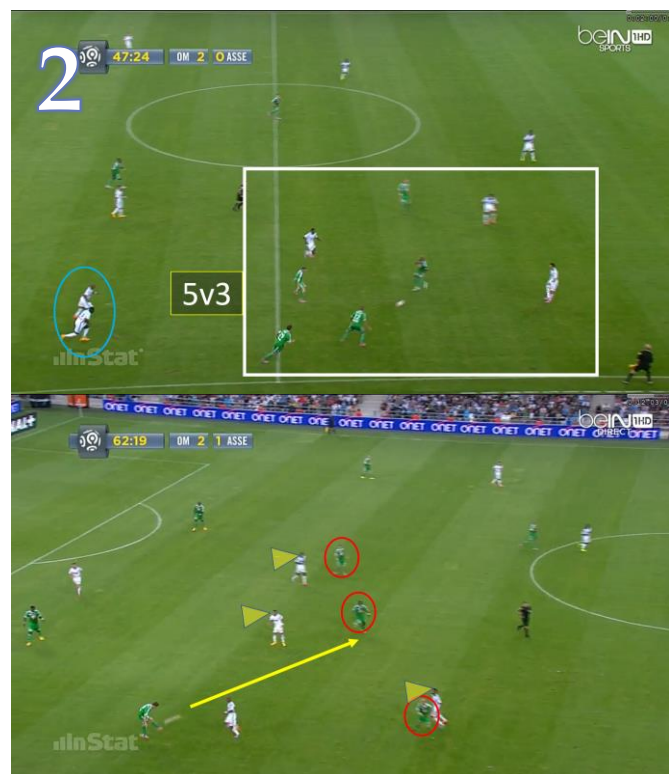
← Khoảng cách quá lớn giữa tuyến áp sát đầu và thứ hai tạo ra khoảng trống lớn trên góc nhìn của đối phương và cho phép họ tìm đến đồng đội ở phía xa dễ dàng hơn. Bielsa được biết đến là một người không thích chờ đợi đối phương. Đây là thái độ đáng ngưỡng mộ, nhưng cũng nên nhớ rằng áp sát với thiếu số sẽ ít nguy hiểm hơn, và điều đó cũng tạo ra sự dễ dàng cho đối phương tổ chức tấn công.

← 2 cầu thủ đang áp sát một cầu thủ có bóng của đối phương. Kiểu áp sát như vậy mang lại rủi ro rất lớn. Trong trường hợp bị vượt qua (và lại không có sự bọc lót) – đối phương sẽ có được lợi thế:

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

...

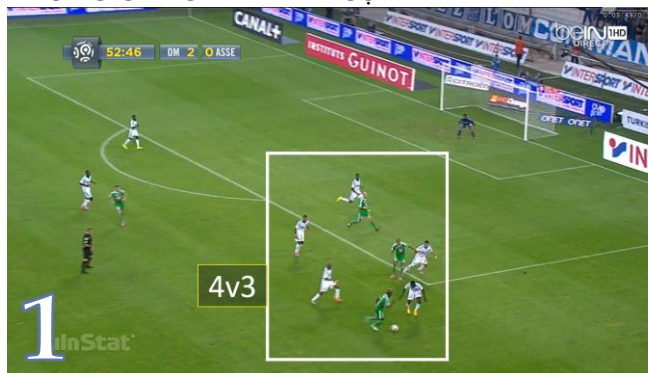
Bạn phải thật cẩn thận khi áp sát cầu thủ có bóng – bởi khi đó bạn sẽ để lỏng cầu thủ sau lưng mà bạn phải che chắn. Chỉ cần một đường chuyền chính xác và đúng thời điểm – hệ thống áp sát của bạn sẽ bị vượt qua (các cầu thủ đánh dấu đỏ) →

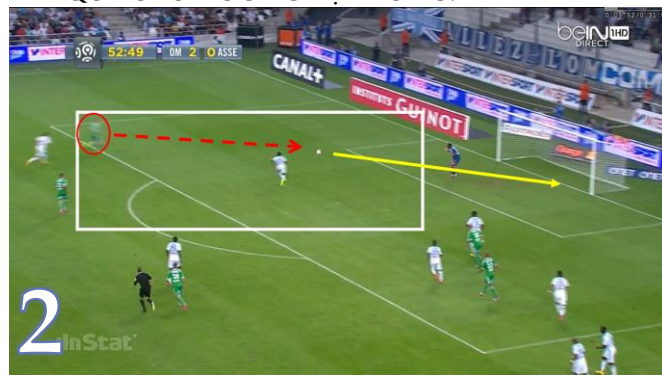
← Khi rủi ro ở phần sân đối phương đã giảm đi, một tình huống rất nguy hiểm sẽ diễn ra bên phần sân nhà. Ở tình huống bên trái, 2 trung vệ và tiền vệ trung tâm áp sát cầu thủ có bóng – qua đó để lộ khoảng trống sau lưng và tạo ra tình huống 3v2 có lợi cho đối phương. Quá nhiều cầu thủ gây áp lực lên quả bóng sẽ dẫn đến khoảng trống sau lưng hoặc hai bên bị khai thác triệt để.

BÀN THUA CỦA MARSEILLE:

KHÔNG CHE CHẮN PHÍA CỘT XA

KẾT QUẢ SAU ĐƯỜNG TẠT BÓNG:

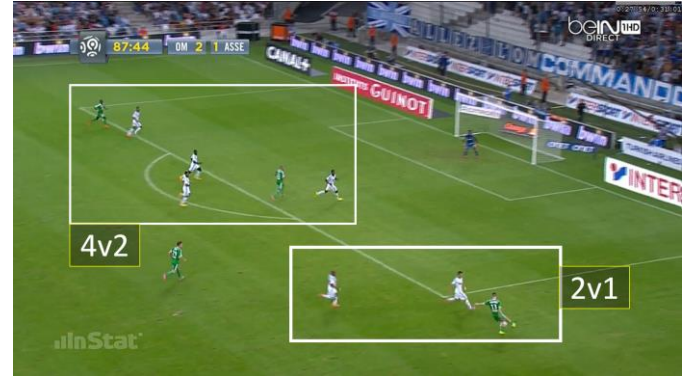
MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

• • •

Sau khi để thủng lưới (ảnh 1 và 2) và 2 sự thay người ở thời gian giữa hiệp, Marseille giành lại quyền kiểm soát trận đấu.

Các tình huống tương tự trong vòng cấm (đặc biệt là ở bàn thua trên) không còn lặp lại đến tận cuối trận đấu.

Một tình huống tương tự với việc chọn vị trí phù hợp với tình huống đang diễn ra được miêu tả như ảnh bên →

VÒNG 9: phương án thi đấu

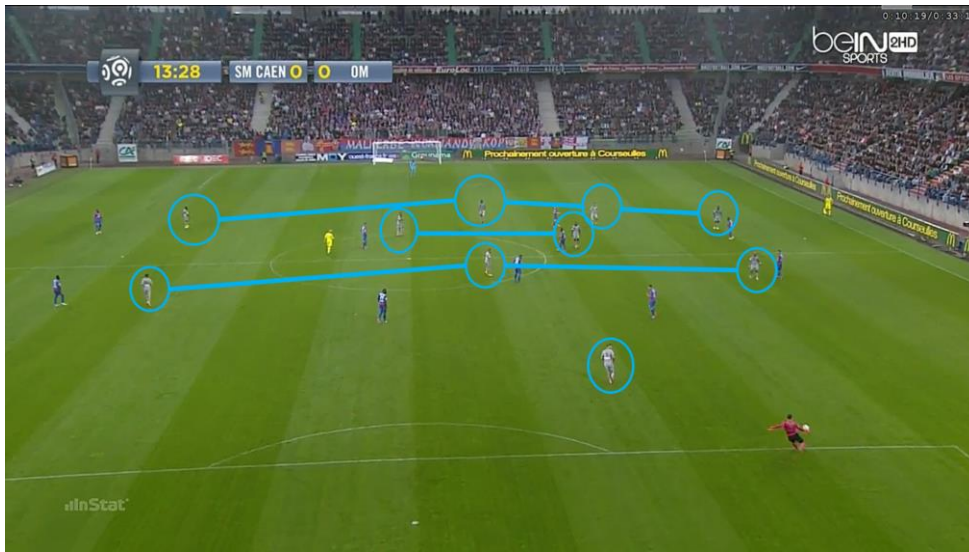
04/10/2014. Sân Michel-d'Ornano, Caen. Ligue 1.

"I have never given up on compliments. Compliments in football are pure hypocrisy."

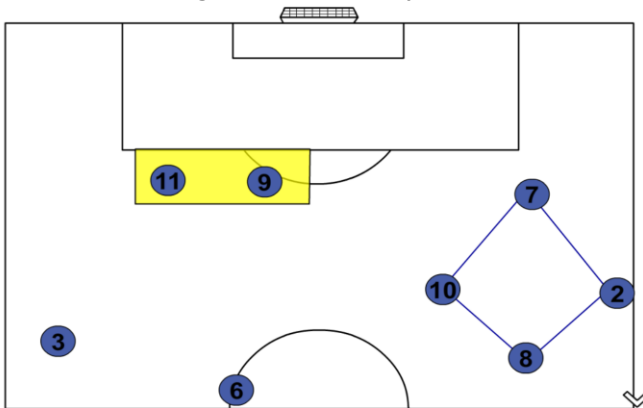
("Tôi chưa bao giờ đánh giá cao những lời khen ngợi. Những lời khen ngợi trong bóng đá chỉ là những lời ngụy thiện.")

S.M. CAEN 1-2 OLYMPIQUE DE MARSEILLE

Trong năm phút đầu, Caen thường xuyên áp sát tầm cao và cũng từ đó mà họ tạo ra được 2 cơ hội nguy hiểm. Trong khi đó, Marseille vẫn xuất phát với sơ đồ 4-2-3-1 mà họ đã dùng 2 tuần qua.

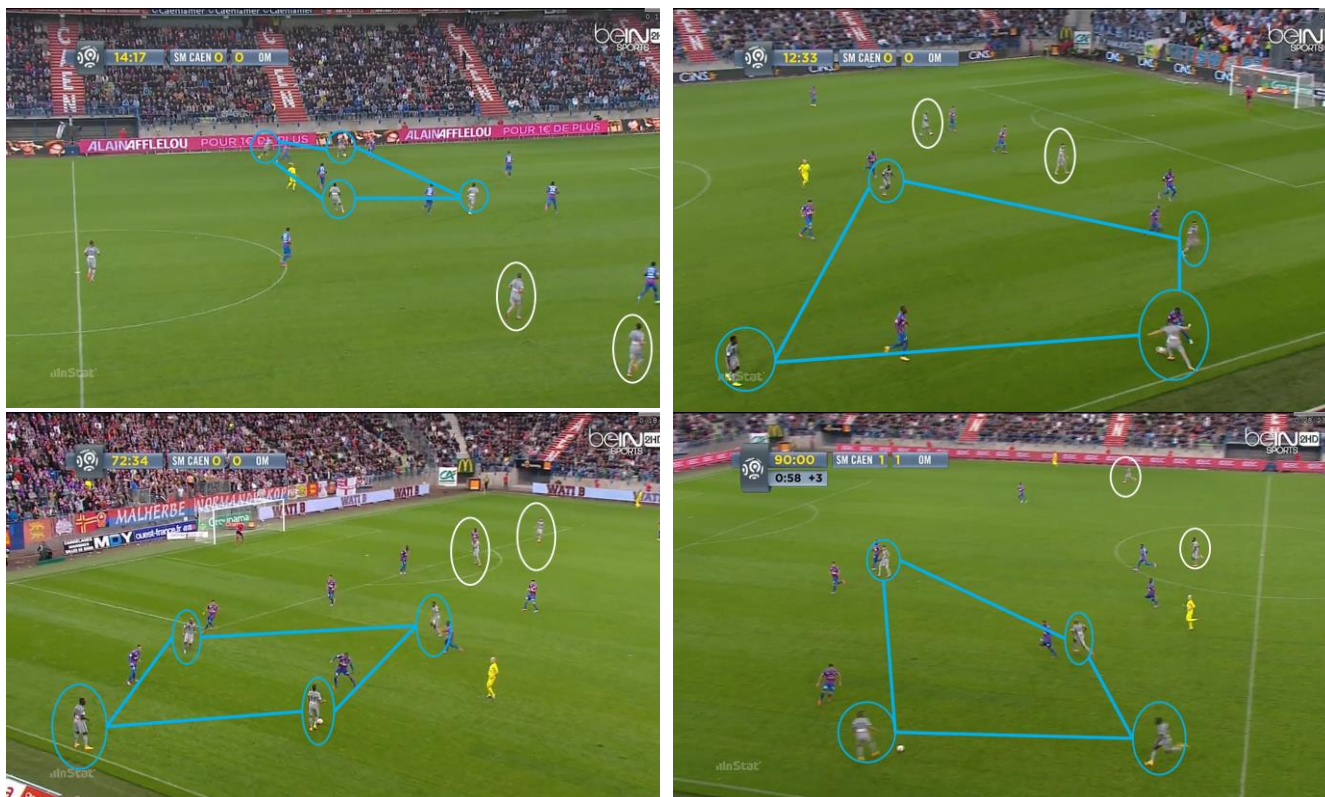
Marseille tận dụng hàng phòng ngự dâng cao và rất thường xuyên chuyền bóng trực diện (đường chuyền cuối cùng vào khu vực vòng cấm). Theo thời gian, trận đấu dần thuộc quyền kiểm soát của đội bóng của Bielsa. Một tình huống di chuyển thường thấy được thể hiện rõ ở giai đoạn kết thúc tình huống tấn công. Bất kể là tấn công từ cánh trái hay phải, cấu trúc tấn công và ý tưởng kết thúc sẽ tương tự như sau:

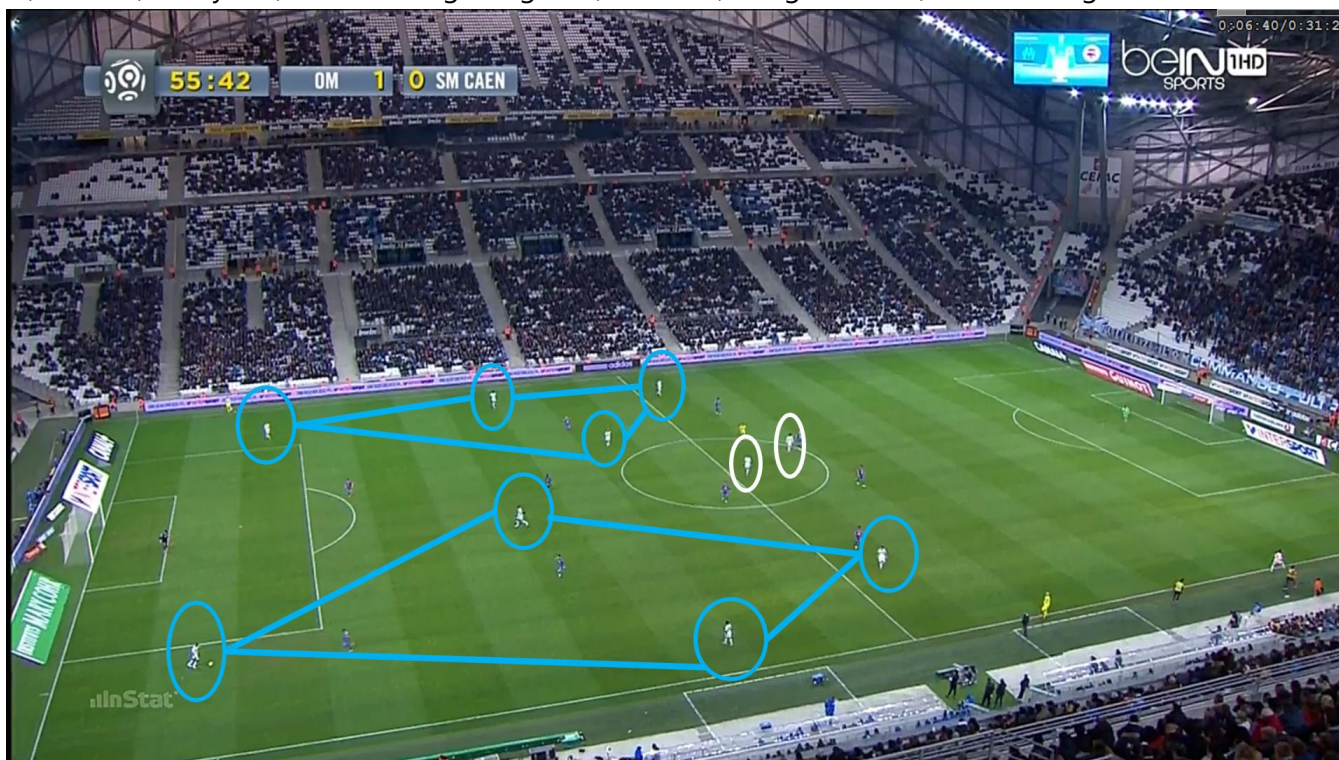
4 cầu thủ ngoài biên chịu trách nhiệm vượt qua hàng tiền vệ đối phương. Các tiền vệ biên (thuận chân phải – thi đấu bên trái và ngược lại) thường đi bóng vào trung lộ và tình huống được kết thúc bởi các cầu thủ ở phía đối diện. Đường chuyền về sẽ được nhận bởi một trong những tiền vệ trung tâm hoặc trung vệ. Các hậu vệ còn lại không được đề cập trong tình huống này.

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

...

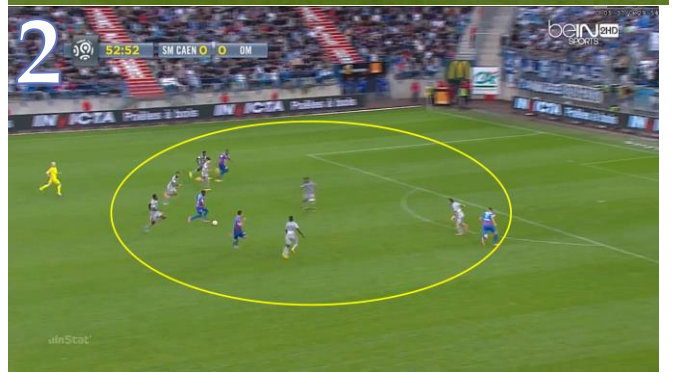
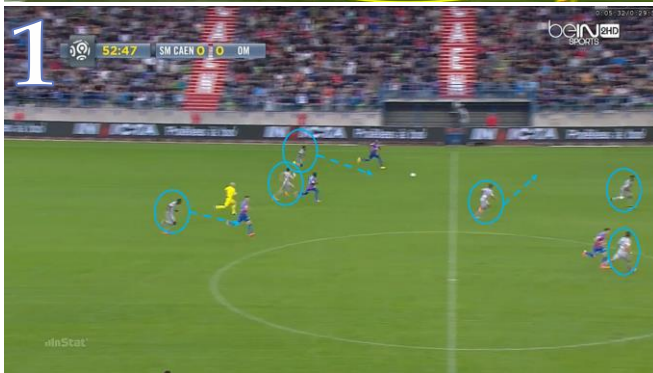
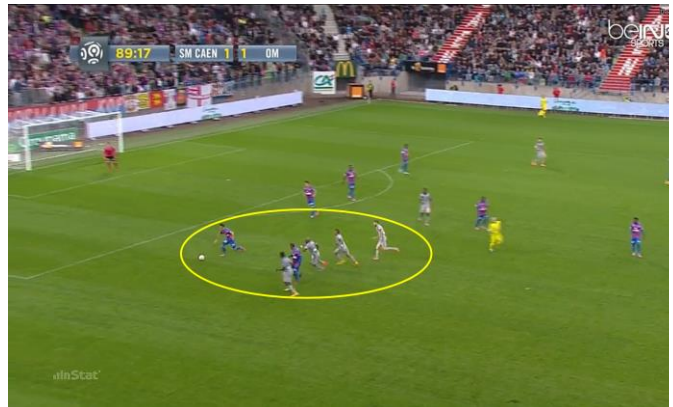
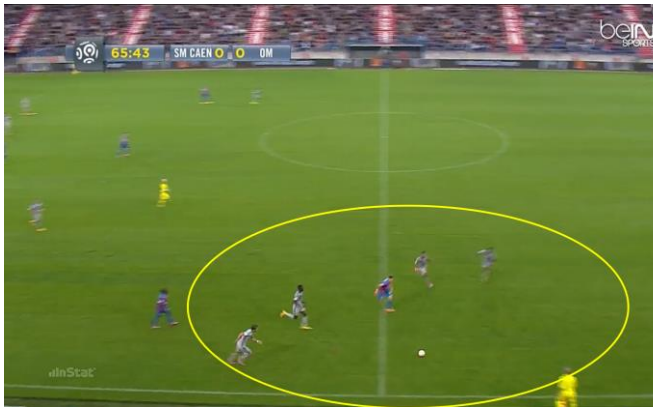
Bạn sẽ nhận thấy được điểm tương đồng ở trận đấu lượt về giữa hai đội vào 5 tháng sau.

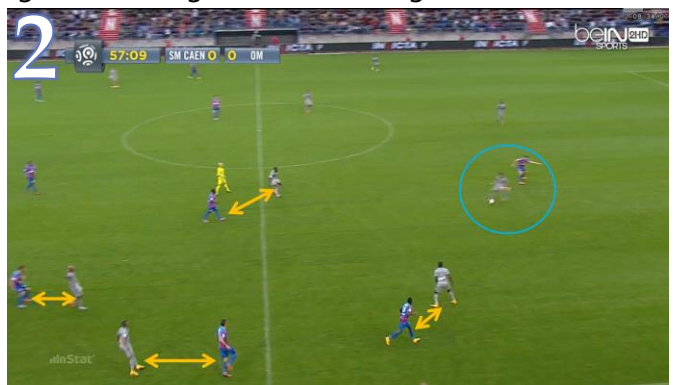
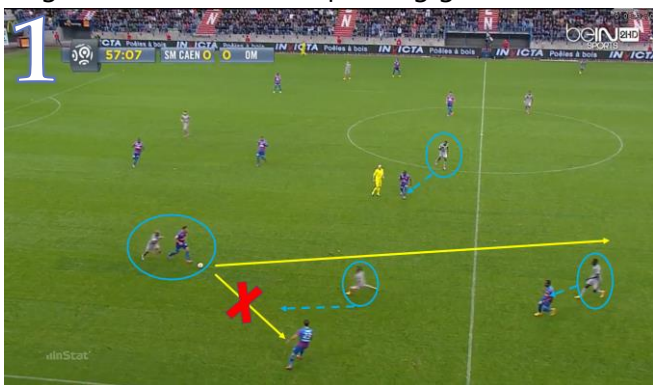
MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

Marseille ghi bàn mở tỉ số từ một pha phạt góc. Sau đó đối phương gỡ hòa từ một pha đá phạt. 6 phút cuối cùng của trận đấu, đội bóng của Bielsa dồn lên tấn công và có bàn thắng trong thời gian bù giờ. Trong một khoảng thời gian dài, bạn có thể nhận thấy sự nỗ lực và thái độ tích cực của Marseille. Bên cạnh việc áp sát tầm cao và tấn công toàn lực, cũng nên chú ý đến cách cả đội áp sát dù đang để thua. Tất cả các ảnh dưới đây thể hiện cách suy nghĩ của các cầu thủ khi mất bóng và sự mong muốn đoạt lại bóng nhanh nhất có thể.

Các cầu thủ Marseille không chỉ chạy đến cầu thủ đối phương có bóng, mà họ còn khóa các tuyến chuyền bóng đến các cầu thủ đối phương gần nhất, và từ đó giành lại bóng rất nhanh chóng:

VÒNG 10: bầu áp sát

19/10/2014. Sân Orange Velodrome, Marseille. Ligue 1.

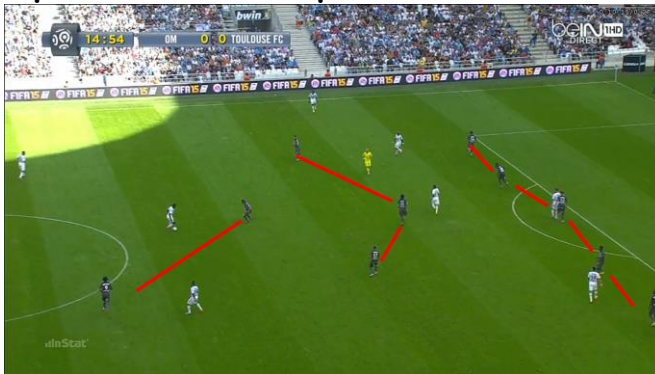
“The moments after which I became worse are directly related to success.”

(“Khoảnh khắc sau khi đội của tôi trở nên tệ hơn đều trực tiếp liên quan tới vinh quang.”)

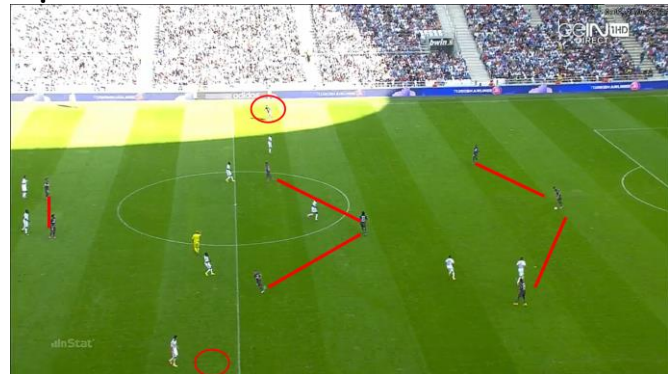
OLYMPIQUE DE MARSEILLE 2-0 TOULOUSE FC

Marseille lần đầu tiên ra sân với đội hình 1-5-3-2 khi phòng ngự và 1-3-5-2 khi tấn công.

ĐỘI HÌNH PHÒNG NGỰ CỦA TOULOUSE

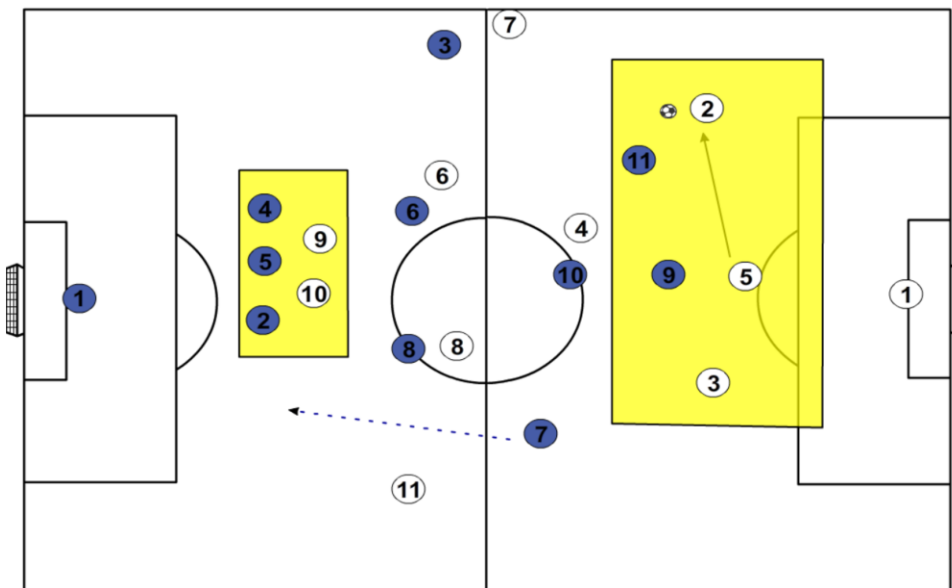

ĐỘI HÌNH TẤN CÔNG CỦA TOULOUSE

Hệ thống áp sát:

Điều dễ dàng nhận thấy đầu tiên ở đội bóng của Bielsa ngay từ đầu trận đấu là cách áp sát khác với các trận đấu trước. Cách chọn vị trí của các cầu thủ Marseille cho phép (và buộc) đối phương chuyển bóng đến một trong những trung vệ ở khu vực biên trong:

Ở hình trên: Marseille là đội xanh, Toulouse là đội trắng.

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

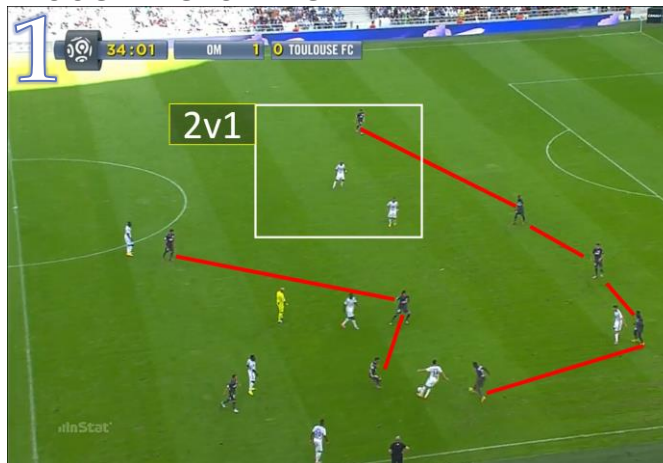
...

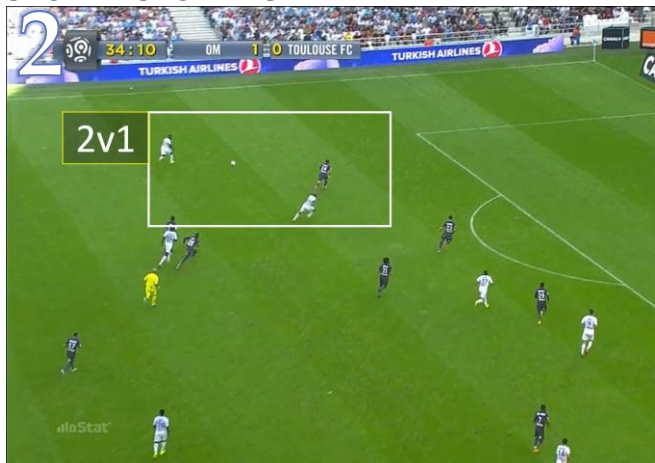
2 trung phong chủ động áp sát 3 trung vệ của Toulouse, qua đó tạo tình huống 3v2 tổng quan để có thể đưa về tình huống 2v2 khi áp sát. Ở giữa sân, mỗi cầu thủ đều có trách nhiệm theo kèm một cầu thủ khác (tình huống 3v3 cân đối). Đồng thời là tình huống 1v1 ngoài biên. Bên cánh đối diện, hậu vệ cánh đã trở về tuyến phòng ngự. Đối phương thường xuyên phải dùng bóng dài trong tình huống này. Đây lại không phải là vấn đề với Marseille bởi họ luôn có lợi thế trong tình huống 3v2 ở phía sau. Đội bóng của Bielsa đã hoàn toàn thích nghi với tình huống này.

Khi tấn công, Marseille thường chuyển hướng tấn công. Với 3 tiền vệ đối phương thi đấu gần nhau, họ thường có được lợi thế 2v1 sau khi chuyển cánh (từ tình huống dưới đây, Marseille ghi được bàn thắng).

TRƯỚC KHI CHUYỂN CÁN

SAU KHI CHUYỂN CÁN

VÒNG 11: chuỗi tám chiến thắng bị chặn đứng

26/11/2014. Sân Stade de Gerland, Lyon. Ligue 1.

“Conceptually, for me, all the matches are the same – you have to dominate and play everything you can. Anything else doesn’t fit into my ideas.”

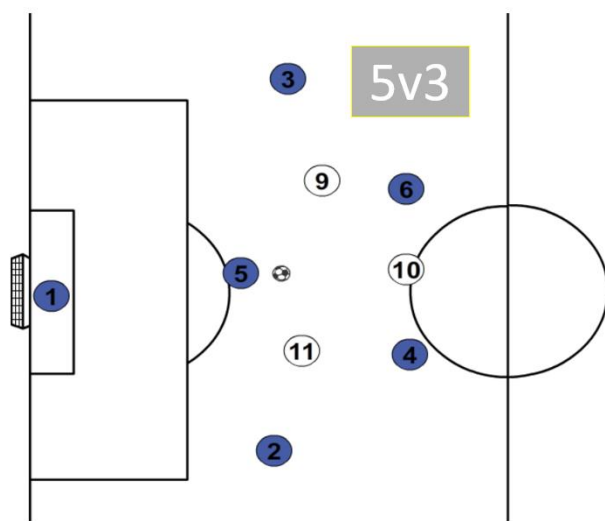
(“Với tôi, trên lý thuyết, tất cả các trận đấu đều như nhau – bạn phải áp đảo và thi đấu với tất cả những gì bạn có. Những điều khác đều nằm ngoài tầm với của tôi.”)

OLYMPIQUE LYONNAIS 1-0 OLYMPIQUE DE MARSEILLE

Sau 8 chiến thắng liên tiếp, cuối cùng thì Marseille cũng nhận thất bại đầu tiên. Lần đầu tiên, Lyon thi đấu với sơ đồ 1-4-3-1-2 ở giai đoạn phòng ngự, qua đó vô hiệu hóa chiến thuật tổ chức tấn công của Marseille.

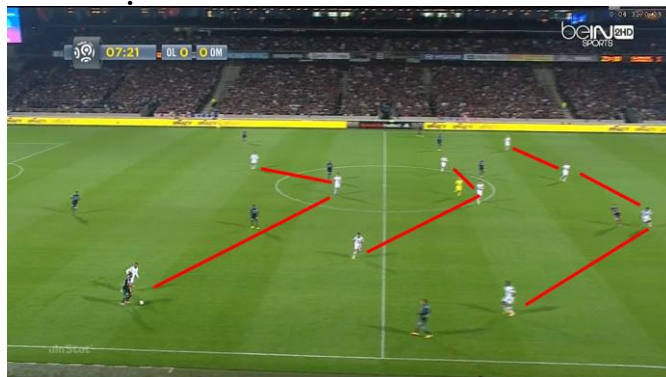
Hầu hết khoảng thời gian trong trận đấu, Lyon chủ động áp sát tầm cao, sử dụng 2 tiền đạo phía trên và được hỗ trợ bởi hàng tiền vệ 3 người. 4 hậu vệ di chuyển cùng nhau theo hướng bóng. Sự hiệu quả của giai đoạn áp sát được thể hiện qua số lần Marseille để mất bóng (15!!) trong 15 phút đầu trận.

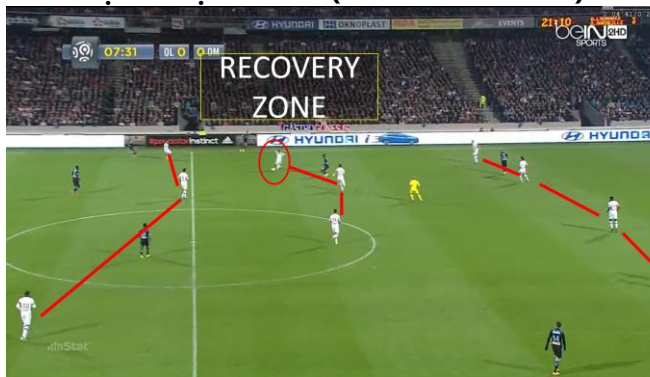
Ý tưởng tổ chức tấn công của Marseille là hợp lý trên lý thuyết. Sơ đồ 3-2-4-1 với 3 hậu vệ và sự hỗ trợ của 2 tiền vệ dẫn dắt lối chơi đáng ra phải vượt qua được tuyến áp sát đầu tiên của đối phương. Nhưng vấn đề cũng từ đây mà xuất hiện, bởi 3 tiền vệ của Lyon tạo bẫy áp sát. Cùng với sự thống nhất của cả 3, toàn đội bắt đầu áp sát từ đường chuyền đến một trong các trung vệ ở khu vực biên trong.

Trong 10 phút đầu trận, Marseille để mất bóng 11 lần và phạm lỗi (sau khi mắc các sai lầm) 3 lần, qua đó đem lại cho Lyon 3 quả đá phạt nguy hiểm trong cự ly 25-30 mét. Không phải lúc nào các cầu thủ Lyon cũng đoạt được bóng bên phần sân của Marseille, nhưng họ luôn áp sát rất cao, gần đến khung thành của Marseille.

GIẢI ĐOẠN ÁP SÁT ĐẦU:

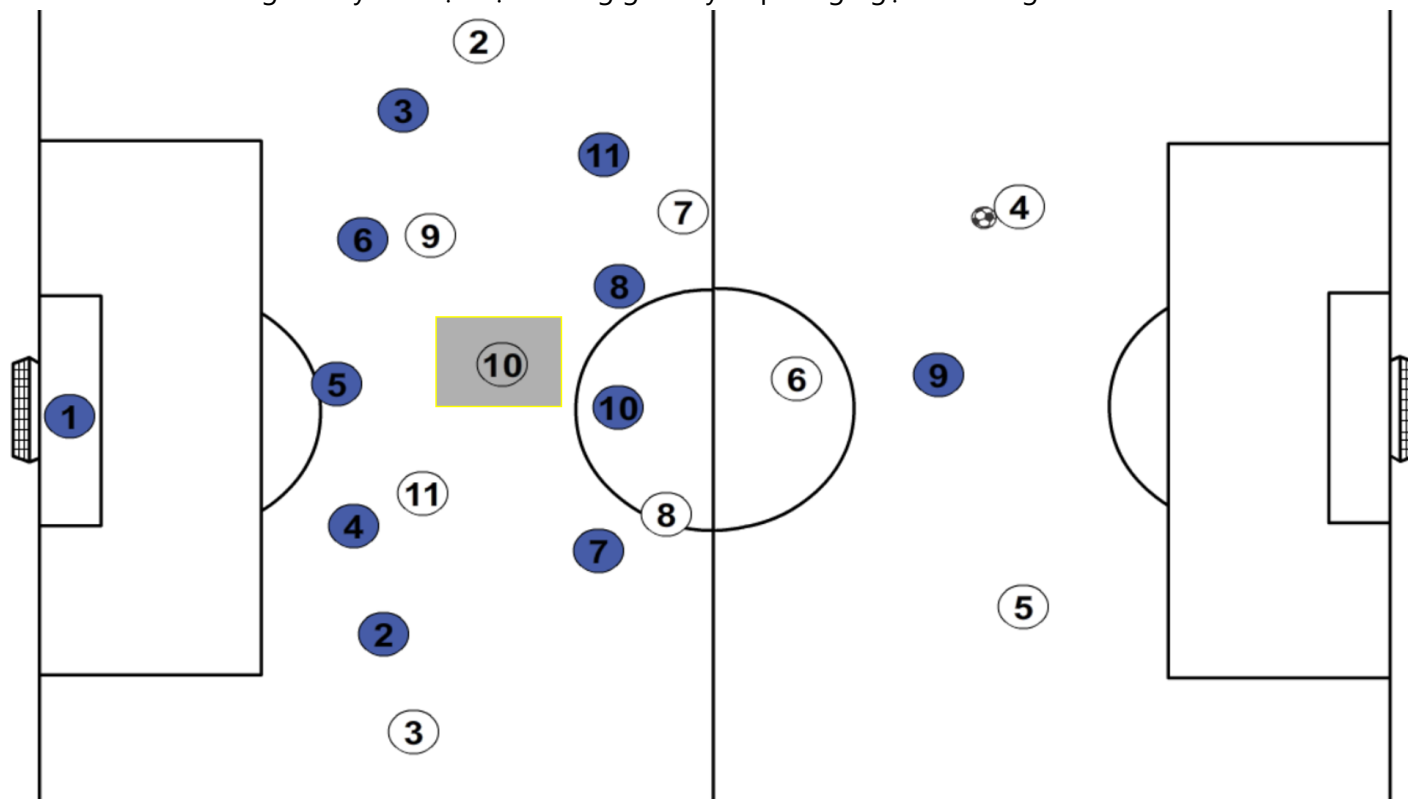

KHU VỰC ĐOẠT BÓNG (RECOVERY ZONE):

Tạo áp lực lên trung vệ của Marseille:

Bên cạnh vấn đề không thể tịnh tiến bóng vào phần sân của Lyon, Marseille cũng gặp một vấn đề khác ở khâu phòng ngự. Đội bóng của Bielsa phòng ngự với sơ đồ 1-5-4-1, đôi khi là 1-5-3-2, để vô hiệu hóa các cầu thủ tấn công của Lyon chọn vị trí đứng gần tuyến phòng ngự cuối cùng của Marseille:

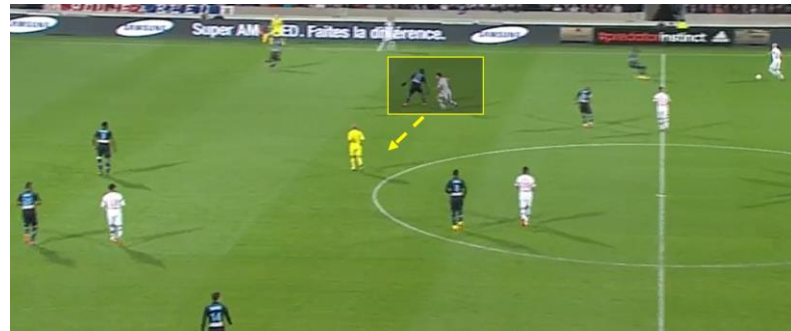
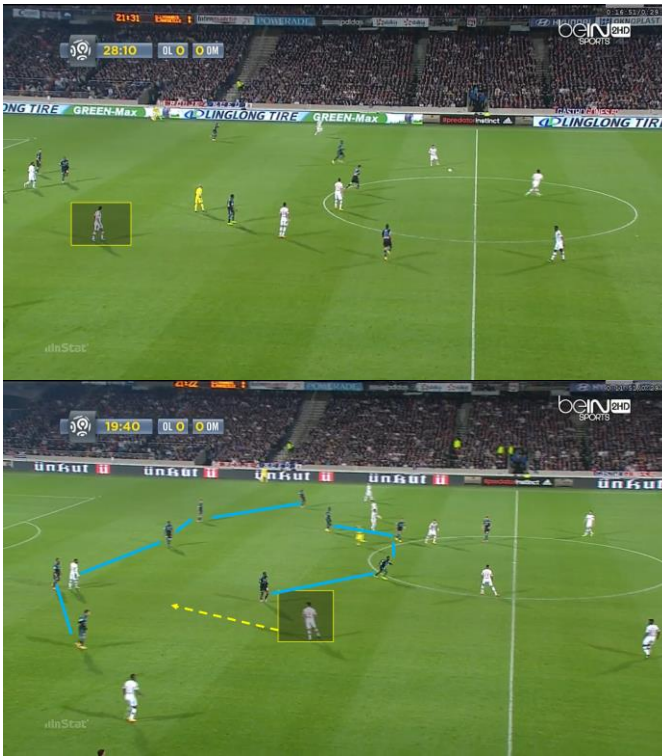

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

5 hậu vệ ở tuyến dưới (Marseille lần đầu thi đấu với sơ đồ này) chịu trách nhiệm cho việc luôn áp sát khi một cầu thủ đối phương có mặt và xin bóng (cầu thủ số 9, 11, 2 hoặc 3), khi này Marseille luôn có được lợi thế quân số (5v4). Bielsa muốn có được lợi thế bằng mọi giá ở phía sau hàng tiền vệ của ông. 4 tiền vệ của ông áp sát 4 tiền vệ của Lyon, và André-Pierre Gignac (trung phong) sẽ cắt tuyến chuyền bóng giữa 2 trung vệ của Lyon.

Vấn đề được hiện hữu khi cầu thủ số 10 (Yoann Gourcuff) di chuyển vào giữa hai tuyến phòng ngự:

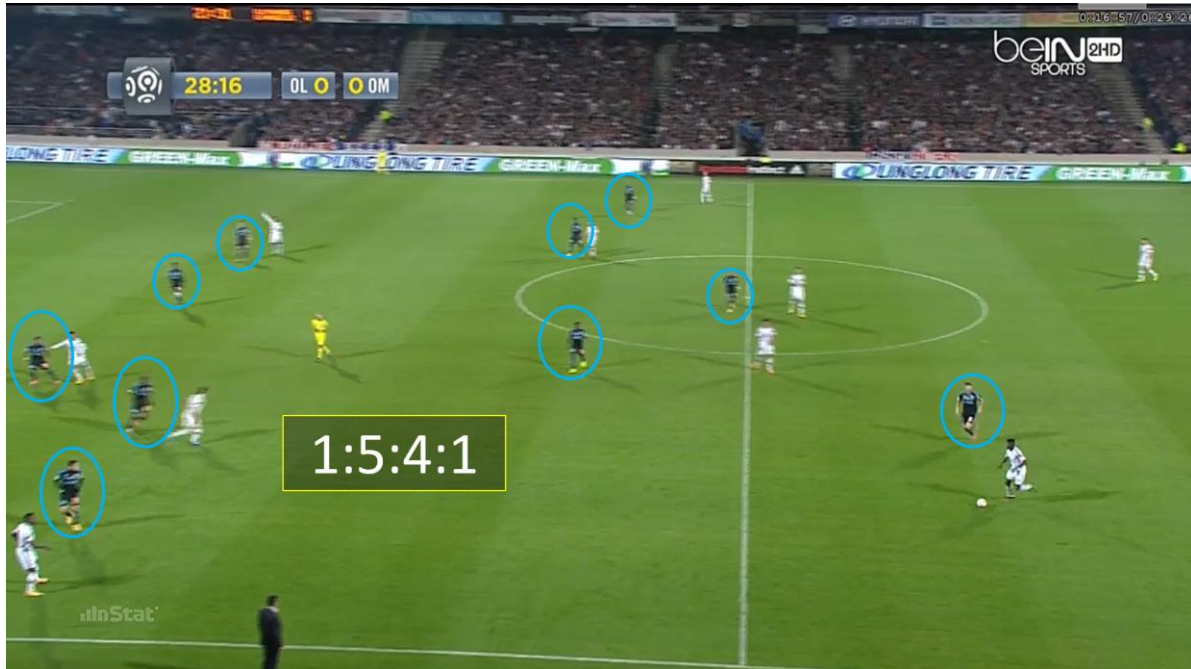

Khả năng chọn vị trí tốt giữa hai tuyến (cho dù Marseille có đến 5 hậu vệ) cho phép Gourcuff luôn ở vào thế trống trải. Anh ấy không thường xuyên nhận bóng, nhưng sự có mặt của anh ấy luôn đặt hàng tiền vệ của Marseille dưới áp lực. Và đây lại là vấn đề chiến thuật lớn của Marseille. Khi đến khâu chuyển hóa cơ hội, Gourcuff thường ở rất gần với vòng cấm địa (vì vị trí thi đấu của anh). Cùng với đó, anh ấy thường di chuyển ngược hướng với hướng di chuyển của bóng – cũng là ngược hướng di chuyển của đối phương.

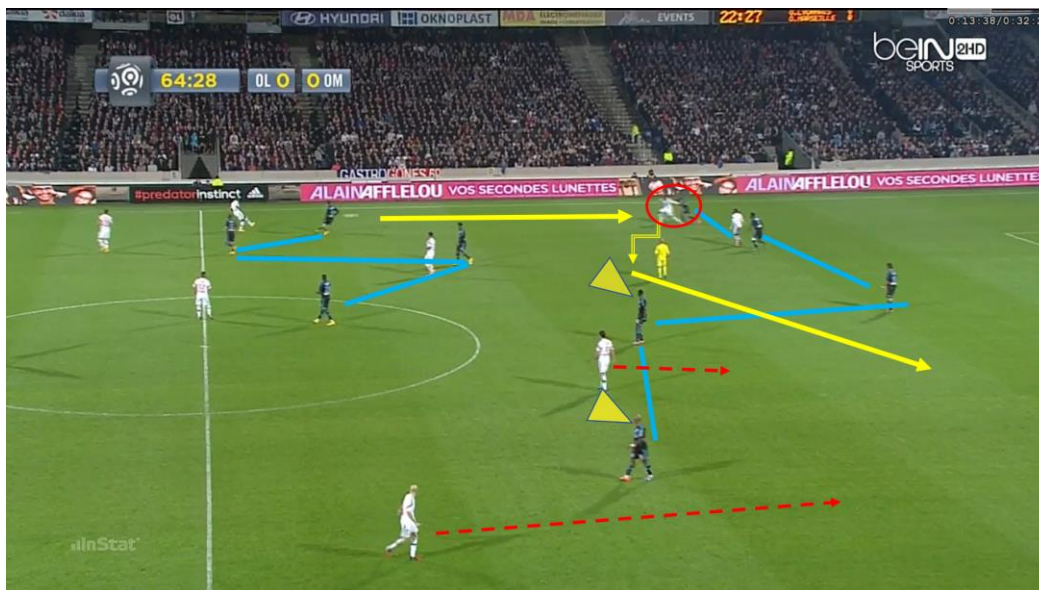
Thế nhưng, đây không phải là vấn đề duy nhất. Khi áp sát ở giữa sân, các cầu thủ Marseille chọn vị trí đứng không tốt so với vị trí của quả bóng. Khoảng cách giữa các tuyến là quá lớn và thiếu sự phối hợp giữa các tuyến khi bắt đầu áp sát là những vấn đề thường thấy ở đội bóng của Bielsa.

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

• • •

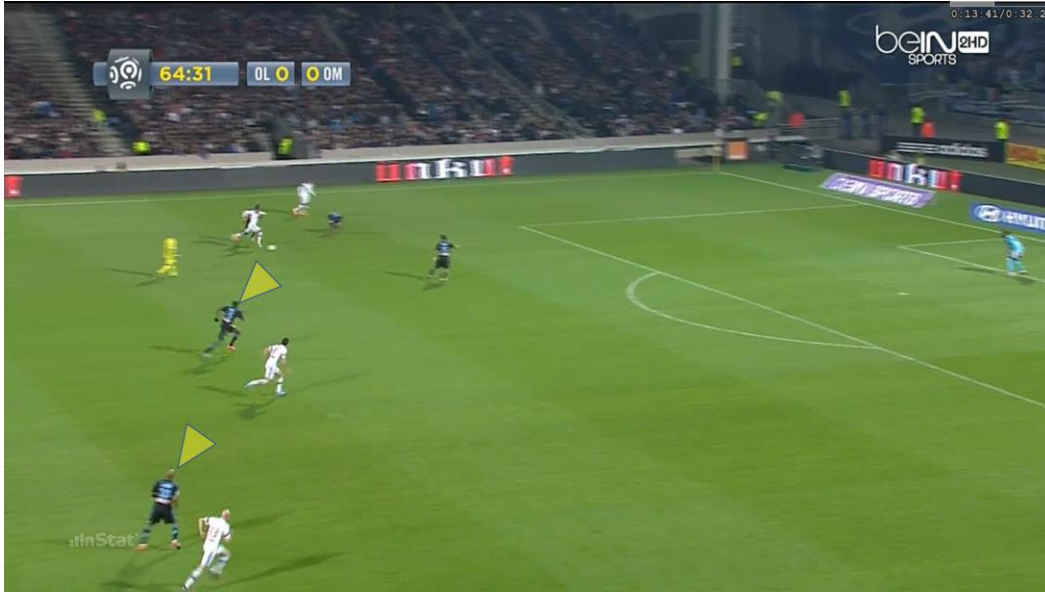
Trong hiệp 2, Marseille dần lấy lại được quyền kiểm soát trận đấu. Sau một vài đường chuyền tạo cơ hội, họ có được 3 cơ hội ăn bàn. Nhưng dù đội bóng của Bielsa tỏ ra lấn lướt khi tấn công, hệ thống phòng ngự của họ vẫn là một vấn đề lớn. Sau tình huống chọn vị trí rất tệ, Lyon có được bàn thắng sau khi thành công trong việc chuyển hướng tấn công. Điều bất ngờ nằm ở vị trí của các cầu thủ Marseille và việc họ chỉ tập trung vào quả bóng, chứ không hề để ý đến tình huống di chuyển của cầu thủ đối phương.

Đội hình của Marseille (đường kẻ xanh) thể hiện việc thiếu Tính chặt chẽ ảnh hưởng đến kết quả của tình huống. Hai hậu vệ (những người đang bị bắt gặp nhìn bóng) trước đó đã cố áp sát. Và rồi họ giữ nguyên vị trí của mình sau khi áp sát ở phía trên.

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

• • •

Việc chọn vị trí phòng ngự không phù hợp của 2 hậu vệ (cùng với 1 hậu vệ đã bị vượt qua ở cánh đối diện) và thiếu sự quan sát bóng khi phòng ngự dẫn đến việc phản ứng chậm so với tình huống. Từ đó, Lyon ghi được bàn thắng duy nhất của trận đấu.

Một điều rõ ràng là cách phòng ngự của Marseille cần phải được cải thiện thêm. Cách chọn vị trí của các hậu vệ quyết định vị trí đứng của trung phong Gignac. Khoảng cách giữa các tuyến là quá lớn, dẫn đến việc giao tiếp giữa các tuyến là không thể diễn ra. Rút kinh nghiệm từ trận đấu này, đội bóng của Bielsa không bao giờ phòng ngự với sơ đồ này. Đây cũng chính là trận đấu duy nhất ở mùa giải 2014/15 mà Marseille ra sân với sơ đồ 1-5-4-1.

VÒNG 12: áp đặt lối chơi lên đối phương

02/11/2014. Sân Orange Velodrome, Marseille. Ligue 1.

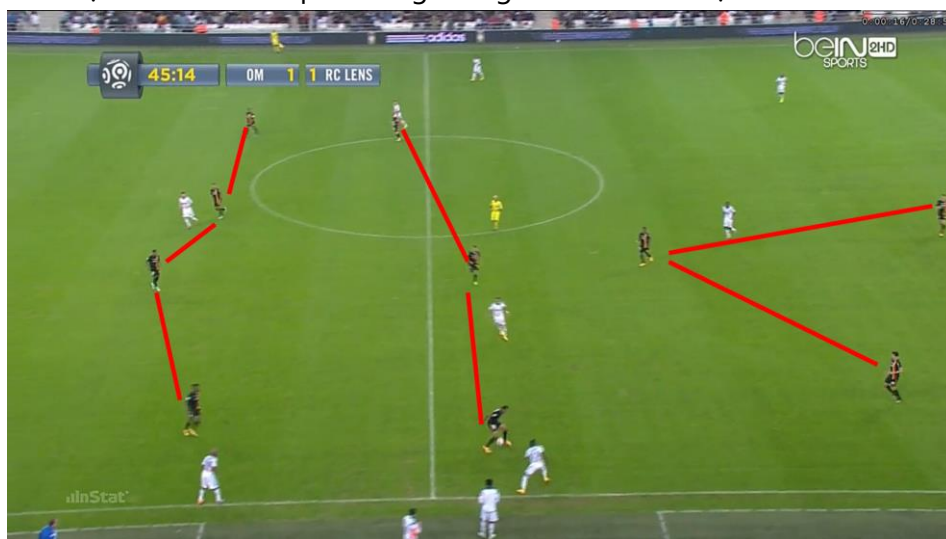
“If football were played by robots, I would win everything.”

(“Nếu bóng đá được chơi bởi rô-bốt, tôi sẽ giành được tất cả [các danh hiệu].”)

OLYMPIQUE DE MARSEILLE 2-1 RC LENS

Sau trận thua trước, Marseille chạm trán với Lens của vị HLV thiên về tấn công Antoine Kombouaré, người sau khi phân tích trận thua trước của đối phương, cũng ra sân với sơ đồ 1-4-3-1-2. Đó dường như là điều quá đỗi thông thường khi một đội khác giành chiến thắng trước Marseille. Tính đến trước trận đấu này, trong 90% các trận đấu trước đội của ông luôn ra sân với sơ đồ 1-4-3-3.

Cũng tương tự với Lyon, Lens cố gắng áp sát từ đầu trận (như ở trận đấu trước), nhưng có một vài điểm khác biệt đem đến kết quả không mong muốn ở cuối trận.

Hãy để ý sự tương đồng giữa Lens và Lyon. Như ở trận trước, đối thủ của Marseille xuất phát với việc áp sát tầm cao và được thực hiện bởi 3 cầu thủ chơi cao nhất, họ được hỗ trợ bởi tuyến áp sát thứ hai (3 tiền vệ). 4 hậu vệ di chuyển cùng nhau theo hướng di chuyển của bóng.

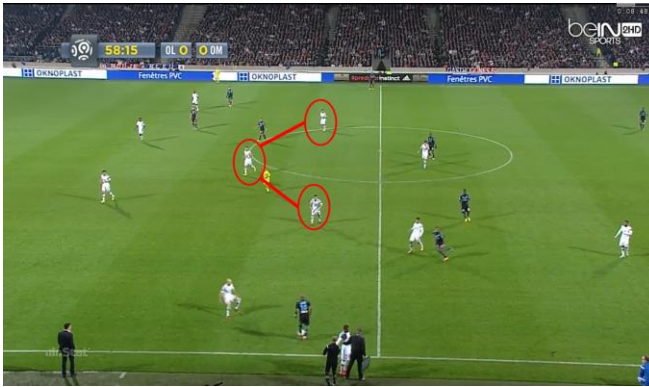
Đó là kế hoạch được chuẩn bị chặt chẽ cho trận đấu này. Có rất nhiều điểm tương đồng giữa Lens và Lyon, nhưng kết quả lại rất khác. 3 điểm khác biệt duy nhất ảnh hưởng đến kết quả trận đấu là:

1. Chất lượng cầu thủ (Lens xếp chót vào cuối mùa, còn Lyon là á quân của Ligue 1): Chính bởi sự khác biệt về chất lượng cầu thủ, ta không thể chờ đợi các kết quả tương tự từ trận đấu này, như các tình huống 1v1 đều cân tài. Đây lại là một kiểu vượt trội khác: **vượt trội về chất lượng**, và là một ý tưởng rất phổ biến. Tìm kiếm các tình huống 1v1, 2v2, và các tình huống giữa các cầu thủ tốt nhất của bạn với các cầu thủ yếu nhất của đối thủ nhiều hơn là một chiến thuật phổ biến trong bóng đá. Juanma Lillo cho rằng lợi thế này được dựa trên xác suất. Trên góc nhìn của cầu thủ yếu hơn, cơ hội giành chiến thắng trong

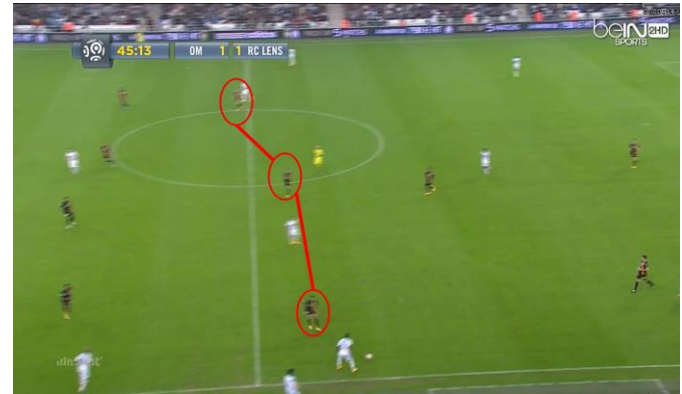
tình huống 1v1 là 50%. Nhưng xác suất giành chiến thắng tình huống tay đôi này là cao hơn và ủng hộ cầu thủ giỏi hơn.

2. Cách bố trí 3 tiền vệ:

Cách bố trí các tiền vệ của Lyon (ảnh bên trái) là khác biệt rõ rệt với cách bố trí các tiền vệ của Lens (ảnh bên phải). Sự khác biệt nằm ở chiều sâu và chiều ngang của hàng tiền vệ. Các tiền vệ của Lens đứng cách xa nhau hơn là các tiền vệ của Lyon – bởi đó mà Marseille mới có thể phát triển bóng dễ dàng hơn (một đường chuyền đủ để vượt qua cả tuyến tiền vệ). Với Lyon (bởi vị trí đứng của tiền vệ trụ là thấp hơn 2 tiền vệ trung tâm), việc phát triển bóng bằng các đường chuyền là khó hơn cho đối phương bởi hình dáng khối phòng ngự của họ.

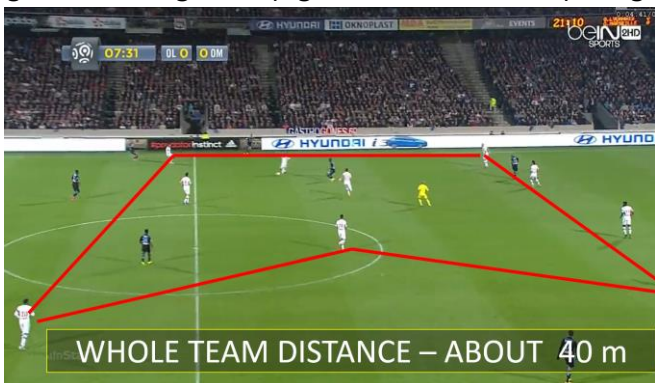
LYON – áo trắng

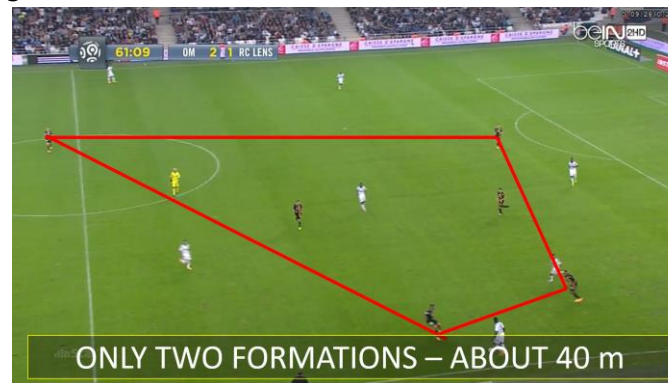
LENS – áo đen

3. Sự tuân thủ chiến thuật – giữ khoảng cách giữa các tuyến với nhau (tính chặt chẽ):

Cũng cần phải chú ý đến khoảng cách đội hình của Lyon và của Lens. Khoảng cách giữa cầu thủ phòng ngự cuối cùng và cầu thủ tấn công cuối cùng của Lens là quá lớn, qua đó giúp cho Marseille vượt qua sự áp sát một cách dễ dàng. Khoảng cách giữa các cầu thủ tấn công (2 trung phong) và hàng phòng ngự ngăn cản việc giao tiếp giữa các cầu thủ khi phòng ngự.

LYON – giao tiếp là điều khả thi

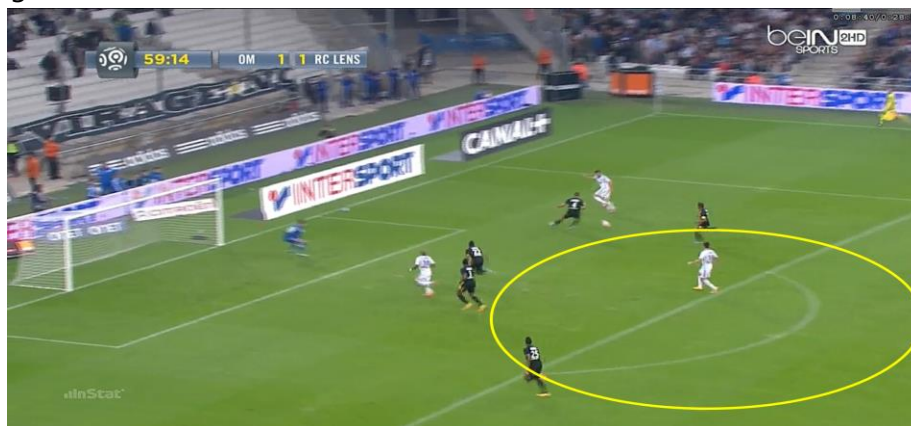

LENS – giao tiếp là điều bất khả thi

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

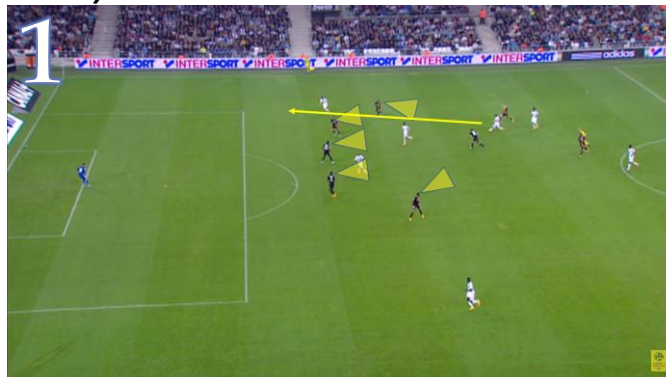
• • •

Nhờ vào kỹ thuật của các cầu thủ Marseille và cấu trúc áp sát không tốt của Lens, đội bóng của Bielsa nhiều lần thành công trong việc chuyển hướng tấn công. Bàn thắng đầu tiên của Marseille đến từ một tình huống phạt góc.

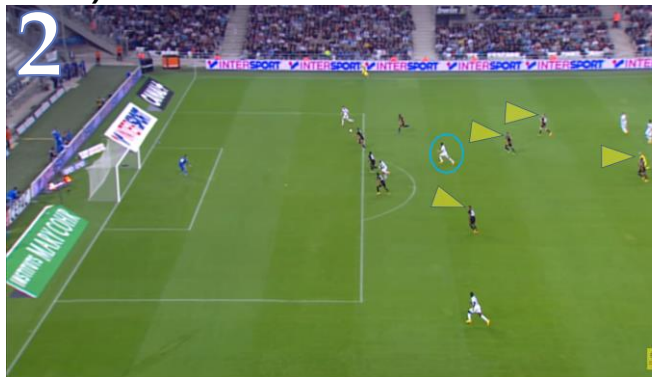

Bởi khoảng cách lớn giữa các tuyến phòng ngự của Lens, Marseille có được bàn thứ hai từ một đường chuyền vào giữa tuyến hậu vệ và tiền vệ cùng với việc các cầu thủ của Lens không lui về phòng ngự sau khi để mất bóng hai. Bạn cũng có thể thấy rằng các hậu vệ và tiền vệ của Lens trong tình huống này chỉ di chuyển về phía quả bóng, điều mà một đội không nên làm khi phòng ngự vòng cấm:

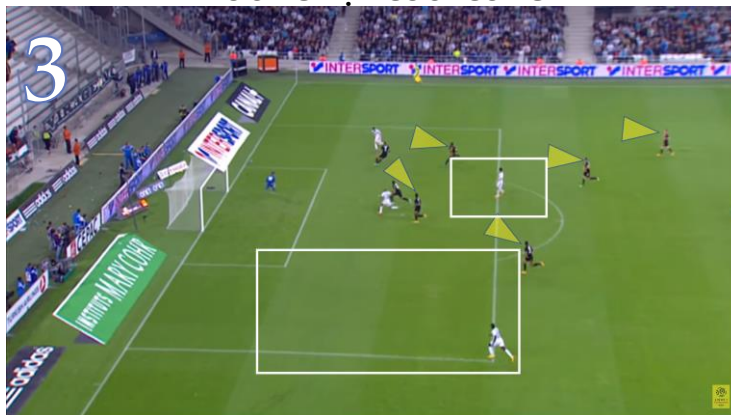
CÁC HẬU VỆ CỦA LENS (TRƯỚC KHI CHUYỀN BÓNG):

CÁC TIỀN VỆ CỦA LENS (SAU KHI CHUYỀN BÓNG):

ĐƯỜNG TẠT CUỐI CÙNG

VÒNG 13: cách thi đấu ngoài biên

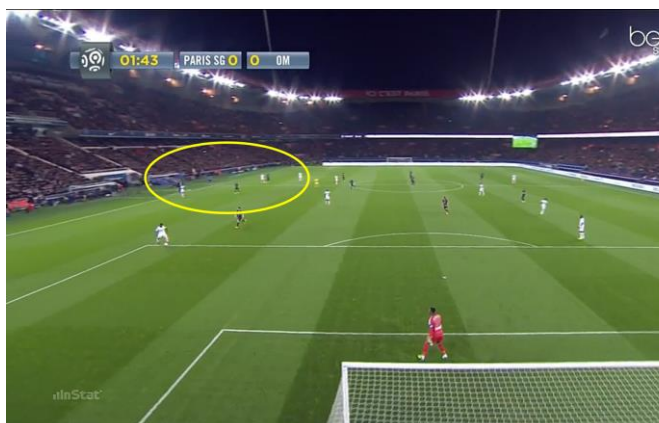
09/11/2014. Sân Parc de Princes, Paris. Ligue 1.

“The game should be analyzed in three dimensions. Faithfulness to your style, domain of game (ball possession) and number of chances to score.”

(“Một trận đấu nên được phân tích ở ba khía cạnh. Sự trung thành với lối chơi của bạn, quyền kiểm soát trận đấu (kiểm soát bóng) và số cơ hội ghi bàn.”)

PARIS SAINT-GERMAIN 2-0 OLYMPIQUE DE MARSEILLE

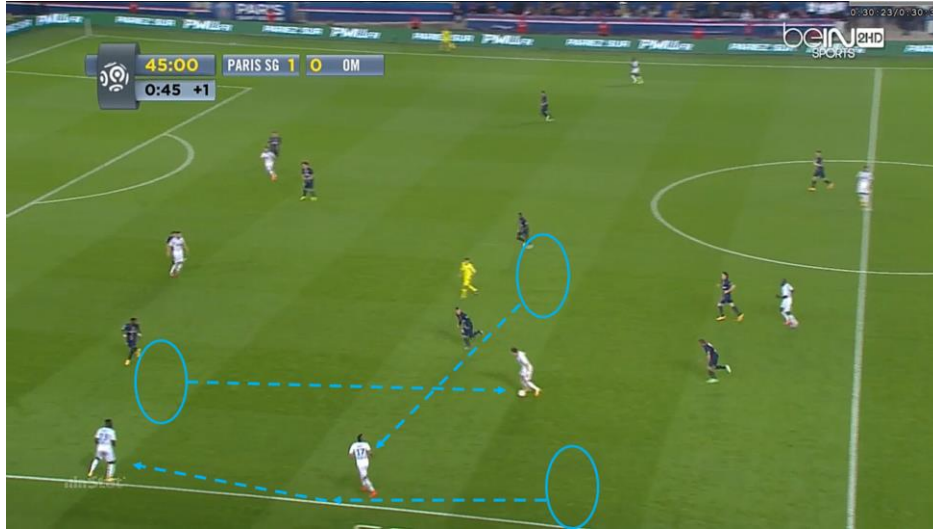
Trận đấu diễn ra với chất lượng rất cao. Trong 10 phút đầu trận, Marseille tung ra 5 cú sút (bao gồm 1 cú sút đập cột), và cũng là kết quả của một tình huống tổ chức tấn công tốt (chuyển hướng tấn công) và áp sát tầm cao với sơ đồ 1-4-2-3-1. Đội bóng của Bielsa hoàn toàn áp đảo về mọi khía cạnh (số cú sút, cơ hội ghi bàn, quyền kiểm soát bóng, vv.). 2 lý do cho phép Marseille có được điều này là bởi sự hoán đổi vị trí giữa các cầu thủ và áp đảo bên phía cánh trái (tạo các lợi thế trong các tình huống 4v2, 3v2, 4v3):

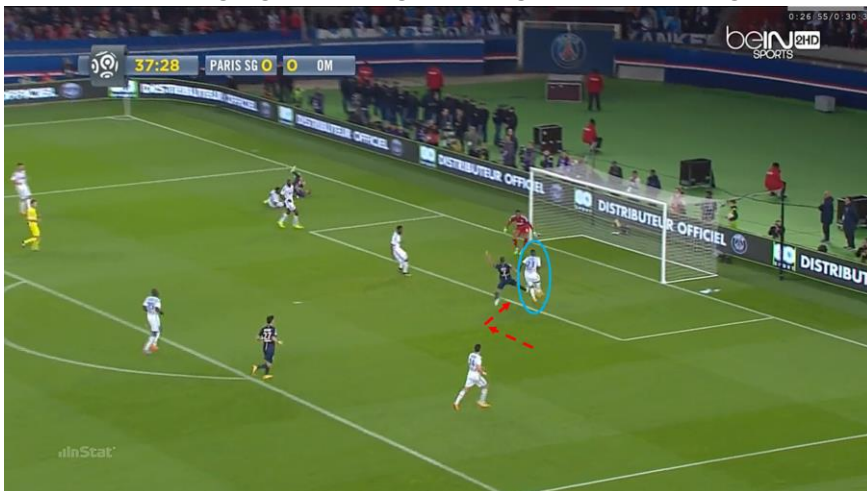
Ở giai đoạn tổ chức tấn công – tiền vệ cánh di chuyển vào giữa 2 tuyến phòng ngự, tiền vệ trung tâm thường chọn vị trí ở gần đường biên ngang, cho phép hậu vệ cánh di chuyển dạt vào trung lộ (Mendy rất hay tham gia tấn công). Gignac (trung phong) thường xuyên chọn vị trí đứng chéo về bên trái của sân thi đấu, có mặt trong các tình huống và xin bóng ở khu vực này:

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

• • •

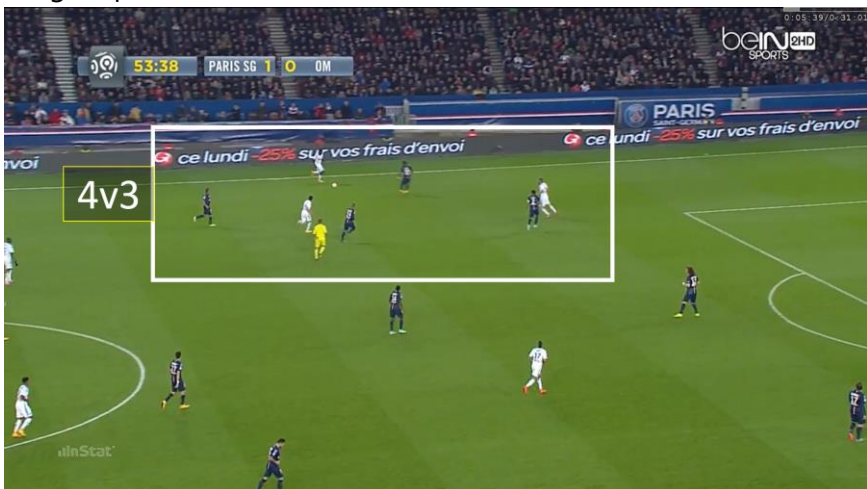

Trong hiệp 1, Marseille tỏ ra lấn lướt hơn PSG ở mọi khía cạnh. Cả về số cơ hội tạo ra, số lần đưa bóng vào vòng cấm, số cú sút, lẫn thời lượng kiểm soát bóng, và vv. Nhưng tất cả đều trở nên vô nghĩa chỉ bởi một sai lầm phòng ngự ở đường tạt bóng của đối phương:

Mendy không hề biết rằng Lucas Moura ở phía sau anh trước khi bóng được tạt vào vòng cấm (góc nhìn kém). Khi bóng được đưa vào vòng cấm, Lucas đã tiếp cận bóng từ sau lưng của Mendy, vượt qua sự bọc lót của anh và mở tỉ số cho PSG.

Trong hiệp 2, thể trận của PSG dần cải thiện nhờ vào tính tổ chức tốt hơn trong hệ thống phòng ngự.

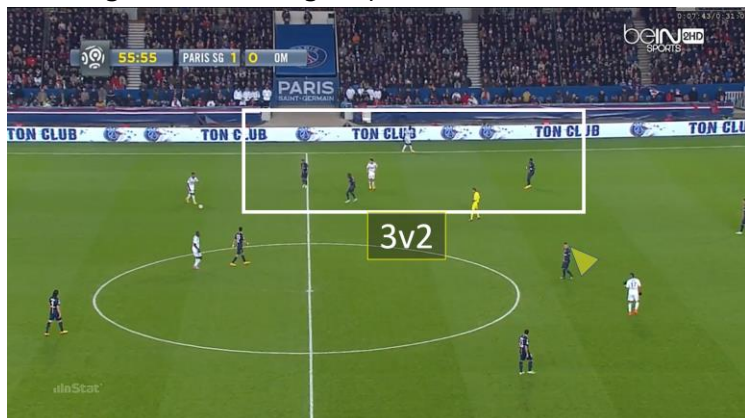

Đội bóng của Laurent Blanc phòng ngự 2 biên tốt hơn trong hiệp 1 nhờ Marco Verratti. Anh dẫn đường cho cả khối phòng ngự di chuyển sang bên phải sân, và sơ đồ 1-4-1-4-1 cho phép anh bảo vệ cả 2 cánh trong mỗi đợt tấn công của Marseille.

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

• • •

Bên cạnh đó, Verratti cũng chính là người theo kèm Dimitri Payet (cầu thủ thường tạo ra đột biến bên hành lang cánh trái trong hiệp 1):

Chính vì Payet luôn bị Verratti kèm mỗi khi anh có mặt bên phần sân của PSG, điều này khiến cho khâu tấn công của Marseille diễn ra khó khăn hơn trong hiệp 2.

VÒNG 14: sự chú ý đến quả bóng

23/11/2014. Sân Orange Velodrome, Marseille. Ligue 1.

“Success is an exception that happened sometimes.”

(“Thành công là một trường hợp cá biệt không diễn ra quá thường xuyên.”)

OLYMPIQUE DE MARSEILLE 3-1 GIRONDINS DE BORDEAUX

Marseille bắt đầu trận đấu với Bordeaux, như thường lệ, với cách bố trí đội hình có thiên hướng tấn công hơn. Ban đầu ra sân với sơ đồ 1-4-2-3-1, thường xuyên chuyển thành 1-3-1-3-3. Đội bóng của Bielsa vẫn gặp vấn đề ở giai đoạn chuyển đổi sang phòng ngự (cho dù họ vẫn áp sát ngay sau khi mất bóng). Vấn đề nằm ở việc đối phương luôn chuyển đổi ngay khi họ có bóng và giành được lợi thế hoặc tạo được một cơ hội ghi bàn. Tình huống như vậy diễn ra rất nhiều lần trong mùa giải! Đội bóng của Bielsa rơi vào tình huống khá nguy hiểm nếu họ không đoạt lại bóng ngay lập tức bởi 3 hậu vệ ở tuyến dưới phải đảm nhận công việc rất khó:

KHI ĐỐI PHƯƠNG ĐOẠT LẠI BÓNG (TRONG CÁC TRẬN ĐẤU QUAN TRỌNG)

Trận đấu với Lens – 3v3 trong khoảng không rất lớn.

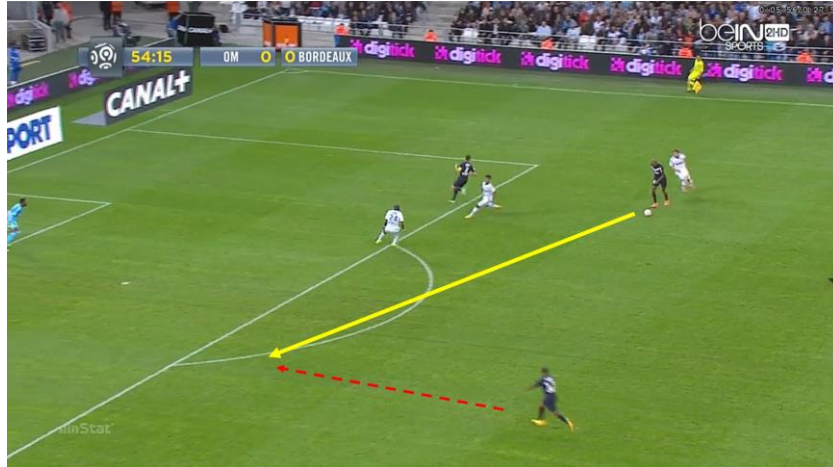

Trận đấu với Toulouse – 3 hậu vệ đối đầu với 5 cầu thủ tấn công.

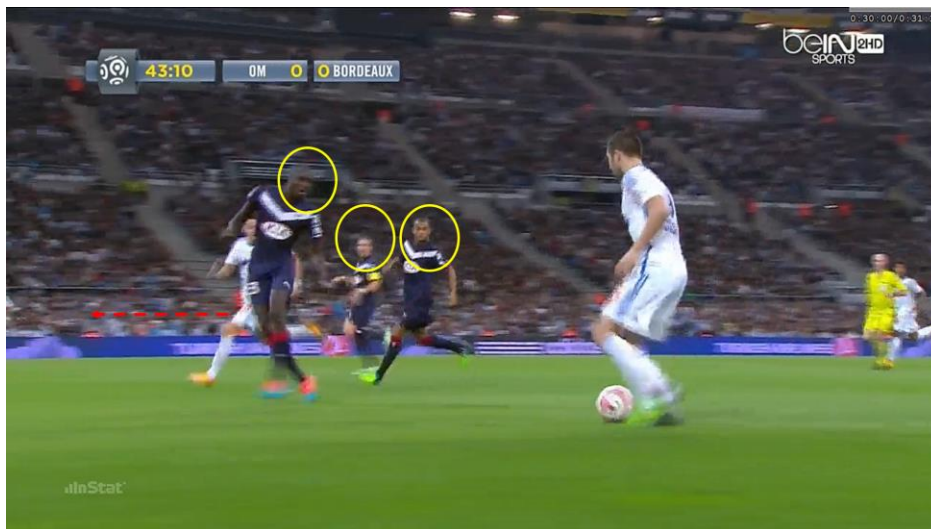
Trận đấu này cũng không phải là ngoại lệ. Bordeaux liên tiếp phản công cho đến khi họ có được bàn thắng ở đầu hiệp 2. Sau khi giành lại bóng và chuyển hướng tấn công, họ ngay lập tức tạo ra được một tình huống nguy hiểm:

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

• • •

Việc Marseille thường xuyên để mất bóng một phần là bởi lối chơi của họ (đường chuyền trực diện, đi bóng ở nửa phần sân đối phương). Cầu thủ có bóng đi bóng đến thời điểm áp sát cuối cùng (rủi ro). Nhưng cũng nhờ đó, 2 hoặc nhiều cầu thủ đối phương lại hoàn toàn tập trung vào cầu thủ có bóng, và để lỏng các cầu thủ còn lại:

Dù điều này là rất rủi ro nhưng đi bóng trực diện đến đối phương và chuyền bóng ở giây phút cuối cùng tạo điều kiện để các đồng đội của tôi thoát khỏi sự theo kèm. Cầu thủ có bóng xuất hiện cùng quả bóng và tạo áp lực, rồi từ đó chuyền bóng đến đồng đội không bị kèm ở giây phút cuối cùng.

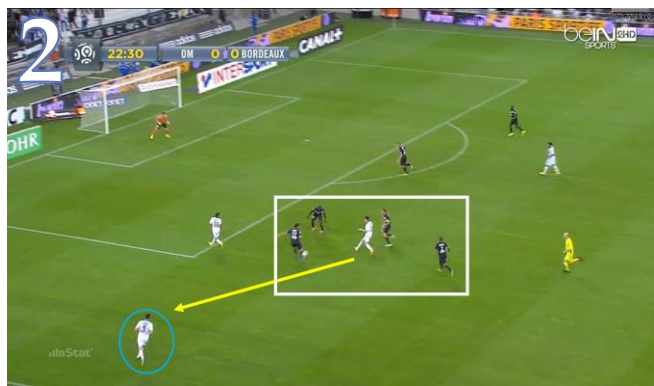
ĐI BÓNG ĐỂ TẠO ÁP LỰC

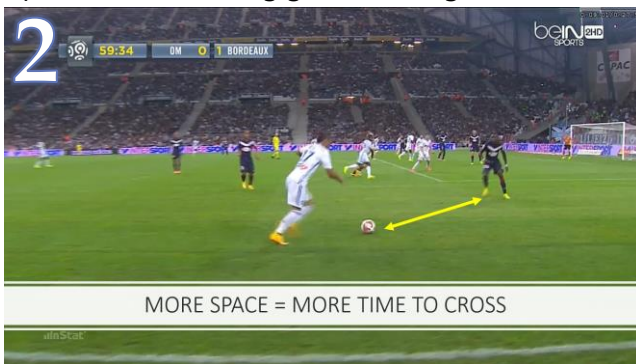
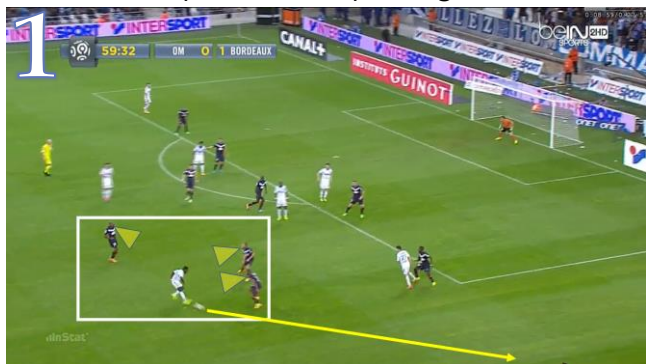
GIÚP ĐỒNG ĐỘI KHÔNG BỊ THEO KÈM ĐỂ NHẬN BÓNG

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

• • •

Bàn thắng đầu tiên của Marseille được ghi từ một tình huống tương tự. Sau đường chuyền đưa bóng thoát khỏi sự áp sát của đối phương, cầu thủ bên cánh phải có thêm không gian và thời gian để tạt bóng:

VÒNG 15: ở giữa các tuyến phòng ngự

28/11/2014. Sân Orange Velodrome, Marseille. Ligue 1.

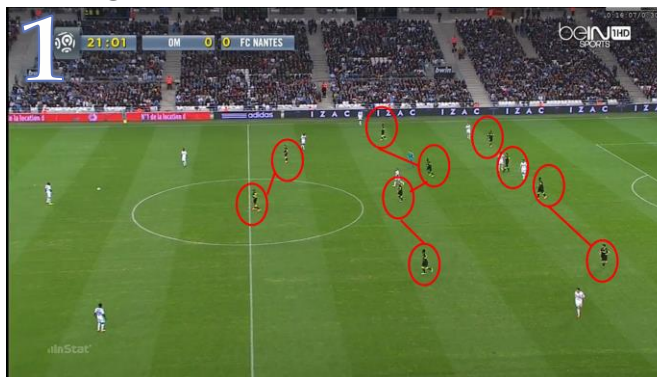
"The players will never forget how they felt with you."

("Các cầu thủ sẽ không bao giờ quên được cảm giác họ có được cùng bạn [HLV].")

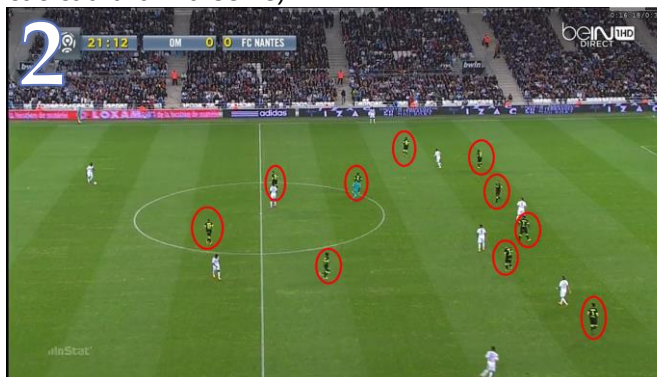
OLYMPIQUE DE MARSEILLE 2-0 FC NANTES

Đối thủ tiếp theo của Marseille là Nantes với khối phòng ngự 1-4-4-2 hoặc 1-4-2-3-1 tầm trung. Điều làm đội bóng của Bielsa khác biệt với các đội bóng khác khi đối đầu với một đội bóng có tính tổ chức cao là khả năng phá rối khối phòng ngự của họ thường xuyên nhất có thể. Việc các cầu thủ tấn công chọn vị trí đứng rất cao, với nhiều cầu thủ ở gần hàng phòng ngự của đối phương, và thường xuyên di chuyển và hoán đổi vị trí cho phép Marseille phá rối khối phòng ngự của Nantes.

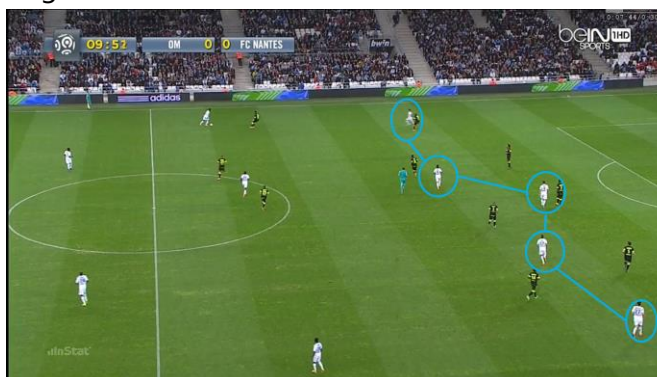
KHỐI PHÒNG NGỰ CÓ TỔ CHỨC CỦA NANTES

10 GIÂY SAU (sau các tình huống di chuyển của các cầu thủ Marseille)

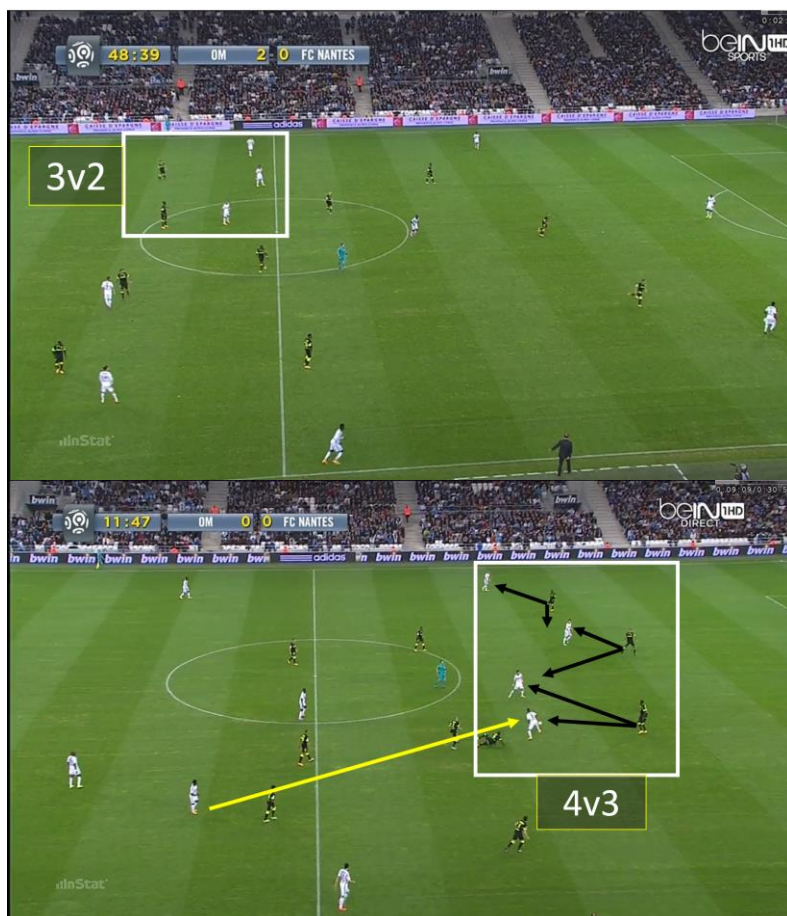
Việc các cầu thủ Marseille di chuyển và hoán đổi linh động cho phép toàn đội kiểm soát 1/3 cuối sân dễ dàng hơn.

Một lợi thế khác của việc xếp có nhiều cầu thủ chọn vị trí phía trên – bên cạnh việc phá rối đội hình của đối phương – là khiến cho việc theo kèm của từng cá nhân khó khăn hơn. Cầu thủ đối phương, vì anh ấy có 2 hoặc nhiều cầu thủ trong khu vực của mình, luôn có một nhiệm vụ khó khăn. Mỗi một đường bóng vượt qua tuyến tiền vệ sẽ tạo thêm thuận lợi để dứt điểm tình huống một cách hiệu quả.

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

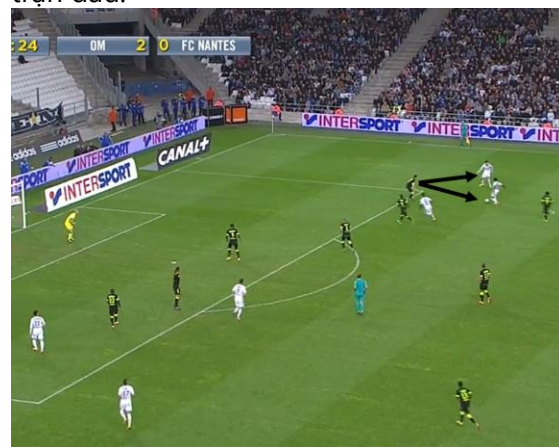
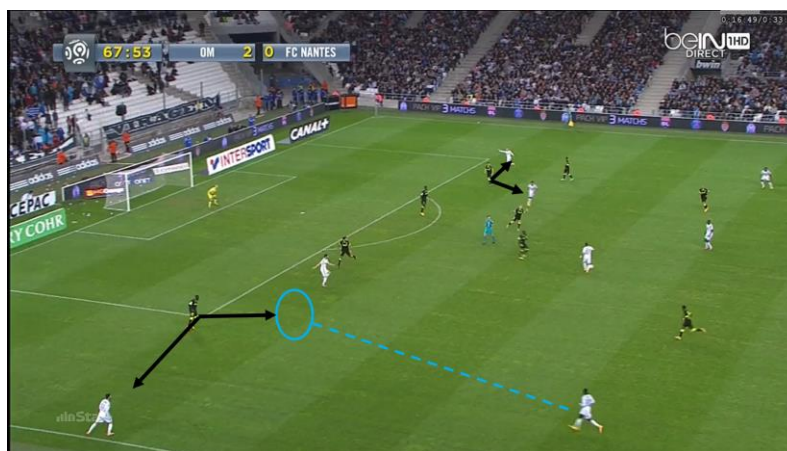
• • •

Trong giai đoạn phòng ngự, hàng hậu vệ luôn phải giúp đỡ và giao tiếp với hàng tiền vệ. Điều này là không thể khi có quá nhiều cầu thủ đối phương giữa 2 tuyến (bởi họ phải tập trung vào khu vực của riêng họ). Điều này giúp cho các hậu vệ Marseille vượt qua hàng tiền vệ một cách dễ dàng hơn. Thêm vào đó, việc chọn vị trí đứng cao giúp tạo ra lợi thế ở các khu vực trên sân.

Khi mà số lần Marseille tấn công cánh phải nhiều hơn cánh trái, ta có thể kết luận rằng chiến thuật cho trận này bao gồm việc tạo lợi thế bên cánh phải. Ảnh 2 thể hiện sự nguy hiểm của tình huống khi quả bóng vượt khỏi sự tầm với của các tiền vệ đối phương.

Đứng trên góc nhìn của Nantes (nhất là của hậu vệ cánh), luôn có một vấn đề xuất hiện trên sân: "Cầu thủ nào nên được che chắn? Cầu thủ nào nên áp sát?" Với các tình huống 2v1 hay 3v2 diễn ra liên tục bên cánh phải đặt các cầu thủ vào một tình huống khó khi phòng ngự. Sẽ là điều rất dễ dàng để đánh bại 1 hậu vệ trong tình huống 2v1 có lợi cho bản thân đội. Và tình huống như thế diễn ra rất thường xuyên trong trận đấu.

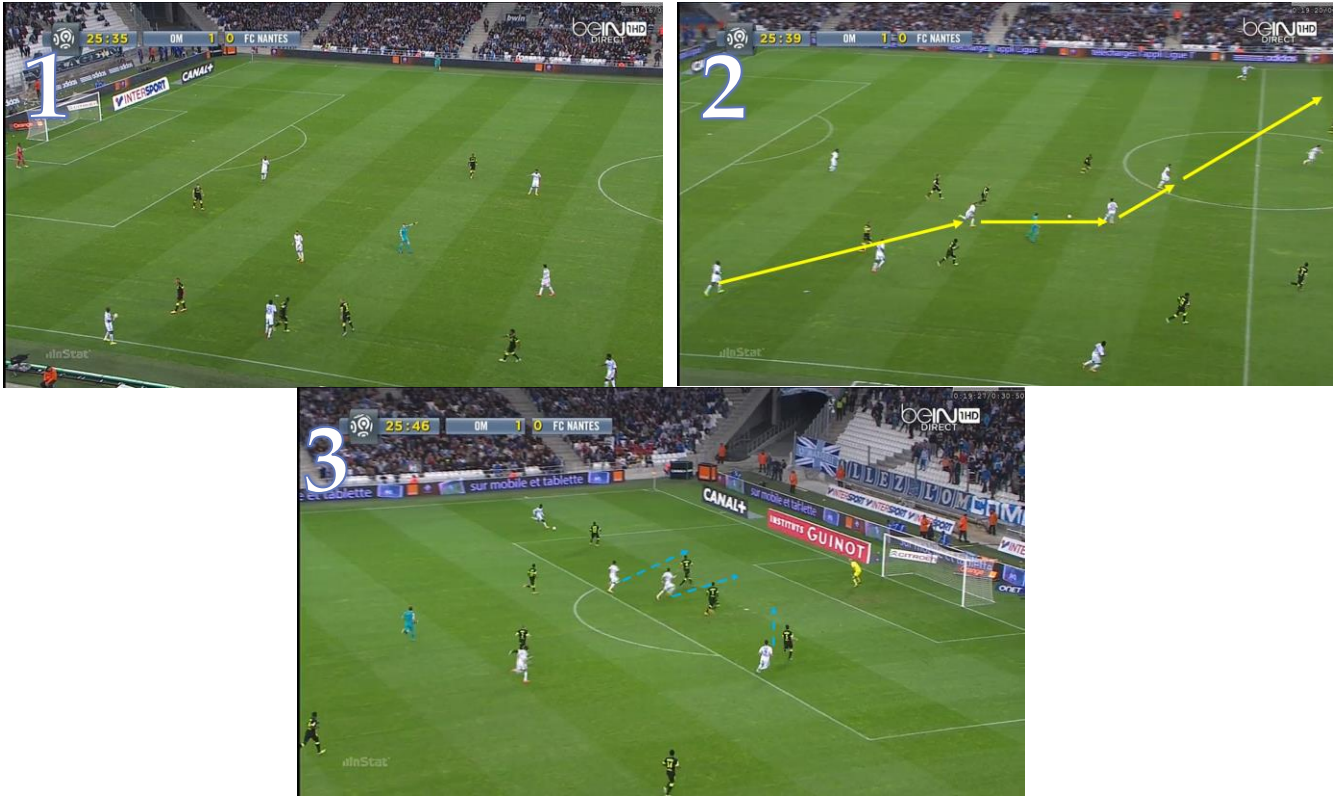

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

...

Cũng đáng để ý đến các tình huống bóng chết đã đem lại cho Marseille 2 bàn thắng sau giai đoạn đầu của trận đấu.

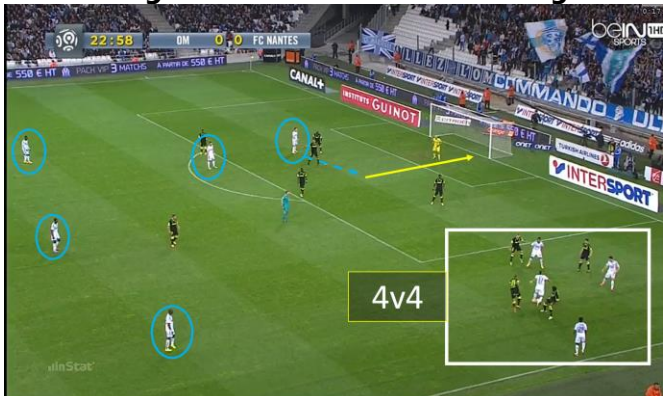
NÉM BIÊN:

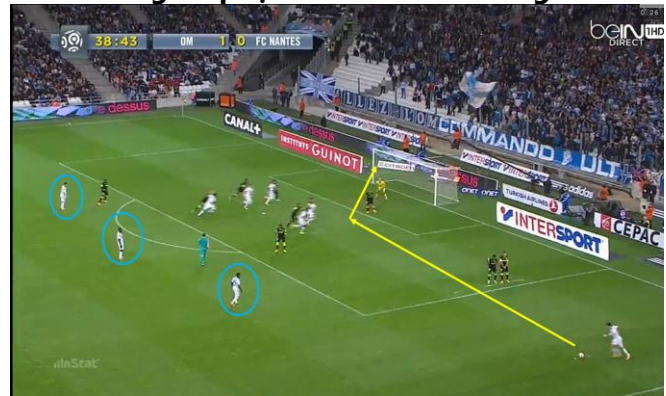
Mỗi tình huống ném biên – bất kể xuất phát từ bên phần sân của Marseille hay của đối phương – Bielsa luôn muốn kết thúc nó với một tình huống dứt điểm. Từ phần sân của họ, Marseille thường chuyển hướng tấn công để đi đến khu vực chủ động nhanh nhất có thể và đưa bóng vào vòng cấm (minh họa như các ảnh trên).

Nếu quả ném biên được thực hiện bên phần sân đối phương, các cầu thủ Marseille sẽ cố gắng giành chiến thắng trong các trận đấu nhỏ và đưa bóng đến các cầu thủ đã chọn vị trí trong vòng cấm:

Tình huống ném biên dẫn đến bàn thắng

Tình huống đá phạt dẫn đến bàn thắng

VÒNG 16: điều đối phương không thể thấy

02/12/2014. Sân Stade du Moustoir, Lorient. Ligue 1.

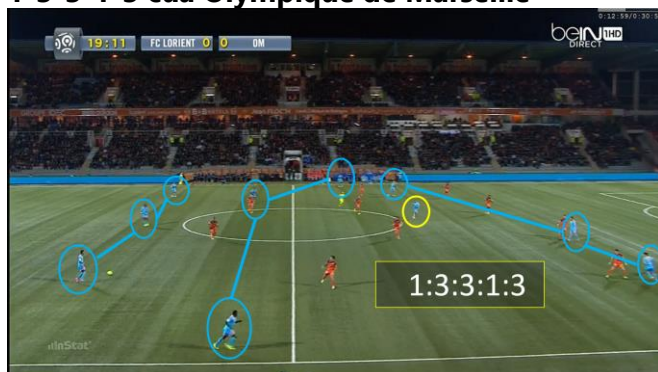
“Football needs the player to have self-esteem, but self-esteem leads to vanity and vanity makes you selfish. The coach must learn to control it within a group.”

(“Bóng đá buộc các cầu thủ phải có lòng tự trọng, nhưng lòng tự trọng sẽ dẫn đến sự tự phụ và sự tự phụ sẽ khiến bạn trở nên ích kỷ. HLV phải học cách kiểm soát điều đó ở mỗi nhóm cầu thủ.”)

FC LORIENT 1-1 OLYMPIQUE DE MARSEILLE

Lorient ra sân với sơ đồ 1-4-4-2 với thiên hướng phòng ngự và tập trung chủ yếu vào các pha phản công. Đội bóng của Bielsa thi đấu với sơ đồ yêu thích của ông 1-3-3-1-3. Ở trận đấu này, chúng ta sẽ phân tích sơ đồ này – đặc biệt là các tình huống tấn công ở hai biên.

1-3-3-1-3 của Olympique de Marseille

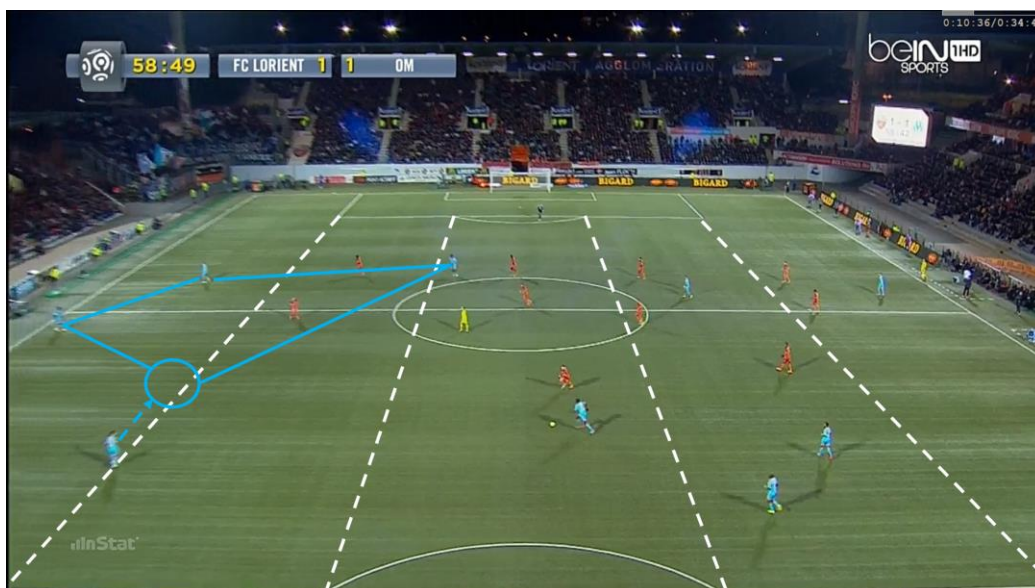
1-4-4-2 của Lorient

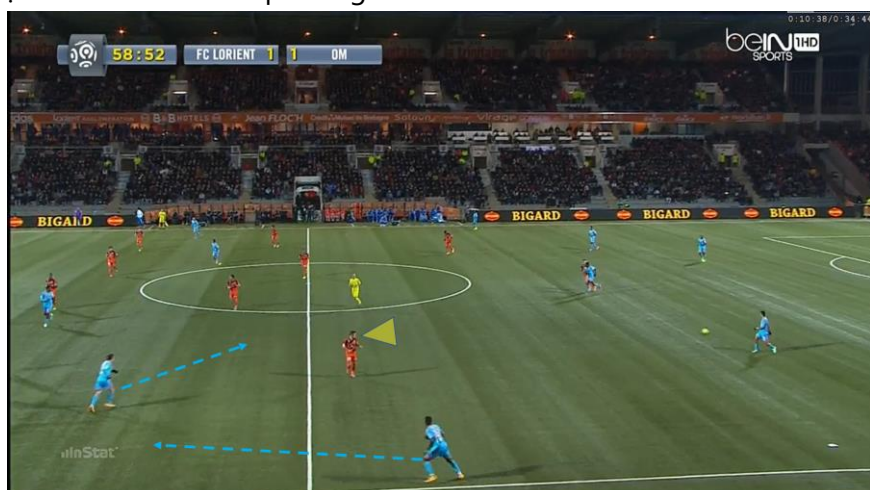
Đội khách ra sân với 3 trung vệ, cặp hậu vệ cánh và 2 tiền vệ trung tâm (với một tiền vệ chọn vị trí giữa hàng hậu vệ và tiền vệ đối phương, và tiền vệ còn lại hỗ trợ các hậu vệ đưa bóng sang phần sân đối phương) để đảm bảo rằng quả bóng sẽ được đưa sang phần sân của đối phương. Sơ đồ này rất hữu dụng khi tấn công từ cánh. Các cầu thủ ngoài biên, tiền đạo cắm và trung vệ phát động tấn công sẽ tạo lợi thế ở bên hướng tấn công.

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

...

Bên cạnh lợi thế quân số, sự chú ý cũng nên được đặt lên vị trí của cá nhân từng cầu thủ tương ứng với vị trí của cầu thủ đối phương.

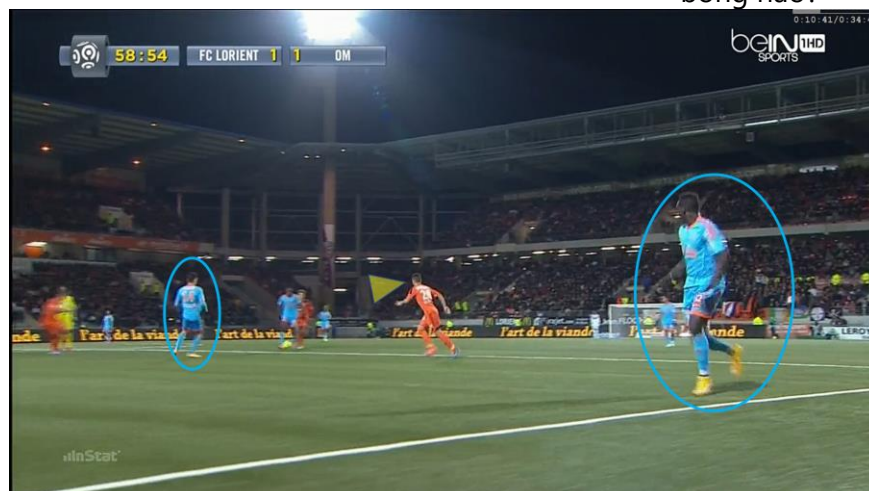
Ta đã từng phân tích sơ lược về vấn đề này ở các trận trước.

Trung vệ cầm bóng sẽ đi bóng đến tiền vệ cánh, theo sau là 2 cầu thủ đang hoán đổi vị trí với nhau. Với việc chọn vị trí đứng sau lưng cầu thủ đối phương, ta sẽ gây rối cho cầu thủ ấy:

1/ Tôi có nên áp sát cầu thủ có bóng hay không?

2 / Tôi có nên ở lại với khối phòng ngự và giữ vị trí?

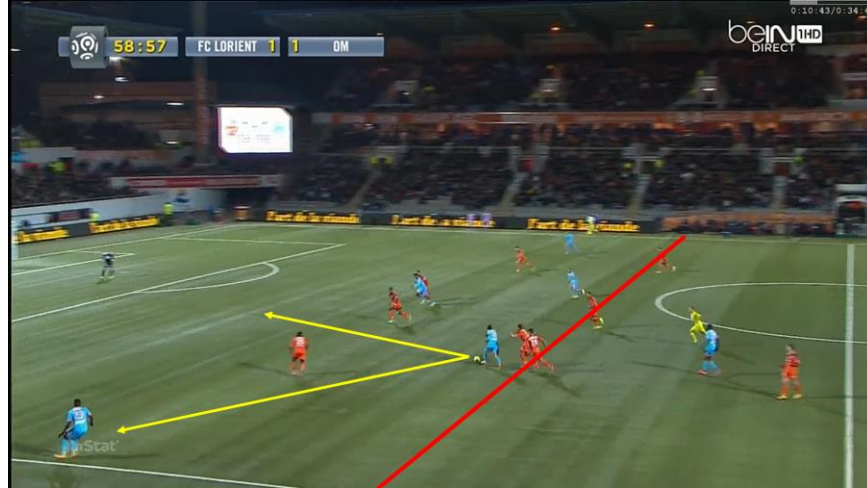
3 / Tôi nên khóa tuyến chuyền bóng nào?

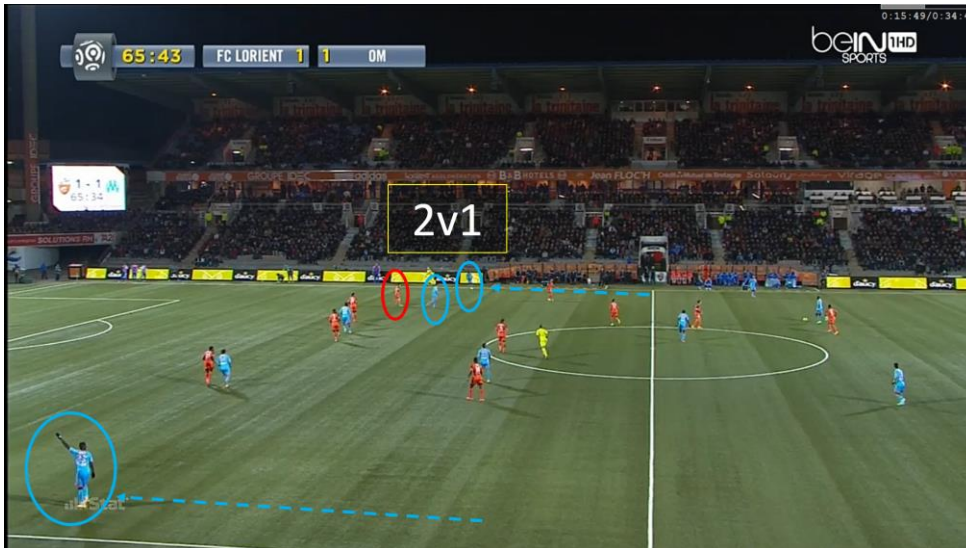
MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

• • •

Khi trung vệ cầm bóng chuyển bóng đến người đồng đội khác, ta sẽ có được lợi thế không gian xung quanh tiền vệ cánh, qua đó mở ra thêm các phương án chuyển bóng trực diện khả thi. Khi quả bóng vượt qua hàng tiền vệ của đối phương, đó có thể là tín hiệu để các đồng đội còn lại bắt đầu tìm cách kết thúc tình huống tấn công qua việc đưa bóng vào vòng cấm.

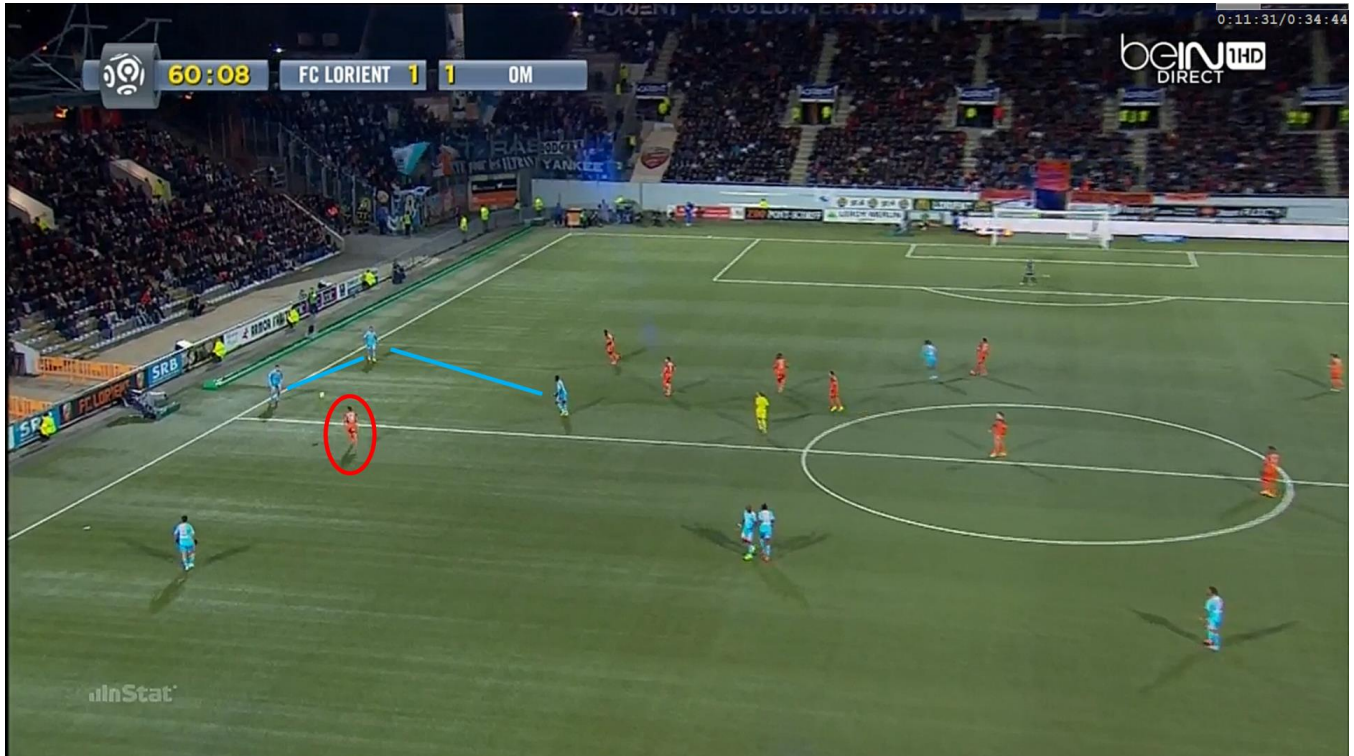
Vị trí đứng cao của hậu vệ cánh cùng với sự có mặt của tiền vệ cánh đặt các hậu vệ cánh của đối phương vào tình huống 2 kèm 1, qua đó giành lợi thế quân số trong khu vực đó.

Đây là một tình huống phòng ngự khó cho đối phương. Họ vừa phải lui về, vừa phải bắt đầu phòng ngự phía trên vạch cầu môn. Trên góc nhìn của hậu vệ cánh đối phương, cơ hội để phòng ngự thành công tình huống này là thấp bởi bản thân anh ấy phải đối đầu với 2 cầu thủ đối phương (và vì tiền vệ cánh đang ở vị trí cao hơn vị trí bóng). Xem ảnh dưới.

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

• • •

Ở khía cạnh tấn công biên, các vị trí này là cực kì quan trọng. Việc chọn vị trí đứng hợp lý và phản ứng hợp lý với hành động của đối phương là hai yếu tố tạo thành một tình huống tấn công biên thành công. Khi đó ta đã đưa được bóng qua khỏi tầm với của các tiền vệ đối phương, và đồng thời, tiến gần hơn đến vòng cấm của đối phương. Bàn thắng duy nhất của Marseille được ghi bởi Payet, người nhận được bóng sau khi toàn đội chuyển hướng tấn công và tự bản thân kết thúc tình huống tấn công bằng việc ghi bàn. Còn bàn thắng duy nhất của Lorient được ghi từ chấm phạt đền. Đây cũng là trận đấu thứ 3 liên tiếp mà Marseille không thể giành chiến thắng trên sân của đối phương.

VÒNG 17: lối chơi của ta = vấn đề của đối phương

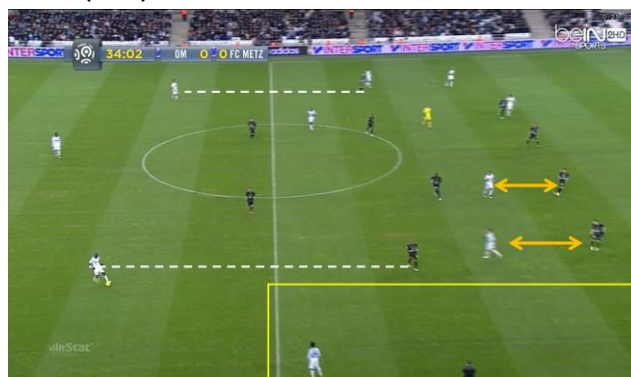
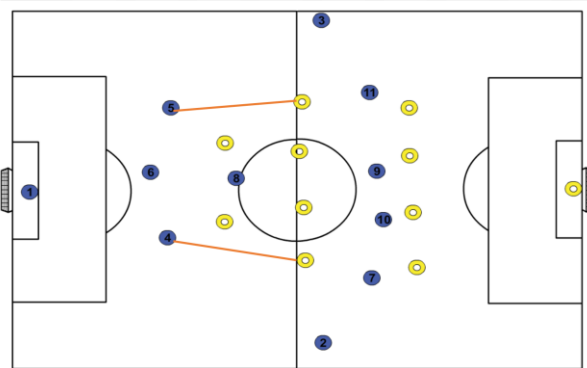
07/12/2014. Sân Orange Velodrome, Marseille. Ligue 1.

“Totally automated teams are useless. They can’t play when they lose their script.”

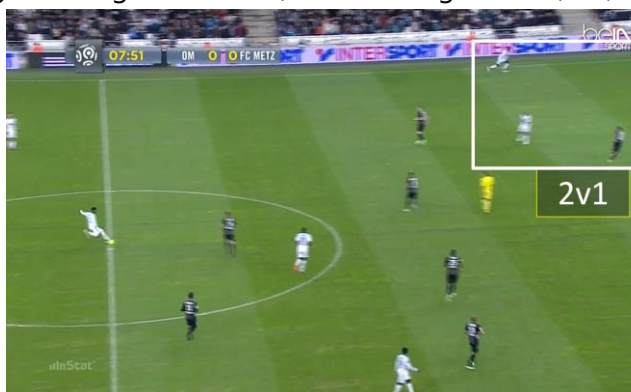
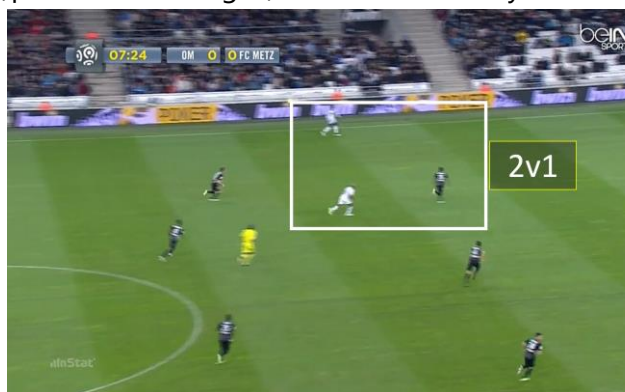
(“Một đội bóng tự động hóa là một đội bóng vô dụng. Họ không thể chơi nếu không có chiến thuật cụ thể.”)

OLYMPIQUE DE MARSEILLE 3-1 FC METZ

Trận đấu với Metz là một cơ hội khác để thi đấu với khối phòng ngự 1-4-4-2 lùi sâu. Cách chơi của Marseille cũng vì thế mà lặp lại. Họ thi đấu với sơ đồ 1-3-3-1-3 khi có bóng và 1-5-4-1 khi không có bóng. Các hậu vệ cánh thường chọn vị trí đứng cao để tạo tình huống 2v1 ngoài biên. Điểm khác biệt duy nhất chính là vị trí của các trung vệ. Và một chi tiết nhỏ có thể tạo nên sự khác biệt lớn. Việc các trung vệ giữ khoảng cách gần nhau (khi có bóng) buộc các tiền vệ cánh đối phương phải bó vào trong. Điều này lại tạo ra thêm khoảng trống ngoài 2 biên cho hậu vệ cánh.

Cách chọn vị trí đứng này khiến cho các tiền vệ cánh đối phương bị rối. Đội hình của Metz thi đấu rất hẹp, vì thế khi trung vệ của Marseille chuyển hướng tấn công của toàn đội, tình huống 2v1 được tạo ra:

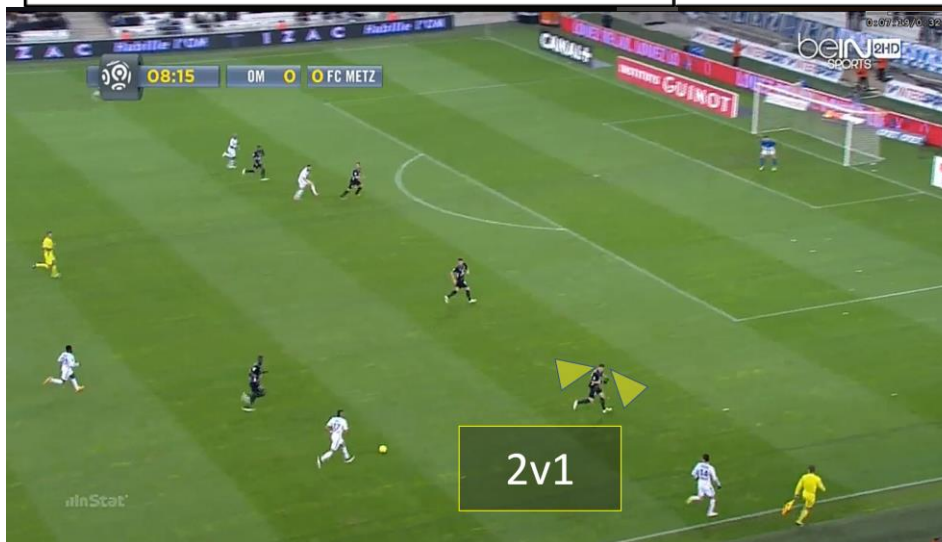
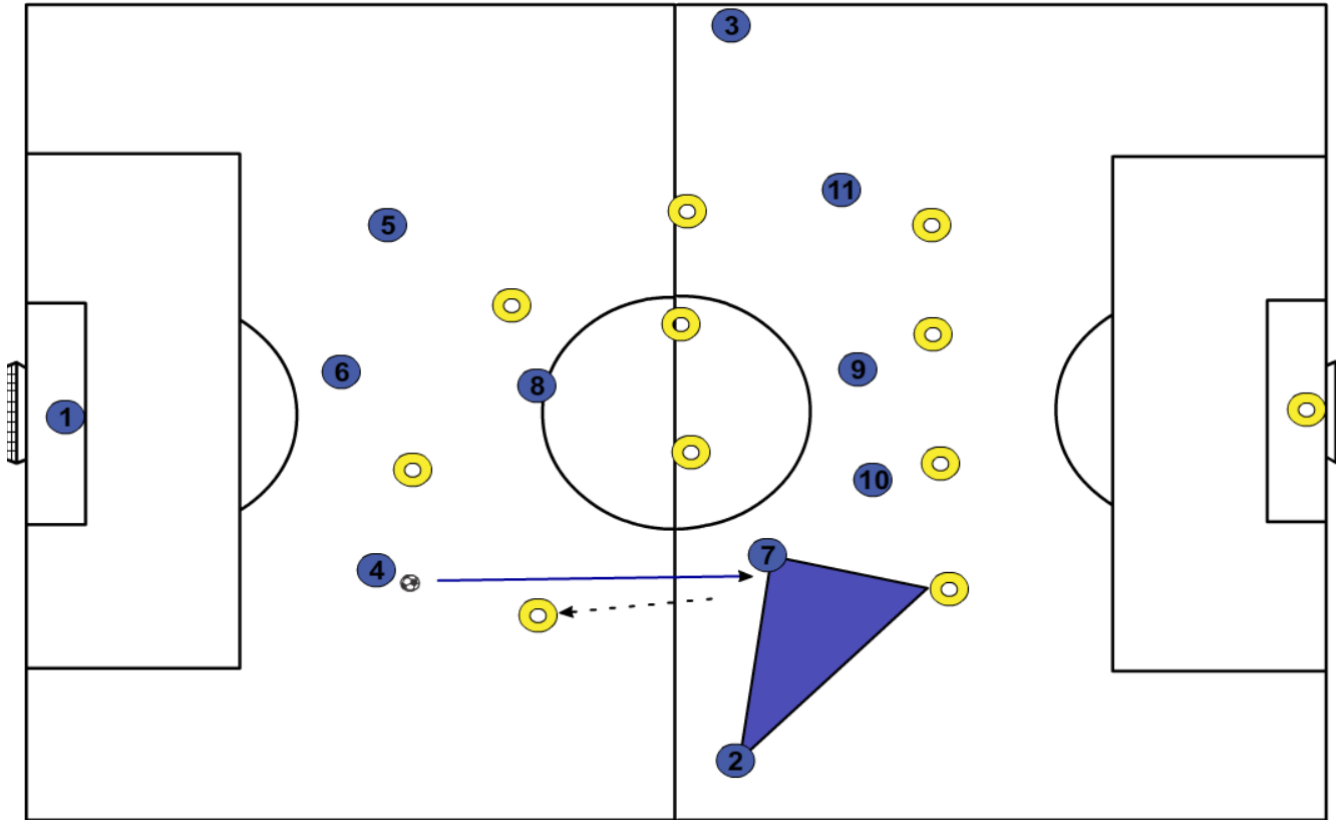

Như ta đã phân tích từ trước, việc các hậu vệ cánh chọn vị trí cao hơn thường lệ, như một hệ quả, tạo tình huống 2v1 (cũng là sự ưu tiên khi tấn công 2 biên).

Khó có thể bàn cãi rằng lợi thế của sơ đồ này chính là việc bạn không cần phải chuyển cánh để tạo tình huống 2v1. Việc các trung vệ chọn vị trí đứng gần nhau đã khiến cho các tiền vệ cánh của đối phương

phải di chuyển vào trong, bởi đó nếu tiền vệ cánh quyết định áp sát sẽ đem đến rủi ro lớn. Mỗi đường chuyền hướng đến các tiền vệ của Marseille sẽ tạo rắc rối cho các hậu vệ cánh của Metz (thông qua tình huống 2v1 – tham khảo các trận đấu trước).

VẤN ĐỀ CHIẾN THUẬT:

Góc nhìn của hậu vệ cánh:

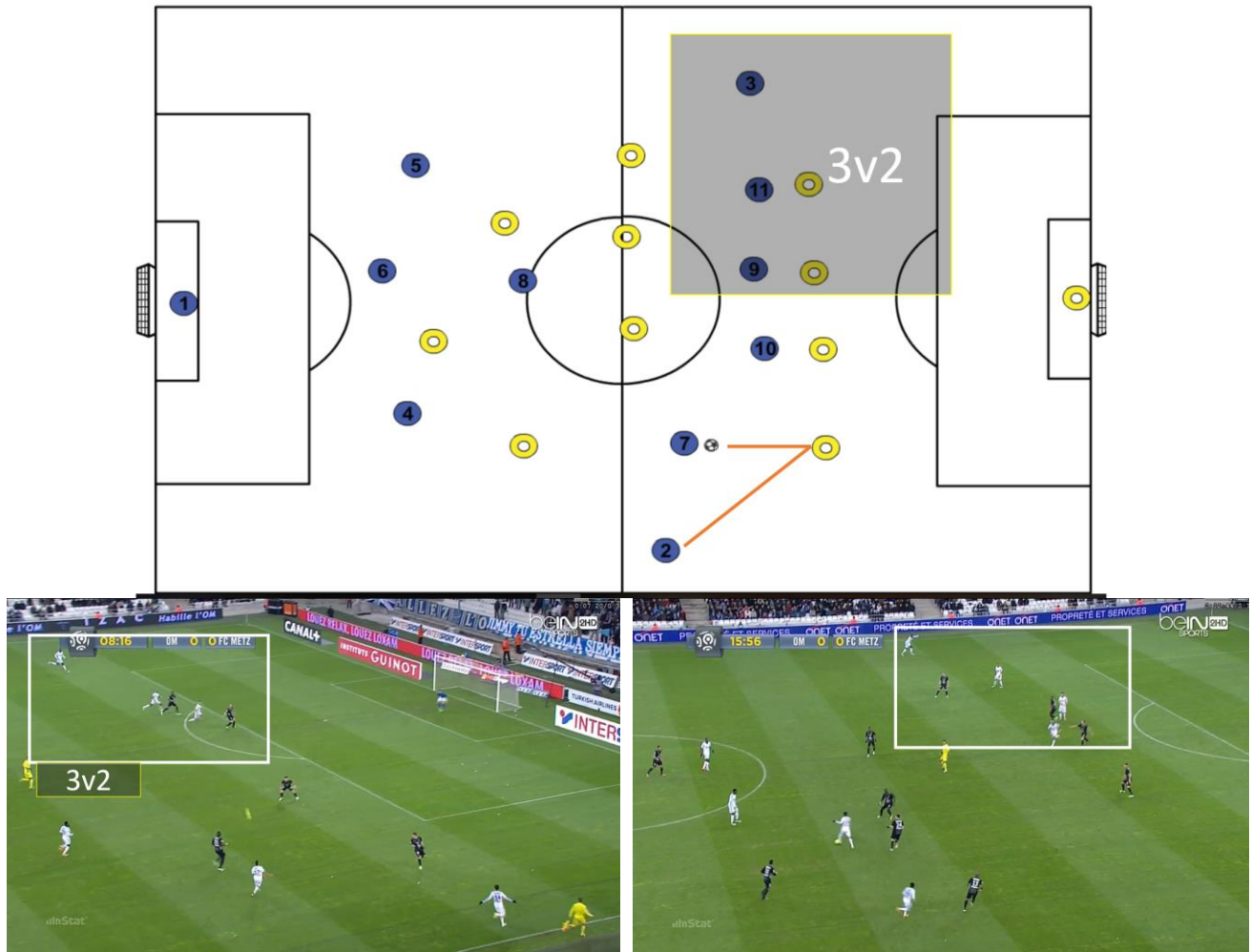
- Áp sát hay giữ vị trí?
- Giữ vị trí đến khi nào?
- Khi nào nên áp sát?
- Nên áp sát ai?
- Buộc cầu thủ cầm bóng tạt bóng hay chuyền ra cho tiền vệ cánh?

Rõ ràng đây là một tình huống khó xử. Cầu thủ bị bất ngờ lúc này đã gần như bị đánh bại. Payet (cầu thủ cầm bóng) phải quyết định và thực thi hành động.

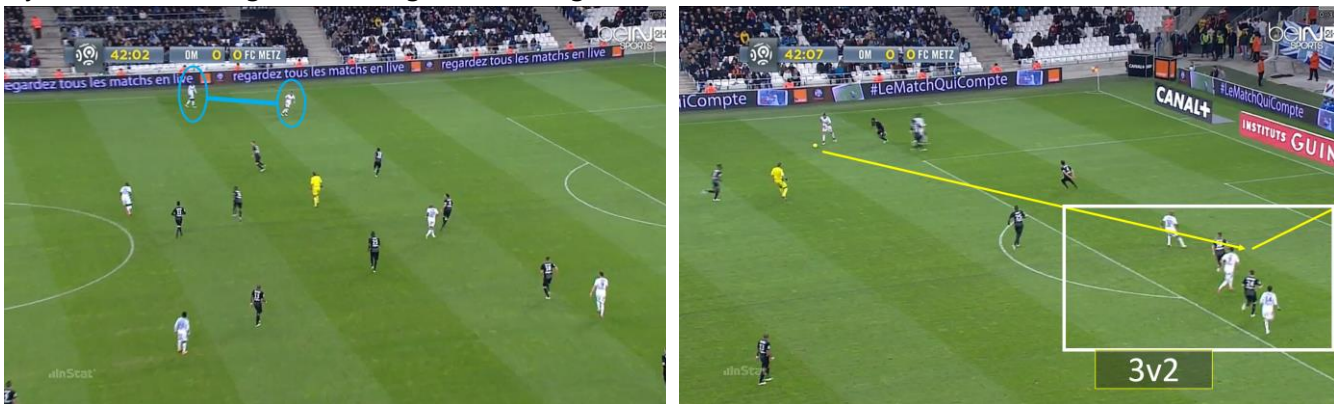
MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

...

Nhưng đây chưa phải là hồi kết của các vấn đề. Nếu tình huống này lại diễn ra, cả khối phòng ngự sẽ phòng ngự hành lang đang bị khoét và thu hẹp không gian nơi có sự có mặt của bóng. Một vấn đề khác lại được nảy sinh với chiến thuật phòng ngự này là ... lợi thế 3v2 cho Marseille ở cánh đối diện:

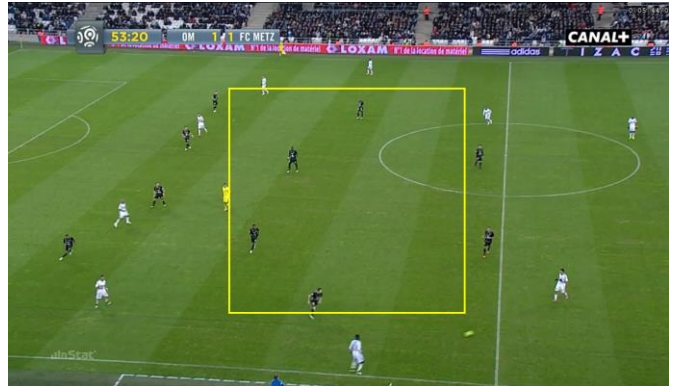
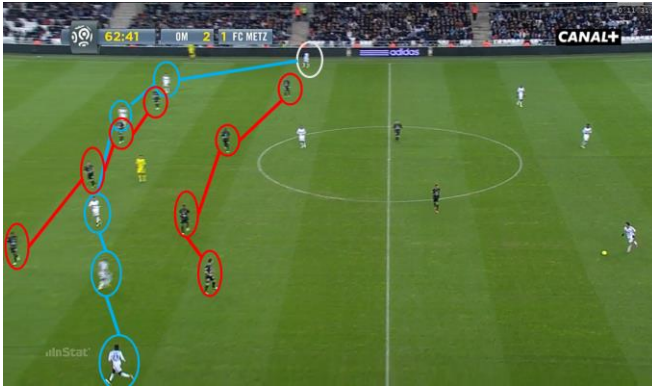
Đây là cách đội bóng của Bielsa ghi bàn thắng đầu tiên:

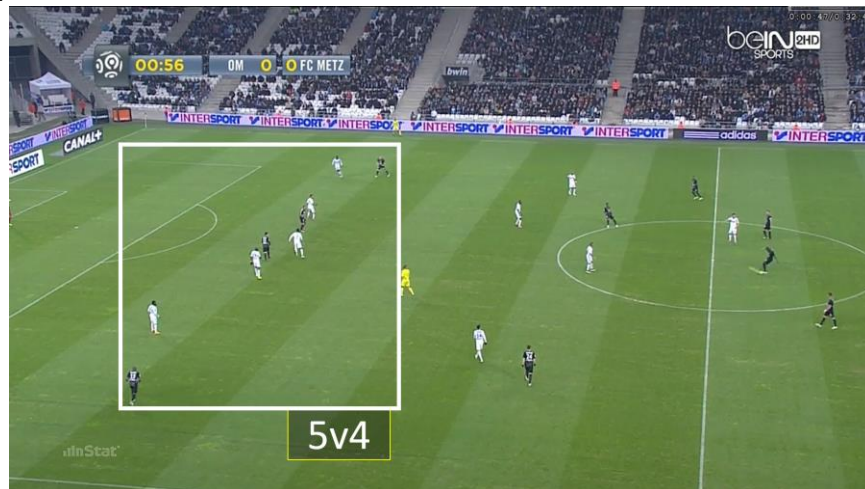
MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

...

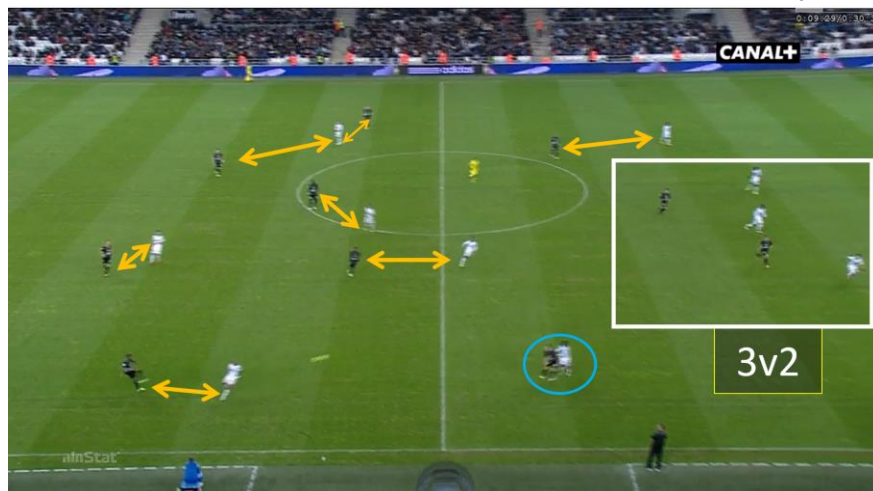
Lúc này các trung vệ lại ở vào tình huống khó xử. Tôi nên theo kèm cầu thủ đối phương hay bó vào trong? Buộc đối phương tạt bóng hay hỗ trợ hậu vệ biên? Có nên ở lại và phòng ngự khu vực quan trọng trong vòng cấm? Nếu theo kèm, tôi nên theo kèm ai?

Giai đoạn phòng ngự của Metz thường xuyên diễn ra các tình huống 5v4, hay thậm chí là 6v4 (!) theo hướng có lợi cho Marseille. Việc Bielsa đánh đổi vị trí của các tiền vệ trung tâm (ảnh dưới) cũng khiến cho các cầu thủ Metz phải túc trực các khu vực theo chiều dài sân nhiều hơn:

Sơ đồ này lại khá an toàn khi áp sát tầm cao (bởi bạn đã có lợi thế quân số ở tuyến dưới).

VÒNG 18: lạc lối trong không gian

14/12/2014. Sân Louis đê Nhì, Monaco. Ligue 1.

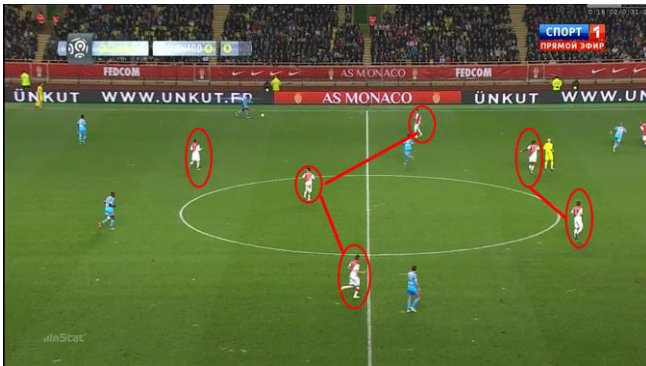
“Coaches only make two mistakes. Some force players who can fly to walk. Others pretend that players who only walk can fly.”

(“Các HLV chỉ mắc đúng 2 sai lầm. Có những người ép các cầu thủ biết bay đi bộ. Những người khác giả vờ rằng các cầu thủ chỉ biết đi bộ cũng biết bay.”)

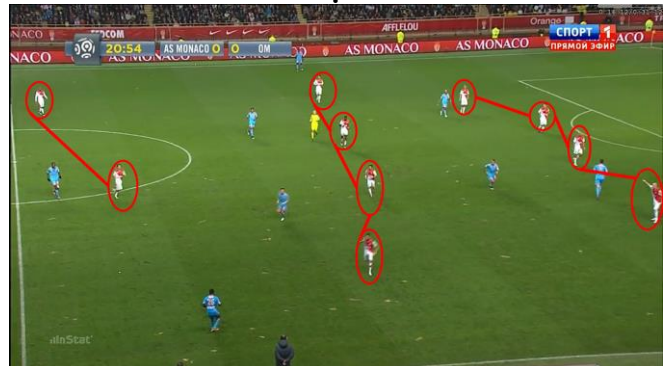
AS MONACO 1-0 OLYMPIQUE DE MARSEILLE

Đây là một trận đấu khác mà Marseille giành được quyền kiểm soát bóng nhiều hơn đối phương. Nhưng đây là trận đấu khó, bởi Monaco thi đấu với khối phòng ngự có tính tổ chức cao. Cả 2 đội đều ra sân với sơ đồ giống nhau (1-4-2-3-1), thế nên việc giành lợi thế ở các khu vực trên sân là điều khó khăn. AS Monaco, dưới sự dẫn dắt của Leonardo Jardim, tạo khối phòng ngự của họ dựa trên vị trí của bóng:

KHOẢNG CÁCH GIỮA CÁC TUYẾN CỦA MARSEILLE KHI ÁP SÁT:

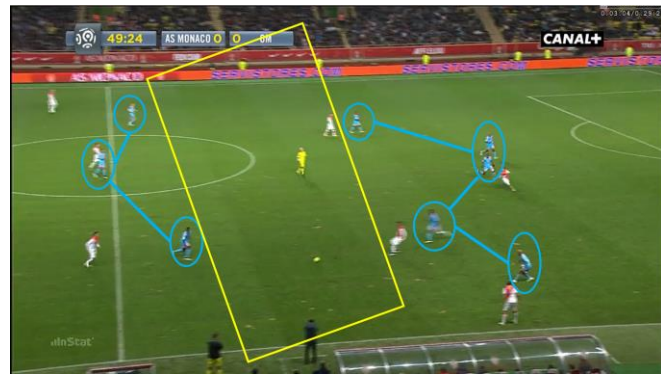
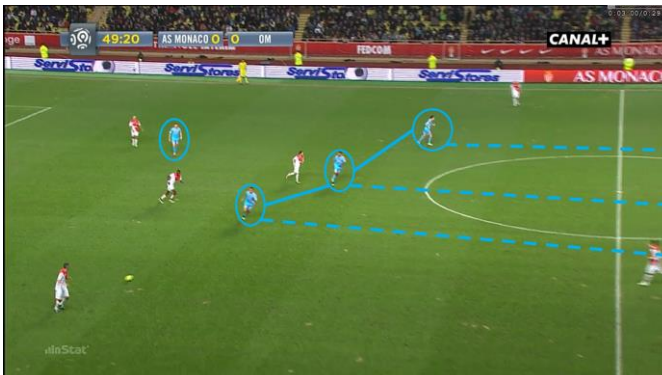

KHOẢNG CÁCH GIỮA CÁC TUYẾN CỦA MARSEILLE KHI ÁP SÁT:

Marseille thi đấu nhưng thiếu tính chặt chẽ. Khoảng cách giữa các tuyến là quá lớn (do lối chơi kèm người), do đó ngăn chặn đội khách kiểm soát khu vực giữa sân. Có nhiều cầu thủ đứng gần nhau sẽ giúp nhiều cầu thủ quay bóng dễ hơn. Điều này khiến việc tịnh tiến bóng khó hơn. Một hậu quả khác chính là làm giảm đi các tuyến chuyền bóng, làm khó việc phát triển bóng của đối phương.

KHOẢNG CÁCH GIỮA CÁC TUYẾN CỦA MARSEILLE KHI ÁP SÁT:

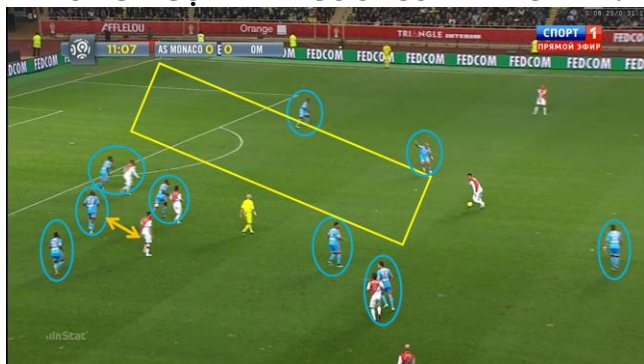

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

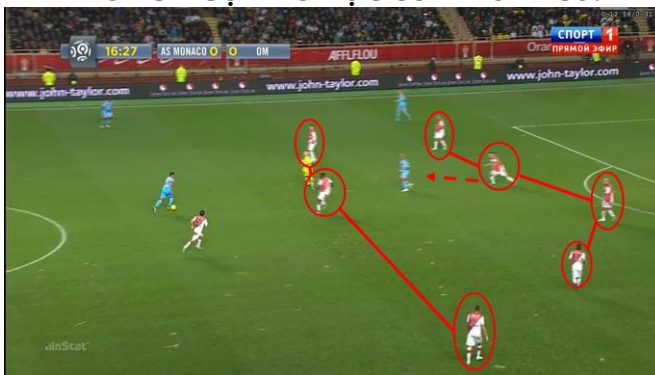
• • •

Thiếu tính chặt chẽ và áp sát liên tục đồng nghĩa rằng bạn sẽ dễ mất quyền kiểm soát khu vực giữa sân. Nhưng đội bóng của Bielsa lại thường được biết đến với lối chơi áp sát tầm cao và kèm người chặt chẽ. Khi này nhiều khoảng trống ở nhiều vị trí khác nhau được tạo ra – đôi khi là ở các khu vực trọng điểm. Ta sẽ so sánh 2 tình huống giống nhau nhưng với 2 kiểu phòng ngự khác nhau:

PHÒNG NGỰ KÈM NGƯỜI CỦA MARSEILLE:

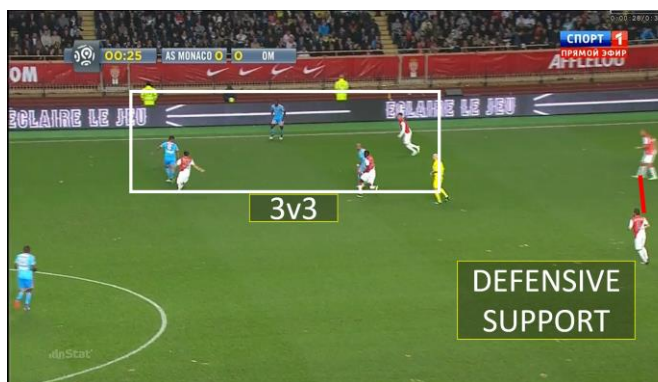

PHÒNG NGỰ KHU VỰC CỦA MONACO:

Kiểu phòng ngự kèm người cho phép các cầu thủ bắt người tốt hơn, nhưng việc kiểm soát không gian là điều không thể diễn ra thường xuyên. Nếu đối phương có bóng ở giữa sân, và đội phòng ngự không thể kiểm soát khu vực đó, chính họ đang đặt bản thân vào tình huống nguy hiểm. Phòng ngự khu vực đảm bảo việc tiếp cận bóng diễn ra dễ dàng hơn (vì các cầu thủ đứng gần nhau hơn) và đồng thời bảo vệ khu vực quan trọng nhất trên sân. Sẽ không dễ để kèm cặp từng cầu thủ thường xuyên nhưng việc chọn vị trí tốt đôi khi lại là phản ứng tốt nhất để đối đầu với đợt tấn công của đối phương.

Điều kế tiếp chính là vị trí đứng thấp của các tiền vệ cánh trong khối phòng ngự lùi sâu. Chính vì thế mà Marseille không có khả năng tạo lợi thế quân số ngoài biên nữa:

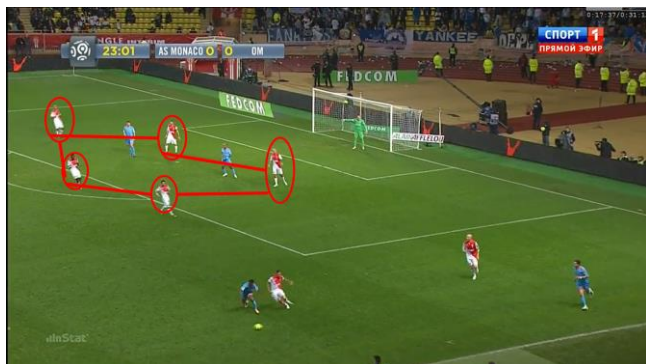

Hàng tiền vệ và hàng hậu vệ của Monaco đứng rất gần nhau. Trước khi bắt đầu áp sát, mỗi cầu thủ trong đội phải ở vào vị trí thuận lợi nhất, qua đó đảm bảo sự cân bằng của toàn đội trước khi áp sát có tổ chức. Tính chặt chẽ ban đầu là rất quan trọng. Và như một hệ quả, tính chặt chẽ dẫn đến việc các cầu thủ ít mệt mỏi hơn, vì hệ thống kèm người đòi hỏi việc phải di chuyển liên tục theo cầu thủ đối phương.

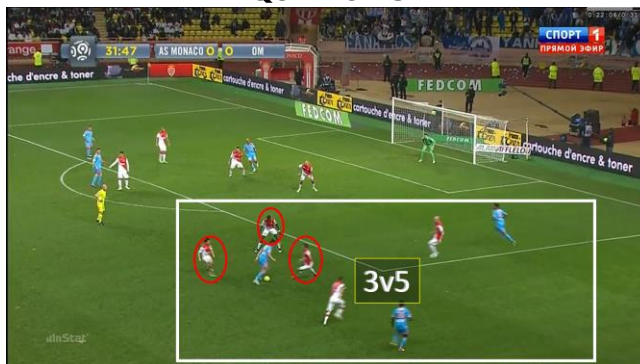
Cách Monaco phòng ngự khi đối đầu với tình huống tấn công của Marseille:

Bởi cái cách Marseille dứt điểm tình huống của họ, Monaco chủ động giành lợi thế hoặc sự cân bằng khi phòng ngự và thường nghiêng về việc bảo vệ vòng cấm của mình hơn. Mặc dù liên tục áp sát cầu thủ có bóng, đội bóng của Jardim nhanh chóng tổ chức khối phòng ngự của họ trong vòng cấm để tránh sự nguy hiểm. Monaco đương đầu với các bài tấn công của Marseille tốt hơn.

CÁCH MONACO PHÒNG NGỰ VÒNG CẤM

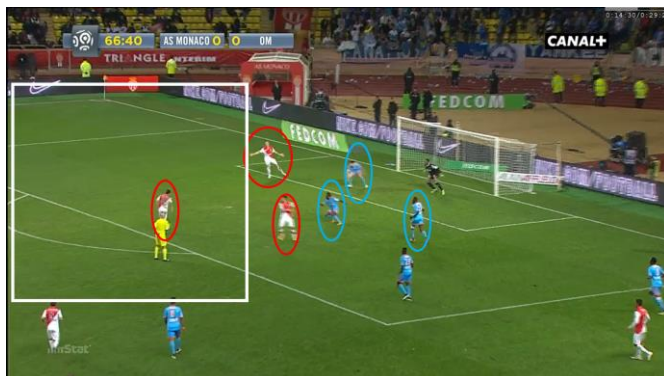

CÁCH MONACO PHÒNG NGỰ XUNG QUANH QUẢ BÓNG

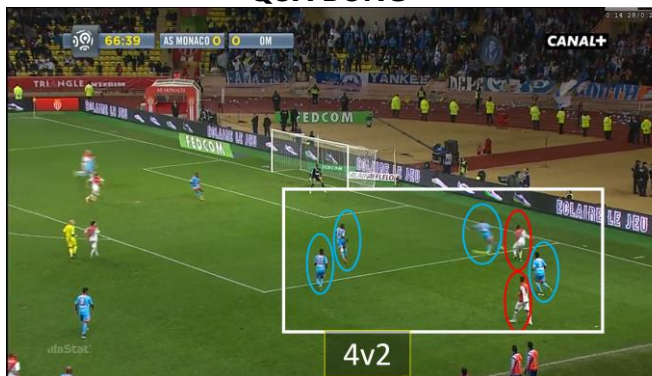

Điều mà Monaco thực hiện tốt lại không tỏ ra hiệu quả với Marseille. Marseille phòng ngự khu vực vòng cấm rất tệ và tình huống tương tự bên dưới nhìn rất khác so với tình huống ở trên:

CÁCH MARSEILLE PHÒNG NGỰ VÒNG CẤM

CÁCH MARSEILLE PHÒNG NGỰ XUNG QUANH QUẢ BÓNG

Mặc dù lợi thế xung quanh quả bóng là điều dễ thấy, cầu thủ ghi bàn Bernardo Silva lại hoàn toàn nằm ngoài tầm kiểm soát (ảnh trái – trong khu vực màu trắng). Trong vòng cấm địa, những cầu thủ Marseille chọn vị trí tệ không thể cứu đội bóng của họ tránh khỏi bàn thua duy nhất.

Cho đến cuối trận đấu, Monaco chỉ cố gắng dùng bài phản công. Nhưng Marseille lại không thể tạo ra cơ hội nguy hiểm nào. Có lẽ đối phương đang tích cực phân tích đội bóng của Bielsa hơn. Điều mà các đội bóng trước không thể làm (phòng ngự 2 cánh), Monaco lại làm rất tốt. Khoảng cách giữa trung vệ và tiền đạo của Monaco là vừa đủ để giao tiếp một cách thuận lợi nhất. Tính chặt chẽ có sự ảnh hưởng rất lớn không chỉ lên giai đoạn phòng ngự mà còn ở các tình huống phản công. Có được sự chặt chẽ sẽ tạo ra nhiều cơ hội để đoạt lại bóng, từ đó cho phép một đội có nhiều cơ hội phản công hơn.

VÒNG 19: bên ngoài khu vực có bóng

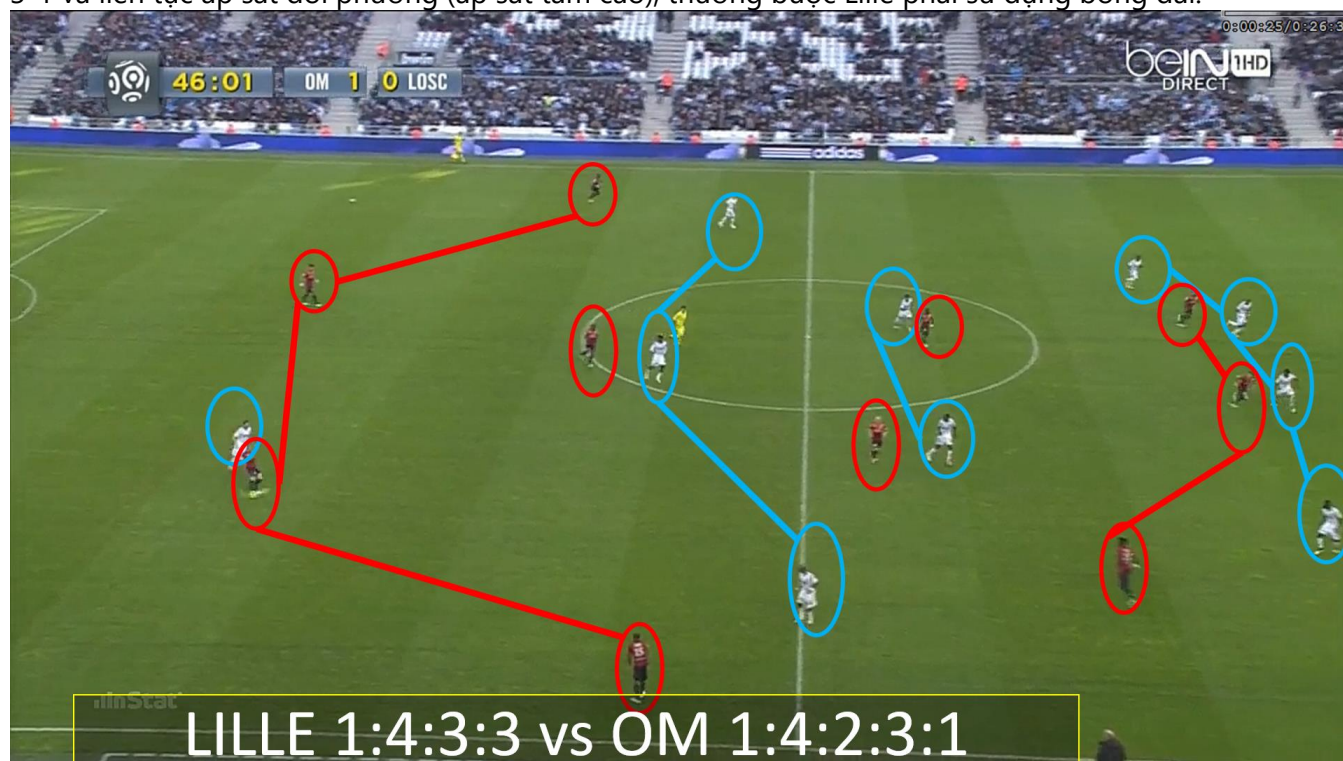
21/12/2014. Sân Orange Velodrome, Marseille. Ligue 1.

"I don't agree to isolating a good game from victory. You play well to win. There is nothing in between."

(*"Tôi không đồng ý với việc xem một trận đấu hay là tách biệt với một chiến thắng. Bạn phải thi đấu tốt để giành chiến thắng. Không có gì ở giữa hai điều đó cả."*)

OLYMPIQUE DE MARSEILLE 2-1 LOSC LILLE

Lille là đối thủ tiếp theo, và họ chủ yếu thi đấu với sơ đồ 1-4-3-3. Marseille phản ứng lại với sơ đồ 1-4-2-3-1 và liên tục áp sát đối phương (áp sát tầm cao), thường buộc Lille phải sử dụng bóng dài.

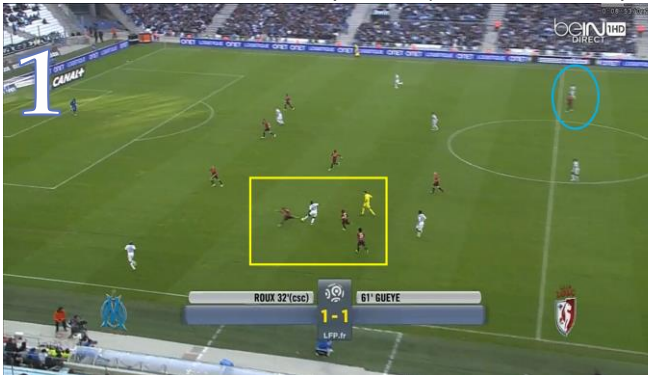

Như bao trận đấu khác, đội bóng của Bielsa luôn kiểm soát bóng nhiều hơn (không một trận đấu nào ở mùa giải này mà đối phương cầm bóng nhiều hơn Marseille). Sau khi nhận bóng, Lille thường chuyển hướng tấn công ngay trong tình huống phản công của họ. Đây là bài toán khó với các hậu vệ cánh của Marseille, những người luôn có thiên hướng tấn công, vì điều này làm gia tăng khoảng cách để lui về.

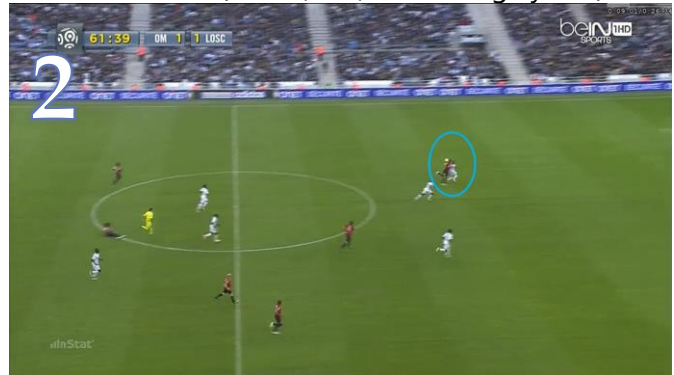
Nhờ vào giai đoạn chuyển đổi sang phòng ngự tốt, Marseille đã tránh được nhiều tình huống nguy hiểm từ đối phương. Dựa trên 3 tình huống tiếp theo, tôi xin được phân tích vì sao Marcelo Bielsa lại đòi hỏi ở các hậu vệ cánh của ông nhiều đến thế.

GIAI ĐOẠN CHUYỂN ĐỔI SANG PHÒNG NGỰ

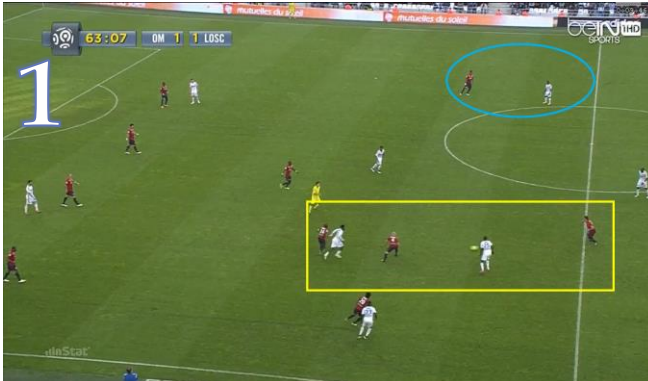
KHI OM ĐỂ MẤT BÓNG (KHU VỰC MÀU VÀNG)

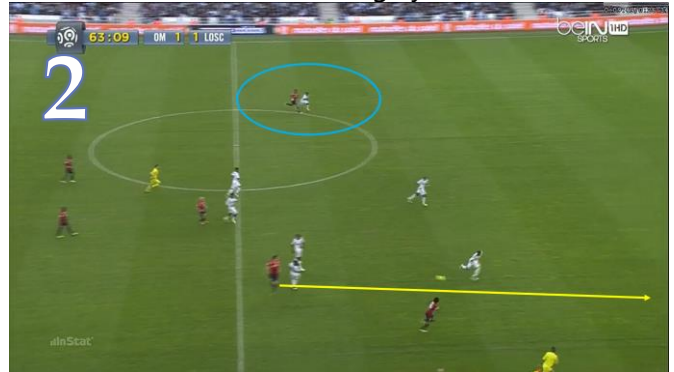
PHẢN ỨNG (của hậu vệ cánh – 7 giây sau)

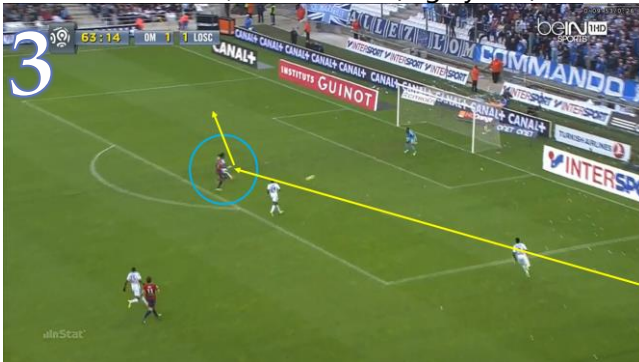
KHU VỰC ĐỂ MẤT BÓNG

PHẢN ỨNG (2 giây sau)

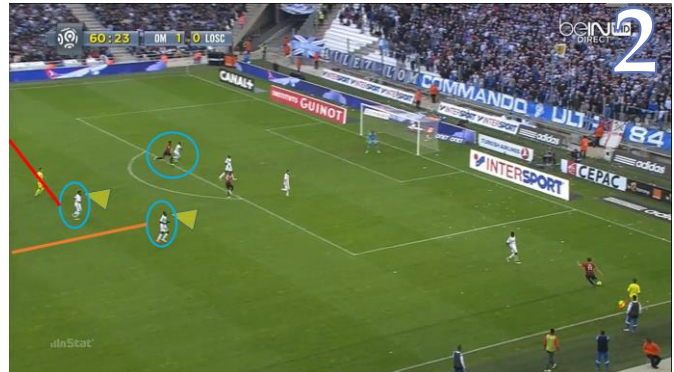
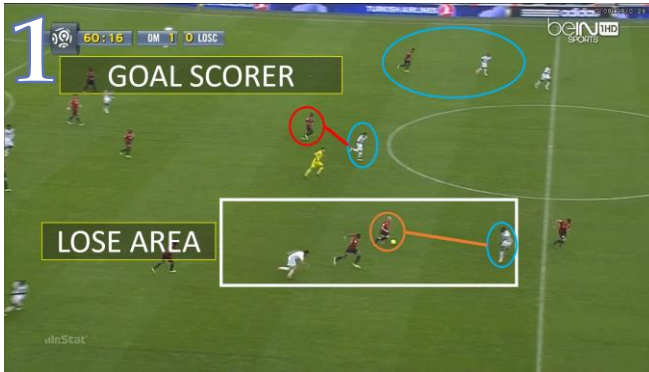
HÀNH ĐỘNG KẾ TIẾP (5 giây sau)

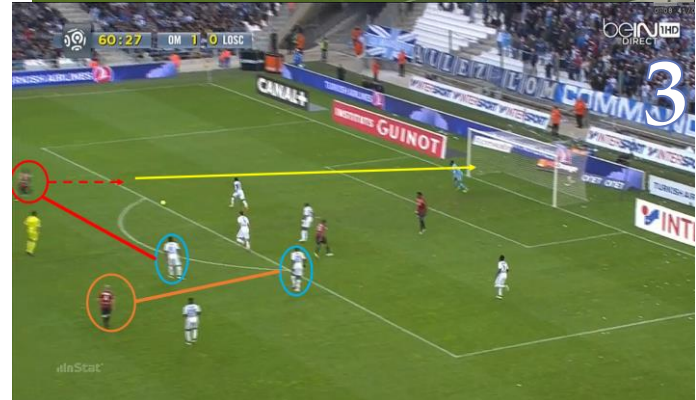
Trong cả 2 tình huống trên, hậu vệ cánh (ở hướng đối diện) phản ứng rất tốt. Hãy tưởng tượng điều gì sẽ xảy ra nếu anh ấy chạy chậm hơn đối phương 1 mét? Khả năng đối phương tiếp cận bóng trước sẽ tăng lên gấp đôi. Không phải lúc nào Marseille cũng ở vào thế chuẩn bị để đoạt bóng ngay lập tức, cho dù họ tỏ ra rất cố gắng. Phản ứng của toàn đội cũng quan trọng không kém – không chỉ bao gồm cầu thủ gần với bóng. Nếu không có nhiều cầu thủ lui về sẽ tạo ra rắc rối lớn. Marseille để thủng lưới 1 bàn chính vì giai đoạn chuyển đổi sang phòng ngự.

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

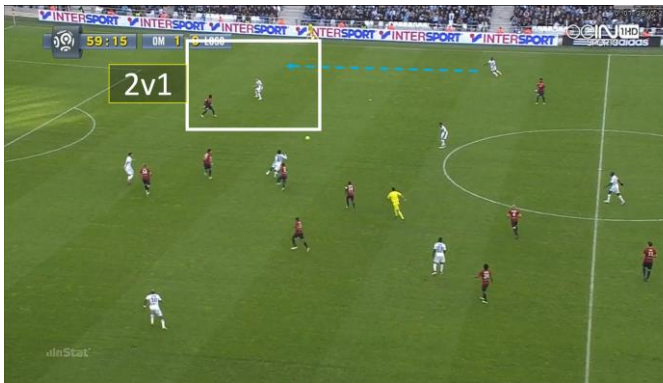
...

Các tiền vệ trung tâm bút tốc rất tốt để lui về, nhưng họ lại không để ý những gì diễn ra sau lưng họ, nên họ không thể kiểm soát điểm mù phía sau lưng. Họ sẽ không thể dự đoán điều gì sẽ diễn ra tiếp theo. Như những gì diễn ra sau đó, các cầu thủ Marseille thường ít kiểm soát điểm mù của mình (phía sau lưng họ) khi chuyển đổi. Cầu thủ duy nhất muốn sửa chữa sai lầm của các đồng đội chính là hậu vệ cánh mà ta đã phân tích kỹ.

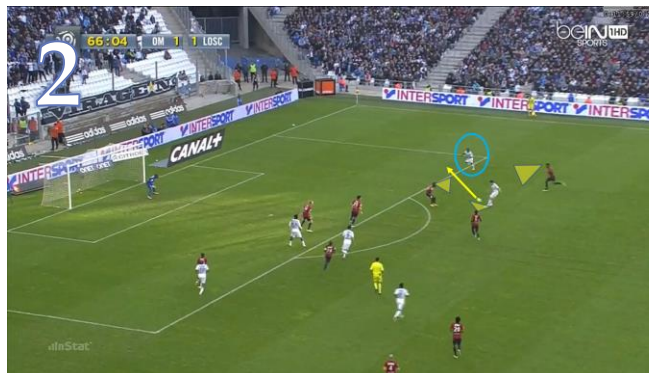
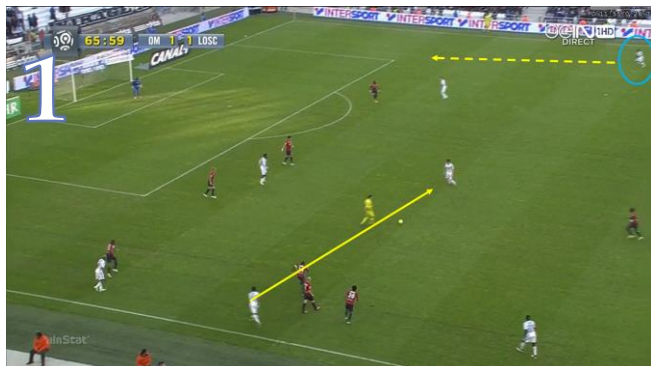

Bạn có thể tự hỏi tại sao lại chấp nhận rủi ro và đẩy hậu vệ cánh lên cao như vậy, nhất là khi anh ấy dễ mất bóng, anh ấy phải phản ứng ngay lập tức để lui về tới vòng cấm của đội? Có một câu trả lời thích đáng cho câu hỏi này. Hãy tưởng tượng trường hợp Marseille không để mất bóng và họ chuyển hướng tấn công.

Marseille tận dụng chiến thuật này để tạo cơ hội ghi bàn một cách rất thường xuyên, chiến thuật đổi hướng tấn công và dùng hậu vệ cánh đang tấn công. Đó là lý do vì sau hậu vệ cánh là rất quan trọng trong đội hình của Bielsa. Cũng như tình huống phản công có thể kết thúc ở phần sân đối diện và hậu vệ cánh sẽ phải lui về, nên khi tấn công họ sẽ là những cầu thủ kết thúc tình huống tấn công ở cánh đối diện.

VỊ TRÍ CỦA HẬU VỆ CÁNH SAU KHI CHUYỂN HƯỚNG TẤN CÔNG

Giai đoạn chuyển đổi sang phòng ngự sẽ được giải thích kỹ hơn ở vòng 26. Khi đó ta sẽ so sánh cách phản ứng với việc để mất bóng của Marseille.

VÒNG 20: đưa bóng ra sau các tiền vệ đối phương

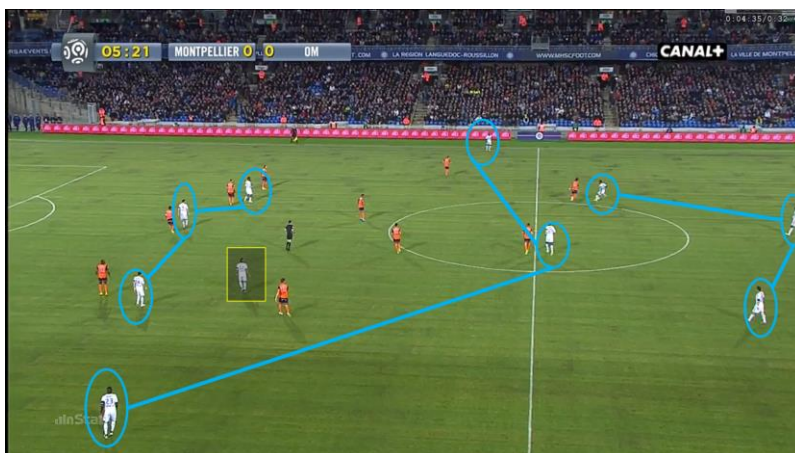
09/01/2015. Sân Stade de la Mosson, Montpellier. Ligue 1.

“Do you know that I die after every failure? Another week is like hell. I feel like disabled. Fortunately, it’s only 7 days.”

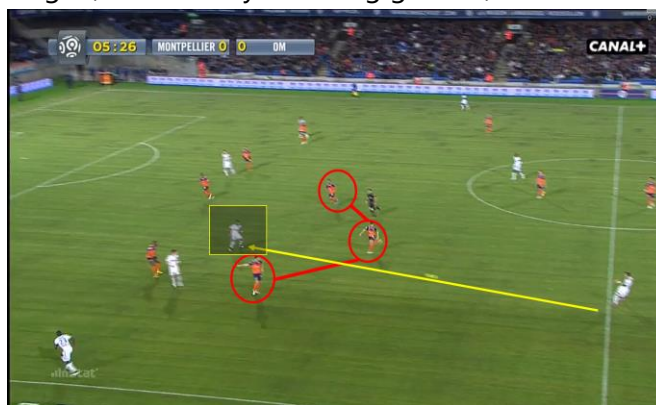
(“Bạn có biết rằng tôi như chết đi sau mỗi trận thua không? Một tuần nữa trôi qua như địa ngục. Tôi cảm thấy như mình mất đi điều gì đó. Nhưng thật may, một tuần chỉ kéo dài 7 ngày.”)

MONTPELLIER HSC 2-1 OLYMPIQUE DE MARSEILLE

Sau 3 tuần không thi đấu, Marseille trở lại với một trận sân khách trên sân của Montpellier. Đối chiếu với trận đấu trước, Montpellier xuất phát với sơ đồ 1-4-4-2. Marseille ra sân với sơ đồ 1-3-3-1-3 với vai trò của Payet là cực kì quan trọng bởi anh là người phát động mọi đường tấn công bên phần sân đối phương:

Payet chủ yếu thi đấu ở giữa các tuyến phòng ngự của đối phương và mỗi khi anh ấy nhận bóng, các đồng đội của anh ấy biết rằng giai đoạn hoàn thành tình huống bắt đầu.

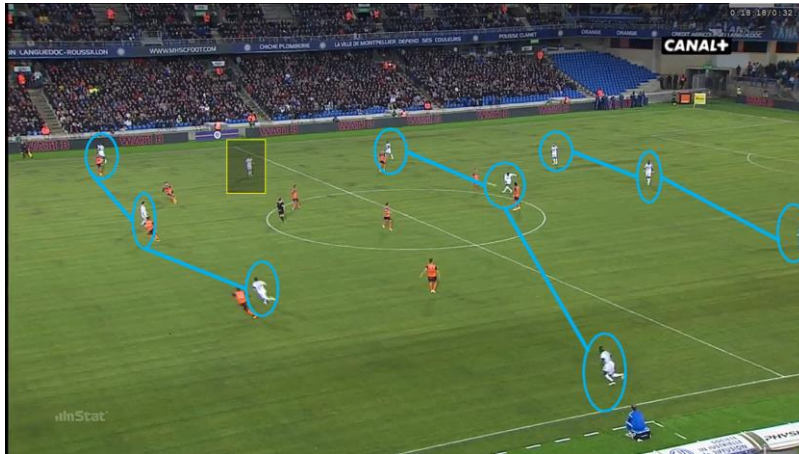
Montpellier gặp rất nhiều vấn đề với vị trí của Payet bởi Payet thường xuất hiện ở khu vực mà Marseille phát động tấn công. Dù sao đi nữa, vai trò của anh ấy vẫn là linh động. Anh ấy có sự thoải mái rất lớn

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

...

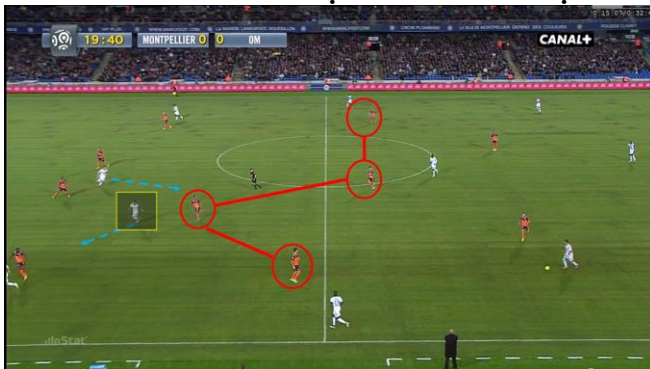
trong việc di chuyển trên sân. Nhưng không phải tình huống di chuyển nào cũng được tính toán từ trước, đôi lúc điều đó xuất phát từ bản năng.

VỊ TRÍ CỦA PAYET

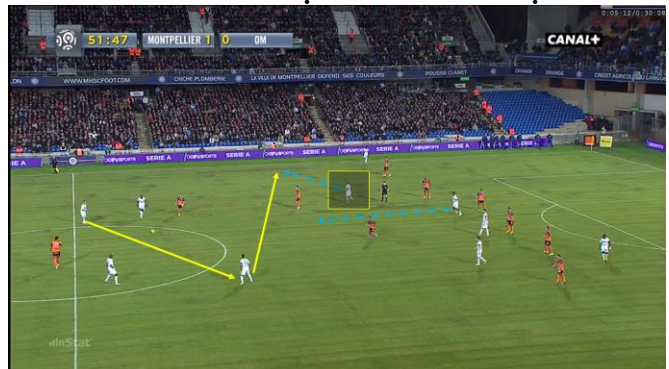

Thế nhưng, nếu hàng phòng ngự của Montpellier có thể khóa được tuyến chuyền bóng đến Payet (sẽ được phân tích ở trận đấu tới), các cầu thủ Marseille sẽ dùng bài hoán đổi vị trí cho nhau – một trong những khía cạnh quan trọng nhất trong chiến thuật của Marcelo Bielsa.

PAYET HOÁN ĐỔI VỊ TRÍ VỚI TIỀN ĐẠO

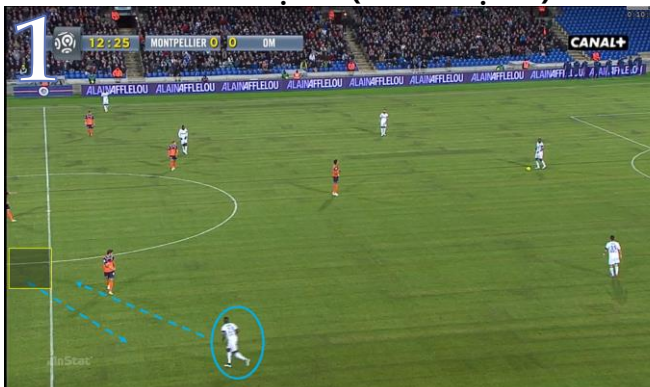

PAYET HOÁN ĐỔI VỊ TRÍ VỚI TIỀN VỆ CÁNH

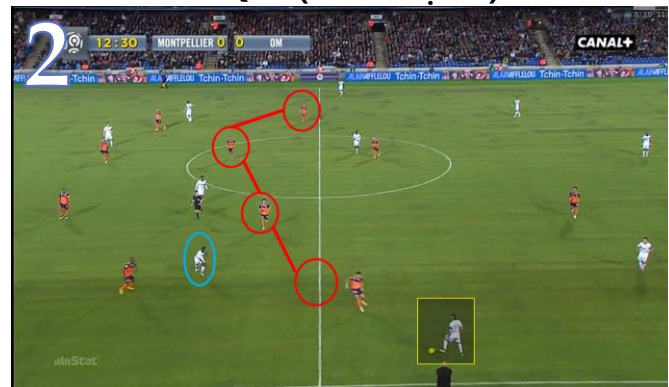

Sự hoán đổi độc nhất trong chiến thuật của Bielsa là giữa tiền vệ trung tâm hoặc tiền vệ cánh với hậu vệ cánh di chuyển vào trung lộ và thi đấu như một tiền vệ trung tâm (Mendy).

HOÁN ĐỔI VỊ TRÍ (GIAI ĐOẠN 1)

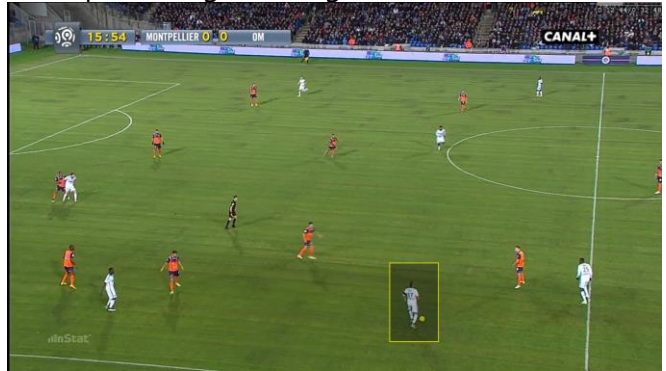
KẾT QUẢ (GIAI ĐOẠN 2)

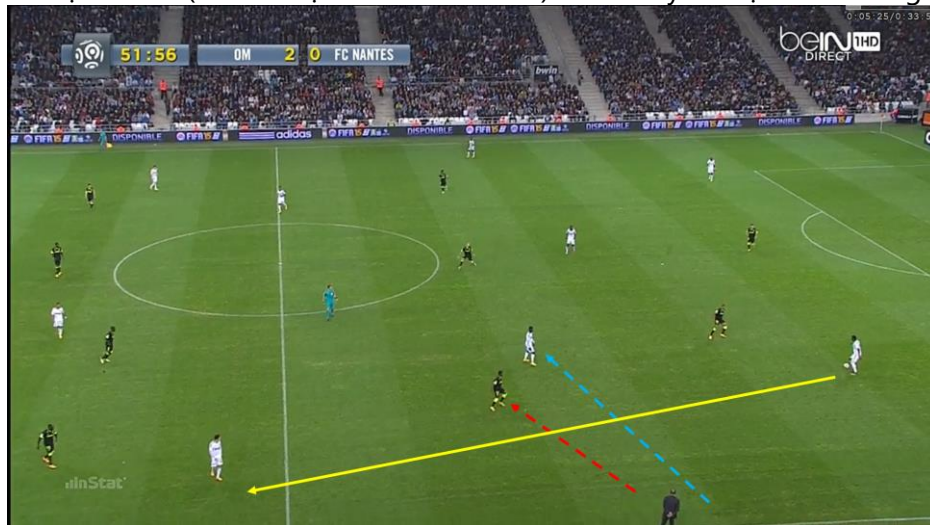
MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

• • •

Như một lẽ thường tình, Payet – tiền vệ sáng tạo duy nhất (cũng là cầu thủ Marseille xuất sắc nhất ở thời điểm đó) sở hữu nhiều bóng hơn là chỉ ở giữa sân và phát động tấn công.

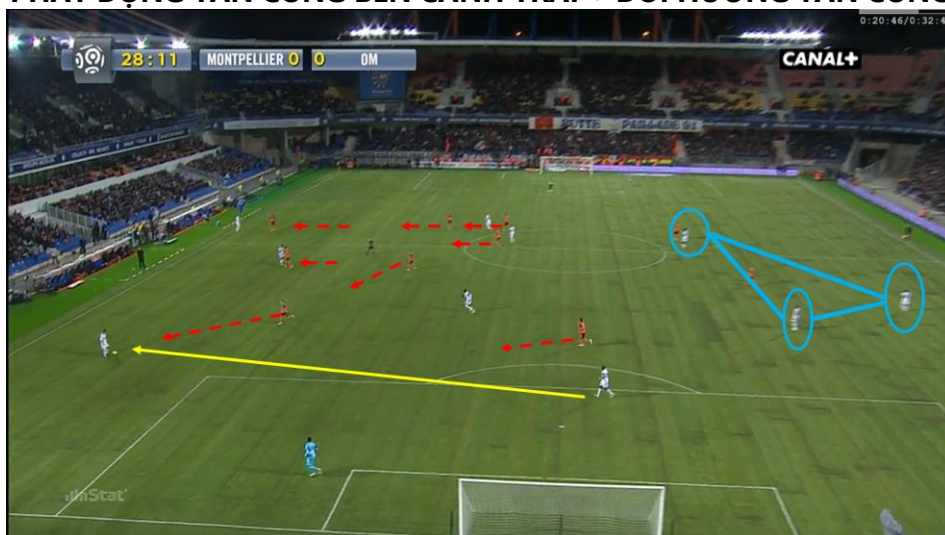

Khi hậu vệ cánh bó vào trung lộ, không nhất thiết là cầu thủ kế tiếp sẽ phải thế vào vị trí của anh ta. Nếu tình huống di chuyển của anh ấy khiến cho tiền vệ cánh đối phương di chuyển theo, thì một tuyến chuyền bóng sẽ được mở ra (ảnh từ trận đấu với Nantes). Dưới đây là một tình huống tương tự:

Các cầu thủ Marseille rất thường xuyên hoán đổi vị trí với nhau khi trung vệ có bóng. Điều này cũng làm thay đổi vị trí đứng của cầu thủ đối phương. Nếu bạn không có cầu thủ để thế chỗ, cầu thủ của Marseille sẽ di chuyển vào khu vực trống trải. Tình huống này thường diễn ra sau khi đã đổi hướng tấn công.

PHÁT ĐỘNG TẤN CÔNG BÊN CÁNҺ TRÁI + ĐỔI HƯỚNG TẤN CÔNG

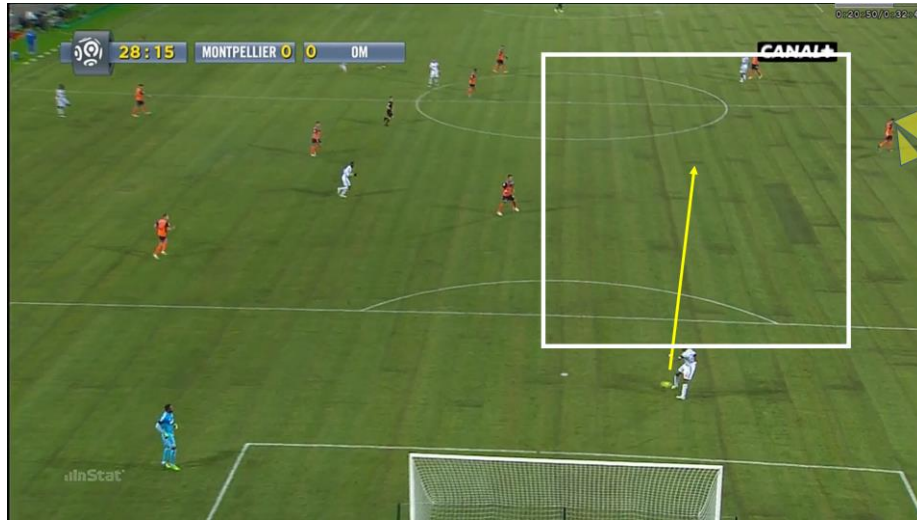
Với vị trí đứng ban đầu của các cầu thủ Marseille, các cầu thủ đối phương ở cánh đối diện sẽ gặp vấn đề lớn ở mỗi trận đấu.

Bên cạnh đó, cũng sẽ có một khoảng trống để trung vệ có thể thoải mái đi bóng vào.

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

...

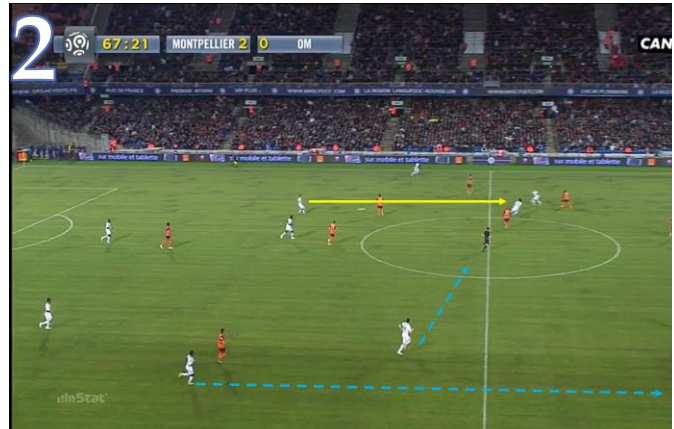

Đây là cách Marseille ghi bàn đầu tiên của họ trong trận (tỉ số lúc này là 2:0 cho Montpellier):

PHÁT ĐỘNG TẤN CÔNG TỪ CÁNҺ TRÁI

KẾT THÚC TÌNH HUỐNG BÊN CÁNҺ PHẢI

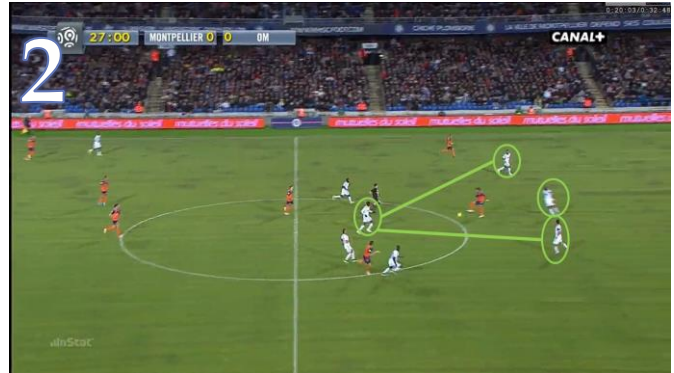
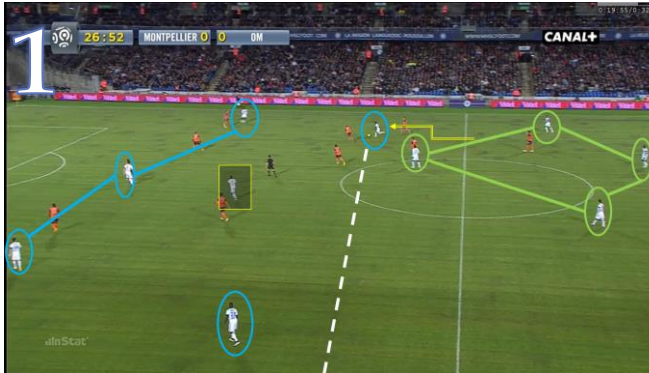

Điều khiển đối phương khi mình có bóng, di chuyển họ và chuyển hướng tấn công thường tạo ra các khoảng trống ở giữa các tuyến phòng ngự. Điều này cũng tạo ra (cho là các cầu thủ được phân bố đều trên sân) lợi thế ở rất nhiều khu vực trên sân. Đây là một cách tổ chức tấn công hiệu quả, nhưng cũng đầy rủi ro. Cầu thủ phía sau quả bóng phải liên tục di chuyển và gia cố khu vực tấn công nếu để mất bóng. Phản ứng và cách chọn vị trí của họ là rất quan trọng trong việc chuyển đổi từ tấn công sang phòng ngự và chống phản công.

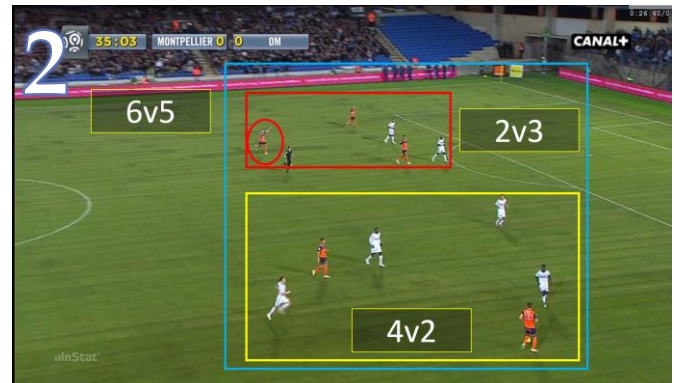
MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

...

CÁC CẦU THỦ PHÍA TRÊN QUẢ BÓNG (1) ĐƯỢC HỖ TRỢ BỞI 4 CẦU THỦ PHÍA SAU BÓNG (2):

Trong hầu hết trường hợp, phản ứng của các cầu thủ phía sau quả bóng là vừa đủ và thường thì các tình huống phản công bị đàn áp khá dễ dàng. Thế nhưng, phản ứng tốt vẫn là chưa đủ. Marseille gặp phải vấn đề lớn che chắn không chỉ bên trong vòng cấm địa mà còn ở gần khu vực vòng cấm trong giai đoạn chuyển đổi sang phòng ngự (điểm mù).

Mặc dù đã phản ứng hợp lý và có đến 6 cầu thủ lui về phòng ngự, Montpellier vẫn giành được lợi thế trong khu vực quan trọng trên sân với cầu thủ được đánh dấu đỏ ghi bàn trong vòng cấm. Bàn thua này rất giống như bàn thua mà họ để lọt lưới trong trận trước với Lille.

Sau trận thua này, Marseille tụt xuống vị trí thứ 2 trên bảng xếp hạng.

VÒNG 21: di chuyển vào vòng cấm

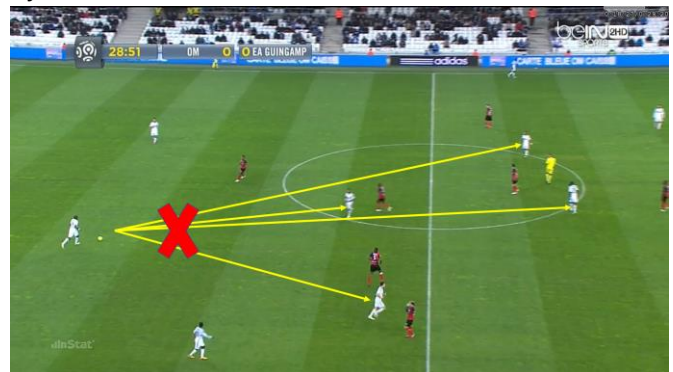
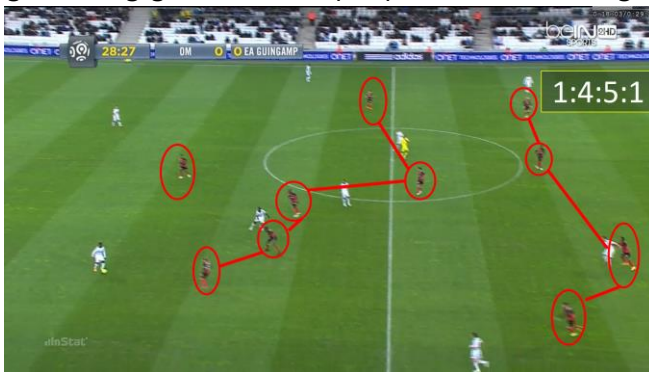
18/01/2015. Sân Orange Velodrome, Marseille. Ligue 1.

“When I need to choose striker, I will choose a guy who will run to the penalty box 220 times on 220 chances.”

(“Mỗi khi tôi chọn tiền đạo, tôi sẽ chọn người sẽ chạy vào vòng cấm 220 lần trong cả 220 cơ hội.”)

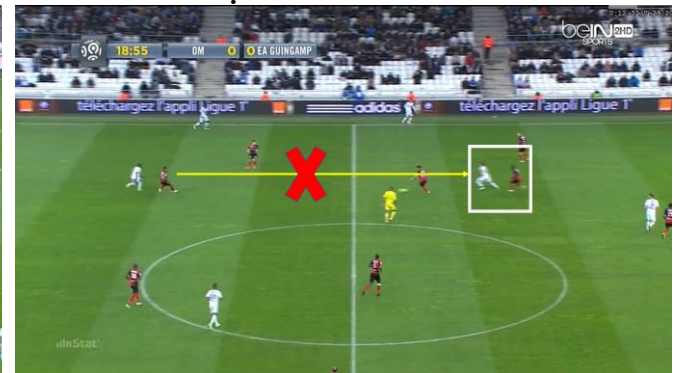
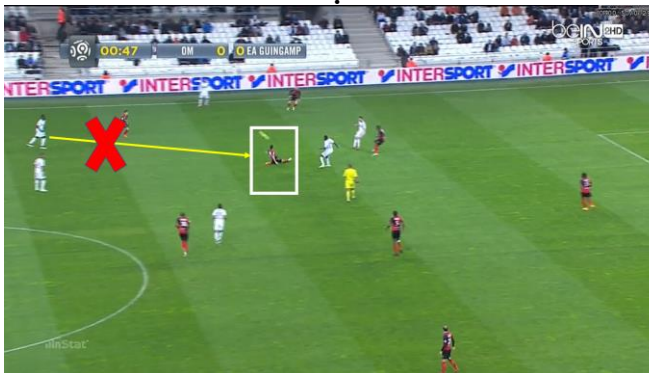
OLYMPIQUE DE MARSEILLE 2-1 EA GUINGAMP

Marseille một lần nữa có được quyền kiểm soát bóng nhiều hơn đối thủ (66% so với 34%). Họ đã từng tận dụng lợi thế đó để tạo ra rất nhiều tình huống ghi bàn. Thế nhưng, Guingamp lại có ý đồ riêng cho trận đấu này. Sơ đồ 1-4-4-2 hay 1-4-5-1 được sử dụng để khóa chặt khu vực giữa sân. Hàng tiền vệ 5 người đứng gần nhau cho phép họ cắt các đường chuyền tịnh tiến của Marseille.

Hầu hết những lần Marseille cố gắng chuyền bóng đến giữa 2 tuyến phòng ngự đều bị 5 tiền vệ cắt bóng. Nếu tính cả việc các hậu vệ của Guingamp chạy theo tiền đạo của Marseille mỗi khi anh ấy xin bóng, bạn có thể hình dung Marseille vất vả như thế nào trong việc phát triển bóng ở hành lang giữa.

DỰ ĐOÁN TRƯỚC CÁC ĐƯỜNG CHUYỀN TỊNH TIẾN

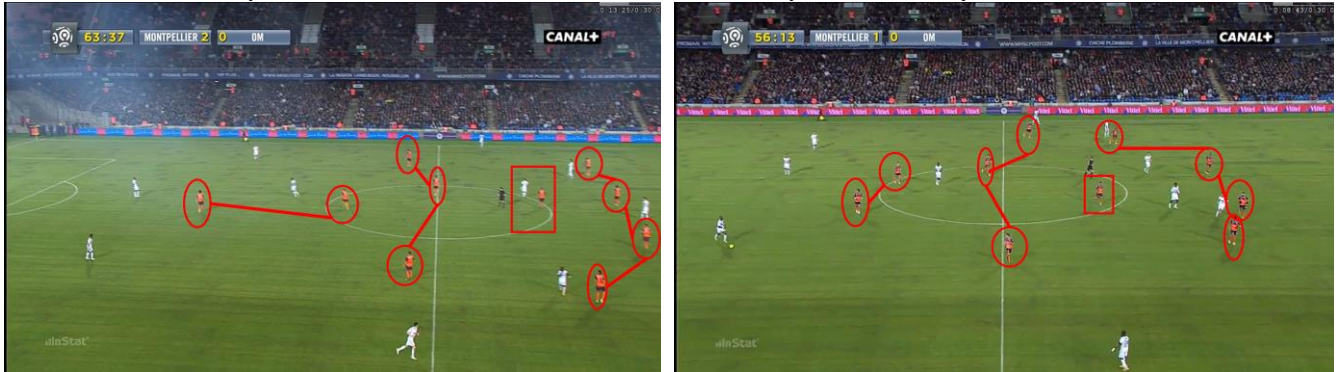
Các cầu thủ Guingamp thi đấu rất rất và kỉ luật ở giai đoạn phòng ngự. Điều này thể hiện các đội bóng tại Ligue 1 đang dần hiểu rõ triết lý chơi bóng của Marseille hơn. Ở trận trước, Montpellier, đội bóng gặp rất nhiều khó khăn với Payet mỗi khi anh thi đấu giữa 2 tuyến của họ, thay đổi sơ đồ của họ thành

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

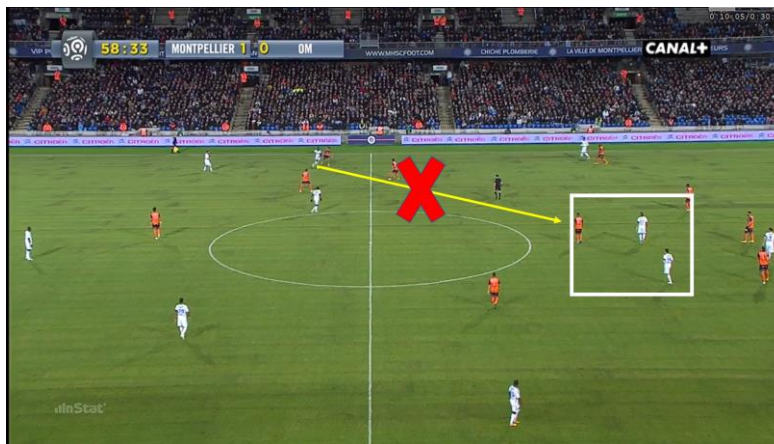
• • •

1-4-1-3-2 sau giờ nghỉ – cho phép một trong các tiền vệ khóa tuyến chuyền bóng đến Payet, qua đó khiến cho Marseille gặp khó khăn khi đưa bóng qua các tuyến phòng ngự của đối phương:

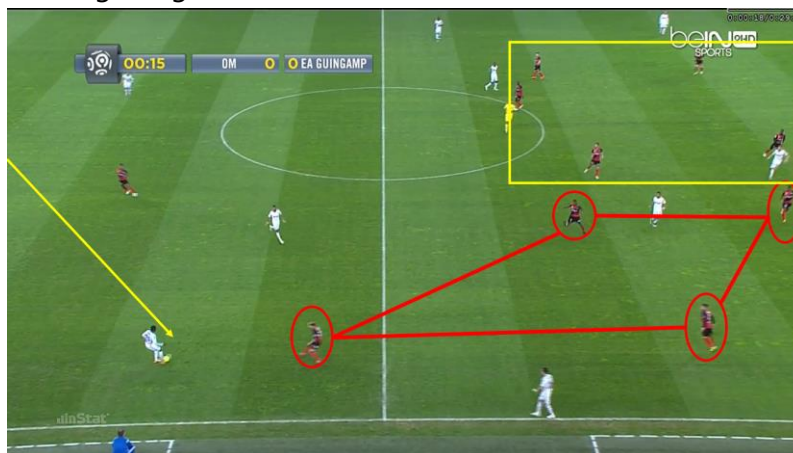
ĐỘI HÌNH CỦA MONTPELLIER TRONG HIỆP 2 CỦA TRẬN TRƯỚC

Mỗi đội đều có cách riêng của họ (qua sơ đồ của mình) để hóa giải vũ khí mạnh nhất của Marseille – các đường chuyền trực diện.

Trở lại trận đấu với Guingamp, khi Marseille chuyển hướng tấn công (đó cũng là cách tấn công rất hiệu quả trong trận đấu trước – xem Vòng 3), Guingamp chuẩn bị ít nhất 4 cầu thủ (đánh dấu đỏ) ở 2 cánh (nhờ vào 5 người ở hàng tiền vệ) và đồng thời có thể kiểm soát khu vực giữa sân (đánh dấu vàng). Bạn có thể nhận thấy điểm tương đồng với trận đấu với Monaco.

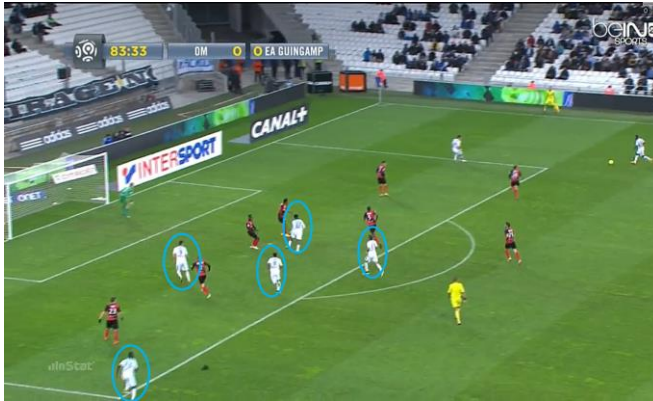

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

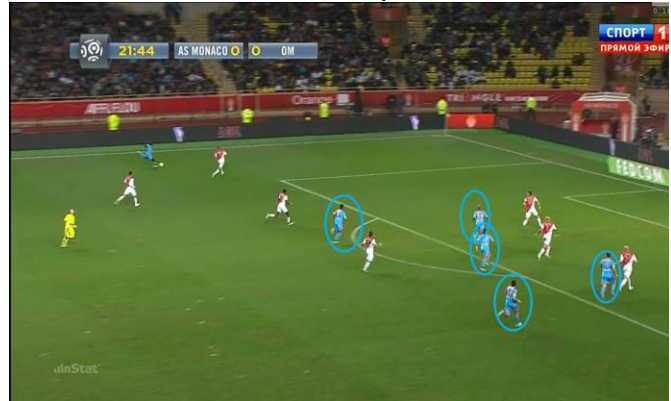
...

Guingamp phòng ngự một cách quả cảm cho đến phút thứ 84. Sau đó, từ một tình huống đổi hướng tấn công, Lemina mở tỉ số. Cũng nên chú ý đến số cầu thủ Marseille thâm nhập vòng cấm trước đường tạt:

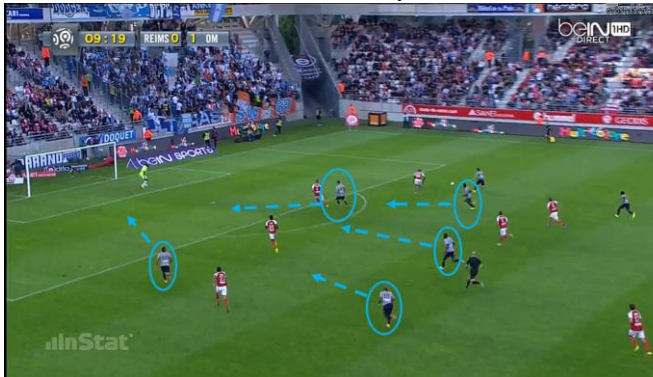
TÌNH HUỐNG GHI BÀN

BÀN THẮNG TRONG TRẬN VỚI MONACO

BÀN THẮNG TRONG TRẬN VỚI REIMS

Có ít nhất 5 cầu thủ di chuyển vào vòng cấm (đôi khi là hơn) không phải bởi trận đấu đã về những phút cuối. Cơ hội ghi bàn sẽ tăng lên đáng kể nếu số cầu thủ di chuyển vào vòng cấm nhiều hơn. Đây cũng là hành vi lặp lại của các cầu thủ Marseille ở mùa giải này. Họ thường xuyên thâm nhập vào khu vực ghi bàn trọng điểm.

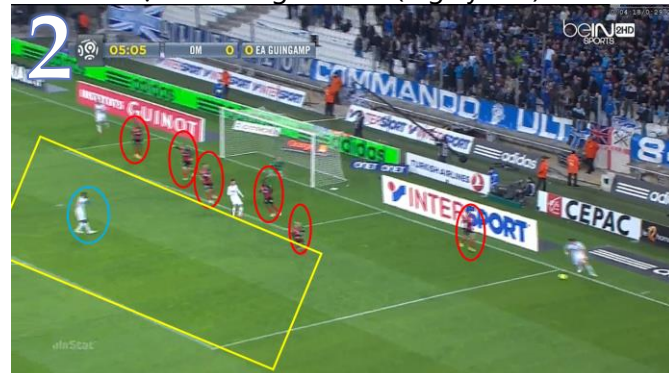
Thường thì các đường tạt không được xem là vũ khí quan trọng nhất ở giai đoạn kết thúc hành động, nhưng những gì diễn ra sau đường tạt mới là quan trọng. Ở lần đầu đưa bóng vào vòng cấm, đối phương thường thi đấu có tổ chức. Thế nhưng, khi đội tấn công tiếp tục giữ bóng sau đường chuyền đầu, họ sẽ phát động tình huống tấn công thứ hai, và đôi khi điều đó sẽ phá vỡ tính tổ chức của đối phương:

CÁCH CHỌN VỊ TRÍ CỦA CÁC CẦU THỦ GUINGAMP:

Đợt tấn công đầu:

Đợt tấn công thứ hai (4 giây sau):

Đợt tấn công thứ hai phá rối vị trí của đối phương, tạo ra khoảng trống cho các cầu thủ Marseille trong vòng cấm.

VÒNG 22: không quá bốn đường chuyền

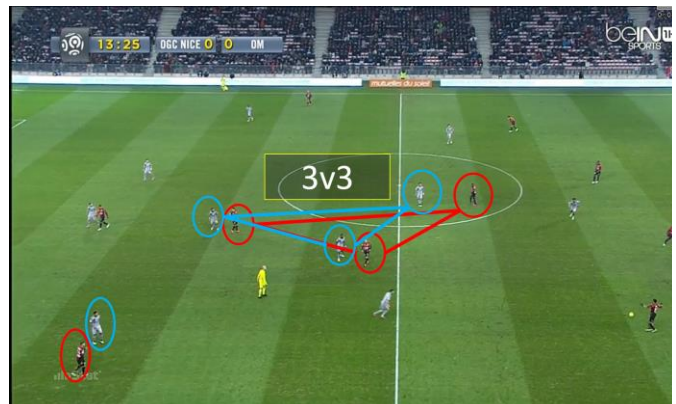
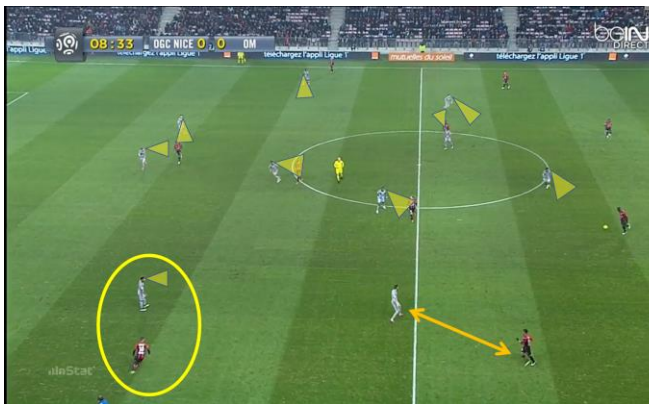
23/01/2015. Sân Allianz Riviera, Nice. Ligue 1.

“I’m not a teacher. Things I’ve achieved in football don’t give me the right to be in this position.”

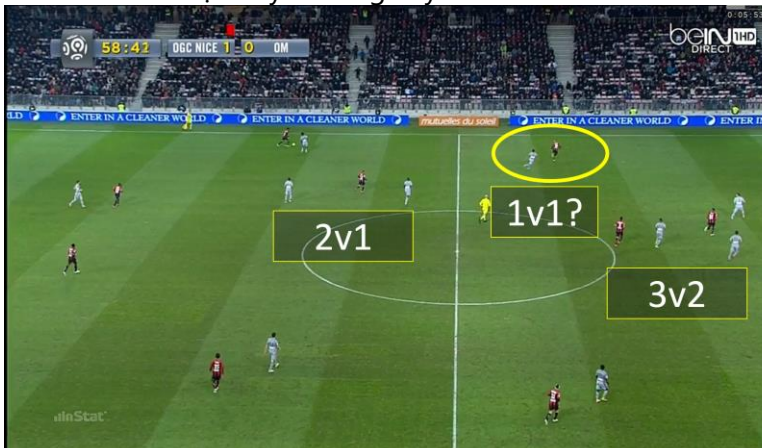
(“Tôi không phải là một người thầy. Những gì mà tôi đã đạt được trong bóng đá không cho tôi cái quyền để ở vào vị trí đó.”)

OGC NICE 2-1 OLYMPIQUE DE MARSEILLE

OGC Nice của Claude Puel ra sân với sơ đồ 1-4-3-3. Marseille áp sát với sơ đồ 1-4-1-4-1 hay tấn công với sơ đồ 1-4-2-3-1, đôi khi chuyển sang 1-3-3-1-3. Khi xem xét đến việc áp sát các đội bóng của Bielsa, rất khó để tìm thấy thời điểm để bắt đầu. Một người có thể cảm giác rằng giai đoạn áp sát nên được bắt đầu khi đội bạn không sở hữu quả bóng. Có thể nói rằng Marseille thường không để đối phương thực hiện hơn 4 đường chuyền. Kiểu áp sát rất này thường dễ dẫn đến các tình huống phạm lỗi.

Ở giai đoạn áp sát, các cầu thủ Marseille định hướng đến các cầu thủ đối phương (kiểu kèm người). Lemina (hậu vệ cánh phải) thường không kiểm soát vị trí đứng của cầu thủ đối phương, cho phép Nice khai thác khu vực này thường xuyên hơn. Ảnh dưới diễn tả vấn đề rất rõ ràng:

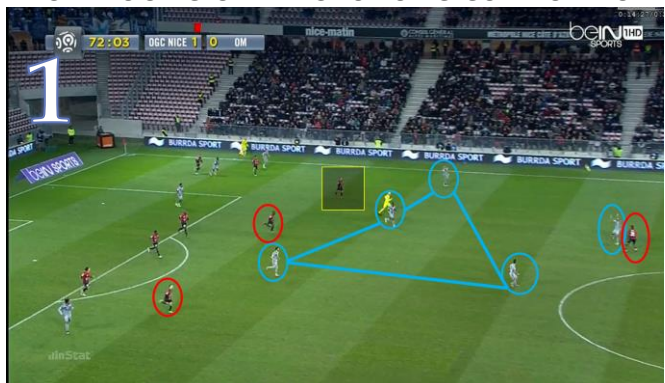
Các cầu thủ Marseille chọn vị trí rất tốt ở giai đoạn áp sát. Cho dù sở hữu lợi thế ở giữa sân, Nice vẫn thường đưa bóng ra sau lưng của Lemina. Bởi lợi thế quân số mà Nice có được, có thể nói rằng Lemina ở vào thế bất lợi trong các tình huống tranh chấp tay đôi. Chỉ cần một đường chuyền tốt ra sau lưng, anh ấy gần như không có cơ hội để bắt kịp cầu thủ đối phương. Ở phút 65, Lemina được Bielsa thay ra sân.

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

...

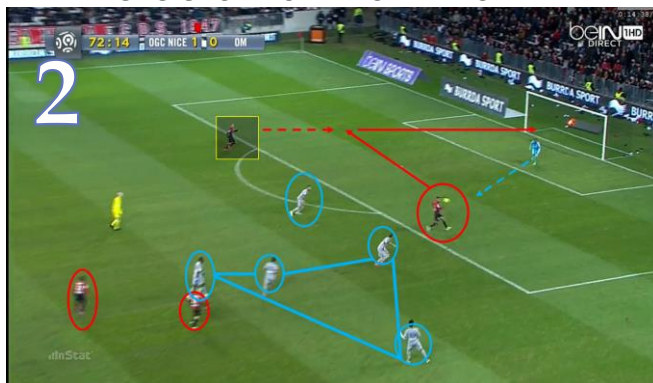
Bởi lối chơi rất, Marseille thường xuyên phạm lỗi. Bàn thắng đầu tiên của Nice đến từ một pha đá phạt (trước đó một cầu thủ bị phạm lỗi ở giai đoạn áp sát). Bàn thắng thứ hai cũng đến từ một tình huống phạm lỗi trong khu vực tương tự (người phạm lỗi là Alaixys Romao) và là từ một tình huống chuyển đổi sang phòng ngự không tốt.

ĐỐI PHƯƠNG Ở PHÍA SAU LƯNG CỦA ROMAO

Cầu thủ ghi bàn được đánh dấu bằng ô vuông viền vàng.

CÁC CẦU THỦ MARSEILLE LUI VỀ

Sự chú ý khi các cầu thủ lui về chỉ tập trung vào quả bóng. Họ thiếu đi sự nhận biết về cánh đối diện.

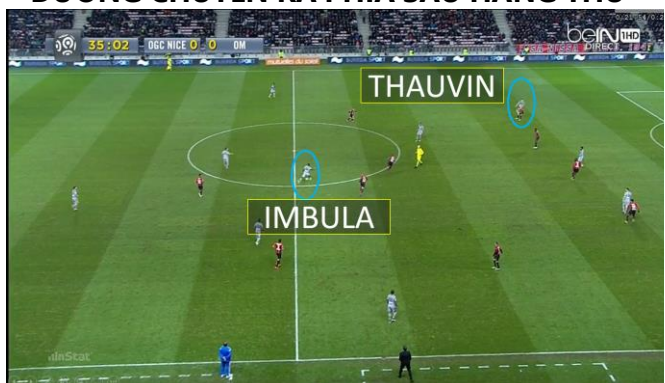
GIAI ĐOẠN TẤN CÔNG

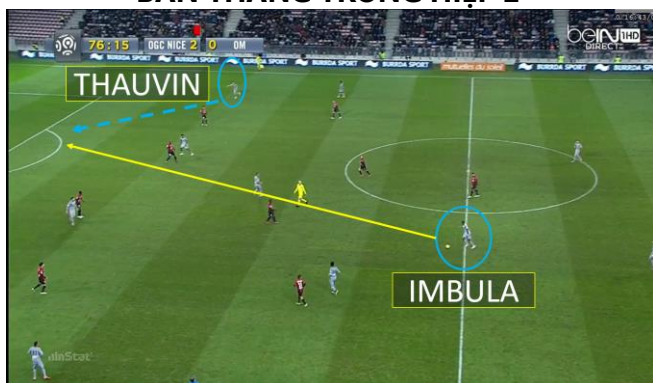
Giai đoạn tấn công trong hiệp 1 đối với Marseille không có gì nổi bật. Thiếu sự linh động (một điều khá lạ lẫm với đội bóng của Bielsa) và việc không thể tạo các tuyến chuyền bóng đến hầu hết các cầu thủ khiến cho việc đưa bóng sang phần sân của đối phương trở nên khó khăn hơn. Họ tung ra rất ít đường chuyền tịnh tiến bóng. Cách duy nhất để Marseille tạo cơ hội ghi bàn là các đường chuyền dài ra phía sau hàng phòng ngự.

Các cầu thủ của Bielsa tạo ra 4 cơ hội ghi bàn từ các đường chuyền dài. Và từ một trong những tình huống đó, Thauvin ghi được một bàn thắng đáng nhớ (sau đường chuyền dài của Imbula).

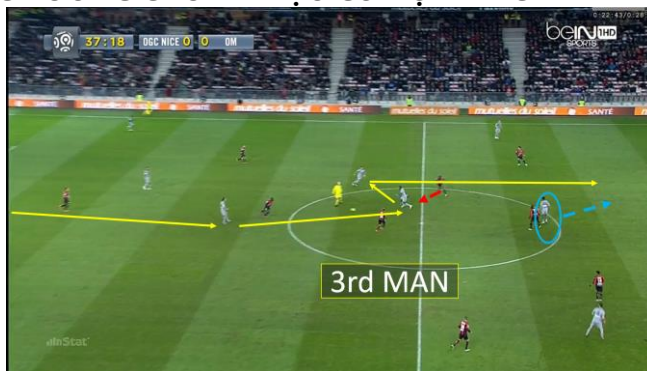
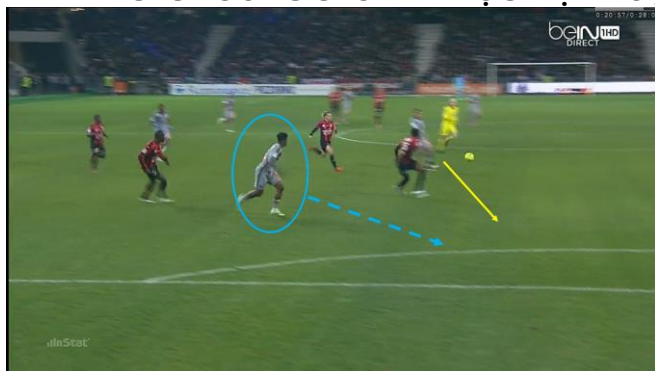
ĐƯỜNG CHUYỀN RA PHÍA SAU HÀNG THỦ

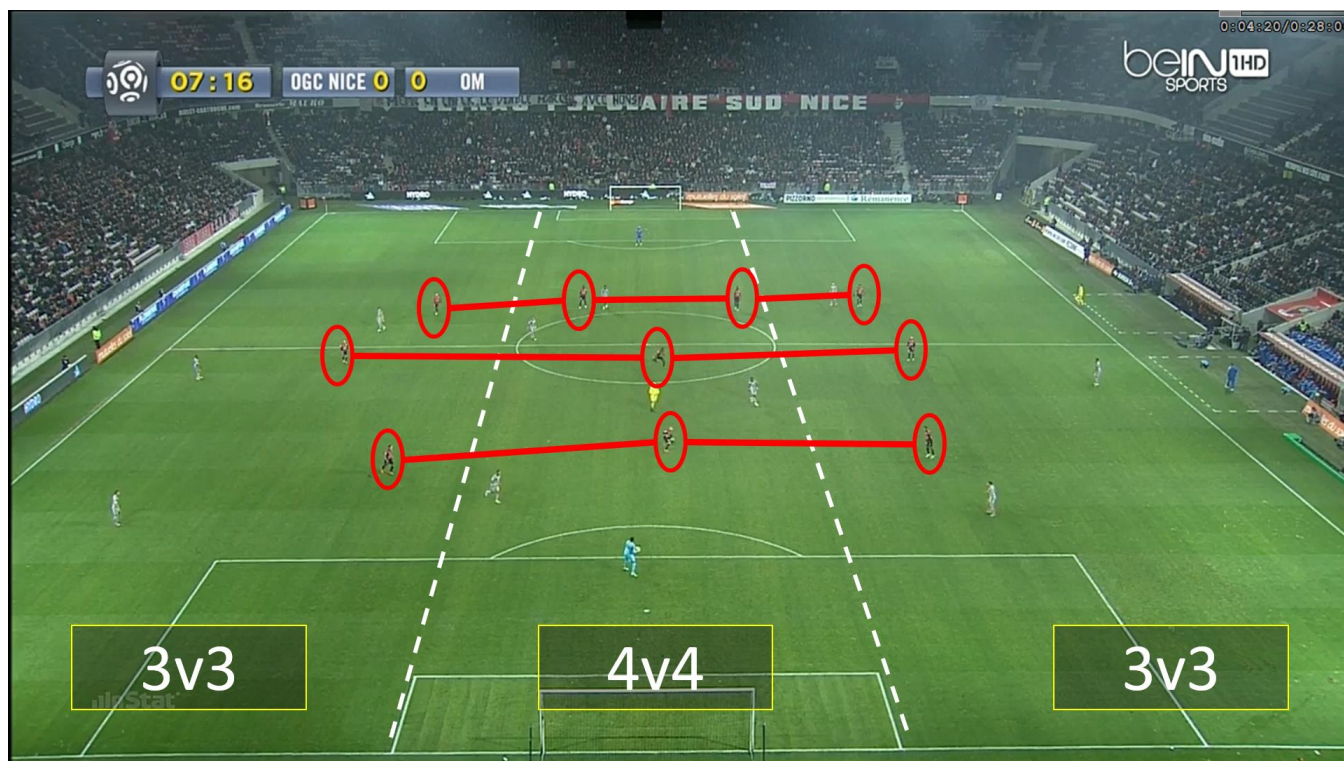
BÀN THẮNG TRONG HIỆP 2

CÁC ĐƯỜNG CHUYỀN TRỰC DIỆN HOẶC ĐƯỜNG CHUYỀN TẠO CƠ HỘI KHÁC

Trận đấu với Nice là trận thua thứ 3 liên tiếp đến trên sân khách. Marseille cũng là đội bóng tạo ra ít cơ hội ghi bàn hơn, nhưng cũng cần phải kích lệ đối phương khi họ tổ chức áp sát tốt hơn Marseille:

VÒNG 23: khi từng mét đều quan trọng

31/01/2015. Sân Orange Velodrome, Marseille. Ligue 1.

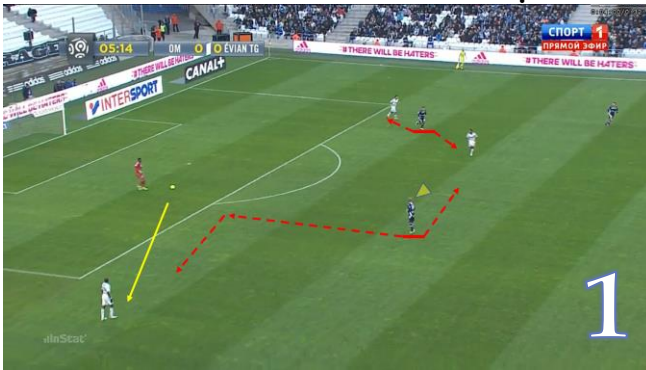
“To achieve success, two things must be present: suffering and humility.”

(“Để đạt được thành công, phải có hai điều luôn hiện hữu: sự chịu đựng và khiêm tốn.”)

OLYMPIQUE DE MARSEILLE 1-0 ÉVIAN THONON GAILLARD FC

Trong hiệp 1 – đặc biệt là trong 20 phút đầu – Évian phòng ngự rất tốt (sơ đồ 1-4-2-3-1) và dựa vào các tình huống phản công (họ tạo ra được 3 tình huống ghi bàn nguy hiểm).

CHIẾN THUẬT ÁP SÁT TẦM CAO CỦA ÉVIAN

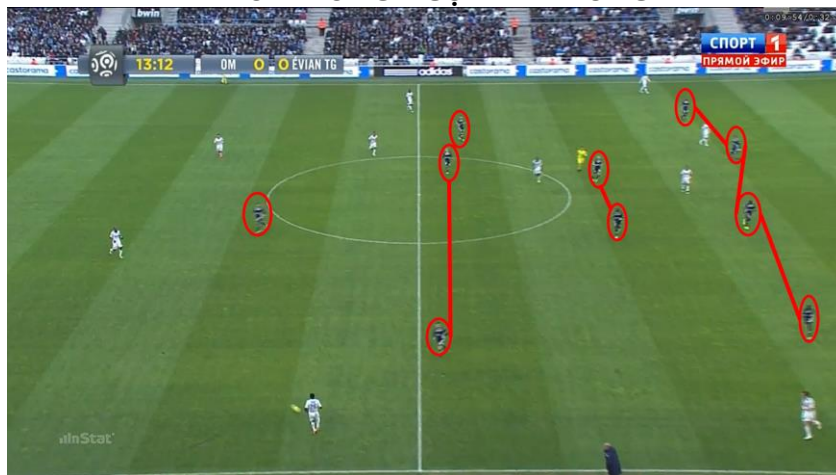

1. Nhờ vào lợi thế quân số 4v2 cho Marseille và đích đến của đường chuyền (nơi thủ môn sẽ chuyền bóng đến), các cầu thủ Évian sẽ áp đảo trung lộ và buộc các trung vệ của Marseille phát động tấn công từ 2 biên.

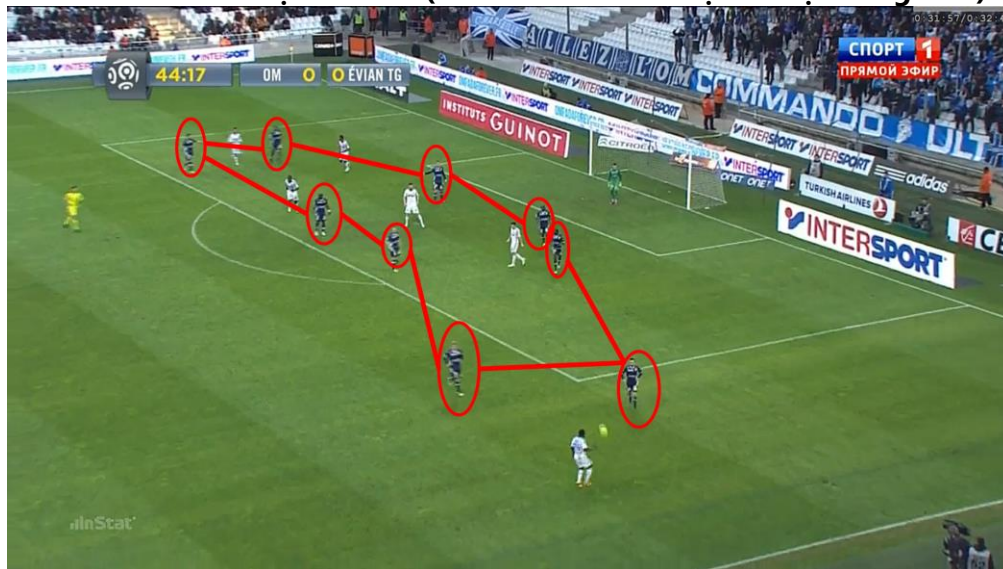
2. Các cầu thủ ở hành lang giữa (ô vuông vàng) ngăn chặn các đường chuyền hướng đến khu vực của họ. Từ đó Évian sẽ bắt đầu áp sát, buộc các cầu thủ Marseille chuyền dài.

KHOẢNG PHÒNG NGỰ TẦM TRUNG

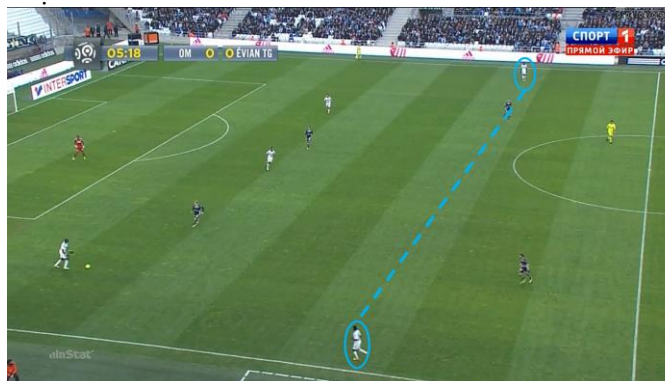
Évian có được lợi thế ở hành lang giữa của sân bởi vị trí đứng khi phòng ngự của họ, đồng thời họ cũng tạo ra những khó khăn nhất định cho các cầu thủ Bielsa khi họ tổ chức tấn công.

KHOẢNG PHÒNG NGỰ LÙI SÂU (10 cầu thủ sẽ bảo vệ khu vực vòng cấm)

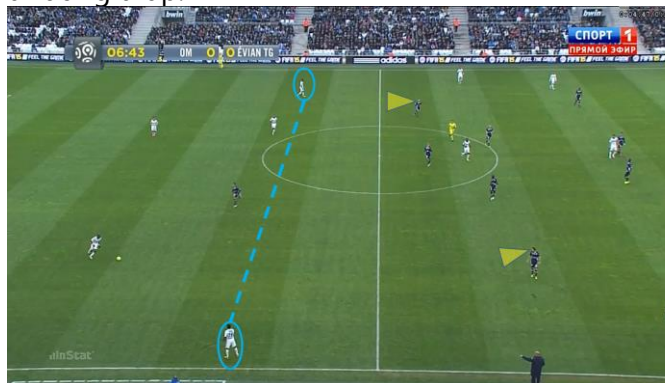

Trong hiệp 1, Marseille gặp rất nhiều khó khăn trong việc vượt qua hàng tiền vệ của đối phương. Với sự thay đổi vị trí đứng của 2 hậu vệ cánh trong hiệp 2, thế trận của Marseille dần được cải thiện hơn.

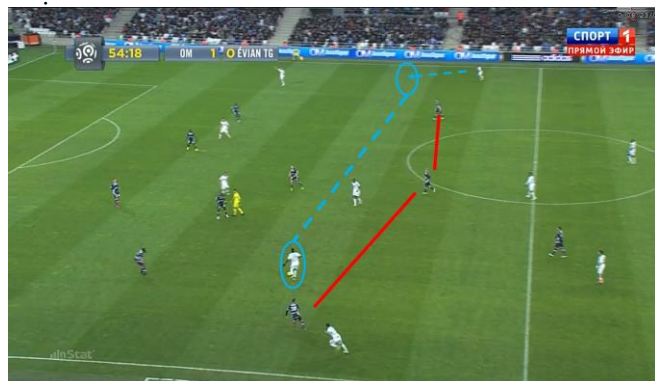
HIỆP 1 ↓

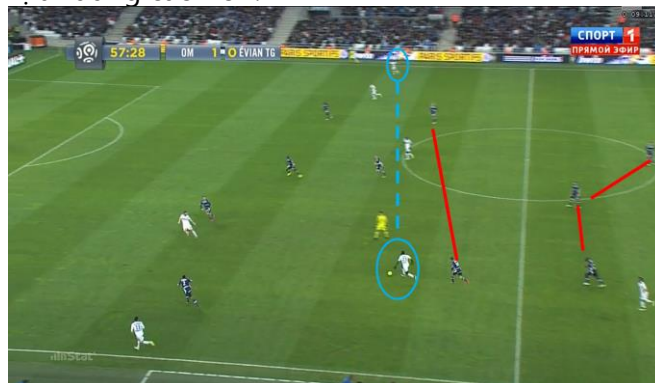
Khi Évian áp sát tầm cao, 2 hậu vệ cánh sẽ chọn vị trí đứng thấp.

HIỆP 2 ↓

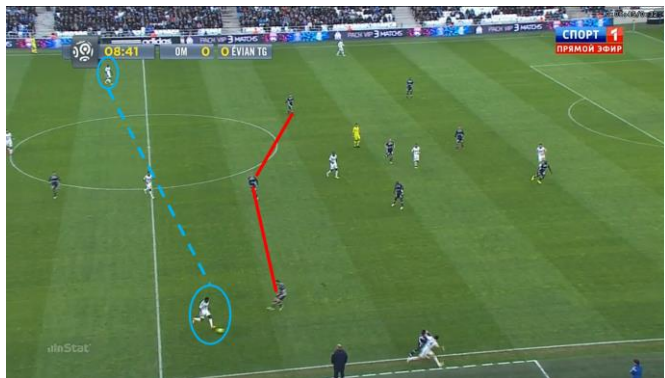
Khi Évian áp sát từ giữa sân, 2 hậu vệ cánh sẽ chọn vị trí đứng cao hơn.

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

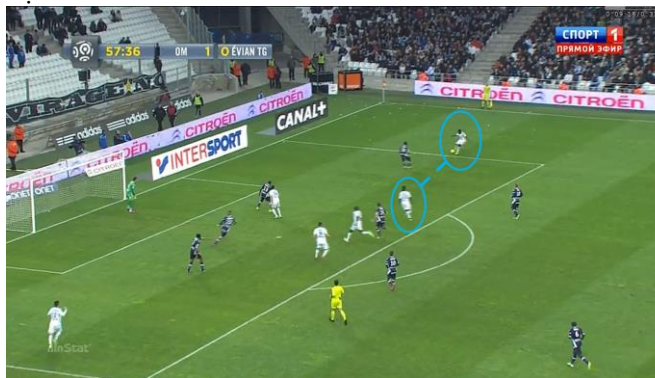

Vị trí đứng thấp của 2 hậu vệ cánh buộc cầu thủ đối phương (nhất là các tiền vệ cánh) phải đồng thời quan sát bóng và cầu thủ đội bạn.

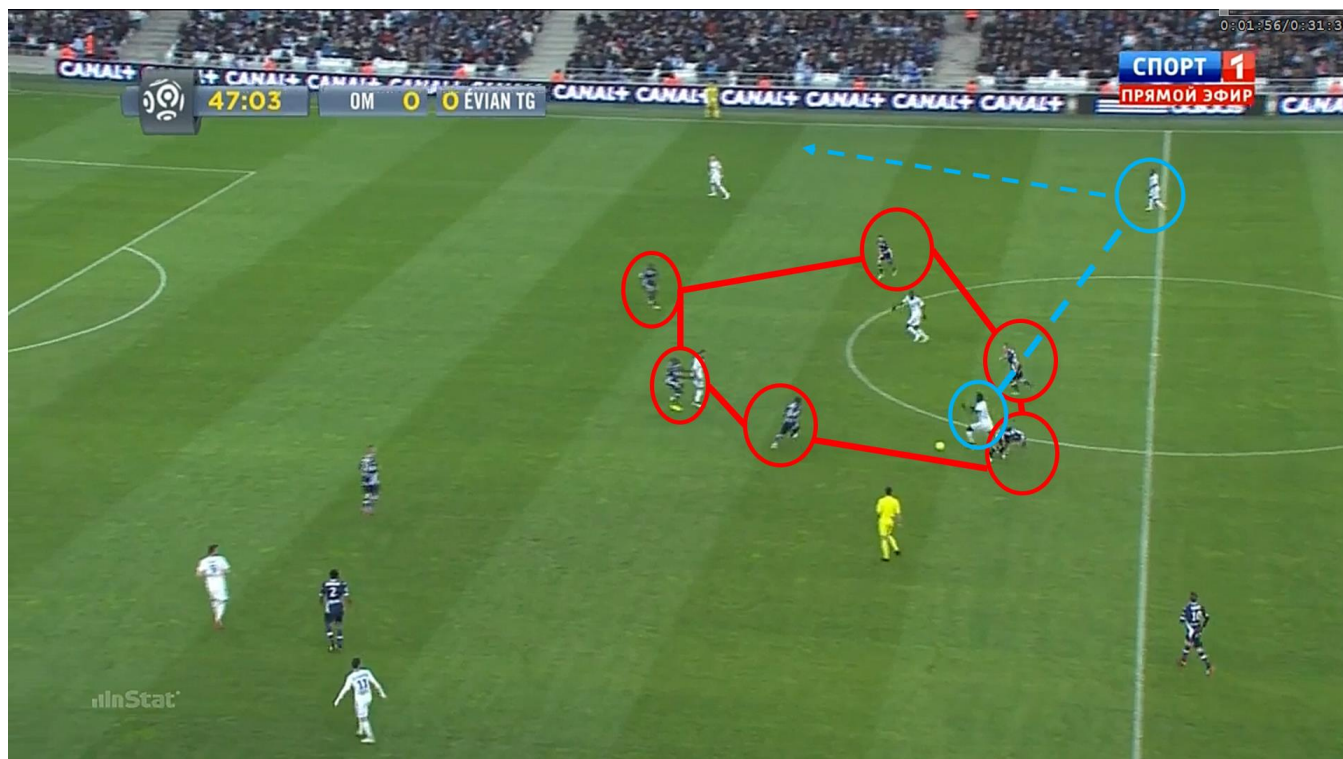
Đồng thời đó, khi hậu vệ cánh nhận bóng, như trong tình huống này, anh ấy không di chuyển ra sau lưng hàng thủ đối phương và cho phép công việc áp sát của tiền vệ cánh đối phương diễn ra dễ dàng hơn.

Marseille vẫn sử dụng bài hoán đổi vị trí ngoài biên và chọn vị trí đứng sau lưng hàng tiền vệ của Évian. Khi Mendy nhận bóng, anh ấy đã ở sau lưng tiền vệ cánh của Évian.

Sự thay đổi chiến thuật trong hiệp 2 cho phép các hậu vệ biên tham gia sâu vào giai đoạn kết thúc tình huống tấn công.

Cả 2 hậu vệ biên (Mendy and Dja Djédjé), những người thi đấu cao hơn vị trí của mình, tham gia vào tình huống tấn công này. Sau đó, (mặc dù Évian sở hữu lợi thế quân số ở hàng lang giữa) Marseille được hưởng một quả phạt đền. Và với những gì diễn ra sau đó, đây chính là bàn thắng duy nhất của trận này.

VÒNG 24: giữ vững kế hoạch

07/02/2015. Sân Roazhon Park, Rennes. Ligue 1.

“Accept injustice and swallow the poison. At the end everything is leveling out.”

(“Hãy chấp nhận sự bất công và nhận lấy lọ thuốc độc. Sau cùng mọi thứ sẽ được san bằng.”)

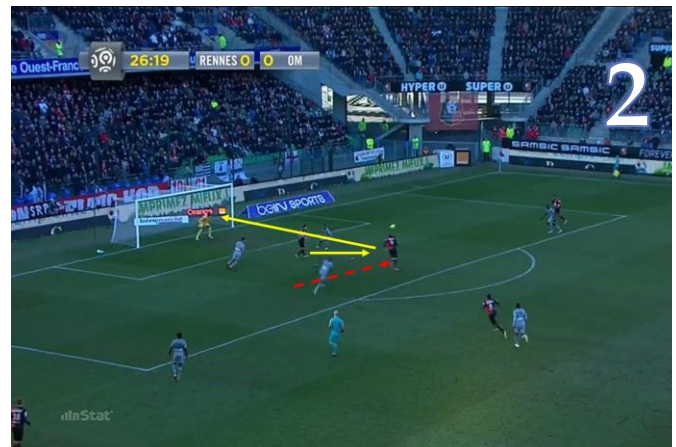
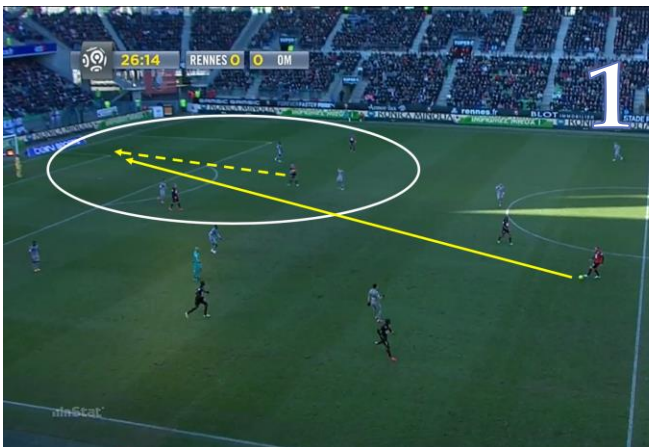
STADE RENNAIS FC 1-1 OLYMPIQUE DE MARSEILLE

Càng có thêm nhiều đội ra sân với đội hình giống với đội hình của Marseille để hóa giải lợi thế của họ ở khắp các phần sân. Trận đấu này cũng không phải là ngoại lệ với đội hình ra sân của cả 2 đội đều là 1-4-2-3-1. Điều thú vị là đây là lần đầu tiên Rennes thi đấu với sơ đồ này sau 15 trận đã đấu.

Điều mà Rennes muốn hướng đến chính là tạo ra tình huống 3v3 bên cánh phải:

Cầu thủ ở vị trí số 10 của Rennes (Vincent Pajot) thường xuyên chọn vị trí đứng ngoài biên và rất ít khi xin bóng. Ý đồ của anh ấy chính là chủ động để các đồng đội phía trên nhận các đường chuyền dài và thậm chí là giành lấy các tình huống bóng hai. Đây cũng là cách mà Rennes mở tỉ số:

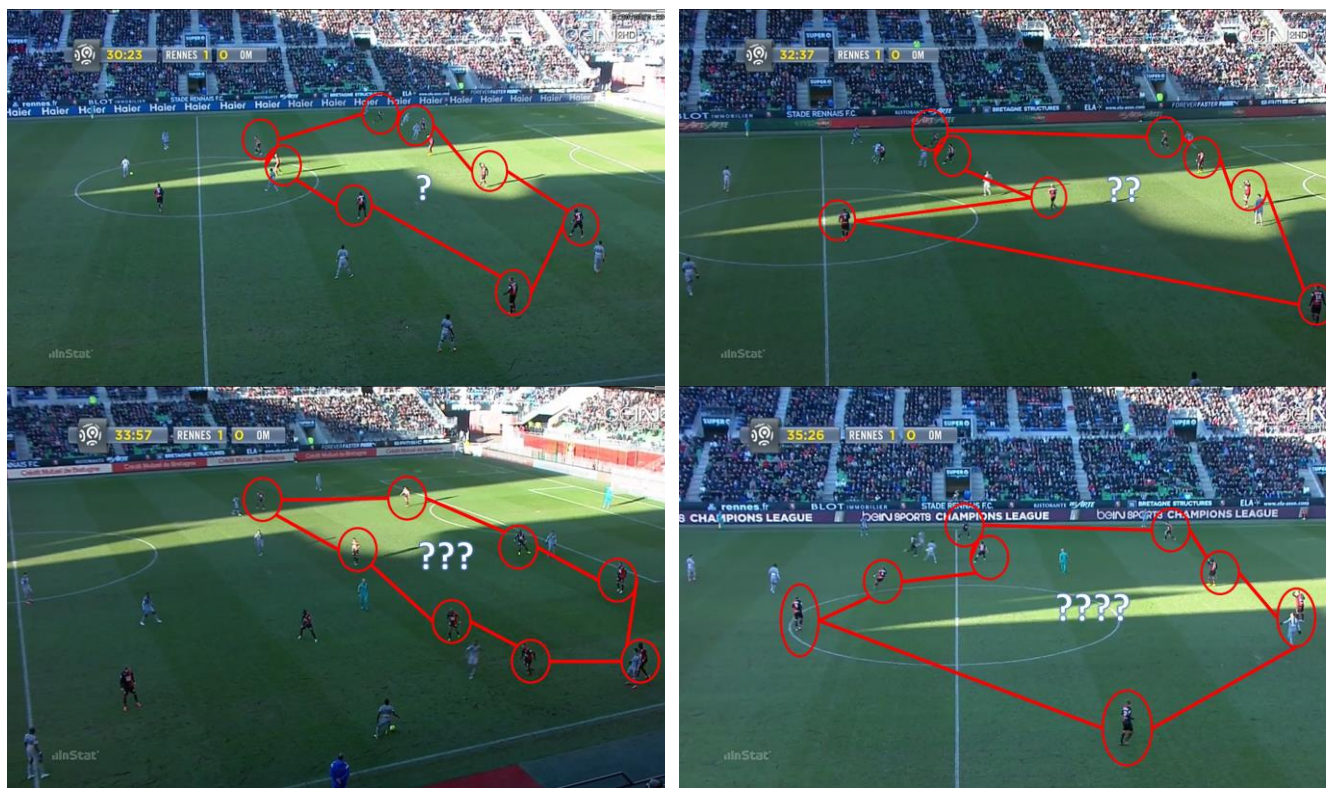

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

Pajot di chuyển ra phía sau hàng phòng ngự đối phương và giành bóng trên không, và sau đó chuyền cho tiền đạo phía trên dứt điểm.

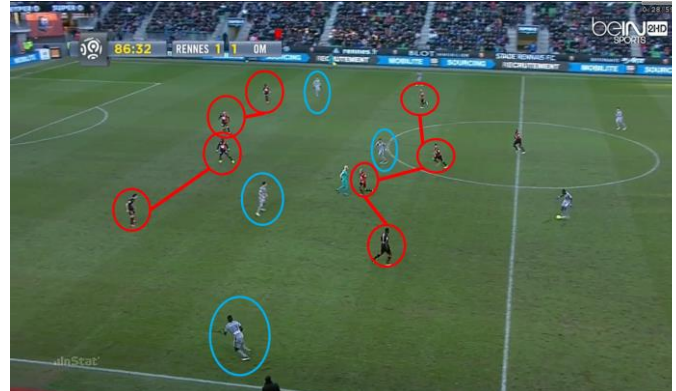
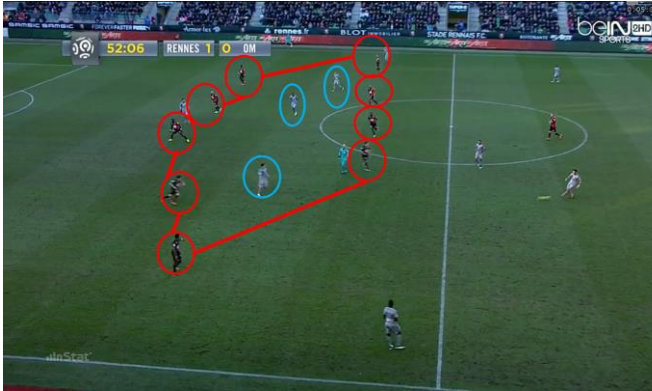
Trong hiệp 1, mặc dù sở hữu quyền kiểm soát bóng nhiều hơn (62% so với 38%), Marseille vẫn không thể tạo một cơ hội ghi bàn nào. Một trong những lý do mà Marseille không thể tiếp cận với giai đoạn kết thúc tình huống là bởi cách bố trí cầu thủ không tốt, nhất là ở giữa tuyến phòng ngự của đối phương:

Khi không có đủ cầu thủ ở giữa các tuyến sẽ dẫn đến việc không thể thực hiện các đường chuyền tịnh tiến (không thể tịnh tiến bóng khi tấn công). Ở ảnh thứ 4 phía trên, bạn sẽ có cảm giác rằng chỉ có mỗi vị trọng tài là chọn vị trí đứng tốt (ở giữa các tuyến phòng ngự). Với cách bố trí đội hình này, đội bóng của Bielsa chỉ có thể sử dụng bóng dài. Chính vì thế mà Marseille chỉ có thể tung ra 3 cú sút (không có cú sút nào trúng đích) với chỉ 3 đường chuyền tạo cơ hội được thực hiện trong cả hiệp 1. Dù trong hiệp 2 họ cầm bóng ít hơn (vẫn chiếm quyền kiểm soát với 52% so với 48%), nhưng cách bố trí đội hình của Marseille là tốt hơn hẳn. Bên cạnh việc liên tục tổ chức các đợt tấn công nguy hiểm, Marseille rõ ràng là đã cải thiện khâu tận dụng khoảng trống ở giai đoạn tổ chức/phát triển/tạo cơ hội và kết thúc tình huống tấn công.

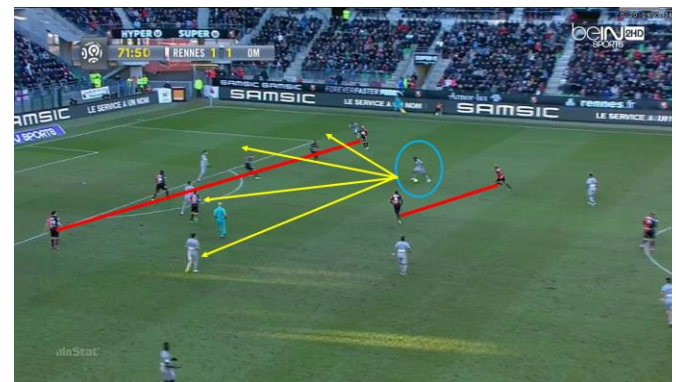
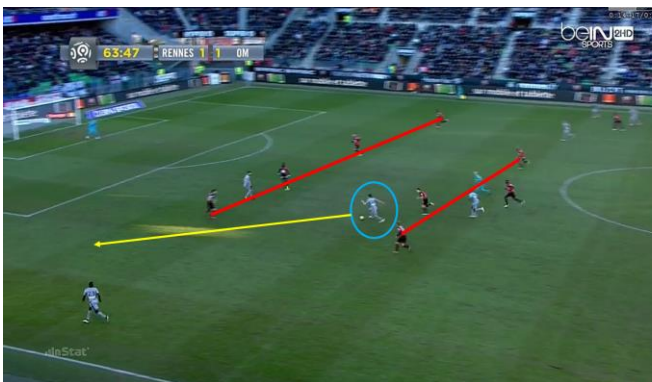
MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

• • •

Khi các cầu thủ chọn vị trí ở giữa các tuyến phòng ngự (đây cũng là điểm mạnh của Marseille trong nửa đầu mùa giải), các trung vệ sẽ có thêm phương án chuyền bóng khi đưa bóng ra khỏi phần sân nhà.

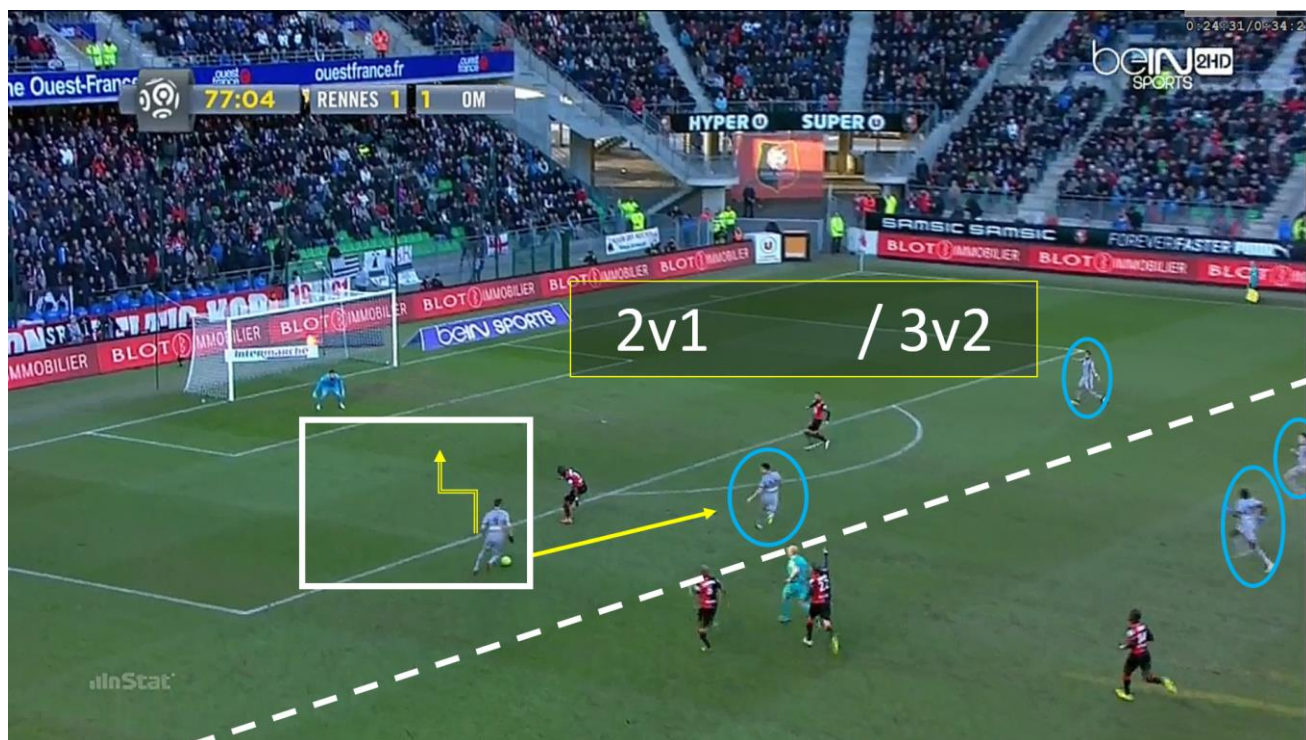
Sau khi đã loại bỏ tuyến tiền vệ đối phương, cơ hội kết thúc tình huống sẽ được mở ra (ảnh 1). Điều này cũng dẫn đến số phương án tịnh tiến bóng tăng lên đáng kể (để thực hiện đường chuyền thâm nhập) hoặc mở bóng ra 2 cánh (ảnh 2).

Kết quả thu lại được là gì? Marseille có số lần đưa bóng vào vòng cấm nhiều hơn trong hiệp 1, và điều đó được chuyển hóa thành các cơ hội ghi bàn (7). Trớ trêu thay, bàn thắng gỡ hòa của họ lại đến từ một tình huống phạt góc. Thật không may là sự sắc bén trước khung thành vẫn là một vấn đề đáng báo động, nhất là từ các tình huống phản công. Những quyết định sai lầm trong khu vực vòng cấm địa dẫn đến việc Rennes đoạt lại bóng và tạo các tình huống phản công từ những tình huống mà Marseille có thể ghi bàn:

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

...

Ở một trong những tình huống như vậy, Gignac lại quyết định đi bóng vào trung lộ, nơi đã có một người đồng đội đứng chờ, và cú sút của anh bị chặn bởi hậu vệ đối phương. Trận đấu này cũng là trận hòa đầu tiên trong chuỗi 3 trận hòa của Marseille.

VÒNG 25: kiểu tổ chức tấn công la Salida la Volpiana

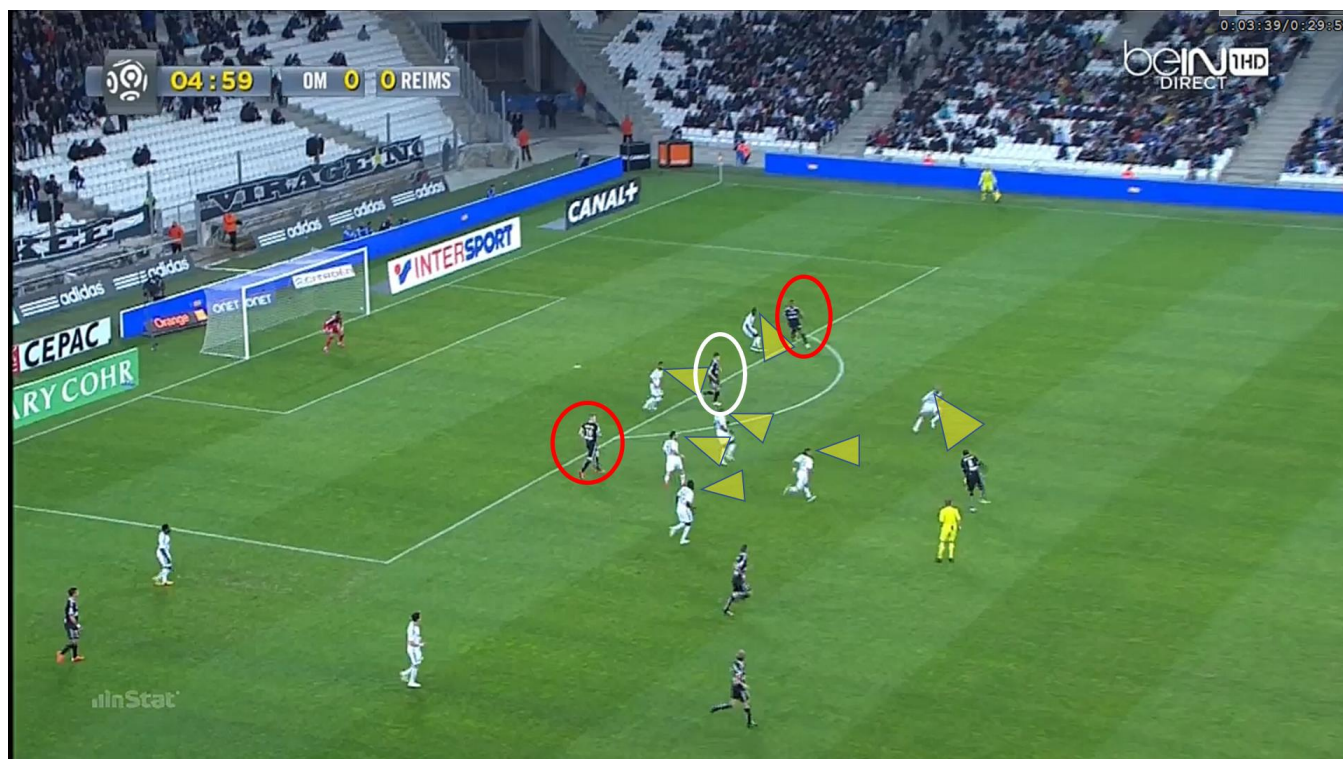
13/02/2015. Sân Orange Velodrome, Marseille. Ligue 1.

“Trust is synonymous of relax, I prefer fear, he forces you to be careful.”

(“Sự tin tưởng đồng nghĩa với sự thành thoi. Tôi lại thích sự sợ hãi, bởi điều đó buộc bạn phải tỏ ra cẩn trọng.”)

OLYMPIQUE DE MARSEILLE 2-2 STADE DE REIMS FC

Marseille bắt đầu trận đấu với một cách tiếp cận mới mẻ hơn thường lệ, cụ thể là thay đổi cách bố trí đội hình khi có bóng. Trước khi ta đi sâu vào cách tổ chức tấn công và ý tưởng áp đảo đối phương, ta sẽ phân tích bàn thua đầu tiên của Marseille. Khi nghĩ tới Marcelo Bielsa, điều đầu tiên mà bạn sẽ nghĩ ngay về con người vĩ đại này là cách các đội bóng của ông áp sát đối phương. Quả thật là trong tình huống này Marseille lập tức áp sát khi để mất bóng. Đôi khi tình huống áp sát của họ giống như một cuộc chạy đua đến quả bóng vậy. Mặc dù mục tiêu là đoạt lại bóng gần với vòng cấm của đối phương nhất có thể, đôi khi là ngay trong vòng cấm, sự toan tính đôi khi vẫn rất cần thiết. Thật không may khi tất cả cầu thủ xung quanh quả bóng đều để mắt đến cầu thủ đang giữ bóng:

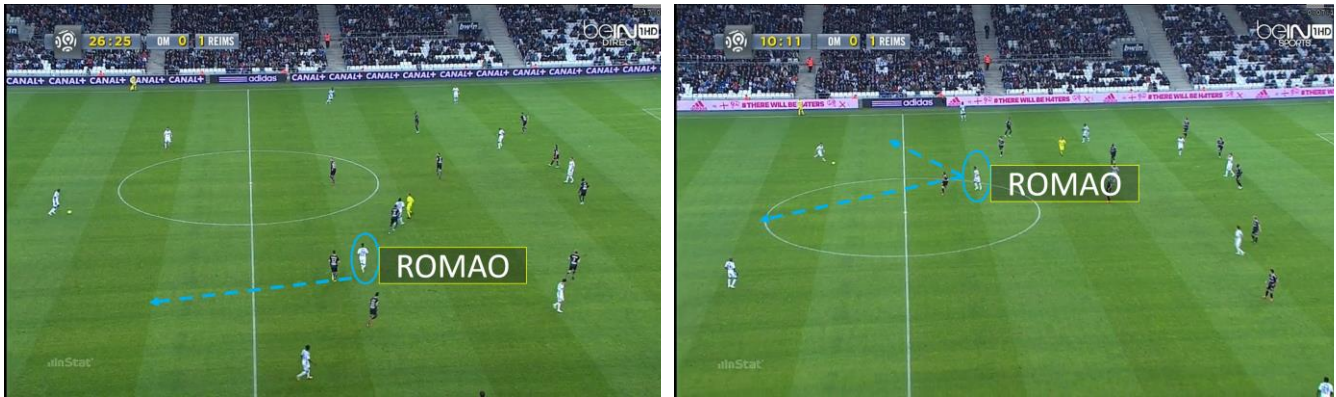
Tình huống này dù thể hiện các cầu thủ của Bielsa thấm nhuần chiến thuật áp sát của ông, nhưng họ lại để lộ điểm yếu là không kiểm soát được những gì diễn ra xung quanh họ. Các cầu thủ không hề ngăn

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

...

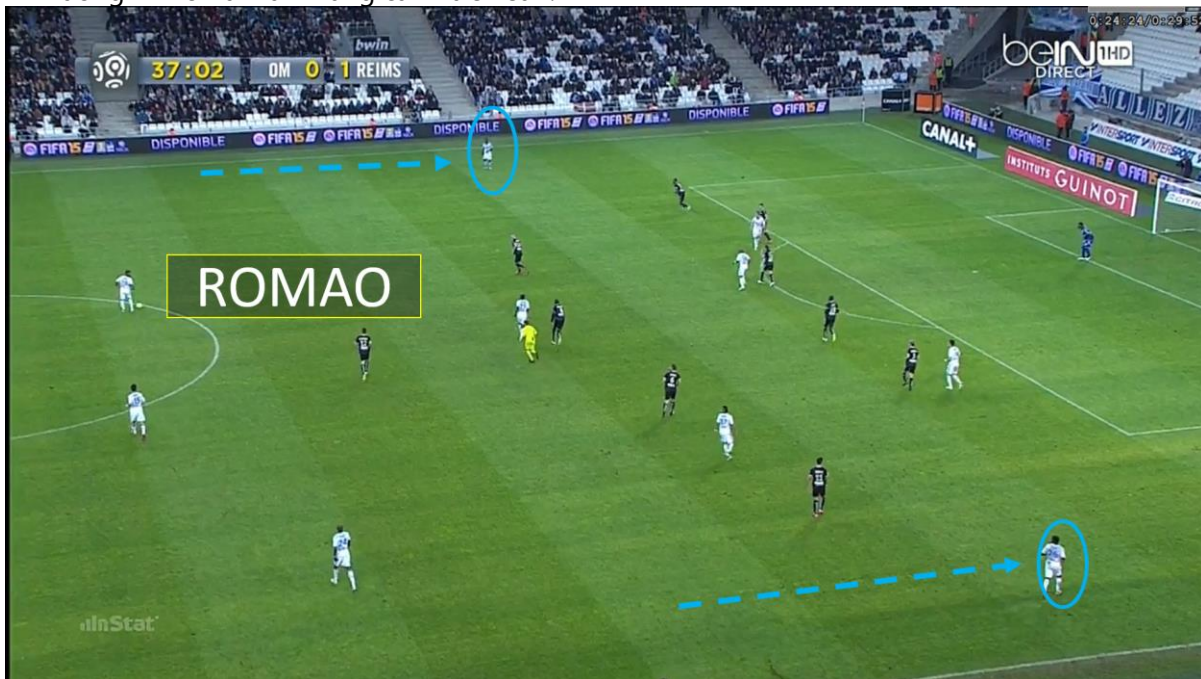
cản bất cứ cầu thủ đối phương nào khi họ thâm nhập vòng cấm. Cú sút của cầu thủ đối phương đập cột và dội ngược lại, mở ra cơ hội sút bồi cho cầu thủ được đánh dấu trắng. Thiếu sự kiểm soát khu vực xung quanh chỉ làm gia tăng thêm sự nguy hiểm của các cơ hội mà Reims tạo ra.

Khi tổ chức tấn công, Marseille sử dụng chiến thuật "La Salida la Volpiana" ("Cánh cửa của La Volpe"). Kiểu tổ chức tấn công này nhấn mạnh việc thay đổi từ hàng thủ 4 người xuống chỉ còn 3, và chiến thuật này được phổ biến bởi HLV người Mexico (Mê-hi-cô) Ricardo La Volpe.

Đây được xem là một trong những cách hiệu quả nhất để áp đảo đối phương. Vì sao?

1. CÁC HẬU VỆ CÁNH CÓ THỂ CHỌN VỊ TRÍ CAO HƠN – cụ thể là ở phía sau lưng hàng tiền vệ đối phương, đôi khi là ngang với hàng thủ của đối phương. Như những trận đấu trước, họ sẽ tạo ra tình huống 2v1 ở hai hành lang cánh trên sân.

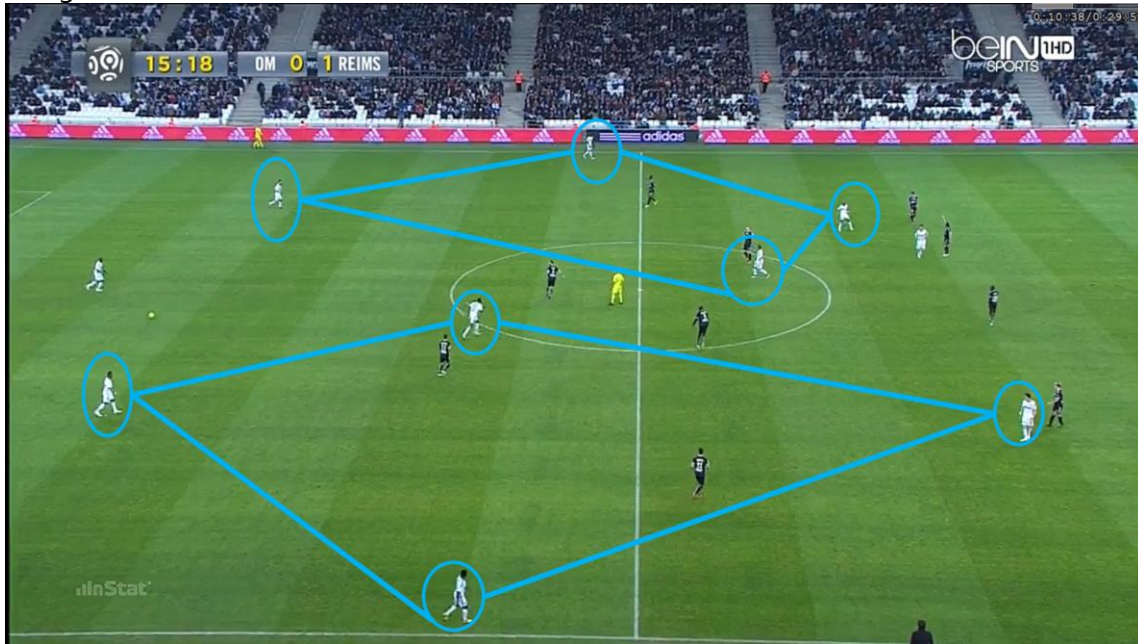

Khi này 2 tiền vệ cánh cũng sẽ bó vào trong và buộc hàng phòng ngự của đối phương di chuyển theo. Bạn sẽ mở ra được khoảng trống để tấn công từ hai cánh.

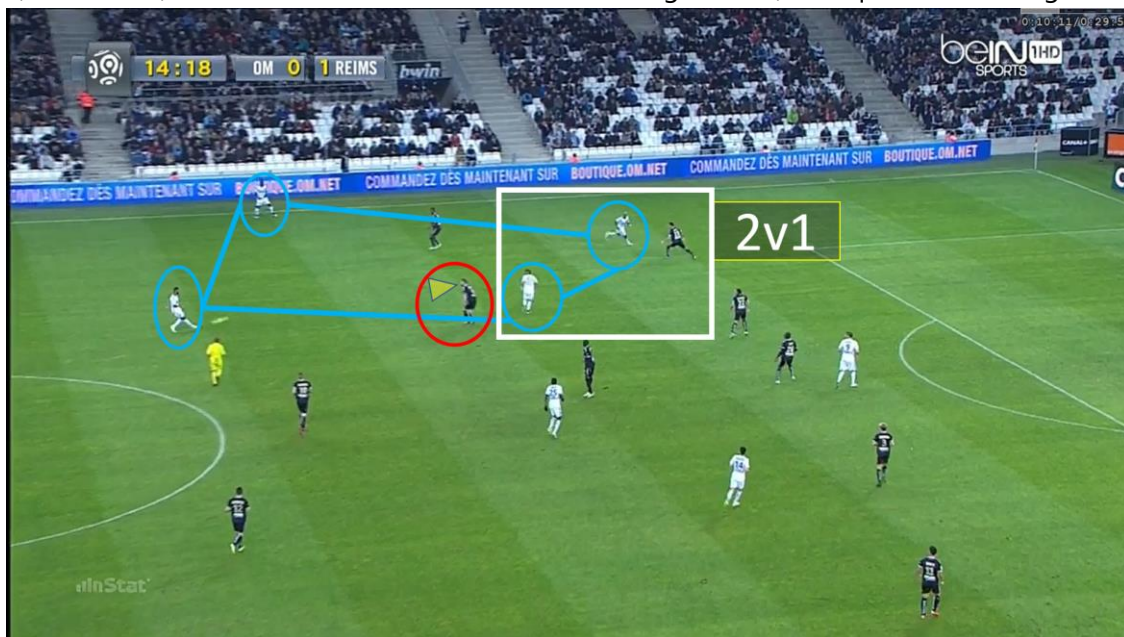
MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

...

2. KHỐI CHUYỀN BÓNG KIM CƯƠNG – tạo thêm phương án chuyền bóng khi Marseille tổ chức tấn công.

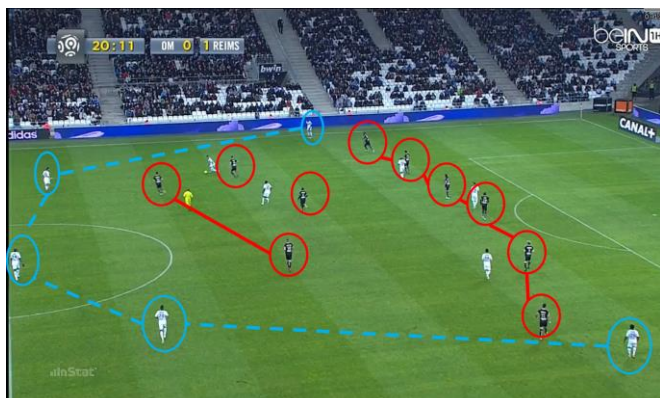
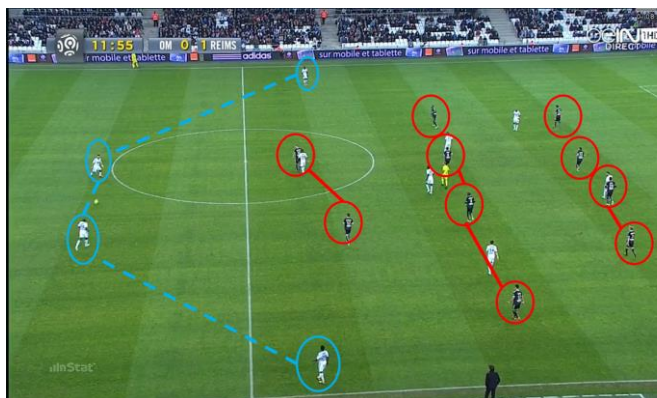
3. Trung vệ lệch trái/lệch phải sẽ TỊNH TIẾN BÓNG ĐỂ DÀNG HƠN bởi tiền vệ trung tâm của đối phương không biết anh ấy nên làm gì. Tôi có nên áp sát cầu thủ có bóng hay không? Hay tôi nên ở lại với khu vực của mình? Thêm vào đó, Marseille cũng đã có lợi thế quân số sau lưng anh ấy.

4. THAY ĐỔI CẤU TRÚC PHÒNG NGỰ CỦA ĐỐI PHƯƠNG. Bởi cách bố trí của Marseille, thường thì các tiền vệ cánh của đối phương phải di chuyển gần với các tiền vệ phía trong hơn, qua đó tạo ra thêm khoảng trống ngoài biên.

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

...

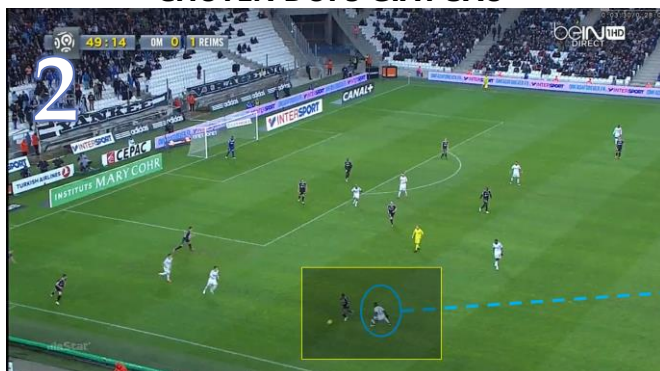

5. TÍNH AN TOÀN KHI TẤN CÔNG CAO HƠN. Nếu Marseille để mất bóng, một trong 3 hậu vệ, người đứng gần với vị trí mất bóng nhất, có thể phản ứng ngay lập tức. Đây cũng có thể là một cách để cải thiện giai đoạn chuyển đổi sang phòng ngự.

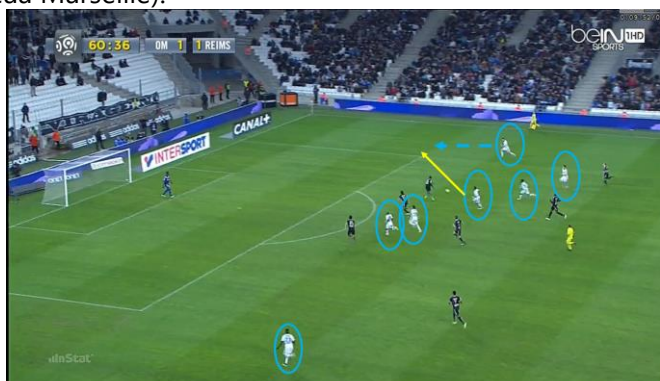
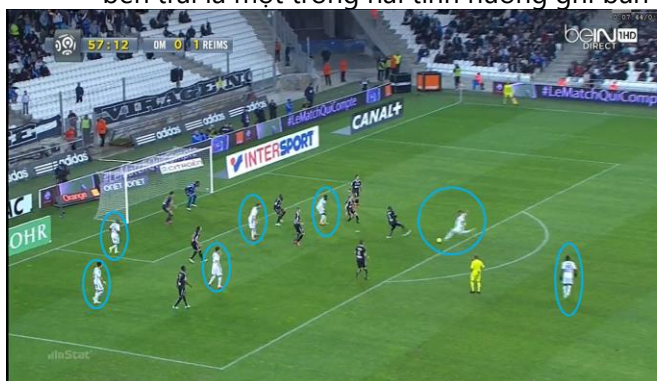
3 GIÂY TRƯỚC KHI ĐỂ MẤT BÓNG

CHUYỂN ĐỔI 3 GIÂY SAU

6. KẾT THÚC TÌNH HUỐNG HIỆU QUẢ HƠN bởi sẽ có nhiều cầu thủ thâm nhập vòng cấm hơn (ảnh bên trái là một trong hai tình huống ghi bàn của Marseille).

Đội bóng của Bielsa liên tục tạo ra các cơ hội ghi bàn nguy hiểm trong trận đấu. Đây cũng là điều mà vị HLV của Marseille liên tục nhấn mạnh trong các buổi họp báo. Ở trận này, Marseille tạo ra đến 21 cú sút trúng mục tiêu. Thế nhưng, như thế vẫn là quá ít, và trận đấu kết thúc với tỉ số hòa 2-2.

VÒNG 26: để mất bóng sẽ không thành vấn đề

22/02/2015. Sân Geoffroy-Guichard, Saint-Étienne. Ligue 1.

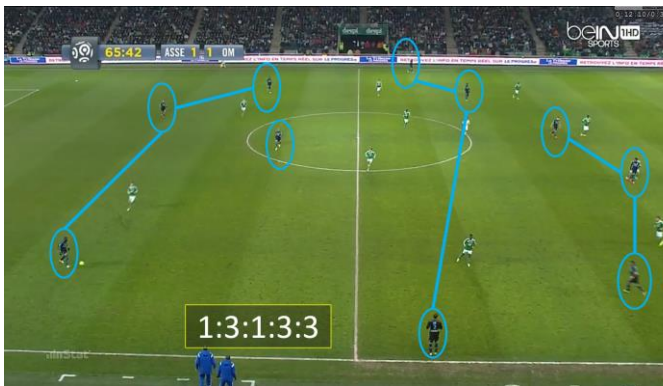
“You should always fight for the win and learn from the competition with your opponents.”

(“Bạn luôn phải chiến đấu để giành chiến thắng và học hỏi từ các trận đấu với đối phương.”)

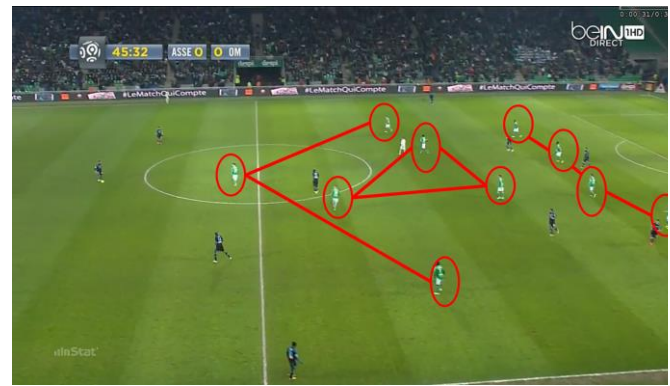
AS SAINT-ÉTIENNE 2-2 OLYMPIQUE DE MARSEILLE

Hiệp 1 của trận đấu này với Marseille có nét tương đồng khá lớn với hiệp 1 trước Rennes. Mặc dù sở hữu quyền kiểm soát bóng cao hơn (58% so với 42%), Marseille chỉ tung ra đúng 2 cú sút. Saint-Étienne ra sân với sơ đồ 1-4-3-3 để áp đảo hành lang giữa trên sân và ngăn cản các đường chuyền trực diện của Marseille). Còn với Marseille họ thay đổi từ sơ đồ 1-4-2-3-1 thành 1-3-3-3-1 hay 1-3-1-3-3:

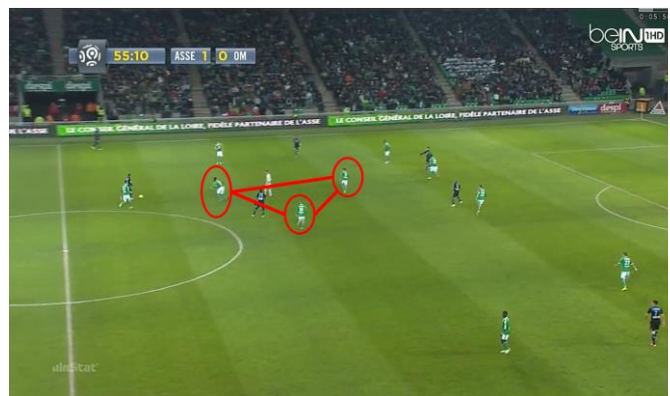
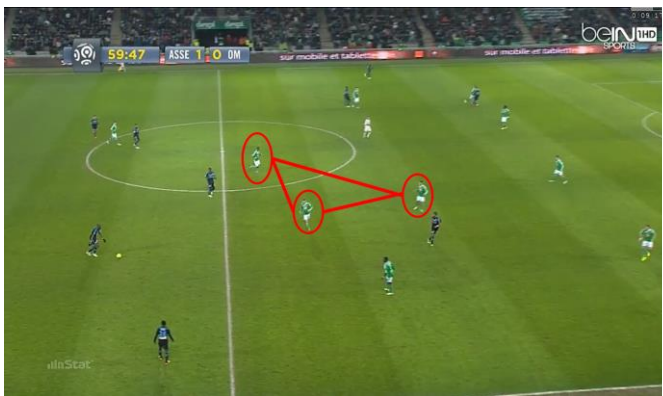
SƠ ĐỒ CỦA MARSEILLE

SƠ ĐỒ CỦA SAINT-ÉTIENNE

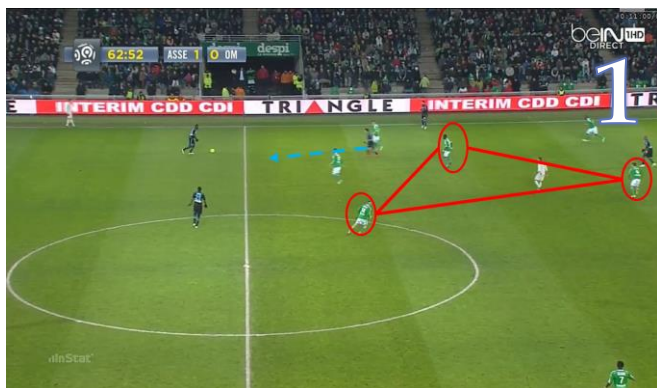
Các tiền vệ trung tâm đóng vai trò quan trọng ở khâu phòng ngự của Saint-Étienne. Bất kể Marseille tổ chức tấn công từ hướng nào, các tiền vệ đều di chuyển rất tốt để khóa các tuyến chuyền bóng đến từ các trung vệ của Marcelo Bielsa.

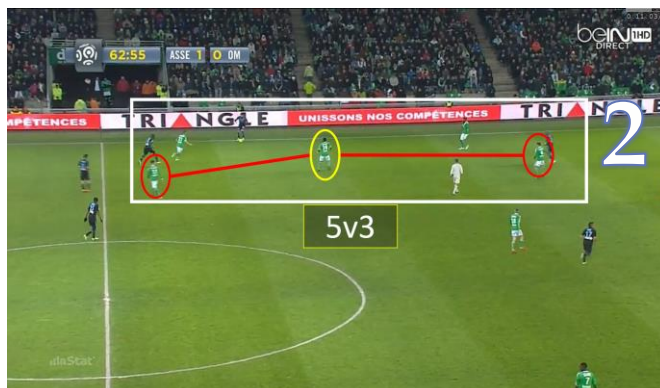
Các tiền vệ trung tâm được hỗ trợ bởi các tiền vệ cánh bó vào trung lộ. Thế nhưng, chỉ cần một cầu thủ Saint-Étienne mắc sai lầm ở khâu phòng ngự, họ đã để lọt lưới 1 bàn thua:

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

...

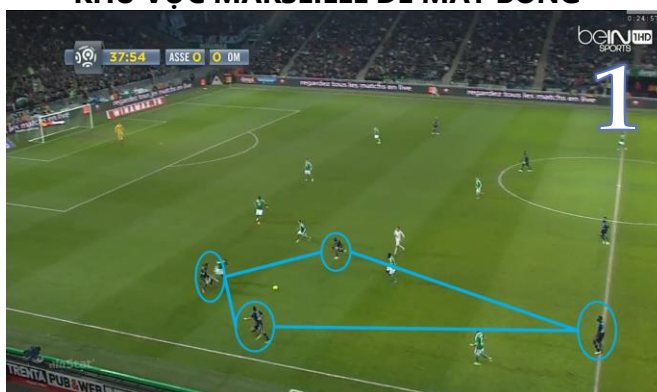
Tình huống áp đảo quân số tưởng chừng như vô hại của Saint-Étienne. Nhưng tiền vệ cánh lại rời vị trí của bản thân.

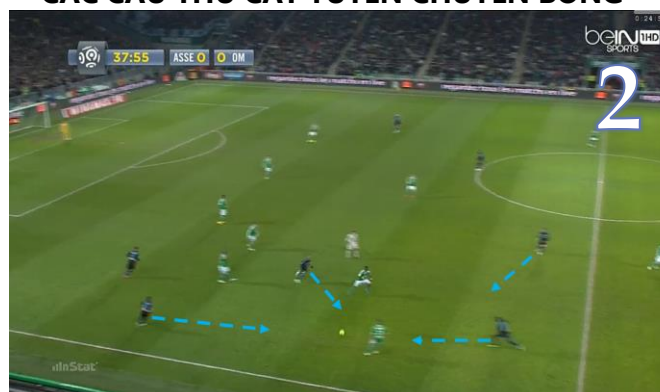
Một trong những tiền vệ trung tâm trảm vào vị trí của anh ấy (đánh dấu màu vàng), và điều này tạo ra cho Alessandrini rất nhiều không gian để tạt bóng đến Batshuayi dứt điểm tình huống.

Đối với Marseille, giai đoạn chuyển hướng tấn công sang phòng ngự cũng rất quan trọng ở trận này.

KHU VỰC MARSEILLE ĐỂ MẤT BÓNG

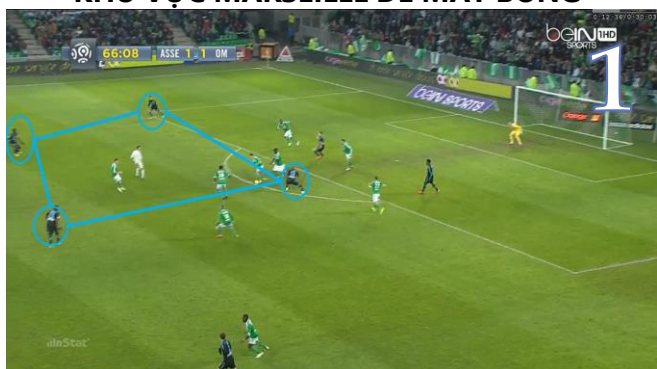

CÁC CẦU THỦ CẮT TUYẾN CHUYỀN BÓNG

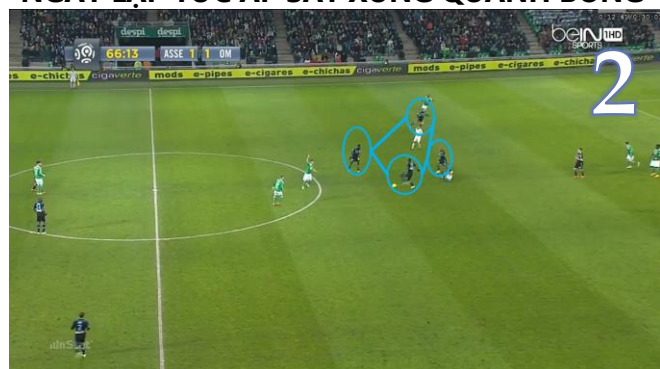

Không phải lúc nào quả bóng cũng sẽ được giành lại sau tình huống áp sát. Thế nhưng, sau một tình huống chuyển đổi sang phòng ngự nhanh chóng, Batshuayi đã có được bàn thắng:

KHU VỰC MARSEILLE ĐỂ MẤT BÓNG

NGAY LẬP TỨC ÁP SÁT XUNG QUANH BÓNG

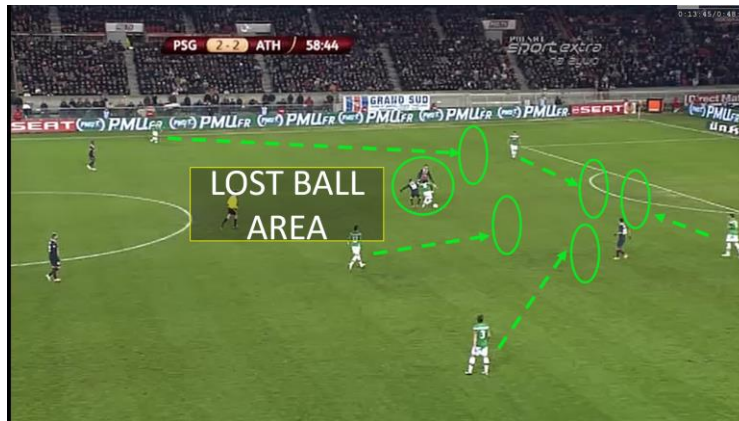

Áp sát ngay tức thì và tổ chức phản công cho phép Batshuayi ghi bàn thắng thứ 2 của Marseille. Nhưng không may, ở phút cuối cùng (mặc dù có được lợi thế quân số trong vòng cấm), Marseille vẫn để lọt lưới. Sau trận hòa thứ 3 liên tiếp, Marseille rơi xuống vị trí thứ 3 trên bảng xếp hạng.

Đến đây, ta sẽ phân tích về cách các đội bóng cũ của Bielsa chuyển đổi từ tấn công sang phòng ngự qua các trận đấu của Bilbao. Có rất nhiều điểm tương đồng trong cách họ phản ứng khi để mất bóng.

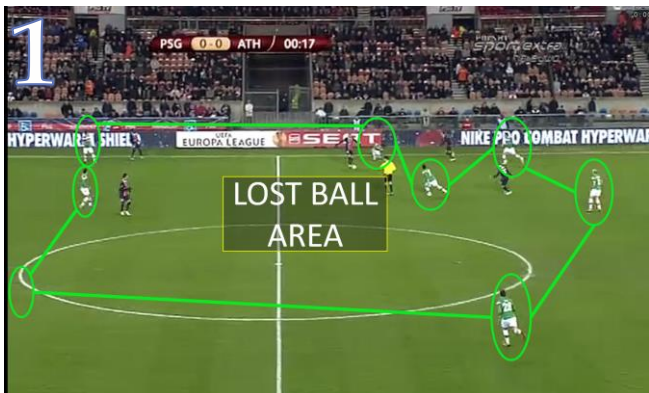
Cấu trúc đội hình khi tấn công càng tốt, chuyển đổi từ tấn công sang phòng ngự càng dễ, bởi các cầu thủ chọn vị trí đứng tốt khi tấn công sẽ đảm bảo được khoảng cách vừa đủ giữa các cầu thủ. Không nên xem xét việc chỉ để các cầu thủ gần bóng nhất tham gia vào giai đoạn chuyển đổi sang phòng ngự. Sự tham gia của các cầu thủ ở cánh đối diện cũng quan trọng không kém (xem vòng 19). Khu vực để mất bóng cũng rất quan trọng:

1. ĐỂ MẤT BÓNG KHI TỔ CHỨC TẤN CÔNG:

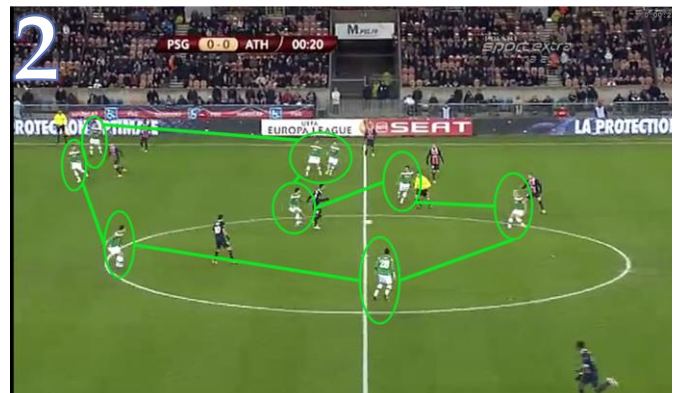

Bất cứ tình huống để mất bóng nào ở giai đoạn này đều có thể kết thúc bằng một bàn thua. Chính vì thế, không nhất thiết là các cầu thủ phải giành lại được bóng. Điều quan trọng chính là lui về vị trí trong vòng cấm nhanh nhất có thể để tránh khỏi một bàn thua.

2. ĐỂ MẤT BÓNG Ở GIỮA SÂN:

TỪ ĐỘI HÌNH GIÃN NGANG VÀ CÓ CHIỀU SÂU...

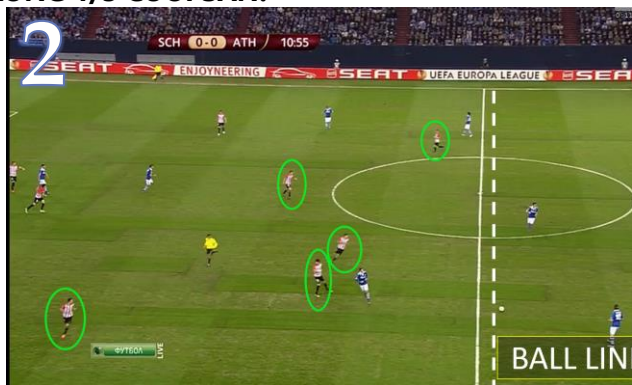
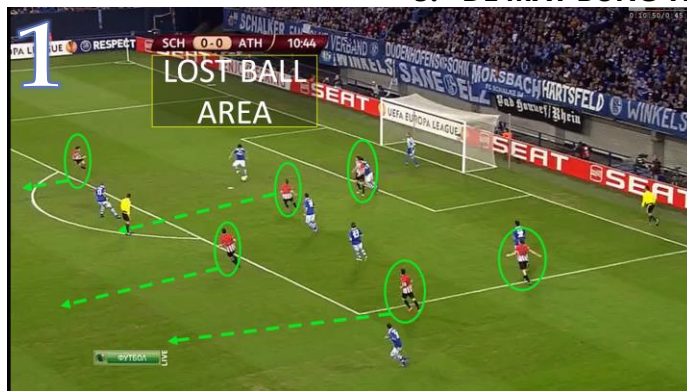

...ĐẾN VIỆC THU HẸP ĐỘI HÌNH VÀ ƯU TIÊN SỰ CHẶT CHẼ

Ngay khi để mất bóng, điều đầu tiên bạn cần phải làm là thu hẹp không gian chơi bóng của đối phương (chuyển hóa từ đội hình giãn ngang và có chiều sâu sang đội hình hẹp và chặt chẽ) và cố gắng đoạt lại bóng ngay lập tức. Thu hẹp không gian xung quanh cầu thủ có bóng của đối phương để không cho anh ấy chuyển lên phía trên và phát động một tình huống phản công. Mỗi mét đều rất quan trọng. Giai

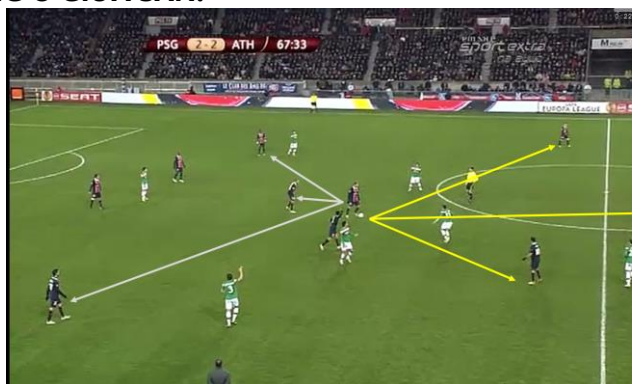
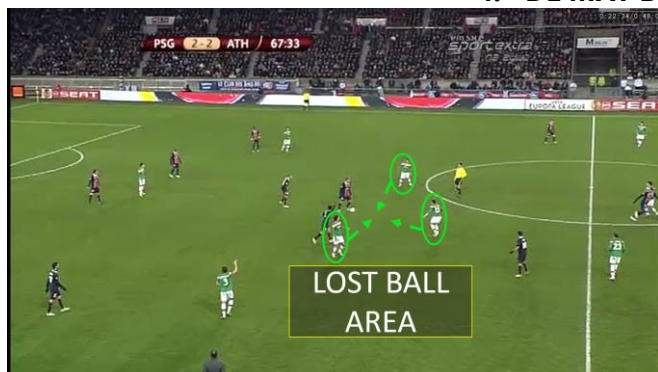
đoạn áp sát cũng tùy thuộc vào phản ứng của cầu thủ đối phương bởi anh ấy có thể chấp nhận rủi ro và đưa bóng lên phía trước hay chọn phương án an toàn hơn: một đường chuyền về.

3. ĐỂ MẤT BÓNG TRONG 1/3 CUỐI SÂN:

Không phải lúc nào để mất bóng trong vòng cấm của đối phương cũng chuyển thành một cơ hội ghi bàn cho đối thủ. Thế nên, điều ưu tiên nhất chính là giành lại quả bóng ở khu vực gần với vòng cấm đối phương nhất có thể. Thế nhưng, nếu điều trên là không thể thực hiện, mỗi cầu thủ nên trở về phía trước quả bóng để áp sát với độ chặt chẽ cao.

4. ĐỂ MẤT BÓNG Ở GIỮA SÂN:

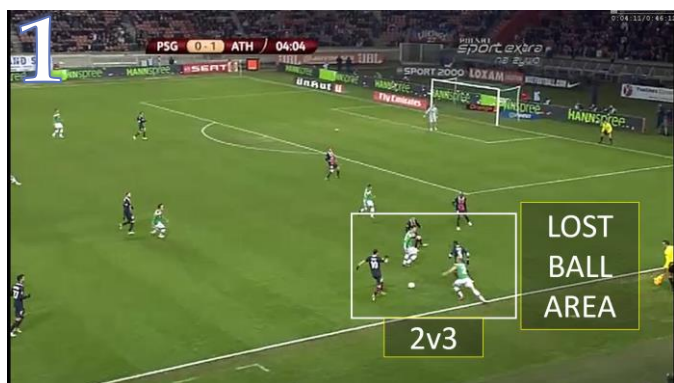

Khi một cầu thủ đối phương đoạt lại bóng ở giữa sân, anh ấy thường có khả năng để chuyền bóng đến bất kì vị trí nào. Chính vì thế, điều ưu tiên ở đây chính là khóa chặt 3 tuyến chuyền bóng về phía khung thành của bạn (các đường kẻ vàng). Khi cơ hội đến, hãy cố gắng giành bóng, nếu bạn không muốn đối phương chuyền về (các đường kẻ trắng).

5. ĐỂ MẤT BÓNG NGOÀI BIÊN:

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

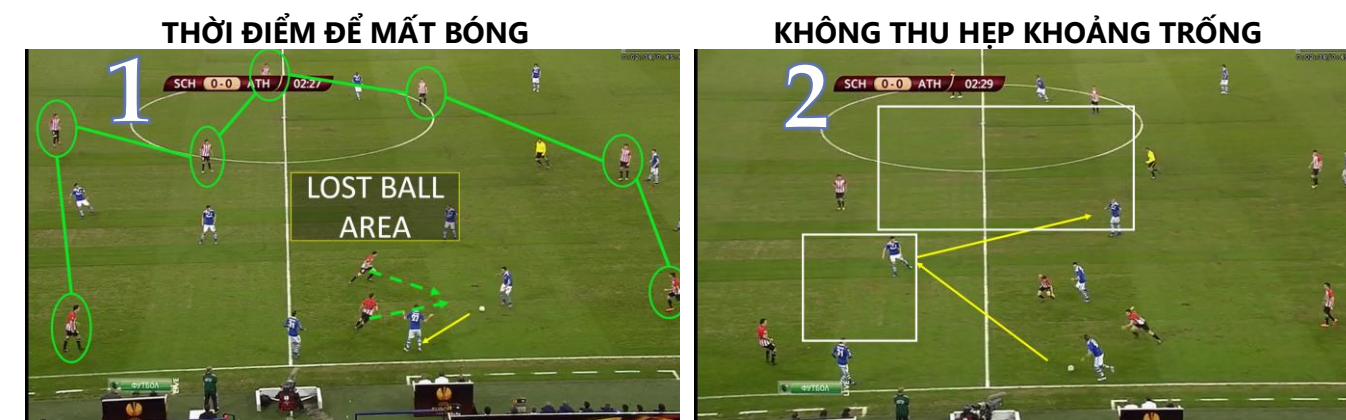
...

Khi một đội để mất bóng ngoài biên, hãy cố gắng giành lại quả bóng nhanh nhất có thể. Đường biên ngang, cũng chính là một trong những hậu vệ tốt nhất trên sân, sẽ hỗ trợ ta đoạt lại bóng bởi đường biên ngang sẽ lấy đi khoảng trống của đối phương. Khi đó, đối phương chỉ có 3 hướng chuyền bóng (chuyền thẳng, chuyền vào giữa hoặc chuyền về).

Khi ta khóa tuyến chuyền bóng lên trên, cơ hội đoạt lại bóng mở ra. Bởi vì khi đó đối phương sẽ phải chấp nhận rủi ro nếu chuyền vào giữa (sẽ bị đoán và đoạt bóng, dẫn đến tình huống phản công). Một đường chuyền về có thể là tín hiệu để tiếp tục áp sát và đặt áp lực lên các cầu thủ đối phương.

Ở cả hai giai đoạn chuyển trạng thái, mọi cầu thủ đều quan trọng, bất kể nơi để mất bóng và thế trận đang diễn ra. Những sai lầm phổ biến nhất thường là phản ứng chậm hoặc phản ứng với thiếu số. Đội bóng của Bielsa thường gặp phải điều này, nhất là với Marseille. Nếu chỉ có các cầu thủ gần nhất phản ứng và những người còn lại ở nguyên vị trí, đối phương sẽ vượt qua tình huống áp sát dễ dàng hơn. Không phải lúc nào bạn cũng sẽ có được bóng ngay khi áp sát. Nhưng áp sát ngay khi để mất bóng (các cầu thủ gần nhất), nếu không dẫn đến việc đoạt lại bóng, cũng sẽ dẫn đến sai lầm của đối phương (chuyền hỏng, đá bóng đi, vv). Sự thụ động ở các khu vực khác khi mất bóng (đánh dấu trên hình) đồng nghĩa là đối phương sẽ có khoảng trống để khai thác, qua đó họ sẽ phát động phản công một cách dễ dàng hơn:

VÒNG 27: phía sau lưng đối phương

27/02/2015. Sân Orange Velodrome, Marseille. Ligue 1.

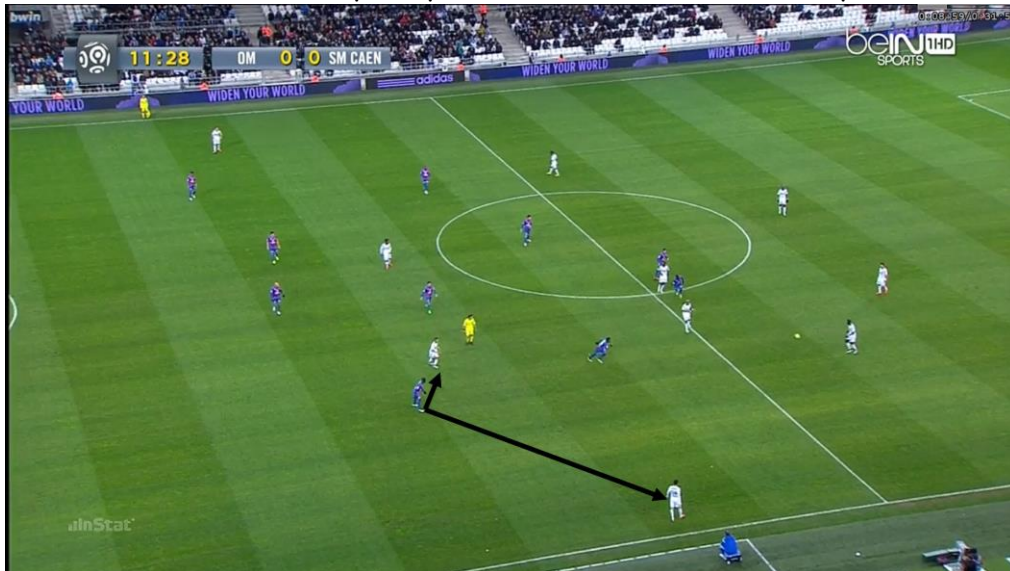
“Football is by definition a something that must create great joy or great sadness.”

(“Bóng đá nên được định nghĩa là một thứ gì đó tạo sự phấn khởi tốt cùng hay sự buồn bã ê trề.”)

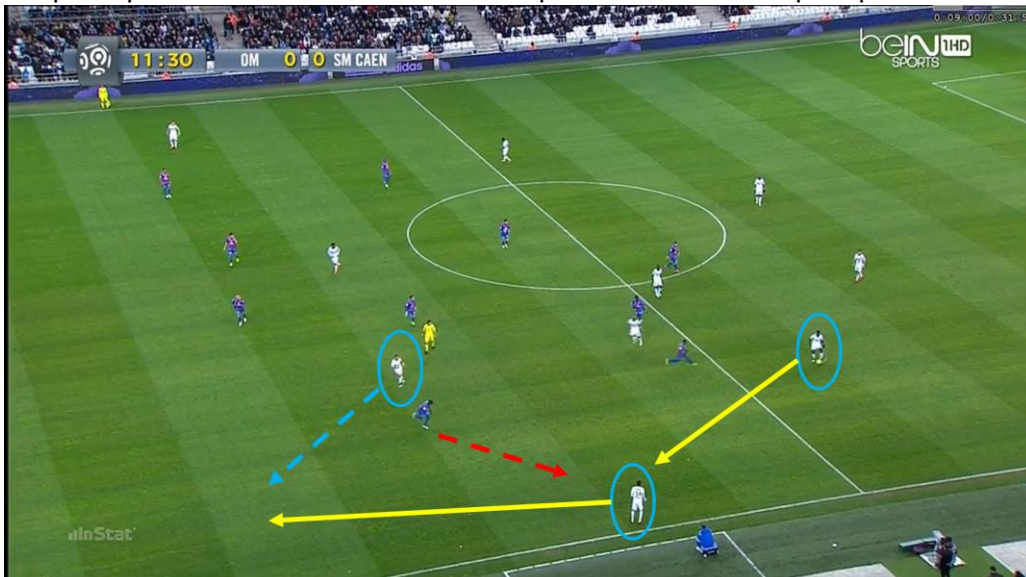
OLYMPIQUE DE MARSEILLE 2-3 SM CAEN

Marseille kiểm soát trận đấu này đến tận phút thứ 65. Họ dẫn trước 2-0 một cách thuyết phục, nhất là nhờ việc kéo các hậu vệ đối phương ra khỏi vị trí của họ và khai thác khoảng trống phía sau lưng.

TRƯỚC KHI THỰC HIỆN ĐƯỜNG CHUYỀN THÂM NHẬP

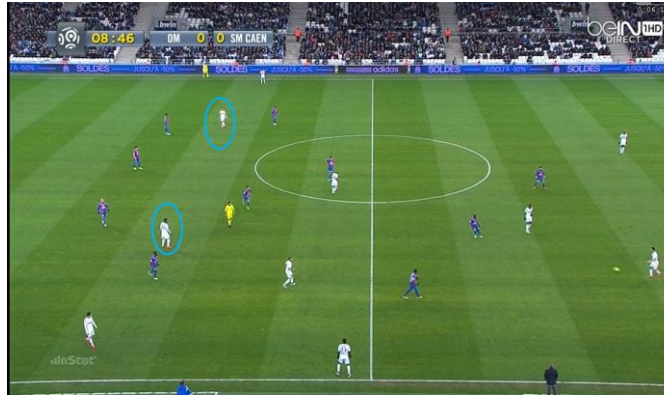
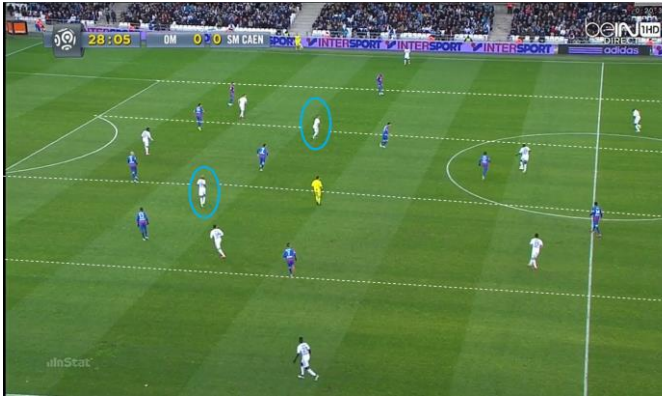
SAU KHI THỰC HIỆN ĐƯỜNG CHUYỀN THÂM NHẬP RA SAU LƯNG HẬU VỆ CÁNH ĐỐI PHƯƠNG

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

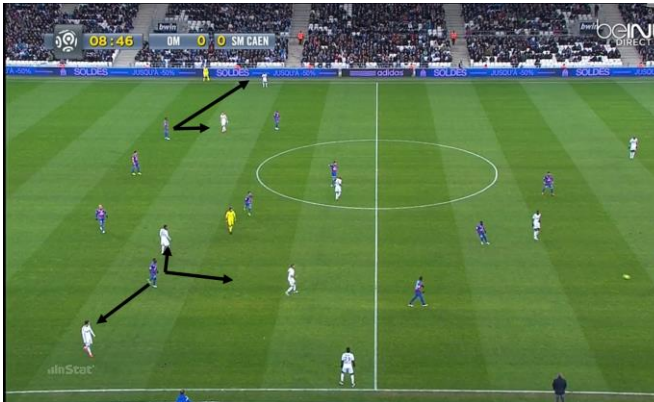
...

Rất khó để tìm ra được sơ đồ tấn công duy nhất của Marseille trong trận đấu này (1-3-1-3-3, 1-3-3-3-1 hay 1-3-3-1-3), nhưng họ vẫn cố gắng kéo hậu vệ cánh của đối phương ra khỏi vị trí của anh ấy dù sử dụng bất kể sơ đồ nào. Nhưng cách bố trí của họ đã làm bối rối các hậu vệ của Caen bởi cách chọn vị trí đứng giữa các tuyến của các cầu thủ.

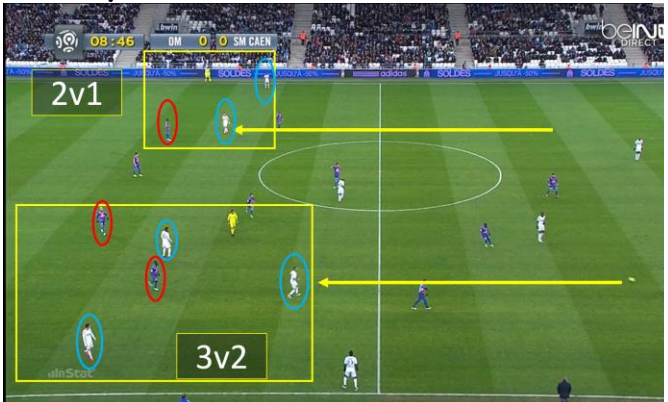

Khi này hậu vệ cánh của đối phương sẽ gặp phải 2 vấn đề:

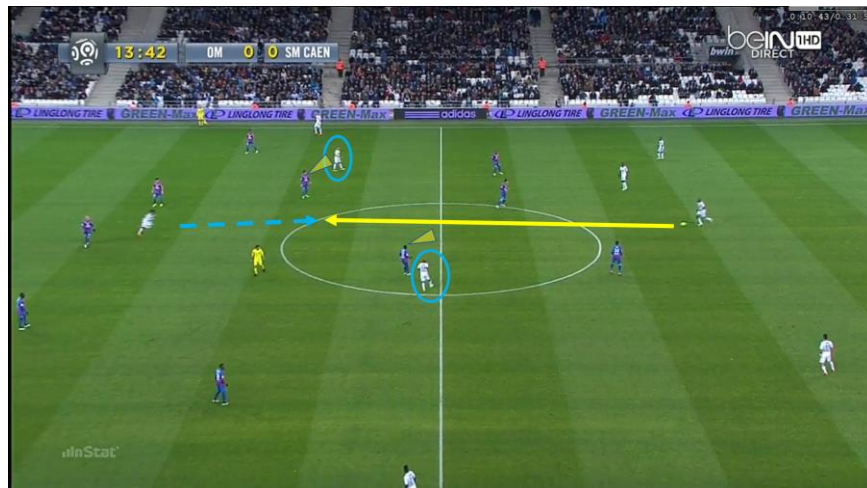
TÔI SẼ ÁP SÁT AI?

LỢI THẾ QUÂN SỐ CỦA MARSEILLE

Một lợi thế nữa của việc bố trí nhiều cầu thủ ở khu vực biên trong là điều đó sẽ tạo khoảng trống để tiền đạo di chuyển rộng hơn (điều này ta sẽ không tập trung phân tích ở phần còn lại của trận đấu này):

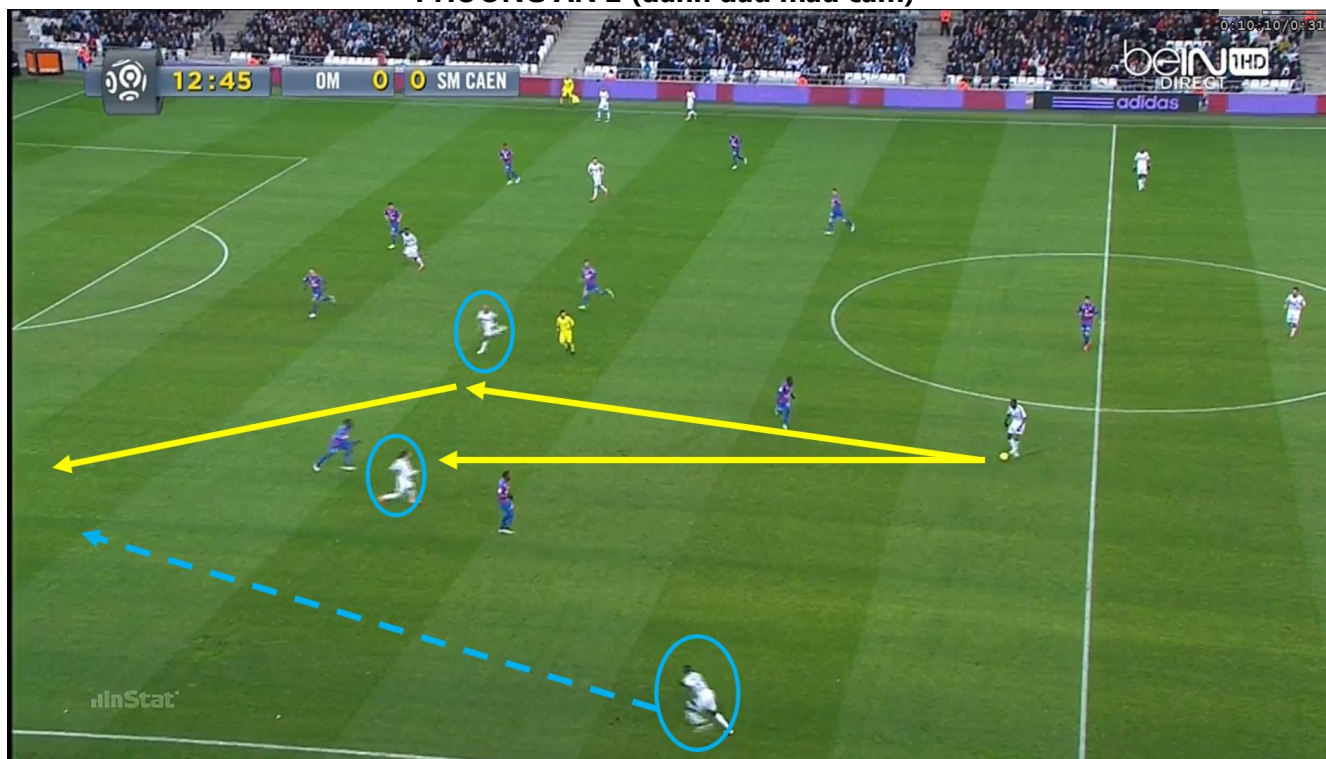
• • •

A diagram of a soccer field with 11 players represented by numbered blue circles (1-11) and 11 yellow circles representing the ball's possible positions. The field is green with white lines for the goal, center circle, and half-way line. A goal is visible at the top. Movement paths are indicated by arrows: solid black arrows show the ball's trajectory from player 11 to player 10, then to player 4, and finally to player 3. Dashed black arrows show alternative paths from player 11. A solid blue arrow shows the ball moving from player 6 to player 5, then to player 8, and finally to player 2. Dashed blue arrows show alternative paths from player 8.

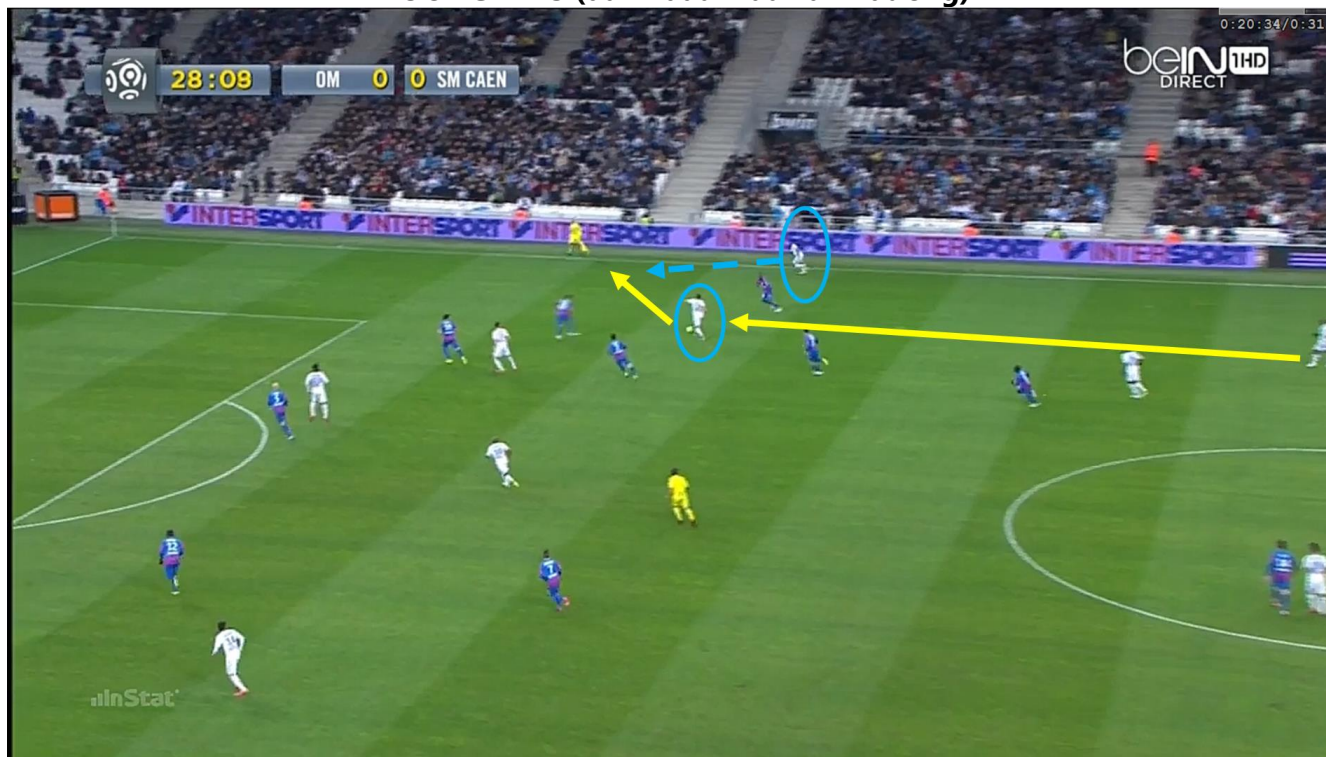
MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

...

PHƯƠNG ÁN 2 (đánh dấu màu cam)

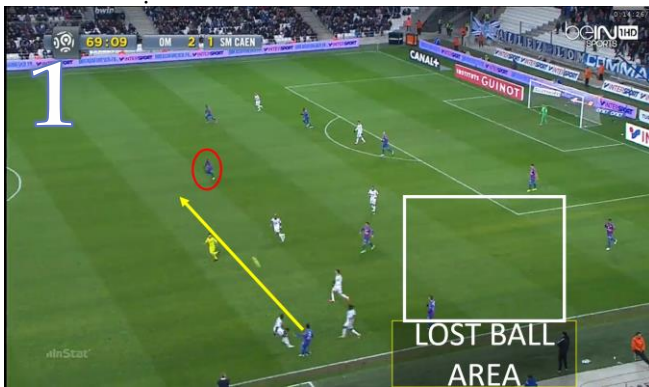
PHƯƠNG ÁN 3 (đánh dấu màu xanh dương)

Như đã đề cập, Marseille kiểm soát thế trận đến tận phút thứ 66. Nhưng sau khi để lọt lưới 1 bàn từ một tình huống phạt góc, họ bắt đầu mắc nhiều sai lầm. Bàn thua thứ 2 và 3 là kết quả của vấn đề thường gặp ở khâu chuyển đổi sang phòng ngự. Cả 2 bàn thua đều gần như tương tự nhau, đều xuất phát từ việc để mất bóng ở khu vực gần nhau. Các tiền vệ lập tức áp sát ngay sau khi để mất bóng – nhưng chỉ với một đường chuyền (đường chuyền chuyển hướng tấn công vào trong), các cầu thủ Caen tổ chức phản công hợp lý và có được 2 bàn thắng từ 2 tình huống dưới đây:

BÀN THẮNG THỨ 2 CỦA CAEN (70')

KHU VỰC ĐỂ MẤT BÓNG CỦA MARSEILLE

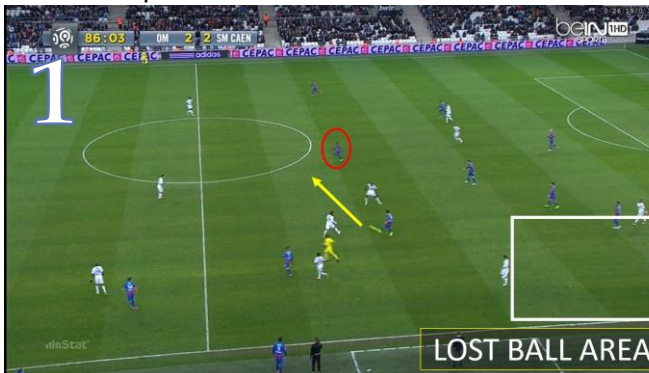

CAEN CHUYỂN HƯỚNG TẤN CÔNG

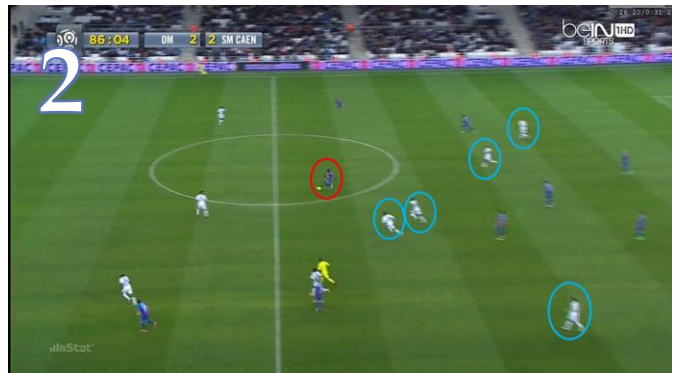

BÀN THẮNG THỨ 3 CỦA CAEN (86')

KHU VỰC ĐỂ MẤT BÓNG CỦA MARSEILLE

CAEN CHUYỂN HƯỚNG TẤN CÔNG

Không khó để nhận ra những điểm tương đồng giữa 2 bàn thắng này. Những tình huống tương tự nhau thể hiện tầm quan trọng của việc thay đổi hướng tấn công sau khi đã chuyển trạng thái. Đường chuyền để thay đổi hướng tấn công thường sẽ vượt qua rất nhiều cầu thủ đối phương. Đây lại là 2 bàn thua để lọt lưới theo cái cách rất giống với các trận trước (xem các trận đấu với Lille, Montpellier hay Lens). Mặc dù có được thế trận rất tốt, nhưng Marseille vẫn để thua trước Caen, đội xếp thứ 14th ở Ligue 1 thời điểm đó.

VÒNG 28: đường chuyền quyết định

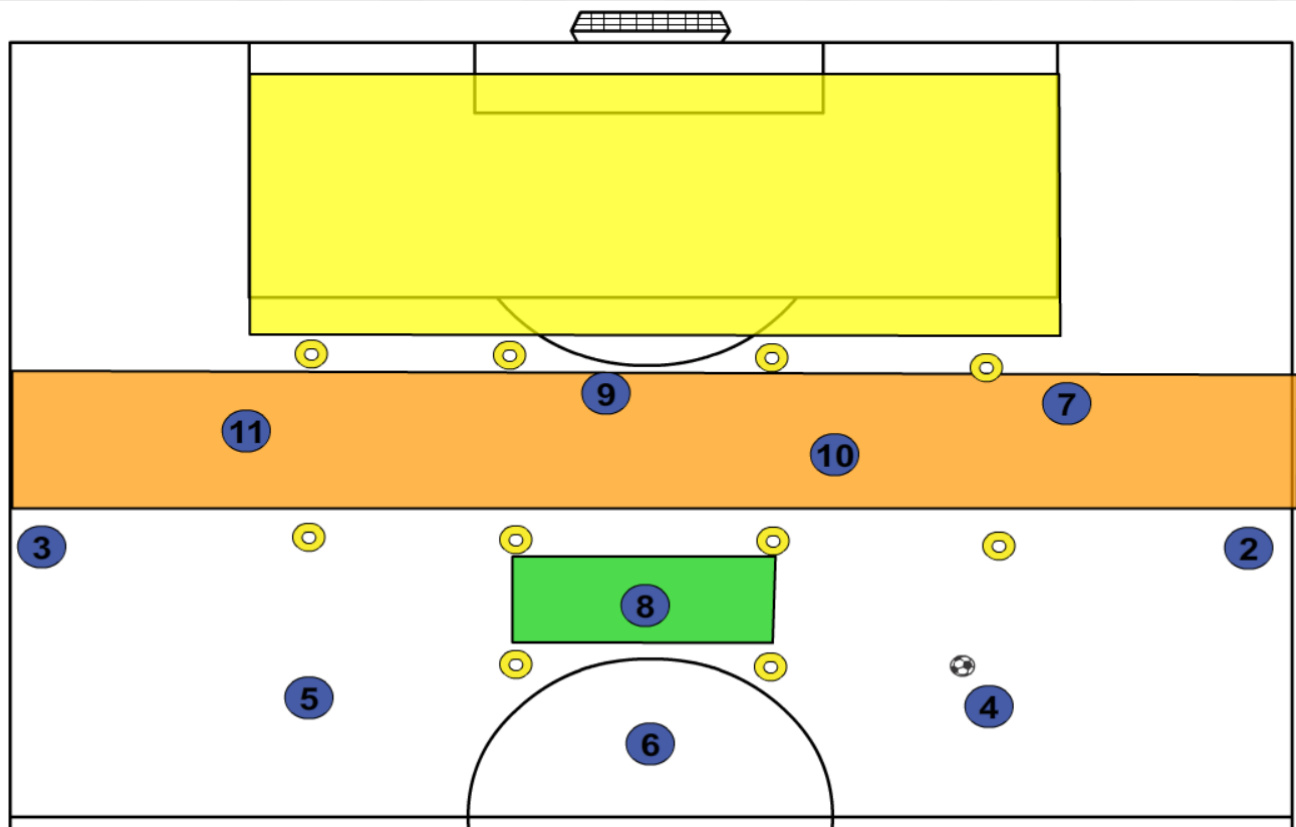
06/03/2015. Sân Municipal, Toulouse. Ligue 1.

“A single good performance never resulted in any trophy.”

(“Một màn trình diễn tốt duy nhất không bao giờ đem đến bất cứ danh hiệu nào.”)

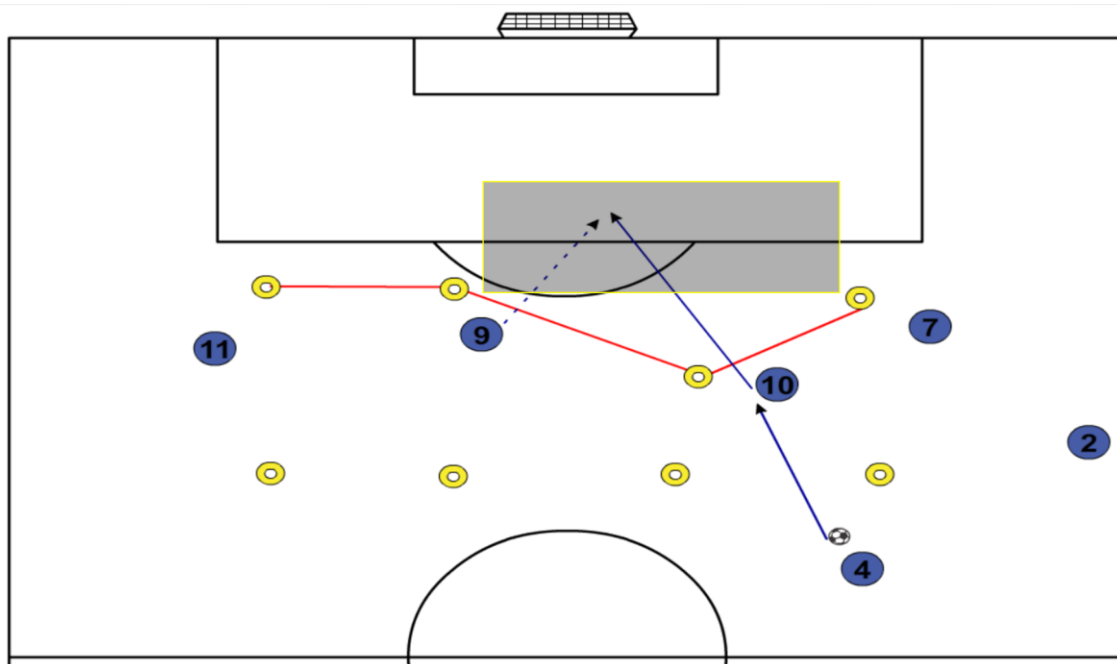
TOULOUSE FC 1-6 OLYMPIQUE DE MARSEILLE

Ngay ở đầu trận đấu, Marseille đã có được cho mình 2 bàn thắng. Một trong những lý do giúp cho thầy trò Bielsa khởi đầu trận đấu tốt chính là nhờ những đường bóng ra phía sau lưng hàng hậu vệ của Toulouse. Khi các tiền vệ có bóng, họ tịnh tiến lối chơi bằng các đường chuyền trực diện. Điều này không mới; thậm chí đây lại còn là điều ưu tiên của các tiền vệ Marseille. Các cầu thủ Marseille cố gắng đánh bại các tuyến phòng ngự của đối phương bằng cách đưa bóng ra phía sau lưng các hậu vệ, bất kể họ đang ở vị trí nào trên sân:

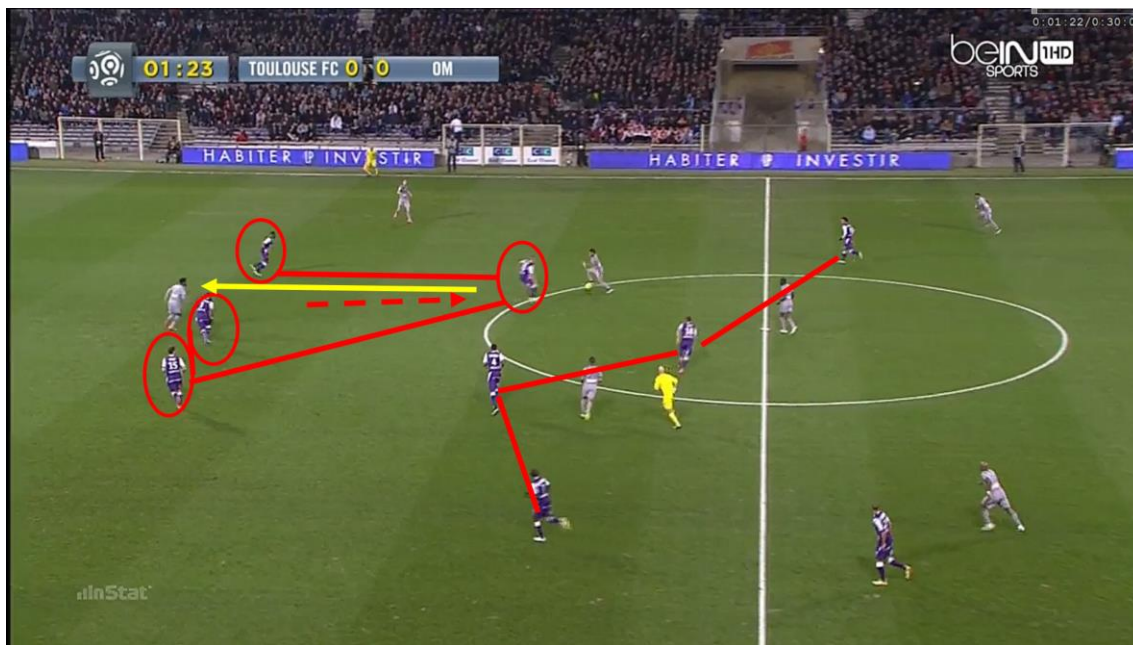

Khu vực phía sau hàng phòng ngự đối phương (đánh dấu màu vàng) chính là khu vực nơi các bàn thắng được ghi nhiều nhất. Đó cũng chính là lý do vì sao các cầu thủ Marseille ưu tiên chuyền bóng ra sau lưng các hậu vệ. Thế nhưng, hầu hết các đội bóng tại Ligue 1 đều đã biết điều này. Vì thế, các cầu thủ của

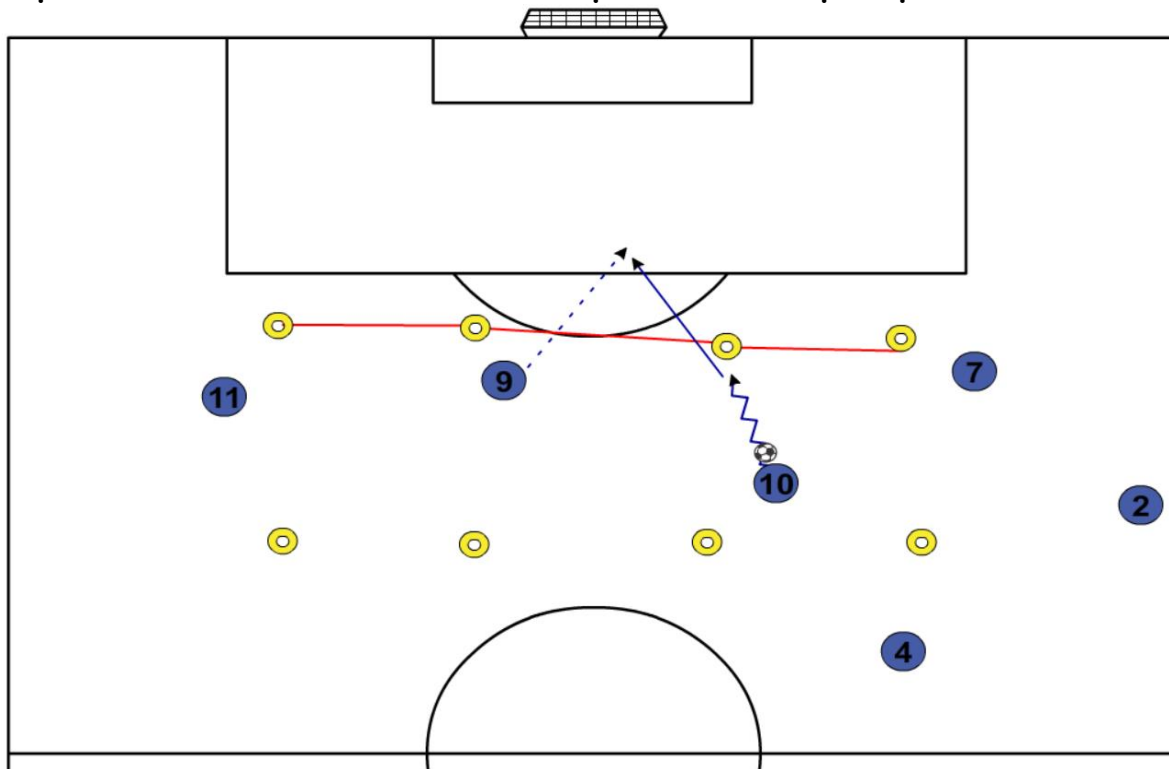
ĐƯỜNG CHUYỀN XUYÊN TUYẾN + GÓC NHÌN CỦA CẦU THỦ CẦM BÓNG

- 121

NHẬN BÓNG GIỮA CÁC TUYẾN PHÒNG NGỰ + ĐI BÓNG TRỰC DIỆN ĐẾN ĐỐI PHƯƠNG

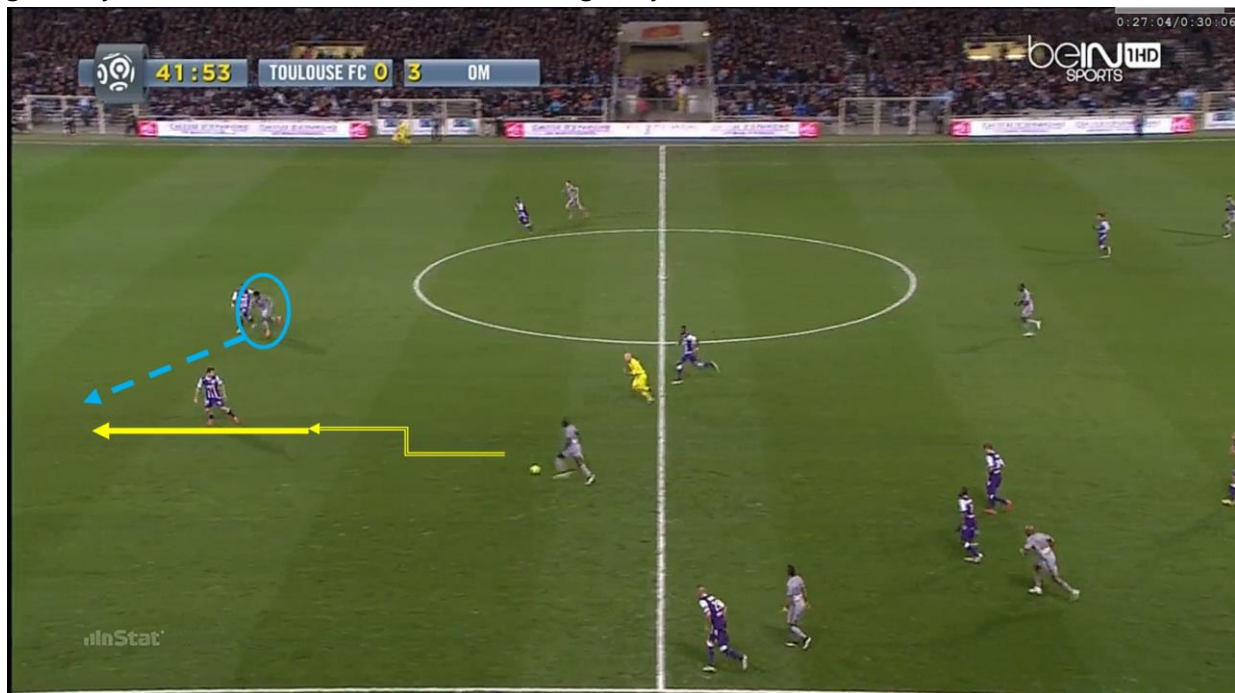

Phương án thứ hai để di chuyển trung vệ ra khỏi vị trí của anh ấy là đi bóng trực diện đến trung vệ đó, bởi trung vệ khi đó sẽ không theo kèm cầu thủ xin bóng. Nếu anh ấy giữ vững vị trí của mình và một cầu thủ giữa các tuyến phòng ngự nhận bóng, cầu thủ đó sẽ đi bóng trực diện đến một trong các trung vệ, và đồng thời tìm kiếm thời cơ thích hợp để chuyền bóng. Trung vệ thường sẽ bị động trong khoảng

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

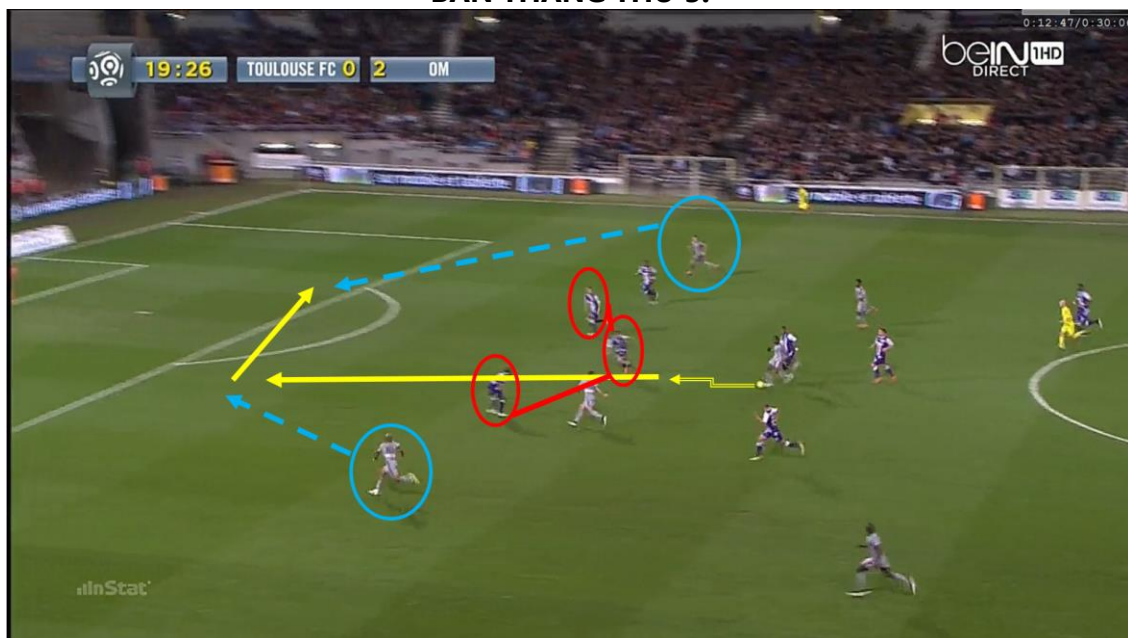
...

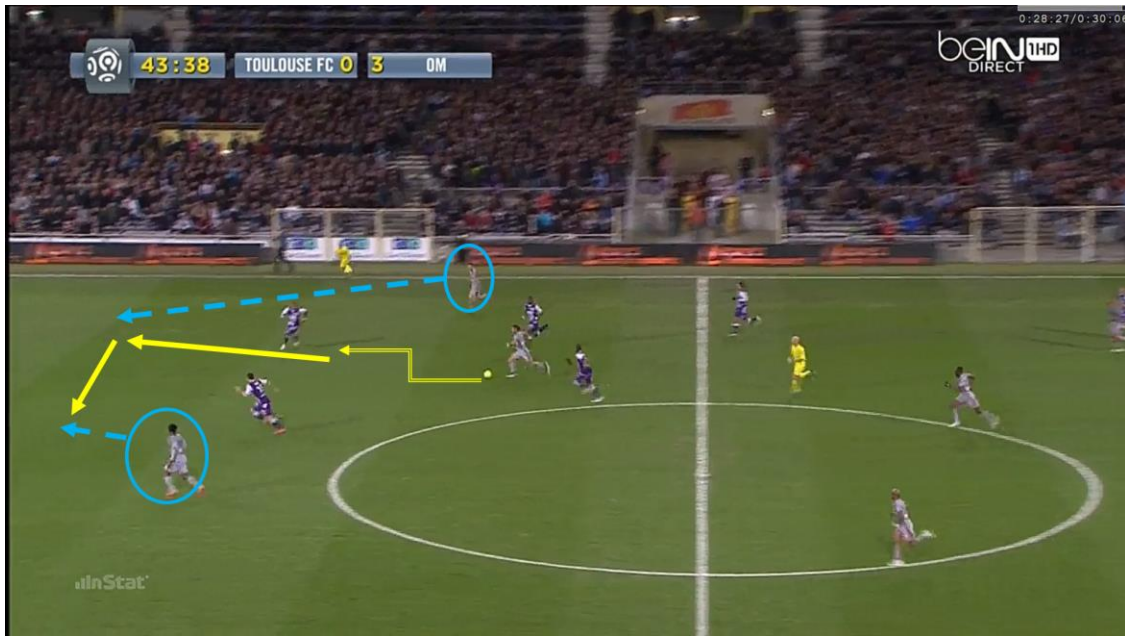
từ 20 đến 25 mét tính từ cầu thủ cầm bóng, rồi từ đó mới bắt đầu áp sát. Khi này thì khoảng trống sau lưng anh ấy một lần nữa lại mở ra để một đường chuyền tạo cơ hội được đưa đến.

Đây cũng là cách Marseille ghi bàn thắng thứ 3 và thứ 4 của họ:

BÀN THẮNG THỨ 3:

BÀN THẮNG THỨ 4:

Đi bóng trực diện tới đối phương (trong trường hợp này là trung vệ đối phương) và chuyền bóng đúng thời điểm (thường là thời điểm cầu thủ đối phương bước đầu áp sát cầu thủ cầm bóng) sẽ giải phóng cầu thủ mà tôi đưa bóng đến. Đây là một phương án chiến thuật rất hiệu quả ở khâu dứt điểm tình huống. Đội bóng của Bielsa cũng sử dụng chiến thuật này ở các tình huống phản công. Từ đầu đến tận cuối trận, Marseille kiểm soát hoàn toàn thế trận trên sân. Họ để lọt lưới 1 bàn thua nhưng sau đó lại có thêm 2 bàn thắng. Đây cũng là chiến thắng đầu tiên trên sân khách sau 8 trận không giành được 3 điểm.

VÒNG 29: tính an toàn

15.03.2015. Sân Orange Velodrome, Marseille. Ligue 1.

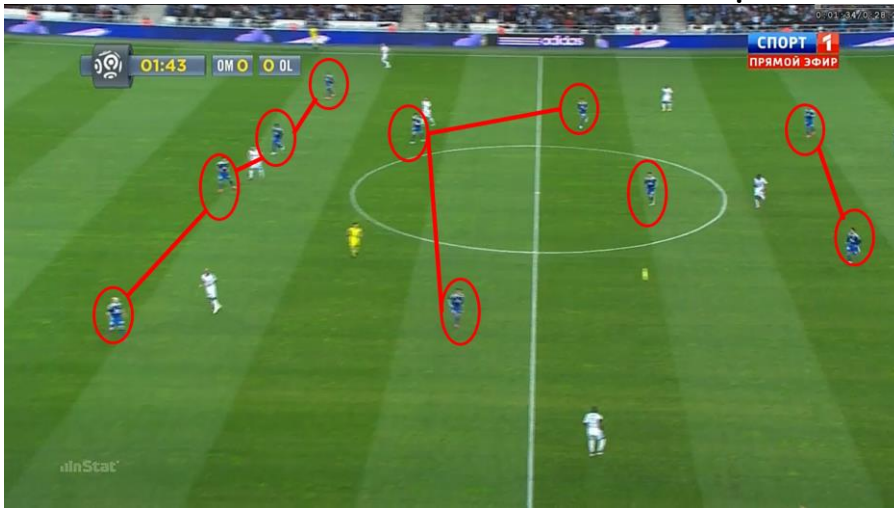
*“There are no excuses when someone goes to the pitch without thinking about winning.
It’s obligation to start the game with this thought.”*

*(“Không có lý do gì để một người bước ra sân mà không nghĩ đến việc giành chiến thắng.
Suy nghĩ giành chiến thắng là điều bắt buộc trước trận đấu.”)*

OLYMPIQUE DE MARSEILLE 0-0 OLYMPIQUE LYONNAIS

Trận đấu này có tính quan trọng rất cao đối với bảng xếp hạng của giải đấu. Trận đấu này và trận đấu tới, với những gì diễn ra sau này, chính là cơ hội duy nhất của Marseille để trở lại ngôi đầu bảng. Lyon ra sân với sơ đồ quen thuộc 1-4-3-1-2, sơ đồ đã hóa giải lối chơi tấn công có tổ chức của Marseille ở vòng đấu hồi mùa thu. Lyon nhập cuộc trận đấu này mà không có ngôi sao lớn nhất của họ, Gourcuff.

CẤU TRÚC PHÒNG NGỰ CỦA LYON

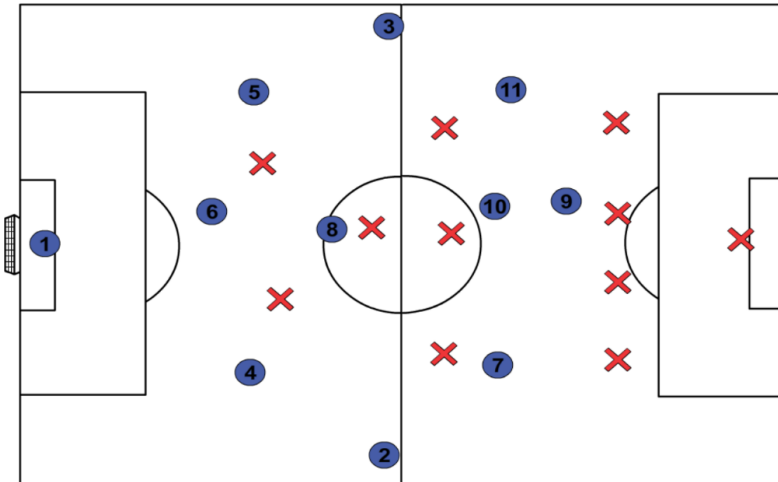

Lyon có được bộ đôi song sát nguy hiểm nhất của họ cho trận đấu này là Lacazette và Fekir. Lyon cũng là đội bóng dẫn đầu ở 10 vòng đấu vừa rồi. Trong 15 trận đã qua, họ chỉ để thua đúng 1 trận. Ở 28 trận trước đó, họ chỉ thi đấu với sơ đồ này (trừ 1 trận thi đấu với sơ đồ 1-4-3-3). Và họ cũng là đội bóng hay nhất nước Pháp thời điểm đó.

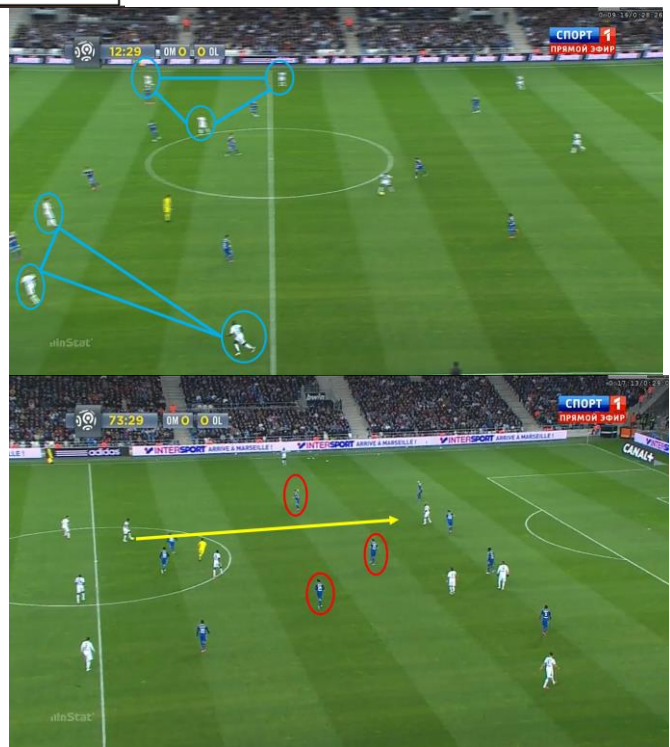
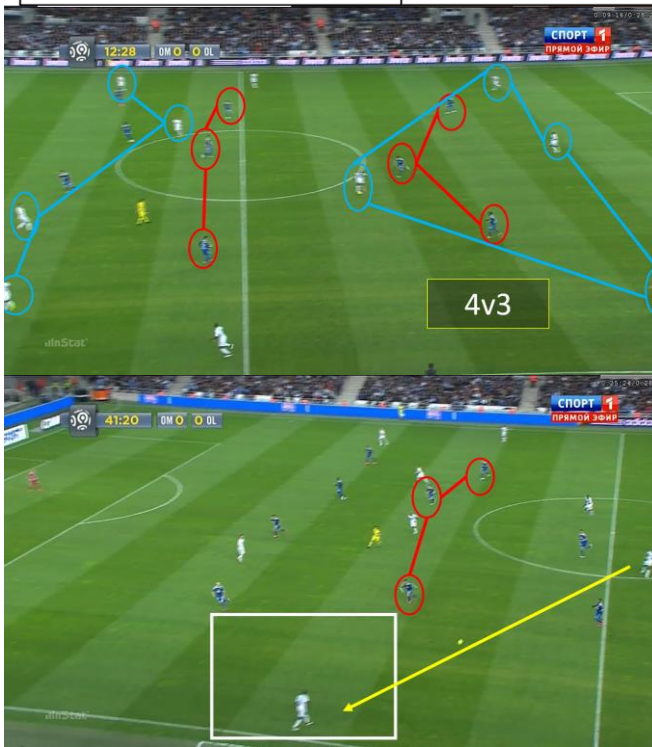
Trong trận đấu trước giữa 2 đội, Marseille ra sân với sơ đồ 1-5-3-2 hoặc 1-5-4-1 và không thể kháng cự khả năng tấn công của Lyon (xem vòng 11). Marcelo Bielsa lần này bố trí toàn đội với sơ đồ 1-3-3-3-1. Hãy cùng xem qua những gì mà ta có thể dự đoán:

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

...

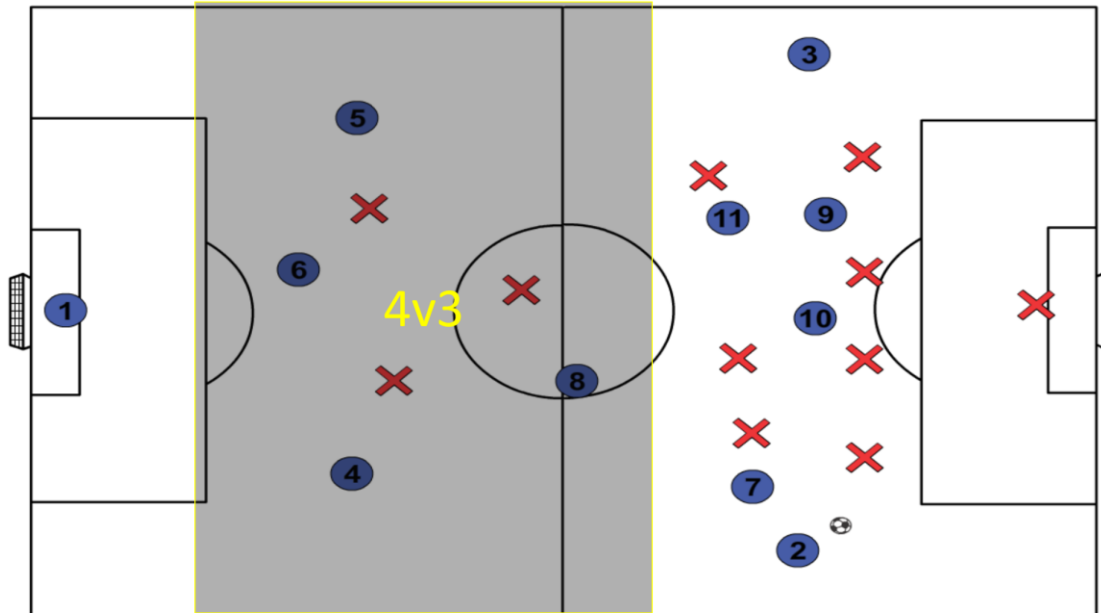
Marseille bố trí 4 cầu thủ đứng phía sau hàng tiền vệ của Lyon, qua đó tạo ra tình huống 4v3 khi tổ chức tấn công và mở ra khoảng trống cho 2 hậu vệ cánh. Sau khi hậu vệ cánh dâng cao, Marseille sẽ có 3 cầu thủ ở mỗi biên. 3 tiền vệ của Lyon thường đứng cách xa nhau, vì thế mà việc đưa bóng vào trung lộ là điều khả thi (nhất là sau khi đã chuyển hướng tấn công).

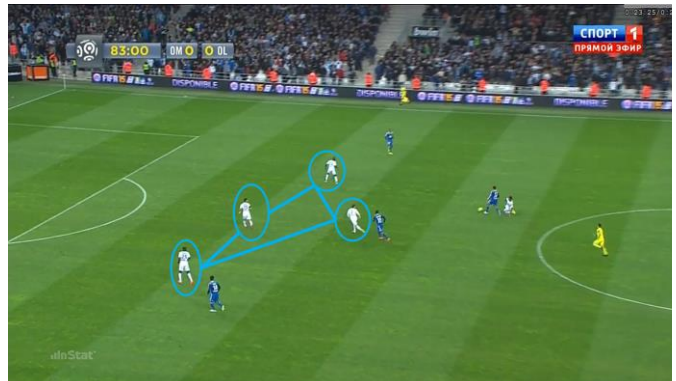
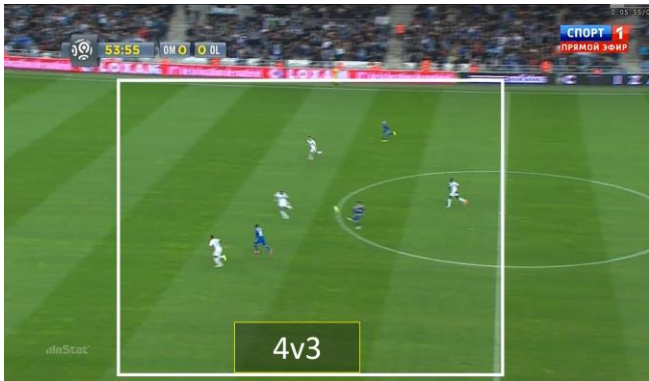
Marseille đã đạt được thành công trong việc thâm nhập qua hàng tiền vệ của Lyon. Thế nhưng, vấn đề lại trở nên hiện hữu khi họ để mất bóng ở khâu dứt điểm. Tại sao?

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

...

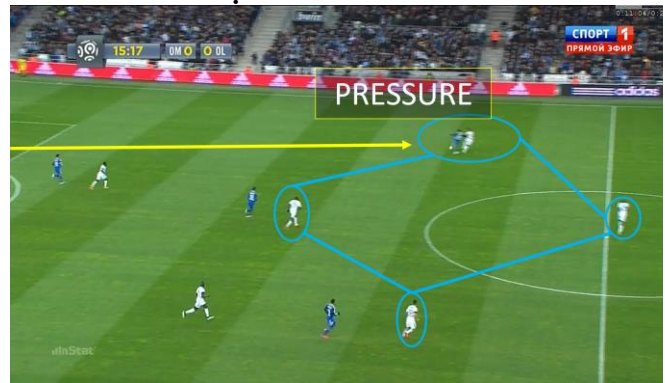
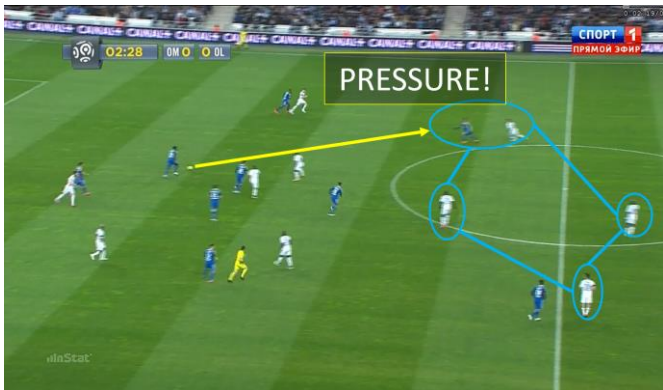

Bất kể tình huống phá bóng nào, dù là vô tình, dẫn đến một tình huống phản công đều là một mối nguy. Dù có được lợi thế quân số ở tuyến hậu vệ (4v3, đôi khi là 3v3), khu vực phòng ngự của các hậu vệ Marseille vẫn là quá lớn để có thể đề cập đến tính an toàn trong tình huống phòng ngự.

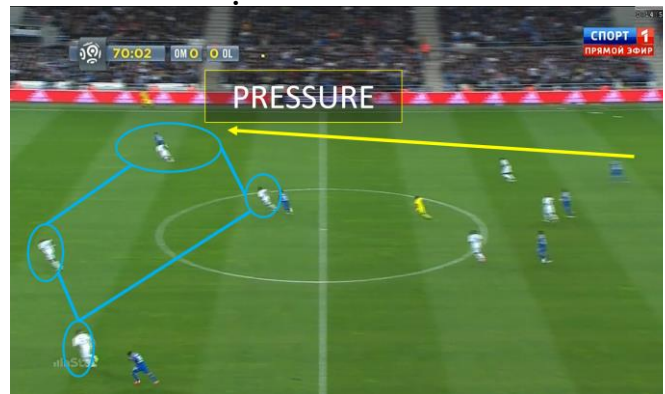
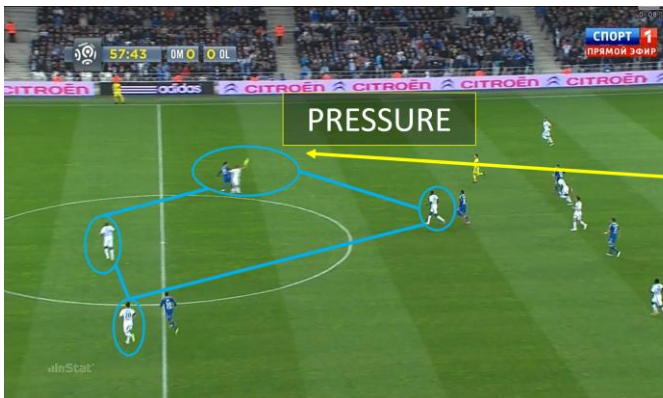

Bốn hậu vệ của Marseille (Morel, Fanni, Romao và Imbula) đều đã được chuẩn bị rất kỹ càng cho trận đấu hôm đó. Chỉ với bốn cầu thủ này mà Marseille đã ngăn chặn được đến 20 (!) tình huống phản công rất nguy hiểm của Lyon.

CÁCH CHỐNG PHẢN CÔNG TRONG HIỆP 1

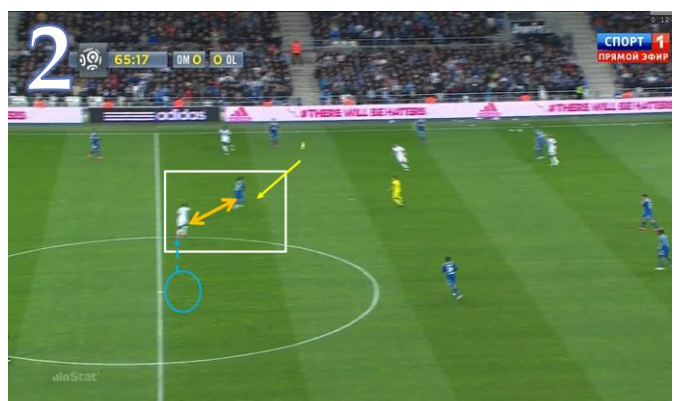
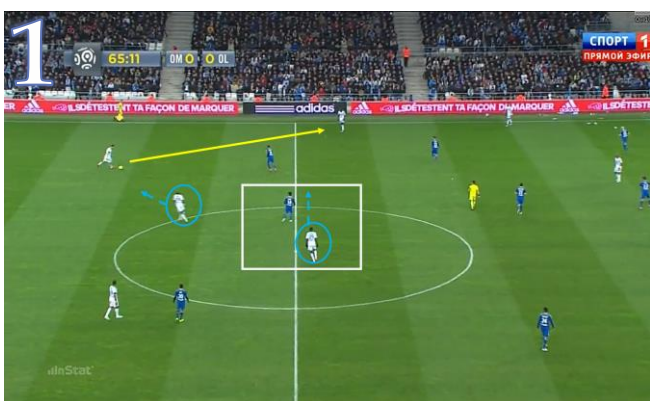

CÁCH CHỐNG PHẢN CÔNG TRONG HIỆP 2

Các cầu thủ phòng ngự phía trước bóng không chỉ nên chờ đợi đối phương phản công. Họ phải làm mọi thứ để ngăn chặn điều này.

Khi cầu thủ đối phương đi bóng lên phía trước, một trong những đồng đội thường sẽ đón đầu tình huống đó. Anh ấy theo dõi tình huống trên sân một cách kỹ lưỡng (cố gắng đưa tình huống về thế có lợi cho đội mình) và dự đoán liệu sẽ có một đường chuyền nguy hiểm lên phía trên hay để thua tình huống tranh chấp tay đôi hay không, và từ đó họ sẽ phản ứng theo dự đoán của bản thân.

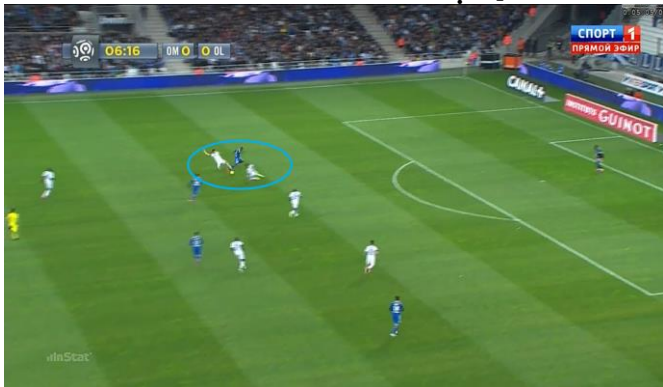
Dựa trên các hình trên, ta có thể cho rằng nếu Imbula (cầu thủ phía trong ô vuông trắng) không phản ứng theo tình huống trước đó, quả bóng sẽ được đưa đến một cầu thủ đối phương không bị kèm. Điều này sẽ khiến việc tổ chức phản công diễn ra dễ dàng hơn. Nhờ việc phán đoán và đọc tình huống sớm,

Imbula đã đảm bảo được sự an toàn cho toàn đội trong tình huống này. Lyon buộc phải thay đổi hướng tấn công và tổ chức tình huống lại từ đầu.

CƯỜNG ĐỘ:

Đội bóng của Bielsa đã thể hiện hết mình vào ngày hôm đó. Cường độ lối chơi, áp lực và quyết tâm giành chiến thắng của họ là rất khó tả. Sự rắn rỏi ở một cấp độ rất cao cho phép họ giành lại bóng một cách nhanh nhất ở giai đoạn chuyển đổi sang phòng ngự. Điểm tối duy nhất ở điều này chính là thẻ đỏ cho Morel, nhưng quyết tâm giành chiến thắng các cầu thủ Marseille là rất đáng ngưỡng mộ.

CÁCH SUY NGHĨ VÀ SỰ QUYẾT TÂM KHI CHUYỂN ĐỔI SANG PHÒNG NGỰ

Trận đấu kết thúc với một trận hòa cho cả hai đội cho dù số cơ hội nguy hiểm là thiên về Marseille hơn. Gignac sút chạm cột dọc 2 lần trong trận đấu. Mỗi đội cũng có một lần bị từ chối phạt đền từ trọng tài. Quy cho cùng, đây là một trận đấu với rất nhiều tranh cãi và các pha phản công đến từ cả 2 đội.

VÒNG 30: các tình huống hoán đổi vị trí

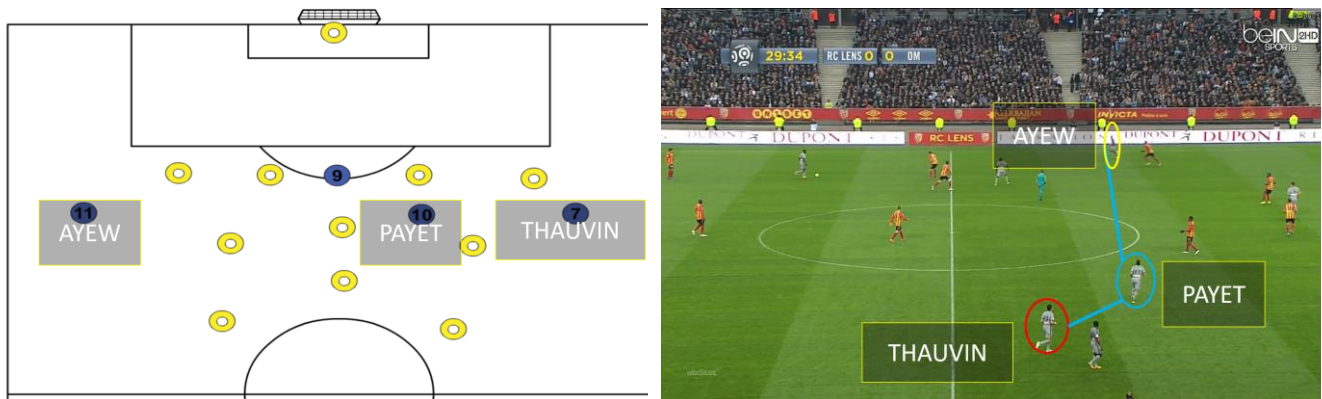
22/03/2015. Sân Stade de France, Paris. Ligue 1.

“We should know what build us and what is secondary. If this knowledge is missing, you will always be wrong.”

(“Chúng tôi biết những gì là cốt lõi với chúng tôi và những gì chỉ là ưu tiên thứ hai. Nếu không có những hiểu biết này, bạn sẽ luôn mắc phải sai lầm.”)

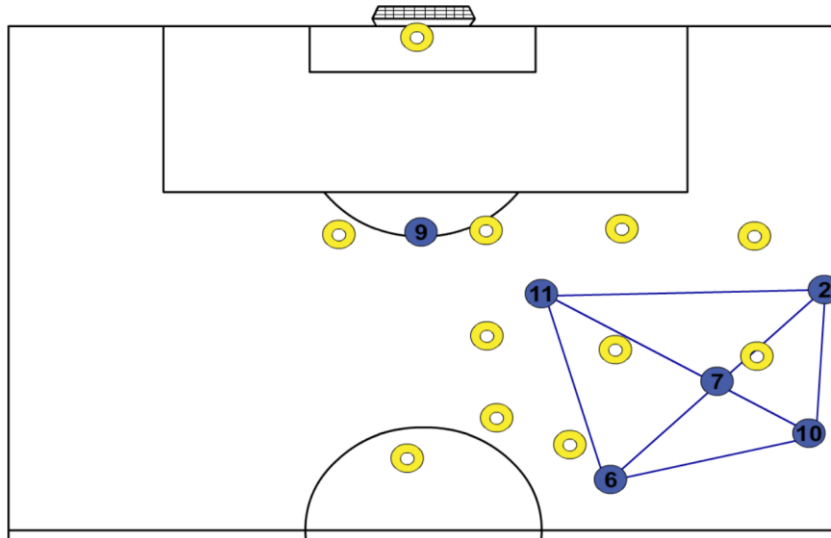
RC LENS 0-4 OLYMPIQUE DE MARSEILLE

Lens ra sân với sơ đồ 1-4-3-1-2 như Lyon ở trận trước. Kế hoạch của Marseille cho trận này là tạo ra lợi thế ở giữa sân và ở cả hai biên. 3 trong 4 bàn thắng mà họ ghi được đều có điểm tương đồng với nhau. Để hiểu rõ hơn cách Marseille xây dựng các tình huống ghi bàn, chúng ta nên phân tích 3 tiền vệ tấn công của Marseille, những người thường chọn vị trí đứng giữa các tuyến phòng ngự của Lens:

Hoán đổi vị trí là điều đã ăn sâu vào cách các đội bóng của Bielsa thi đấu. Cả 3 tiền vệ tấn công không chỉ hoán đổi vị trí với nhau, mà còn với các cầu thủ khác. Để phục vụ cho việc trình bày chiến thuật này, các cầu thủ sau đây sẽ được đánh dấu theo màu: Ayew - vàng, Payet – xanh lam, Thauvin - đỏ.

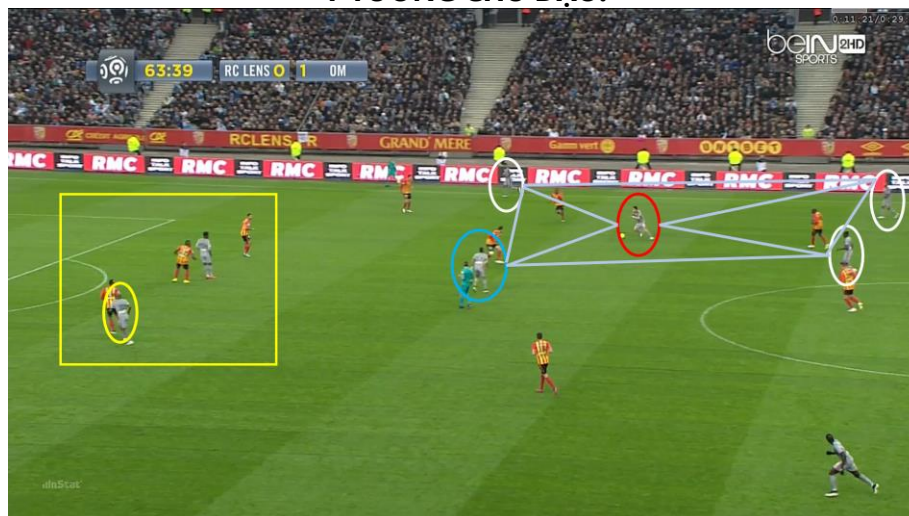
CẤU TRÚC TẤN CÔNG NGOÀI BIÊN

CÁC TIỀN VỆ TẤN CÔNG CHỌN VỊ TRÍ ĐỨNG KHÁC NHAU

Ý TƯỞNG CHỦ ĐẠO:

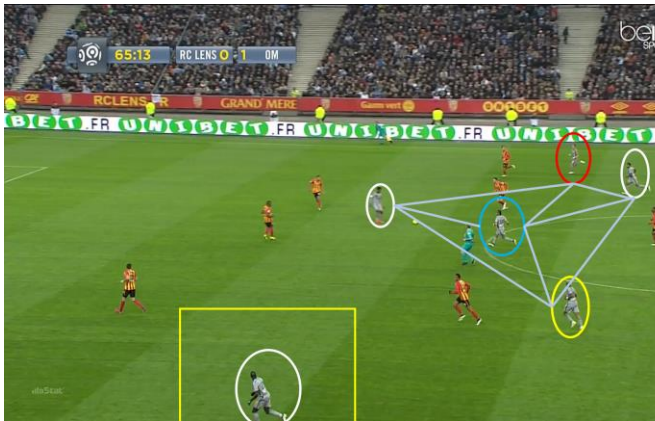

Như ta có thể thấy ở các ảnh trên, cả 3 tiền vệ tấn công thường chọn vị trí linh hoạt hơn là chỉ cố định ở từng vị trí của họ. Họ hoán đổi vị trí với nhau mà không thay đổi cấu trúc của toàn đội. Ở cánh đối

diện, các cầu thủ trong khu vực màu vàng được giao trách nhiệm dứt điểm tình huống. Hãy cùng phân tích các bàn thắng qua 2 giai đoạn của tình huống: 1/ tổ chức tình huống, và 2/ dứt điểm tình huống.

BÀN THẮNG THỨ HAI:

TỔ CHỨC TÌNH HUỐNG:

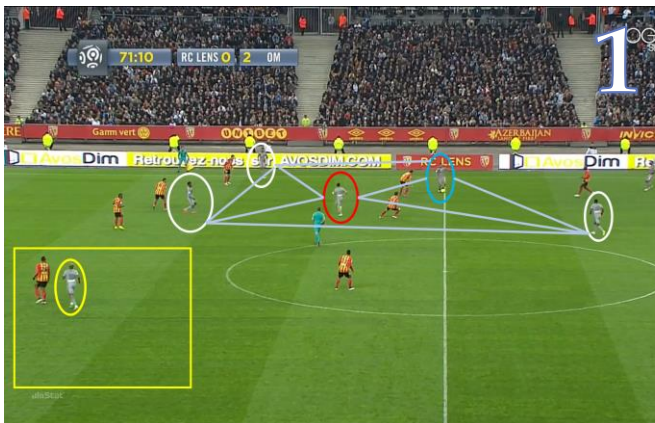

DỨT ĐIỂM TÌNH HUỐNG:

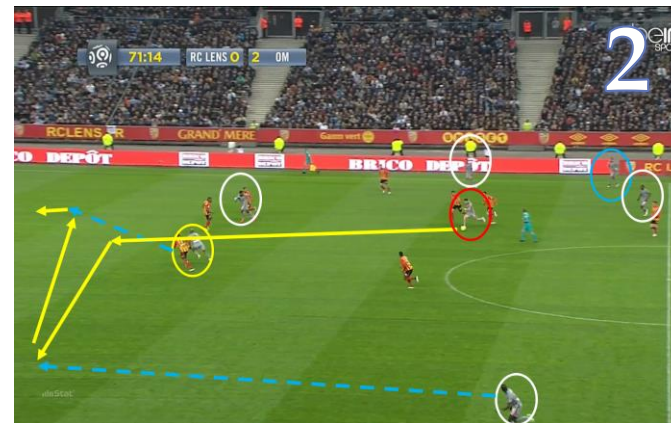
Dựa vào sự liên kết giữa 5 cầu thủ ở cánh phải và 1 cầu thủ ở cánh đối diện để dứt điểm tình huống. Sau tình huống bên trái, Marseille có được một quả đá phạt. Payet sau đó đưa bóng đi chạm cột dọc và Romao có mặt để ghi bàn. Ở đây ta chỉ xem xét tình huống dẫn đến quả đá phạt của Payet, dù nó không phải là yếu tố trực tiếp dẫn đến bàn thắng thứ hai.

BÀN THẮNG THỨ BA:

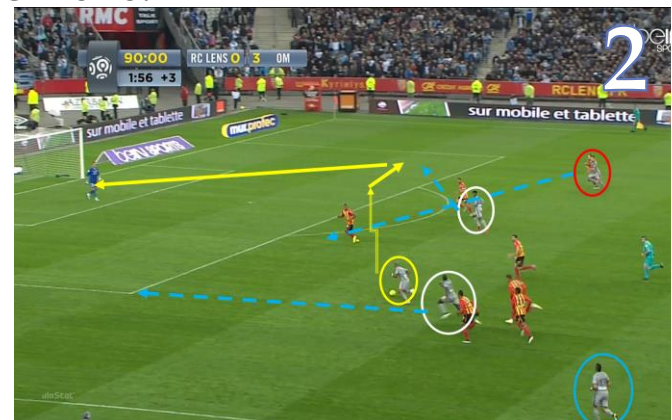
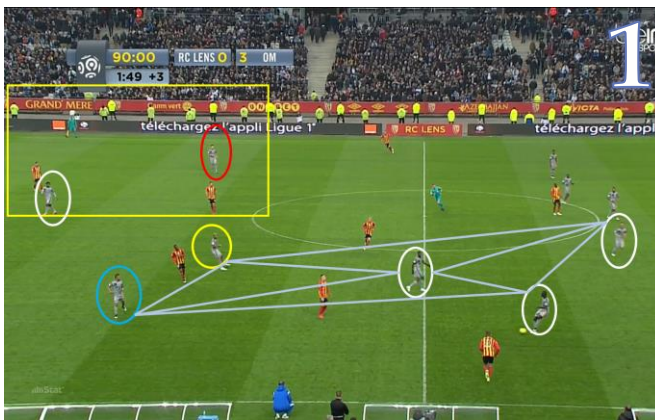
TỔ CHỨC TÌNH HUỐNG:

DỨT ĐIỂM TÌNH HUỐNG:

BÀN THẮNG THỨ TƯ:

Mỗi bàn thắng mà ta đã phân tích đều có xuất phát điểm là ở ngoài biên. Cấu trúc của toàn đội vẫn được giữ vững ở mọi tình huống, với các cầu thủ hoán đổi vị trí với nhau và dứt điểm tình huống từ phía cánh đối diện. Ngay khi quả bóng được chuyển đến đồng đội ở phía trên hay chuyển đến đồng đội ở phía sau

tuyến tiền vệ của đối phương, các cầu thủ Marseille bắt đầu triển khai khâu dứt điểm tình huống. Sự nhanh chóng trong việc triển khai và dứt điểm tình huống là quan trọng, bởi nó thể hiện thời lượng của tình huống kể từ khi đường chuyền được thực hiện vào khu vực giữa các tuyến phòng ngự/đến người đồng đội với trọng trách ghi bàn.

Bàn thắng thứ hai: 5 giây tính từ khi tổ chức tình huống đến tình huống phạm lỗi dẫn đến quả đá phạt.

Bàn thắng thứ ba: 7 giây tính từ khi tổ chức tình huống đến tình huống ghi bàn.

Bàn thắng thứ tư: 9 giây tính từ khi tổ chức tình huống đến tình huống ghi bàn.

Phương pháp tổ chức và dứt điểm tình huống tấn công, sự phối hợp của 3 tiền vệ tấn công mà ta đã phân tích, sự hoán đổi vị trí và quyết tâm đưa bóng vào vòng cấm địa của các cầu thủ là rất đáng ngưỡng mộ. Những yếu tố kể trên đóng vai trò quan trọng trong thành công của toàn đội.

Giờ Marseille sẽ chờ đợi đến một trận đấu quan trọng nữa của họ ở mùa giải này với Paris Saint-Germain trên sân Orange Velodrome tại Marseille, trận đấu diễn ra 14 ngày tính từ trận đấu với Lens.

VÒNG 31: hệ thống kèm người

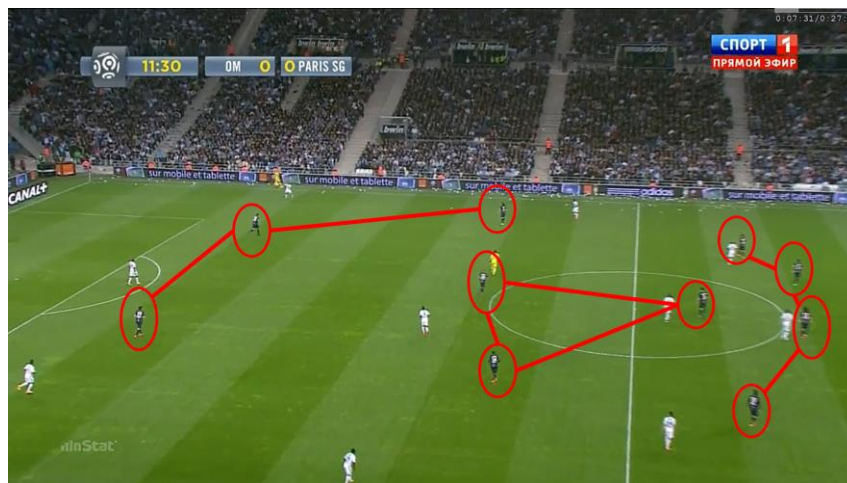
05/04/2015. Sân Orange Velodrome, Marseille. Ligue 1.

“Why do they call me crazy? Because some of answers I’ve chosen do not match with those who have chosen others.”

(“Vì sao họ nói tôi là gã điên? Bởi vì một số đáp án mà tôi chọn không trùng hợp với những đáp án mà những người khác đã lựa chọn.”)

OLYMPIQUE DE MARSEILLE 2-3 PARIS SAINT-GERMAIN

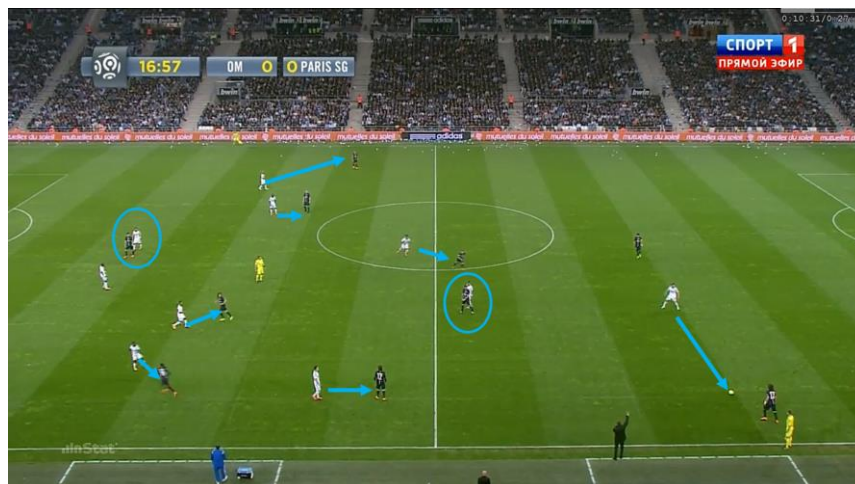
Một trận đấu mà cả nước Pháp đã chờ đợi từ lâu. Marseille ra sân ở trận đấu này mà không có được sự phục vụ của tiền vệ tốt nhất của họ Imbula. PSG vẫn ra sân với sơ đồ quen thuộc của họ 1-4-3-3.

Sơ đồ xuất phát của PSG là một trong những điều cuối cùng mà ta có thể đoán được ở trận đấu này. Các cầu thủ PSG trong hiệp 1 thường xuyên không thể chọn vị trí đứng tốt cho bản thân, bởi vì Marseille liên tục áp sát các cầu thủ của PSG. Họ không thể cầm bóng quá lâu, và thật khó để quan sát được quá 4 đường chuyền được thực hiện. Hơn nữa, ta càng không thể xác định rằng Marseille đang phòng ngự với sơ đồ gì. Nguyên nhân là rất rõ ràng: họ tổ chức bắt người khắp toàn sân với hệ thống kèm người của mình.

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

• • •

Dù ở ảnh trên bạn có thể nhìn ra được rằng Marseille thi đấu với sơ đồ 1-4-2-3-1 nhưng sơ đồ không phải là điều quan trọng nhất ở trận đấu này. Đương nhiên là cách bố trí đội hình của Marseille là rất linh hoạt, giữa 1-3-3-3-1 và 1-4-2-3-1, nhưng ưu tiên hàng đầu chính là gây áp lực lên cá nhân từng cầu thủ ở khắp toàn sân. Marseille không áp sát với thiếu số vì Bielsa biết được khả năng và kỹ thuật của từng cầu thủ PSG. Chiến thuật áp sát này được sử dụng với ý đồ sẽ lấn lướt điểm mạnh mà các cầu thủ của Laurent Blanc thể hiện.

CÁC NHƯỢC ĐIỂM:

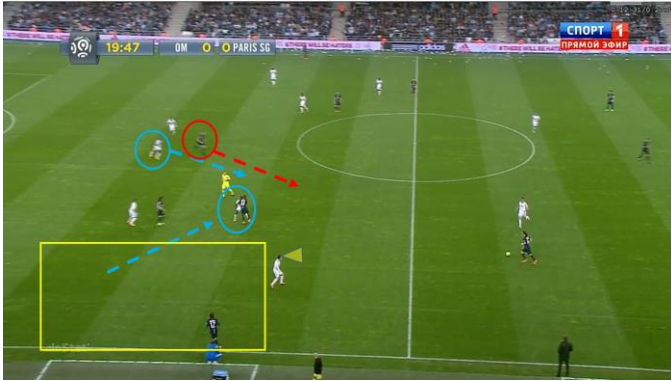
Ta sẽ bắt đầu với điểm yếu của việc bắt người toàn sân (kèm người). Điều quan trọng là chiến thuật này phụ thuộc vào hành động của đối phương. Và điều này tạo ra khoảng trống, nhất là ở sau lưng cầu thủ áp sát.

Dja Djédjé (hậu vệ phải) một mình theo kèm Matuidi ở khu vực giữa sân. Ba trung vệ luôn theo kèm một trong ba cầu thủ tấn công của PSG: Ibrahimovic (nhất là với Fanni), Cavani hoặc Pastore. Gignac áp sát David Luiz và Thiago Silva, và Payet thường không để Verratti thi đấu một cách thoải mái. Theo kèm một cầu thủ liên tục luôn đi kèm với một rủi ro đơn giản. Nếu tôi rời vị trí của bản thân, tôi sẽ để lộ khoảng trống phía sau lưng mình. Nếu bạn phòng ngự với bài kèm khu vực, thường thì cầu thủ gần nhất trong đội hình sẽ di chuyển đến vị trí mà bạn bỏ trống và trám vào đó. Thế nhưng, điều này lại khác khi mỗi cầu thủ đều phải theo kèm một cầu thủ đối phương.

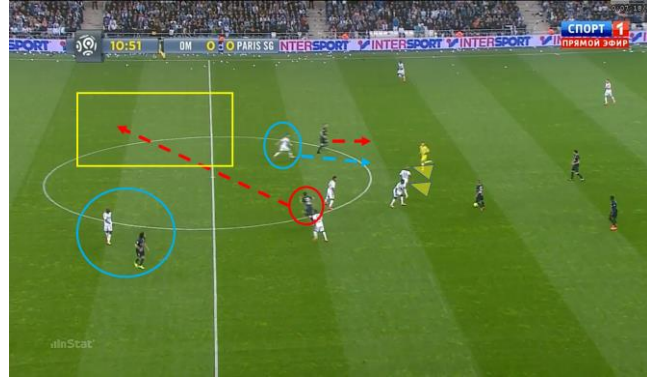
MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

• • •

TÌNH HUỐNG ĐẦU TIÊN

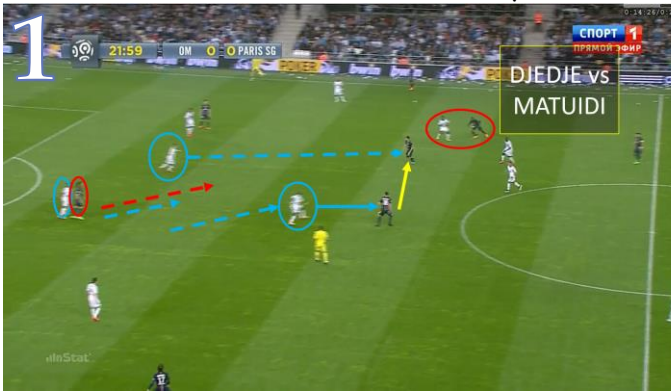

TÌNH HUỐNG THỨ HAI

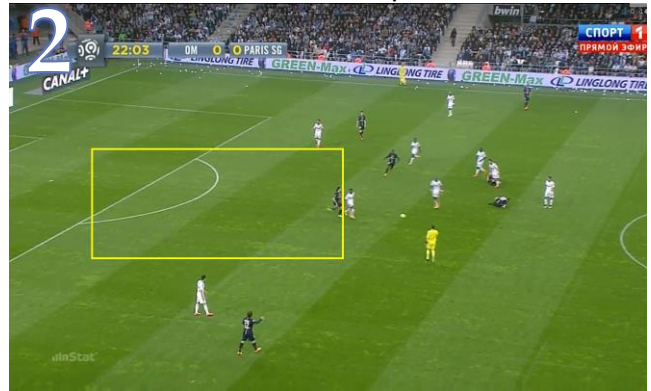

TÌNH HUỐNG THỨ BA

TRƯỚC TÌNH HUỐNG ĐÁ PHẠT

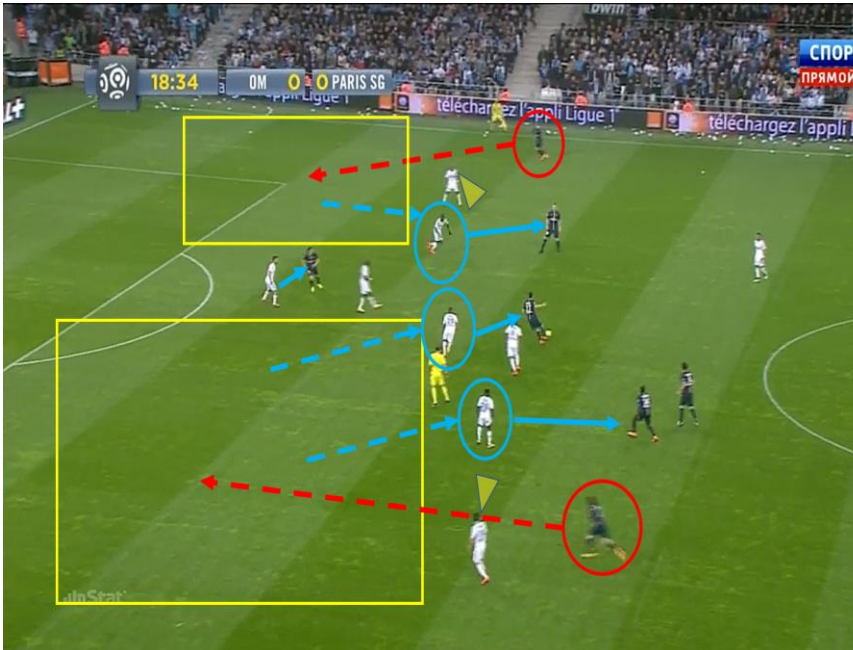

TÌNH HUỐNG PHẠM LỖI

Một lúc trước đó Dja Djédjé (hậu vệ phải) theo kèm Matuidi đến tận cánh đối diện (đánh dấu bằng vòng tròn đỏ ở ảnh bên trái).

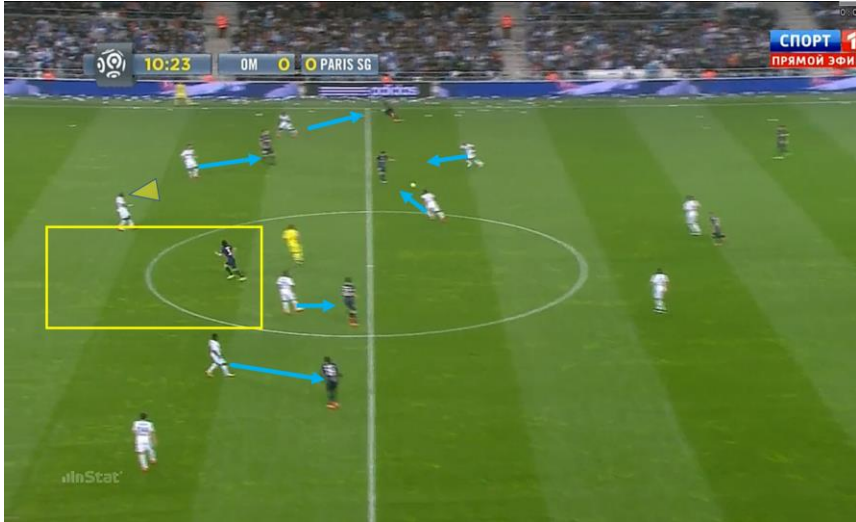
TÌNH HUỐNG THỨ TƯ

Đây là tình huống thể hiện rõ nhất các điểm yếu và rủi ro của việc kèm người trên toàn mặt sân. Các cầu thủ Marseille để lộ rất nhiều khoảng trống phía sau lưng họ bởi mỗi cầu thủ đều phải theo kèm một cầu thủ đối phương. Nếu cầu thủ đối phương không di chuyển, cầu thủ theo kèm sẽ ở lại. Từ đó sẽ dẫn đến một tình huống bất thường, khi mà chỉ một cầu thủ ở lại và trở thành một hậu vệ quét (như ở 2 ảnh bên). Khi mà không có cầu thủ PSG nào đứng ở vị trí việt vị, điều này sẽ khuyến khích họ đi

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

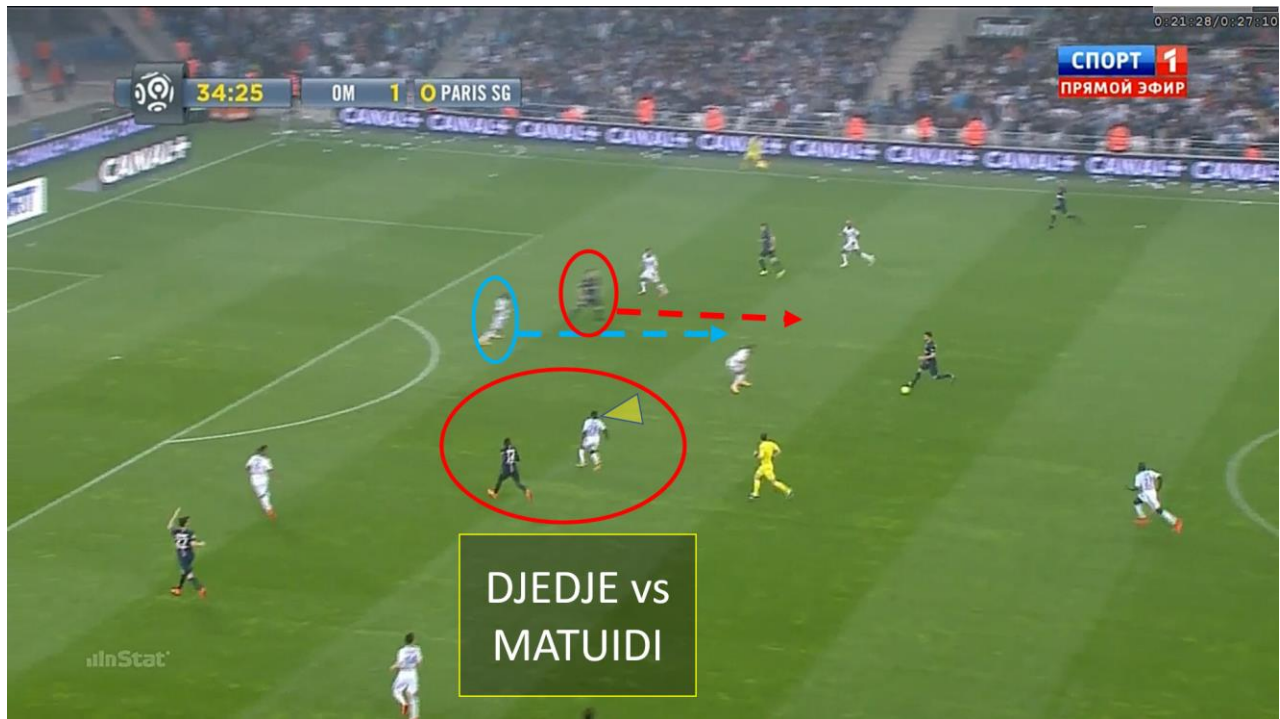
• • •

chuyển... ra phía sau hàng hậu vệ?

Thế nhưng, phải đến phút thứ 35 PSG mới có được bàn mở tỉ số. Matuidi, người mà Dja Djédjé không theo kèm ngay từ đầu, đã có cơ hội thực hiện một cú sút về phía khung thành của Marseille.

Dja Djédjé ở tình huống này bị hút bóng, qua đó cho phép cầu thủ đối phương nhận bóng sau lưng anh:

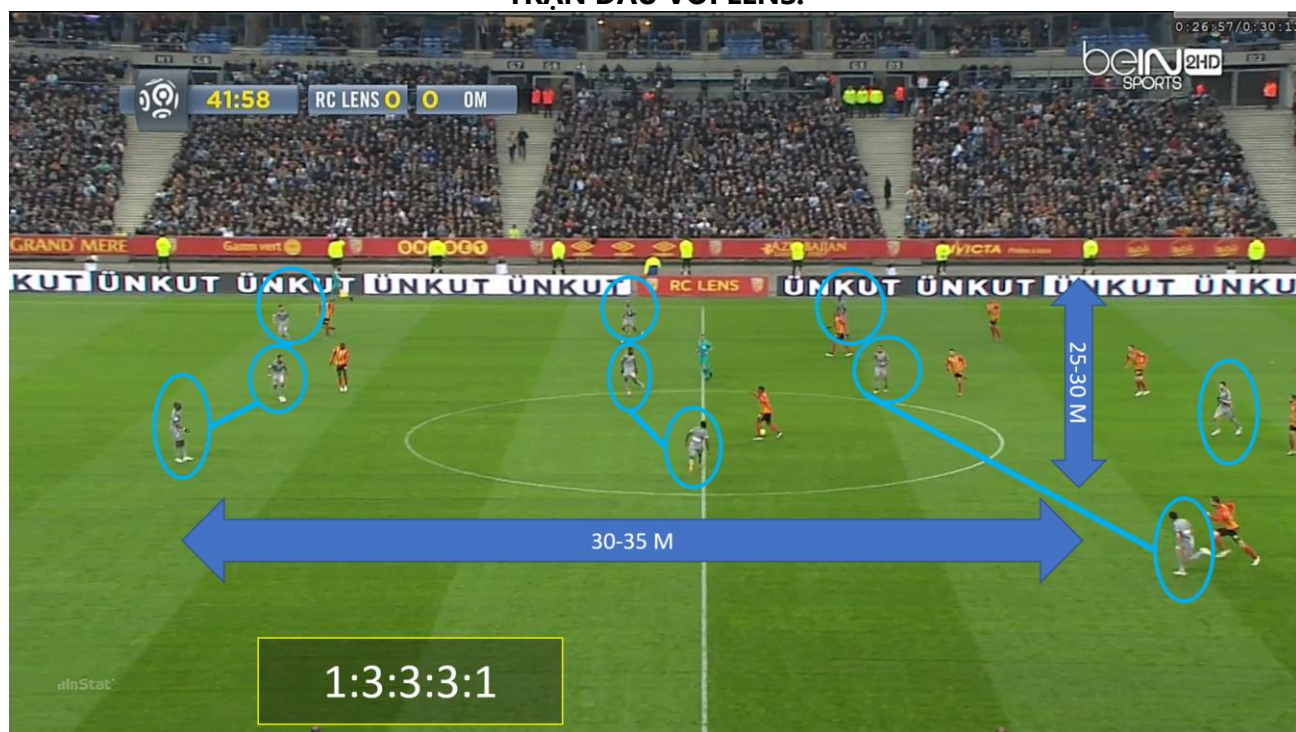

Sau khi đã xem qua các tình huống này, liệu bạn có thể nhìn ra được cấu trúc phòng ngự của Marseille hay không? Ngay cả ở các trận trước cấu trúc phòng ngự của Marseille cũng là khác nhau, ví dụ như:

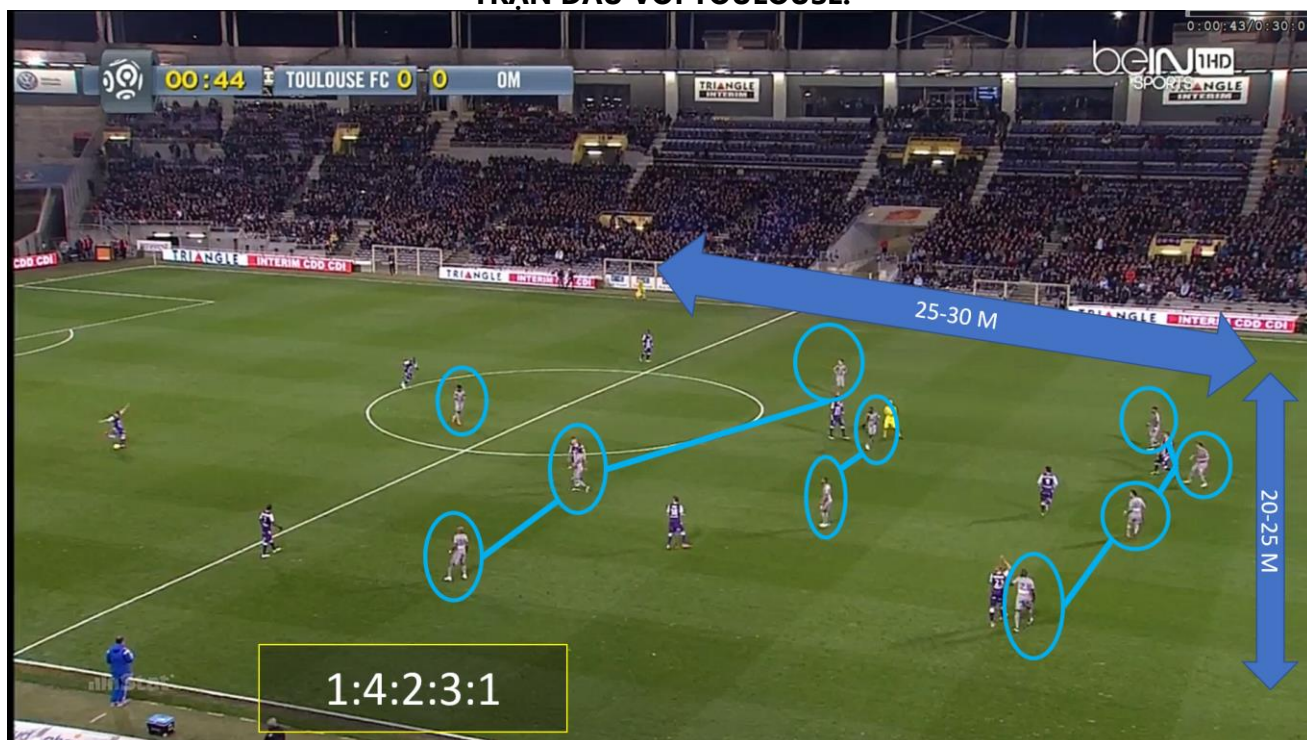
MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

...

TRẬN ĐẤU VỚI LENS:

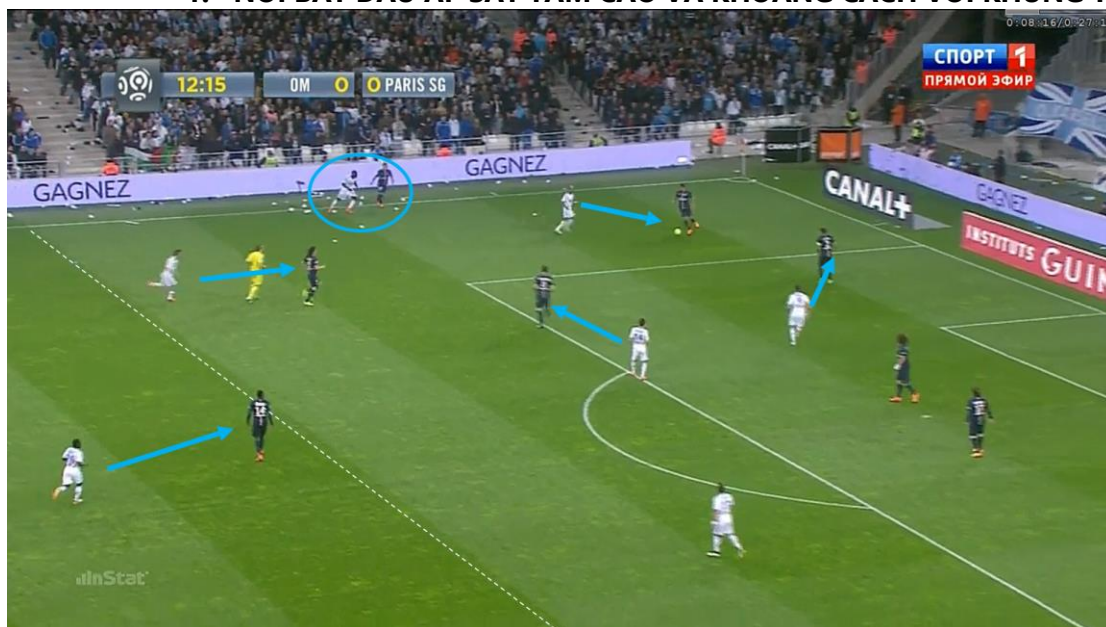
TRẬN ĐẤU VỚI TOULOUSE:

CÁC ƯU ĐIỂM:

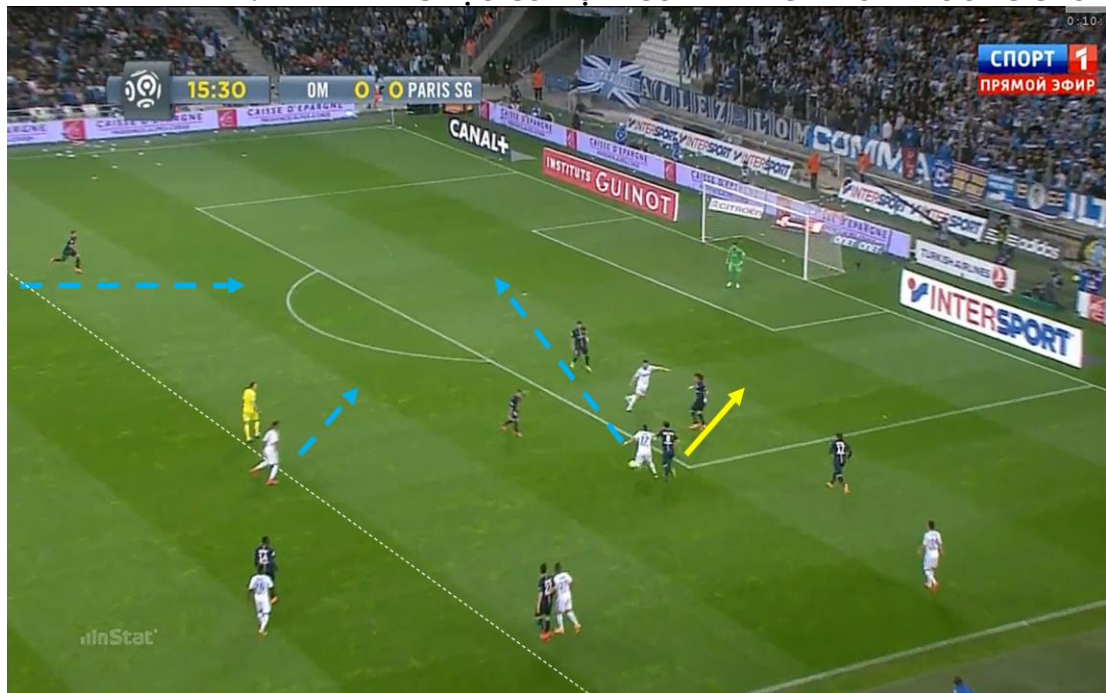
Ta có thể cho rằng Bielsa cho phép các cầu thủ của ông thi đấu mà không có sự kỉ luật chiến thuật hay không? Nếu có thì cách áp sát này có thể là một bất ngờ lớn. Hoặc có thể chỉ là El Loco và các học trò của ông đã biết cách tiếp cận trận đấu này? Thế nhưng, và với đầy đủ trách nhiệm của ông, những quyết định của ông đã đem lại rất nhiều lợi thế, từ đó đã được chuyển hóa thành các cơ hội ghi bàn nguy hiểm.

1. NƠI BẮT ĐẦU ÁP SÁT TẦM CAO VÀ KHOẢNG CÁCH VỚI KHUNG THÀNH

Giành được quyền kiểm soát bóng ngay trong 1/3 cuối sân đồng nghĩa là khoảng cách đến khung thành của đối phương sẽ là có lợi cho việc dứt điểm tình huống ngay lập tức.

2. KHẢ NĂNG TẠO CƠ HỘI NGUY HIỂM CHỈ VỚI 1 ĐƯỜNG CHUYỀN

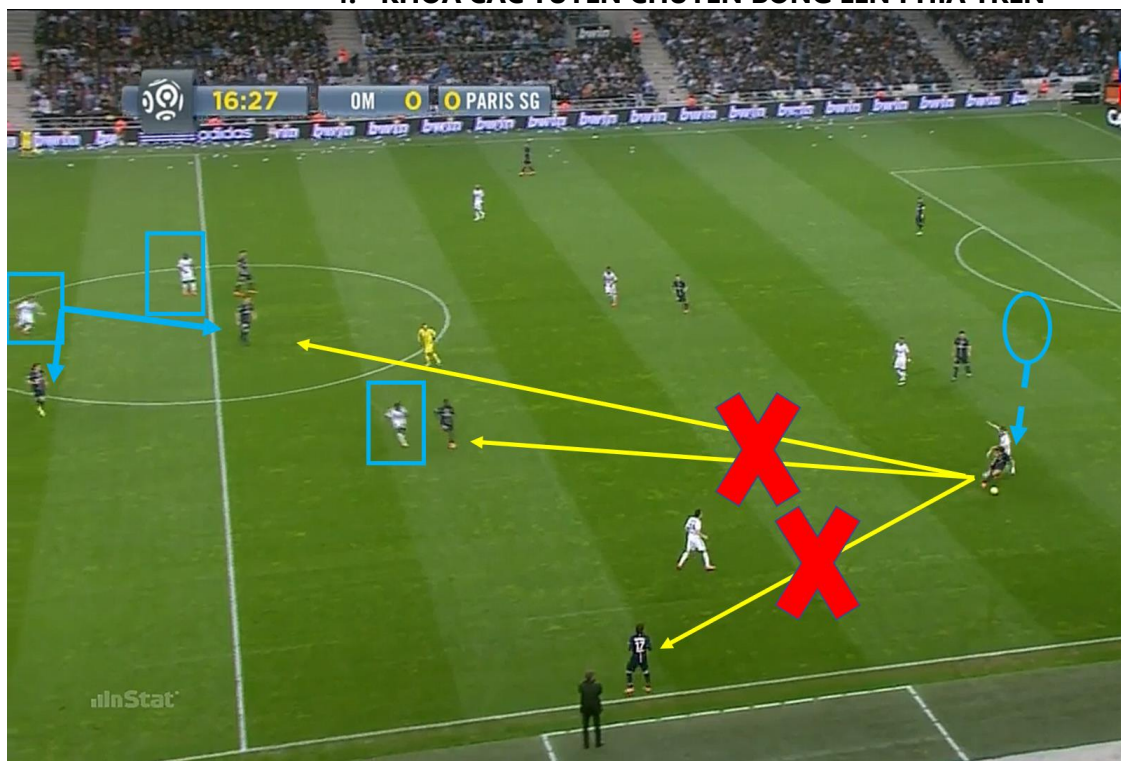
Bất kể là khi đối phương bắt đầu tổ chức tấn công hay xuất phát từ một tình huống ném biên, sau khi các cầu thủ Marseille đoạt lại bóng gần với khung thành đối phương, họ chỉ cần một đường chuyền để tạo ra một cơ hội ghi bàn.

3. ÁP LỰC LIÊN TỤC LÊN TRUNG VỆ ĐỐI PHƯƠNG KHI HỌ TỔ CHỨC TẤN CÔNG

Gây áp lực liên tục lên trung vệ khi họ tổ chức tấn công khiến cho họ dễ mắc sai lầm:
 1/ Để mất bóng
 2/ Chuyển dài không có chủ đích
 3/ Đầu chỉ tập trung vào bóng, vv.

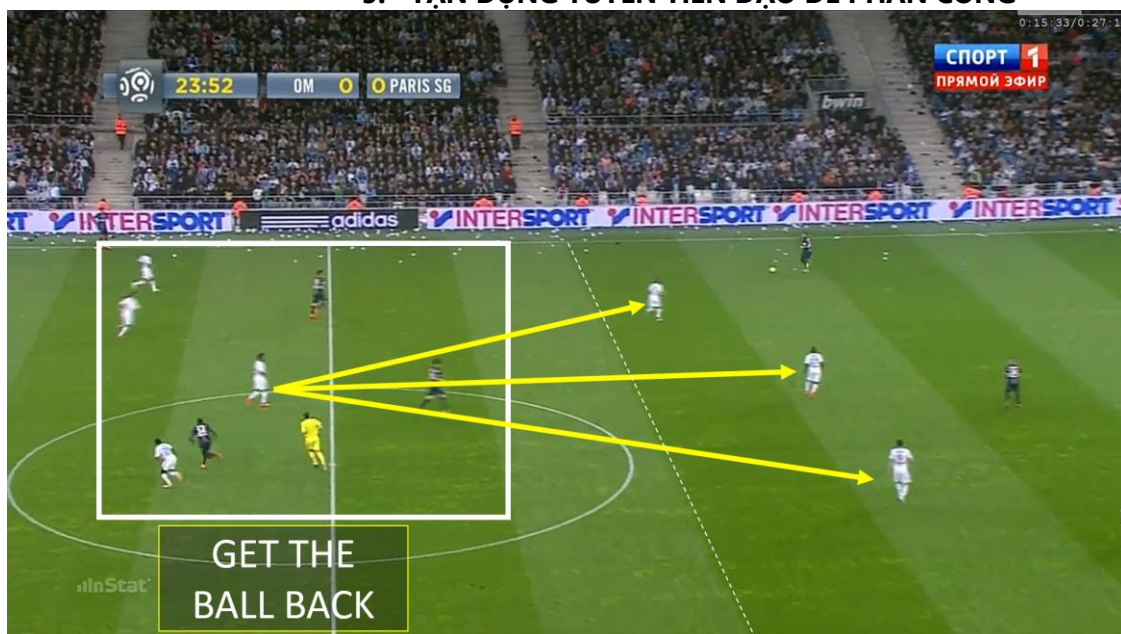
4. KHÓA CÁC TUYẾN CHUYỀN BÓNG LÊN PHÍA TRÊN

Khóa các tuyến chuyền bóng hoặc chọn vị trí đứng để biến mỗi đường chuyền của đối phương trở thành một cơ hội để áp sát. Các cầu thủ Marseille thường đứng giữa 2 cầu thủ đối phương và ngăn chặn đường chuyền.

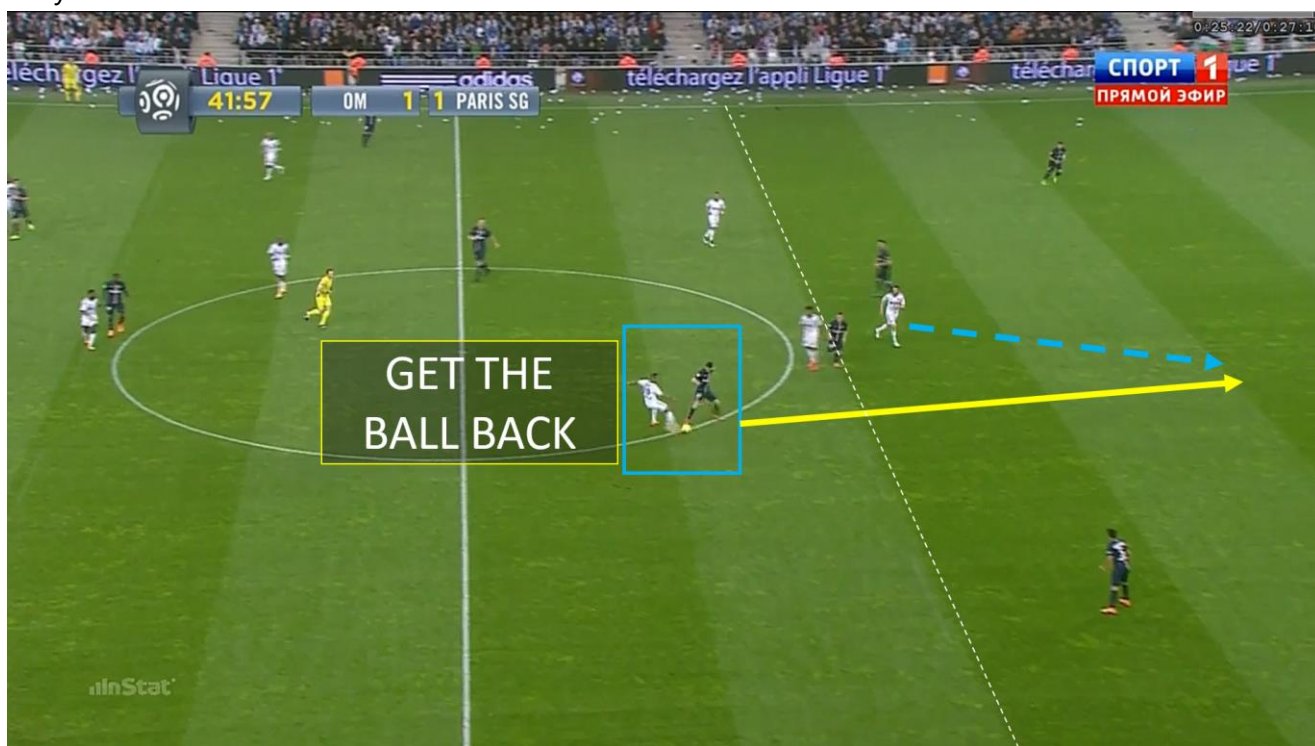
Sau tình huống áp sát tầm cao, Marseille giành được một quả ném biên và giữ vị trí của họ bên phần sân đối phương. Không thể cho rằng đây là nguyên nhân trực tiếp dẫn đến bàn thắng đầu tiên của họ, vì không lâu sau đó (sau tình huống ném biên thứ hai), Gignac có được bàn thắng. 30 giây là khoảng thời gian giữa tình huống áp sát tầm cao, giành được quả ném biên thứ hai và tình huống ghi bàn. Nhưng ta có thể nói rằng tình huống áp sát đó đã gián tiếp dẫn đến bàn thắng của Gignac.

5. TẬN DỤNG TUYẾN TIỀN ĐẠO ĐỂ PHẢN CÔNG

Marseille không cố đoạt lại bóng ngay từ tuyến tiền đạo. Thường thì họ chờ đợi một đường chuyền vào khu vực trung lộ và bắt đầu phản công với hàng tiền đạo đã chuẩn bị cho tình huống đó.

Mặc dù áp sát tầm cao chỉ gián tiếp đóng vai trò ở bàn thắng đầu tiên, chiến thuật ấy chắc chắn đóng vai trò trực tiếp ở bàn thứ hai. Nhờ vào lợi thế nhắc đến phía trên mà Marseille đã vượt lên dẫn trước. Romao, sau khi đoạt bóng ở giữa sân, mở ra tình huống 1v1 với thủ môn cho Gignac bằng đường chuyền của mình.

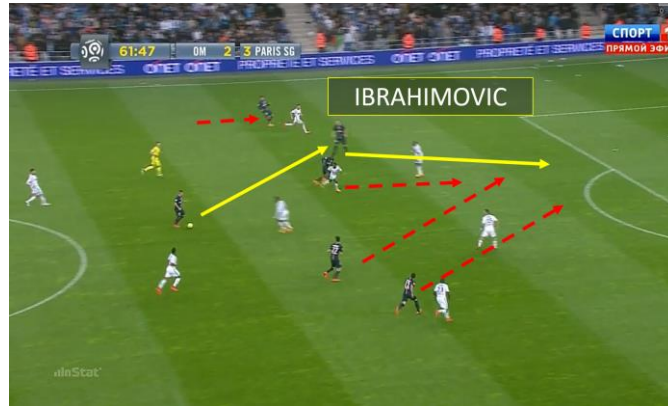
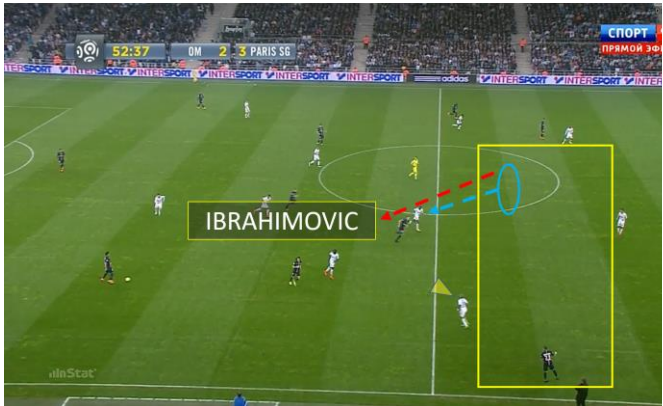
Bạn có thể tranh luận về sự hiệu quả của chiến thuật áp sát này. Một người có thể nói về vô số nhược điểm và một số ưu điểm của chiến thuật này. Dù sao đi nữa, Marseille bước vào giờ nghỉ với lợi thế dẫn trước 2-1. Cả hai đội đều không thay đổi cách chơi của mình quá nhiều ở hiệp 2. Ta thậm chí còn có

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

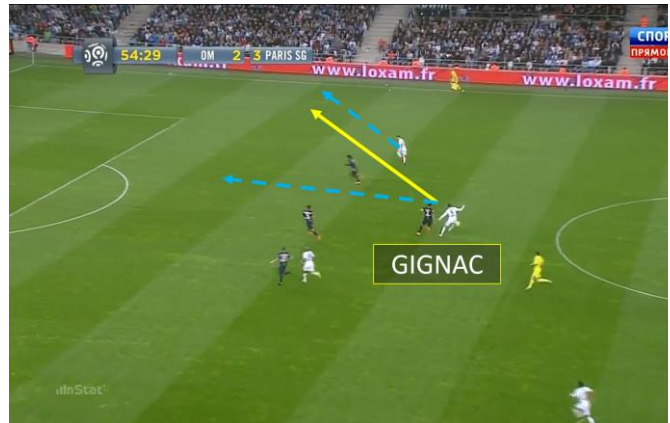
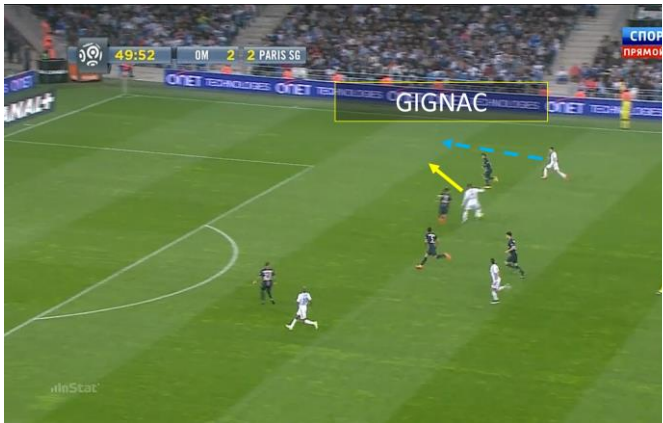
• • •

cảm giác rằng cường độ của PSG khi áp sát bắt đầu giảm đi. Họ không có đủ năng lượng để nghĩ đến tình huống tiếp theo vì đã bắt đầu thấm mệt, nhất là ở các thời điểm quan trọng trong trận đấu. Một điều đáng để ý chính là màn trình diễn của 2 trung phong: Gignac của Marseille và Ibrahimovic của PSG. Nhờ họ mà cả 2 đội mới có thể tạo ra các cơ hội ghi bàn nguy hiểm.

IBRAHIMOVIC

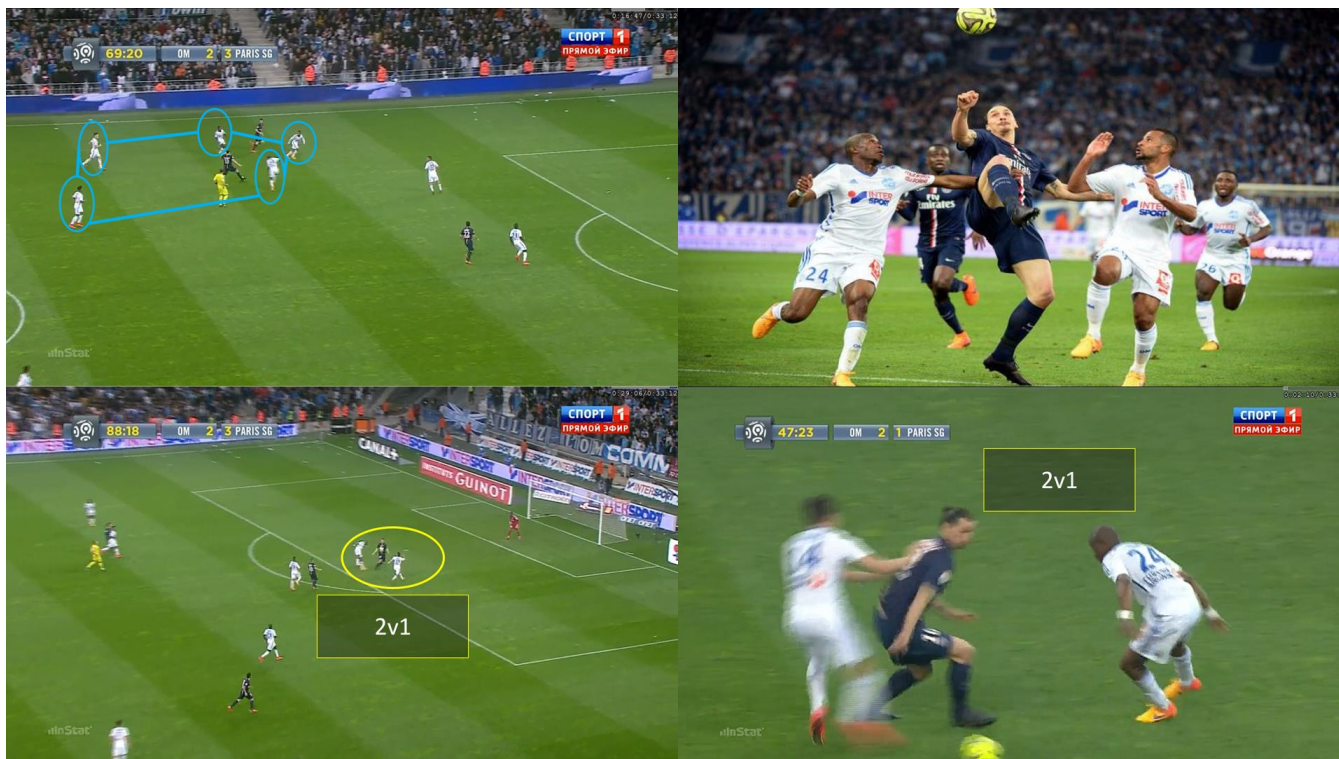
GIGNAC

IBRAHIMOVIC:

Gây áp lực liên tục thường là một công cụ hữu dụng để đoạt lại bóng từ chân đối phương. Thế nhưng, vấn đề được hiện hữu khi đối phương cảm thấy thoải mái khi bị theo kèm bởi các cầu thủ bên kia chiến tuyến. Áp sát, lối chơi làm ấn tượng các khán giả và các chuyên gia, chỉ càng làm nổi bật các cầu thủ của PSG, đặc biệt là trung phong người Thụy Điển.

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

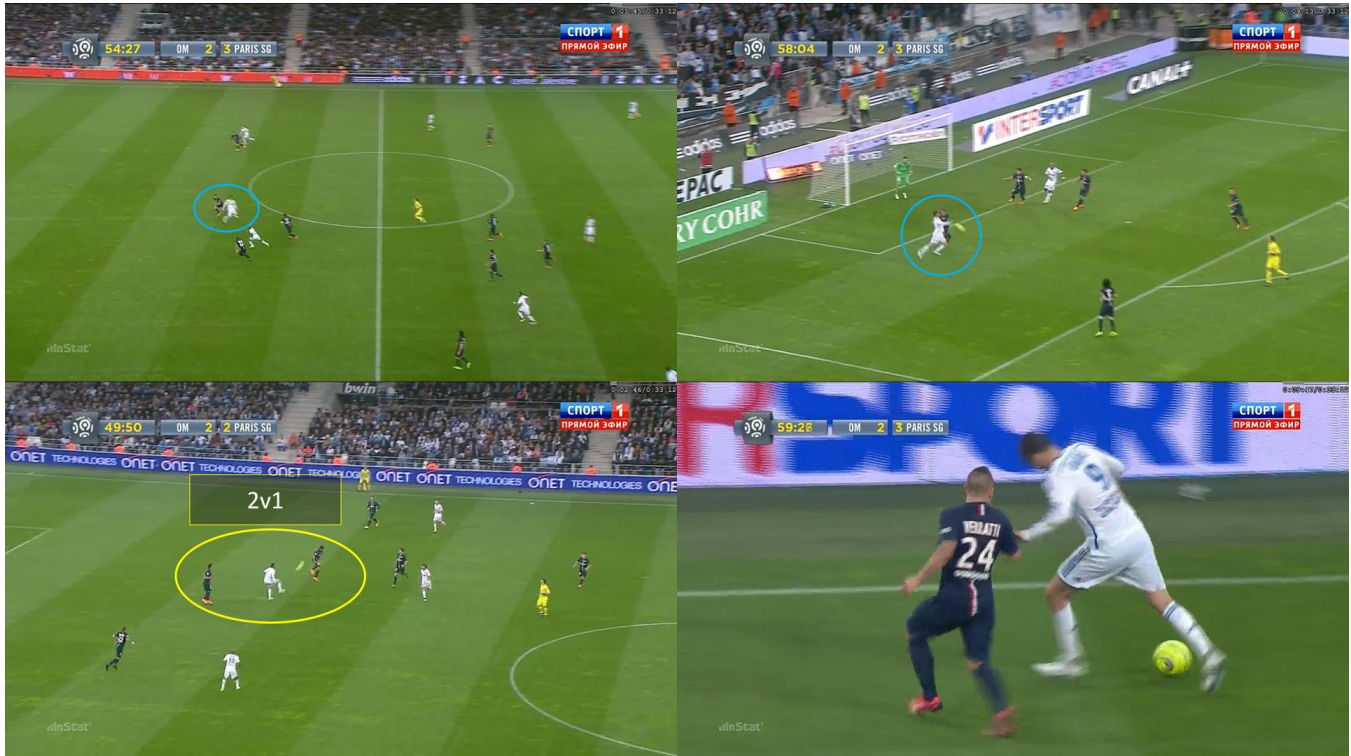

GIGNAC:

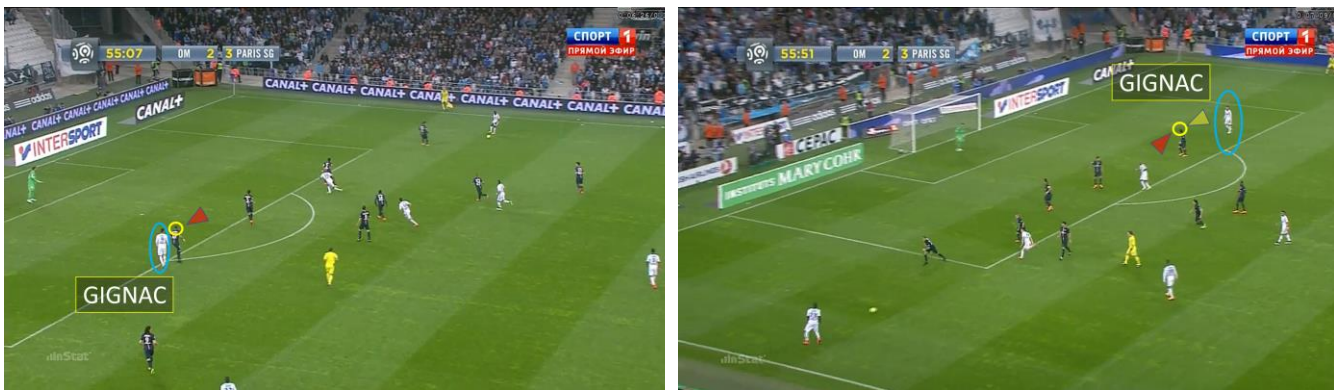
Cầu thủ có được 2 bàn thắng ở ngày hôm đó không chỉ đóng vai trò là người dứt điểm. Anh còn góp công vào việc xây dựng lối chơi. Gignac chỉ chủ yếu di chuyển theo đường chuyền cuối cùng của đồng đội, nhưng vẫn đồng thời cố gắng giữ bóng ở phía trước.

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

...

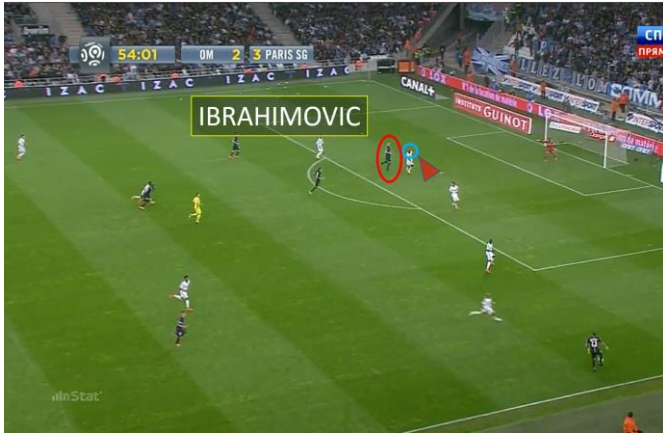

Cả hai cầu thủ đều thi đấu ở đẳng cấp cao nhất. Họ vừa tỏ ra nguy hiểm mỗi khi có bóng, nhưng đồng thời cũng nguy hiểm không kém khi họ không có bóng và tham gia vào tình huống. Nhất là họ liên tục di chuyển khác hướng so với hướng di chuyển bọc lót của các hậu vệ đối phương. Có được xuất phát điểm (đối phương không thể quan sát quả bóng và tiền đạo cùng một lúc) đồng nghĩa là chỉ cần một đường tạt bóng tốt, đối phương sẽ gặp khó khăn khi phòng ngự.

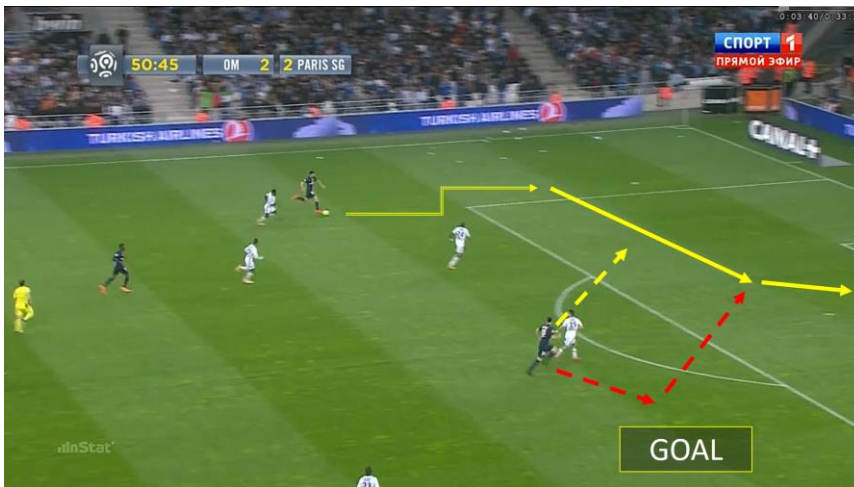

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

• • •

Nhờ vào vị trí đứng này mà ta kiểm soát được vị trí của đối phương (lợi thế quân số). Ta cũng có được lợi thế về không gian. Nếu tôi ở vào một xuất phát điểm thuận lợi, tôi có thể quyết định nơi tôi sẽ di chuyển đến.

Khi đồng đội đang kiểm soát quả bóng và anh ấy có thể thực hiện đường chuyền, đó chính là thời điểm tốt nhất để di chuyển vào không gian trống. Đó cũng là cách mà Ibrahimić đã ghi bàn thắng quyết định.

Tiền đạo của PSG có 2 lựa chọn để di chuyển vào không gian trống:

1/ Trước mặt hậu vệ (hướng di chuyển nét đứt màu vàng) – nhưng khi đó trung vệ của Marseille sẽ thấy anh ấy.

2/ Kéo giãn không gian + di chuyển ra sau trung vệ ấy (hướng di chuyển màu đỏ; cũng là cách Ibrahimić ghi bàn).

Trận đấu kết thúc với một thắng lợi cho PSG. Ở buổi họp báo sau trận Bielsa phát biểu rằng đây là một kết quả xứng đáng, và chiến thuật để tiếp cận trận đấu này đáng ra có thể khác hơn.

VÒNG 32: chuyển hướng tấn công

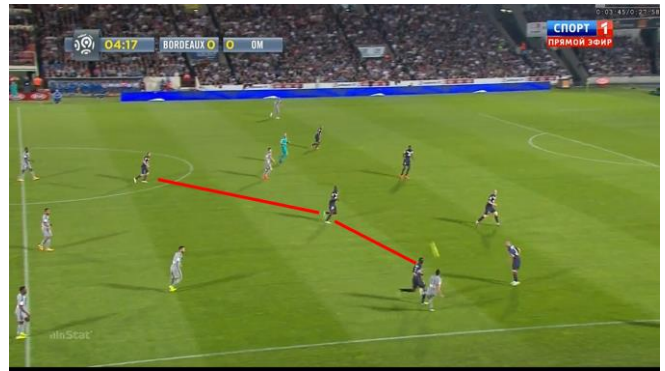
12/04/2015. Sân Matmud Atlantique, Bordeaux. Ligue 1.

“Leaders need to be heard. The best way to achieve this is to say little.”

(“Những lãnh đạo nên có được sự chú ý. Cách tốt nhất để đạt được điều này là nói ít đi.”)

GIRONDINS DE BORDEAUX 1-0 OLYMPIQUE DE MARSEILLE

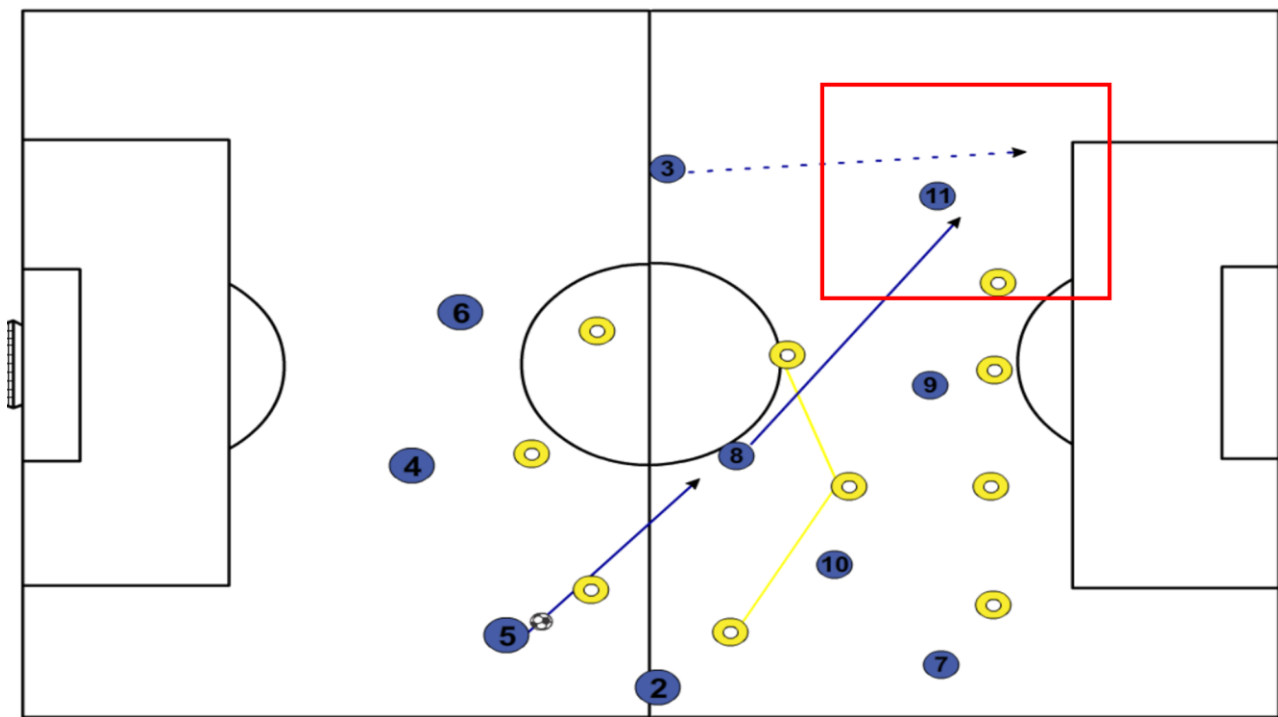
Các đội bóng gần đây có xu hướng thi đấu với sơ đồ 1-4-4-2 hay 1-4-3-3 mỗi khi họ thi đấu với Marseille. Bordeaux đã linh hoạt chuyển đổi giữa hai sơ đồ này trong trận đấu. Ở đây ta có thể thấy được vị trí đứng rất gần nhau của các tiền vệ trung tâm và tình huống di chuyển vào trung lộ của họ.

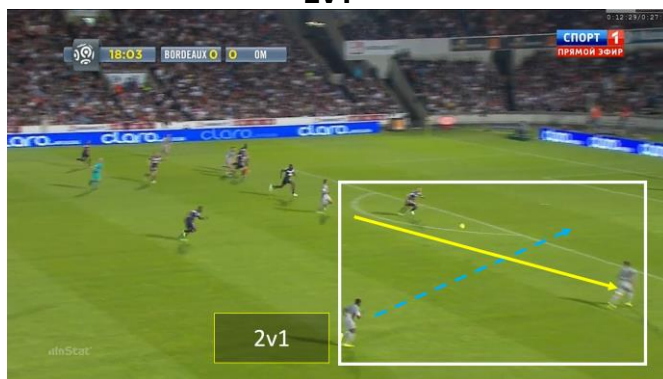
Điều này tạo ra nhiều lợi thế, nhưng đồng thời cũng tạo cơ hội cho đối phương chuyển hướng tấn công, thường là với một đường chuyền. Đây cũng là cách Marseille tạo tình huống 2v1 hay 1v1 ở khoảng trống lớn (Áp đảo để cô lập):

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

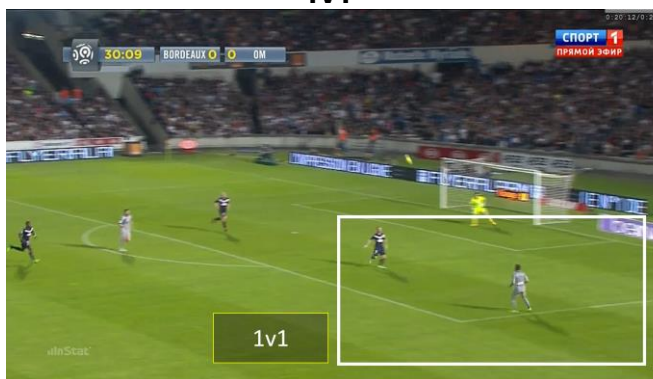
...

2v1

1v1

Ngay từ đầu trận đấu, ta có thể thấy được ý đồ và sự lặp lại trong cách Marseille thi đấu. Cách chơi của Payet trong tình huống dưới đây, và cũng là tình huống nguy hiểm nhất trong hiệp 1, ta có thể kết luận rằng Bielsa muốn các cầu thủ của ông tổ chức và kết thúc tình huống một cách tương tự. Trong cả 2 lần Payet nhận bóng, anh đều phân tích những gì đang diễn ra bên cánh đối diện (ngay cả trước khi anh nhận bóng):

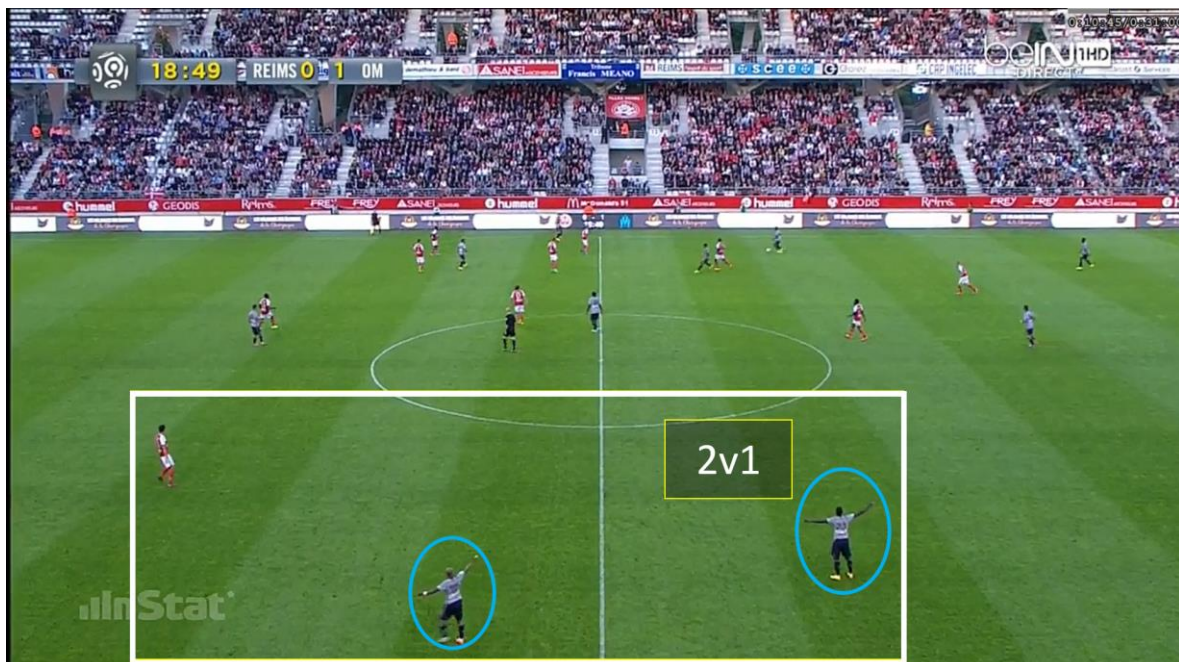
MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

...

Thêm vào đó, Bielsa rất thích sử dụng những tiền vệ cánh có khả năng tranh chấp tay đôi tốt. Ông nói trong một bài phát biểu: “Tôi rất ngưỡng mộ những tình huống đi bóng. 2 tình huống đi bóng cùng nhau có thể làm thay đổi cục diện trận đấu, những tình huống như vậy làm trận đấu sáng hơn, thổi vào đó một luồng gió mới, và giúp trận đấu trở nên có sức sống hơn.”

Ta không nên cho rằng cách chơi của Marseille là thiếu sự sáng tạo. Những gì mà tôi trình bày không phải để giới hạn triết lý của Marseille chỉ trong một vài nguyên tắc chiến thuật. Xuyên suốt mùa giải này, đội bóng của Bielsa vẫn cho thấy sự khó đoán trong cách chơi và các cầu thủ đều là những người có kỹ thuật rất tốt. Một tình huống ví dụ ở trận đấu với Reims:

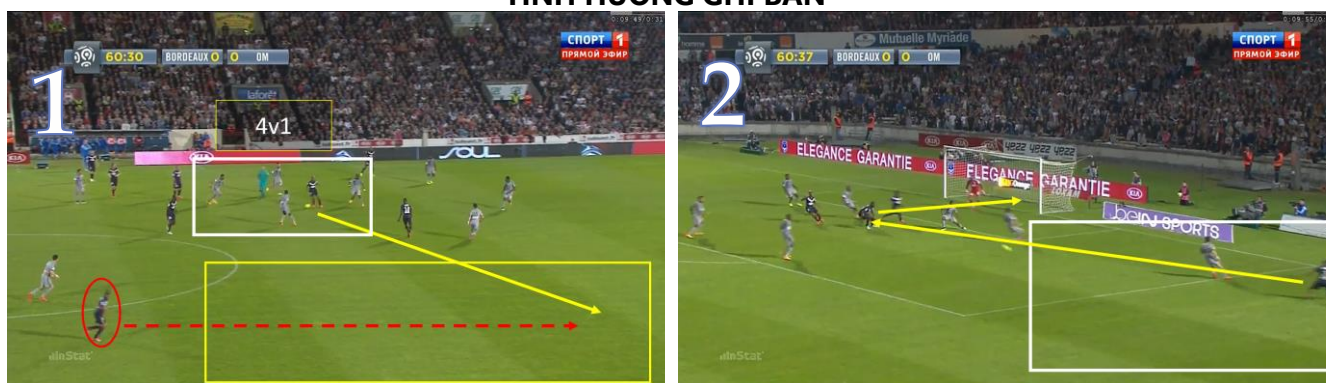

Sau khi đã hiểu rõ những nguyên tắc được miêu tả như trên (những nguyên tắc được lặp lại rất thường xuyên) và tình huống được nhắc đến phía trên, một người có thể tự tin khẳng định rằng đội bóng của Bielsa sẽ chuyển hướng tấn công trong tình huống ở trận đấu với Reims. Thế nhưng, Thauvin lại quyết định tiếp tục giữ bóng ở hành lang mà Marseille đang tấn công (cũng là nơi Marseille đang không có lợi thế quân số) và đi bóng để tạo ra một tình huống mà Gignac không thể bỏ lỡ để có bàn thắng.

Khi xem một trận đấu khác của Marseille ở mùa giải này, ta có thể nhận thấy sự đồng nhất trong cách di chuyển của các cầu thủ. Sự hỗn loạn đến mức hời hợt này đều có lý do. Dường như Bielsa liên tục kiểm soát mọi thứ ngoài đường biên. Bên cạnh việc định hình đội hình và chiến thuật trong trận đấu theo một cách chặt chẽ, các cầu thủ của Bielsa còn có cơ hội để tự đưa ra những quyết định của bản thân trong giới hạn là lối chơi của toàn đội.

Marseille tấn công xuyên suốt trong hầu hết khoảng thời gian của trận đấu. Từ phút thứ 45 đến phút thứ 60, đội bóng của Bielsa đã có thể ghi ít nhất 2 bàn thắng. Không may thay, điều đáng ra phải là một vũ khí hiệu quả của Marseille, lại đem lại chiến thắng cho Bordeaux. Mặc dù giành được lợi thế xung quanh cầu thủ kiến tạo, Marseille vẫn để lọt lưới và đánh mất cơ hội giành 3 điểm.

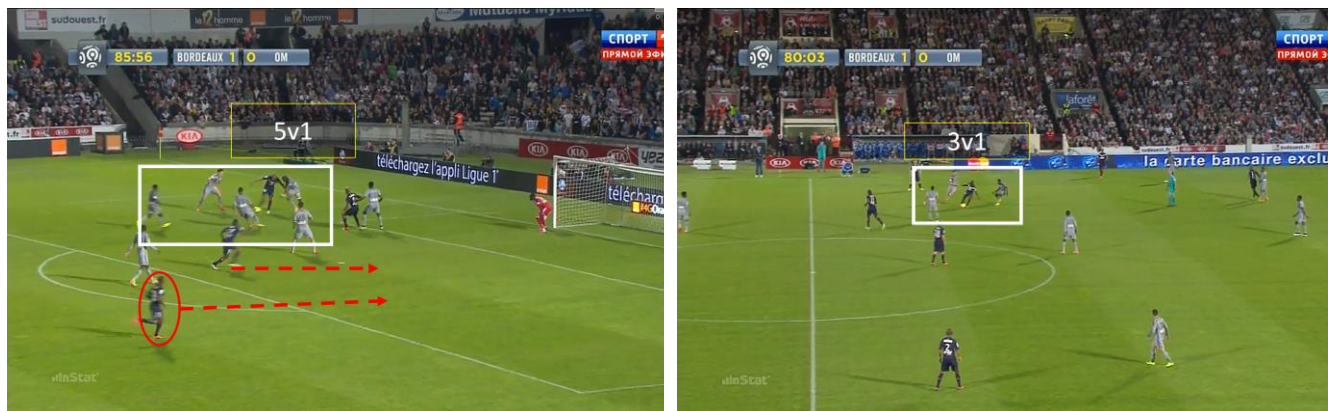
TÌNH HUỐNG GHI BÀN

Một điều thú vị là ta có thể nhận thấy các cầu thủ đang dần thối nát dần về cuối mùa giải. Đây là một nhận định chủ quan. Thế nhưng, chất lượng và mật độ của những hành động được định sẵn dần giảm đi khi trận đấu càng tiến gần đến những phút cuối. Một điều tương chừng như không thể lại trở thành tử huyệt của toàn đội – sự bị động của các cầu thủ khi phòng ngự. Cường độ áp sát đối phương khi họ có bóng dần giảm đi và cho phép đối phương vượt qua tình huống áp sát dễ dàng hơn.

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

• • •

Từ những ảnh trên ta có thể thấy có được lợi thế quân số quanh quả bóng vẫn là quá ít. Bạn không thể trở nên bị động khi phòng ngự. Và bạn không chỉ chạy theo đối phương khi áp sát, mà còn phải đoạt lại được quả bóng. Trong cả hai tình huống trên, các cầu thủ Bordeaux không để mất bóng; hơn nữa, họ còn tạo ra thêm các cơ hội nguy hiểm để gia tăng cách biệt. Sau trận đấu này, Marseille rơi xuống vị trí thứ 4 trên bảng xếp hạng Ligue 1.

VÒNG 33: hãy chuyển và chạy đi bạn tôi ơi

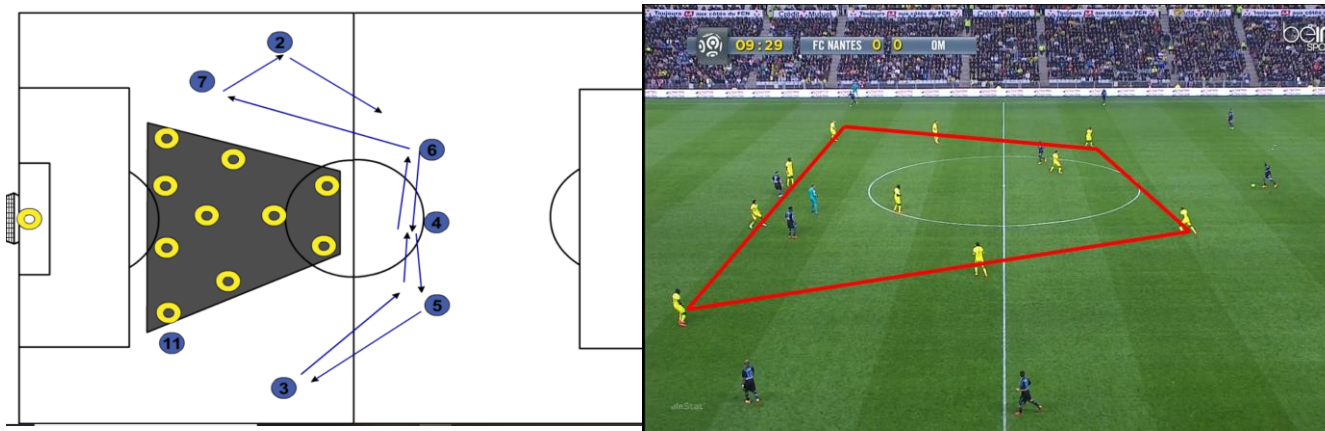
17/04/2015. Sân Stade de la Beaujoire, Nantes. Ligue 1.

“You don’t risk if you don’t reward the effort someone deserves. You risk rewarding a victory you didn’t deserve.”

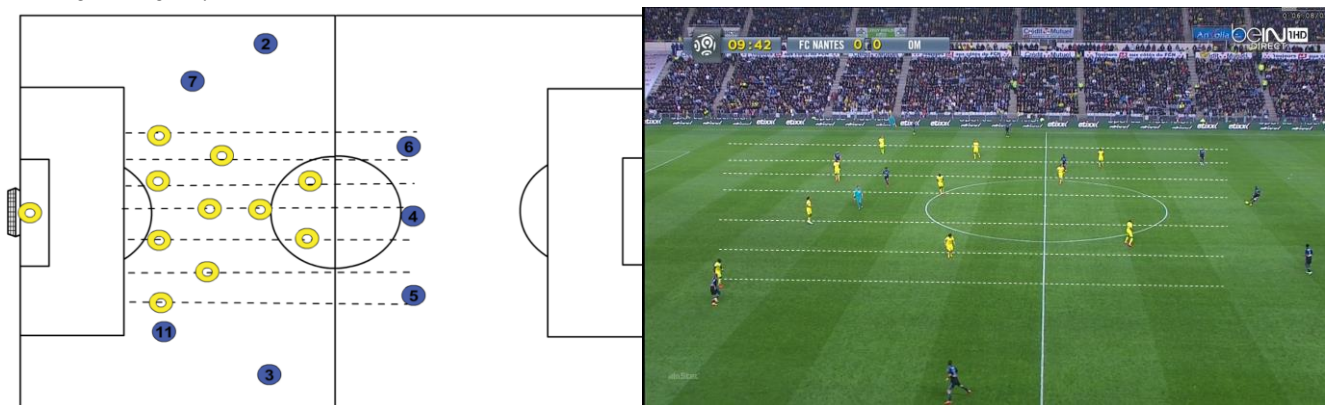
(“Bạn sẽ không chấp nhận rủi ro nếu bạn không muốn công nhận nỗ lực xứng đáng của một ai đó. Nhưng bạn sẽ nhận được một chiến thắng không xứng đáng nếu bạn chấp nhận rủi ro.”)

FC NANTES 1-0 OLYMPIQUE DE MARSEILLE

Ở vòng này ta lại được thấy một đội bóng nữa thi đấu với đội bóng của Bielsa với sơ đồ 1-4-3-1-2. Để hiểu được chiến thuật của Nantes, ta hãy cùng nhìn qua sơ đồ của họ:

Nếu ta nhìn sơ đồ 1-4-3-1-2 từ góc nhìn trên cao, ta sẽ nhận thấy được sơ đồ này tạo khối đội hình hình bình hành. Khối đội hình cô đặc ở giữa không cho phép Marseille thực hiện các đường chuyển trực diện đến trung lộ. Điều mà Nantes muốn là Marseille sẽ giữ bóng liên tục ở hai cạnh bên của khối hình bình hành.

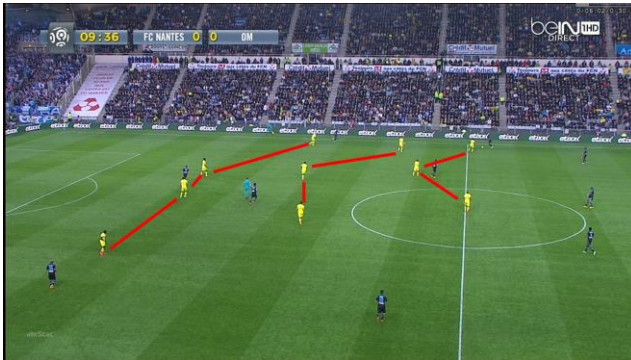
Áp đảo khu vực trung tuyến tạo điều kiện để các cầu thủ giao tiếp với nhau tốt hơn. Thêm vào đó, các cầu thủ cũng chọn vị trí theo hướng thẳng tốt hơn và giữ được khoảng cách tốt với nhau, cho phép

khối đội hình của họ dự đoán đường chuyền của đối phương tốt hơn – ngay cả khi Marseille vượt qua một trong các tuyến áp sát.

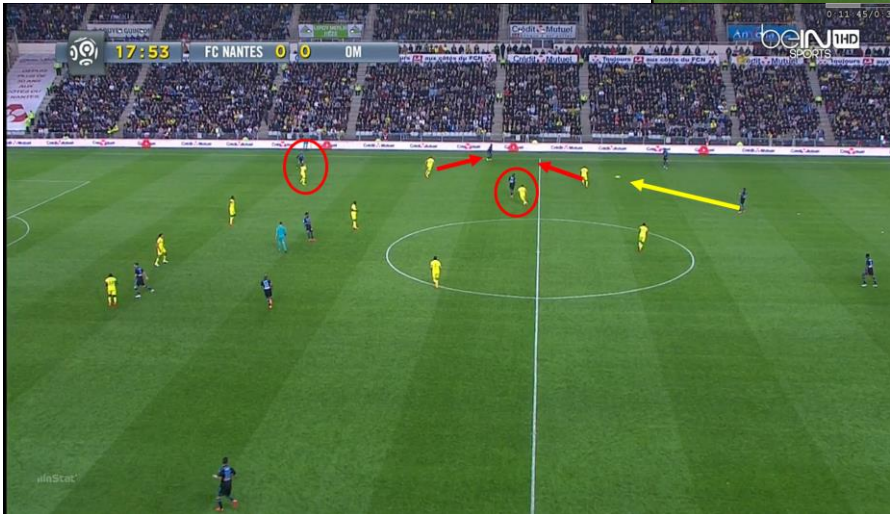
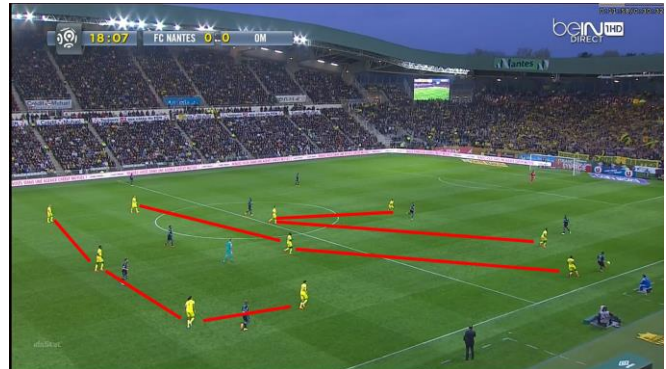
CÁCH ÁP SÁT CỦA NANTES:

Cách bố trí đội hình này tạo ra áp lực lên cả hai cánh – bởi hầu hết các đội bóng sẽ không lựa chọn đưa bóng qua khu vực trung lộ đã bị áp đảo. Với Nantes, cho dù bóng ở cánh phải hay trái, đều ngay lập tức áp sát.

KHI BÓNG Ở CÁNH TRÁI

KHI BÓNG Ở CÁNH PHẢI

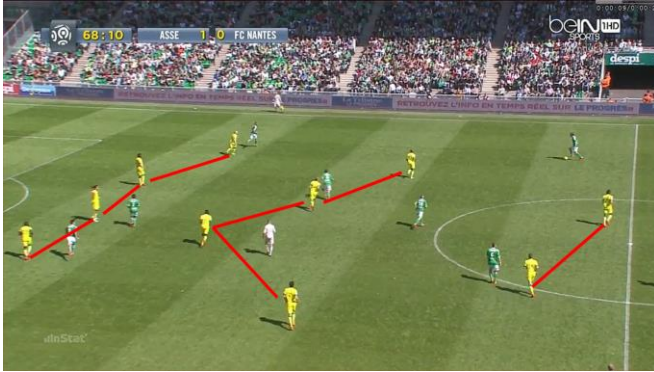
Khi một trong các trung vệ của Marseille bắt đầu chuyền bóng, ngay lập tức toàn đội của Nantes sẽ gây áp lực lên bóng, đồng thời không để các cầu thủ Marseille đưa bóng ra khỏi khu vực cánh nơi họ tấn công. Sau khi đoạt lại bóng, họ ngay lập tức chuyền bóng đến một trong hai trung phong phía trên.

Marcelo Bielsa không thể dự đoán cách bố trí đội hình này của Nantes. Ở các trận đấu trước, họ thi đấu với sơ đồ 1-4-4-2. Đối phương đã nắm được lối chơi của Marseille và họ thường thay đổi đội hình của họ, chỉ cho một trận đấu này.

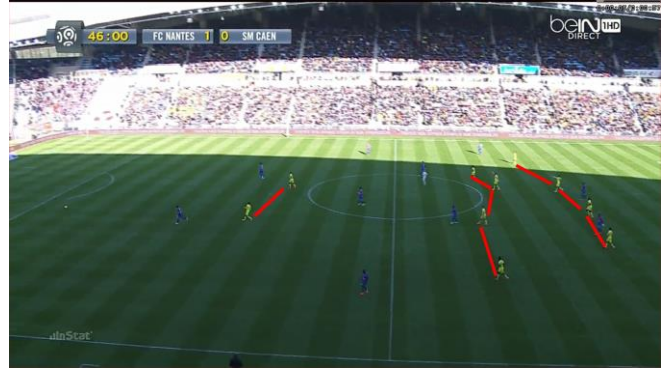
MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

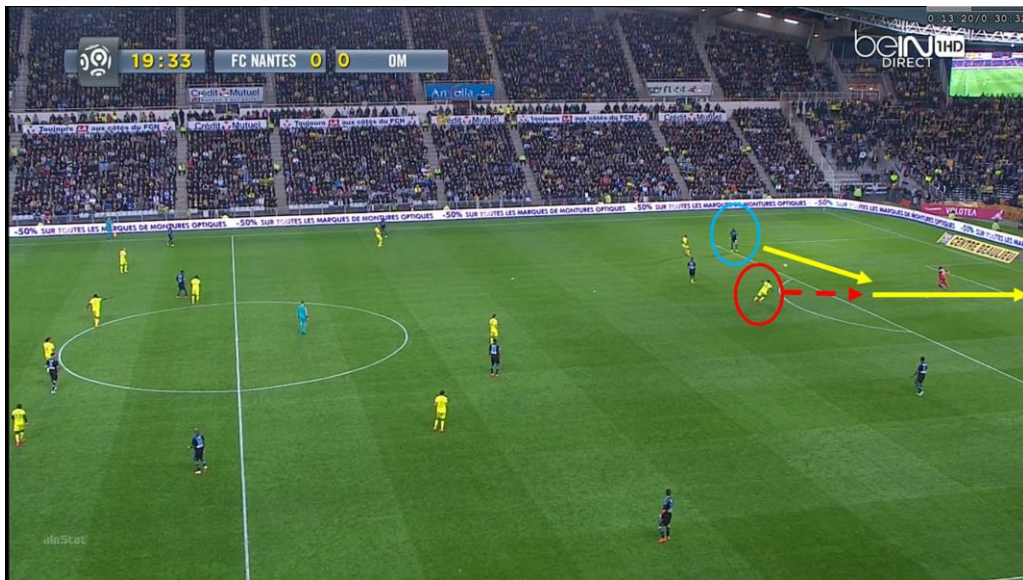
NANTES KHI ĐỐI ĐẦU VỚI ST-ÉTIENNE

NANTES KHI ĐỐI ĐẦU VỚI CAEN

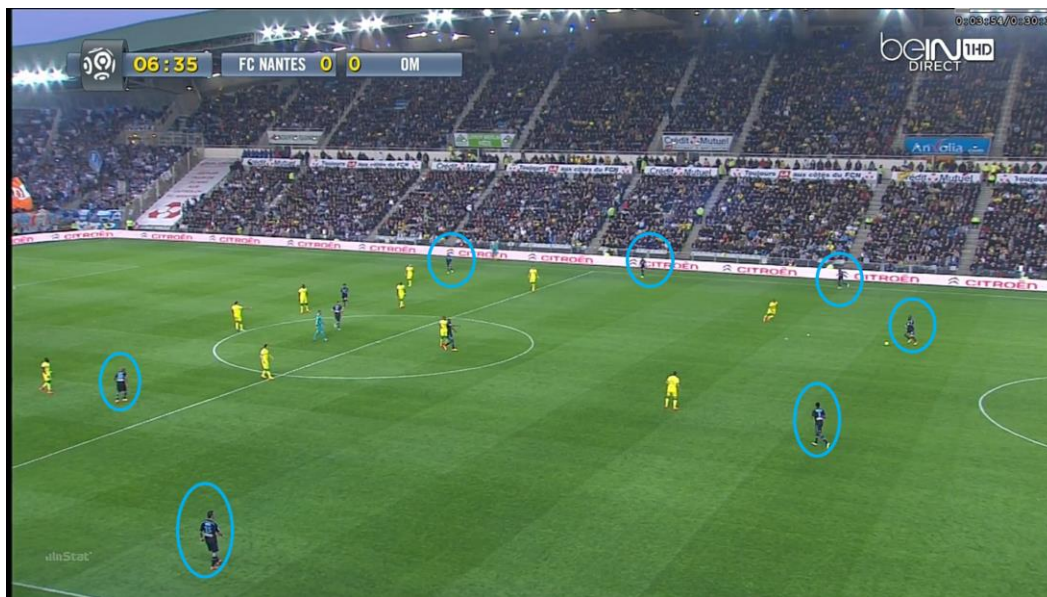
Một trong những tình huống phản công của Nantes kết thúc với một bàn thắng. Sau khi áp sát tầm cao với vị trí tốt, một trong hai tiền đạo đoạt lại bóng từ một đường chuyền về bất cẩn của một trung vệ và ghi bàn:

Với Marseille, họ lựa chọn cách tấn công từ hai biên. Sau khi chuyển hướng tấn công, họ cố gắng tịnh tiến bóng bên phần sân đối phương. Sử dụng nhiều cầu thủ ở hai biên là cách mà Marseille sử dụng để giành lợi thế quân số.

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

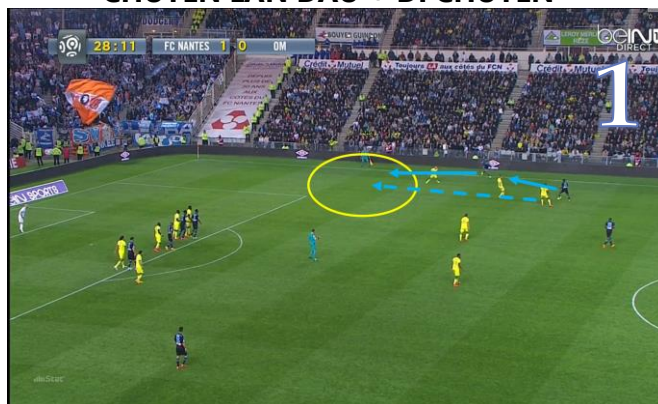
• • •

CHUYỀN VÀ CHẠY!

Đây là phương án chiến thuật mà các cầu thủ Marseille sử dụng rất thường xuyên. Cầu thủ có bóng sẽ chuyền bóng đến cầu thủ phía trên và vượt qua anh ấy, qua đó tạo ra một phương án chuyền bóng tịnh tiến.

CHUYỀN LẦN ĐẦU + DI CHUYỂN

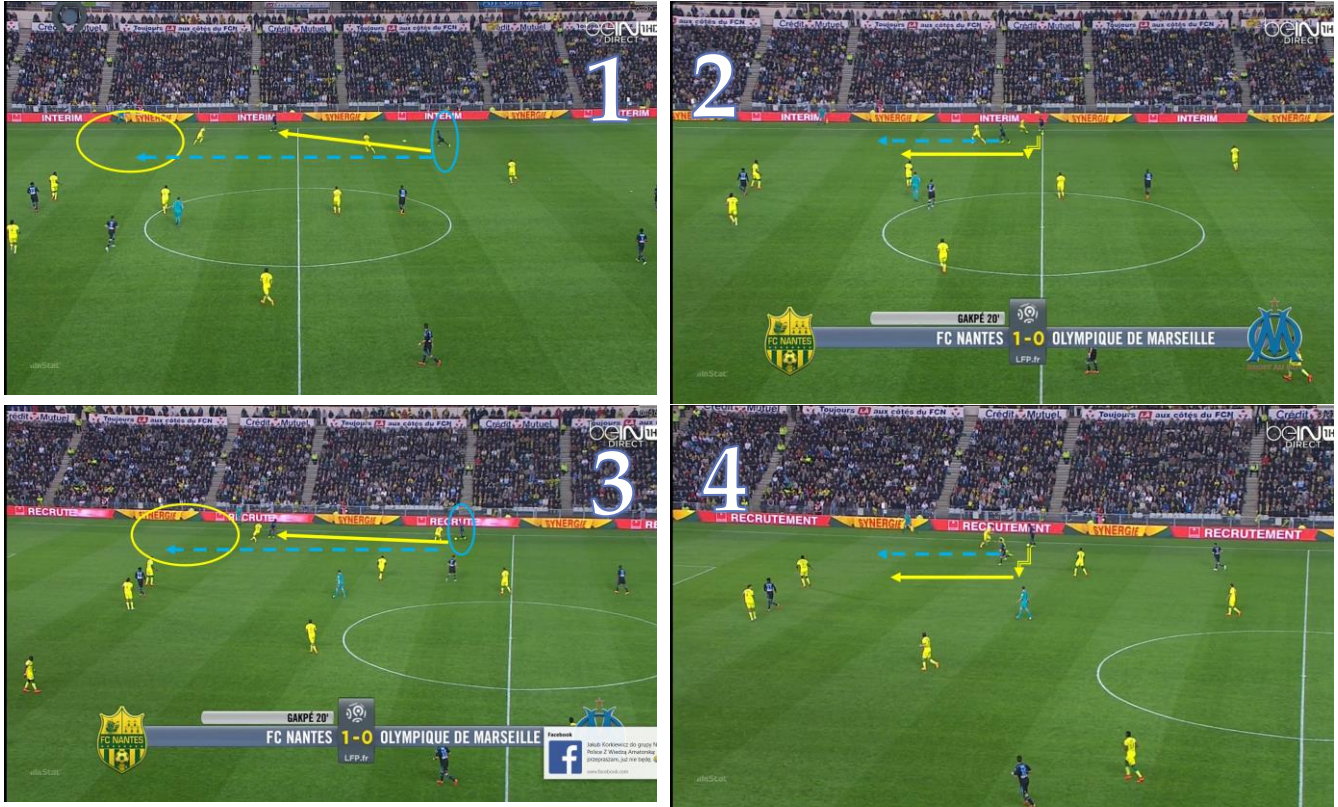
TẠO RA TUYẾN CHUYỀN BÓNG TIẾP THEO

Sau đường chuyền đầu tiên, không nhất thiết là phải chuyền bóng lên phía trên. Nếu cầu thủ di chuyển lên phía trên kéo theo một cầu thủ đối phương, quả bóng có thể được đưa đến cầu thủ thứ hai ở một khoảng trống. Điều thú vị là cả hai cầu thủ hợp tác với nhau có thể lặp lại bài chiến thuật này ở hai đường chuyền khác nhau!!

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

...

THỰC HIỆN QUYẾT ĐỊNH (BÀI CHUYỀN VÀ CHẠY)

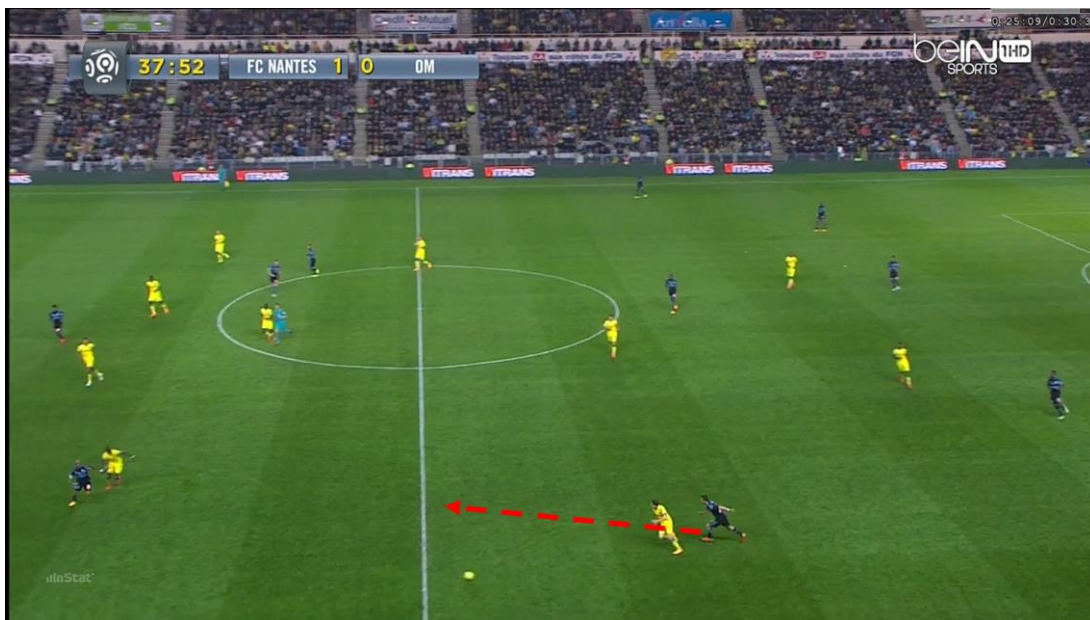
Đường chuyền thực hiện không chỉ là cơ hội để tịnh tiến bóng, mà còn để vượt qua cầu thủ đối phương đang áp sát. Ngay sau khi chuyền bóng (khi chân chạm đất), cầu thủ chuyền bóng ngay lập tức tăng tốc:

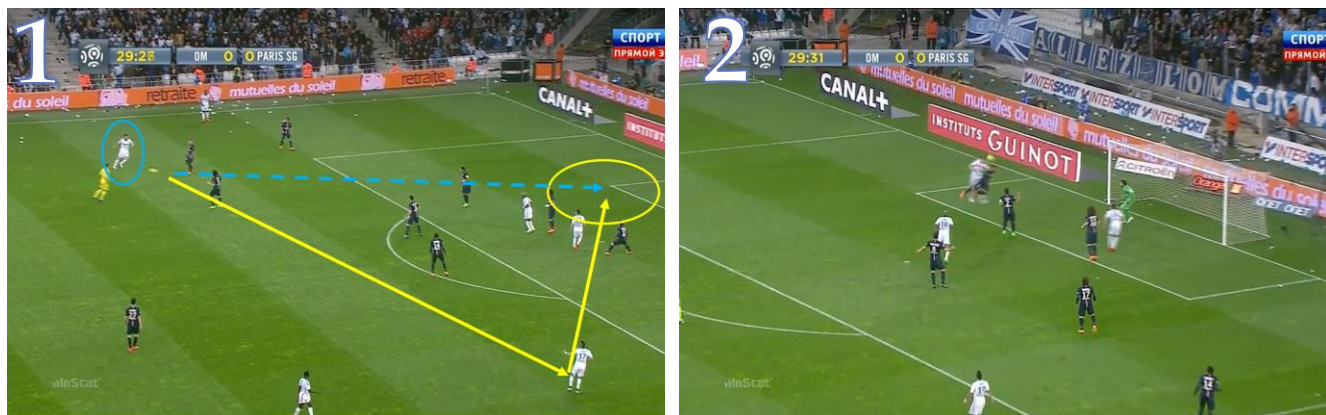
Chân trái được đánh dấu bằng màu vàng, chân phải – xanh lam, hướng di chuyển - đỏ.

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

...

Cũng đáng lưu ý rằng ý tưởng này cũng đã được sử dụng ở các trận đấu trước. Cách mà Gignac ghi được bàn thắng trong trận đấu với PSG là một ví dụ điển hình:

Thế nhưng, ở trận đấu với Nantes, họ không thể tìm được bàn thắng từ ý tưởng này.

VÒNG 34: tấn công một cách liêu lĩnh

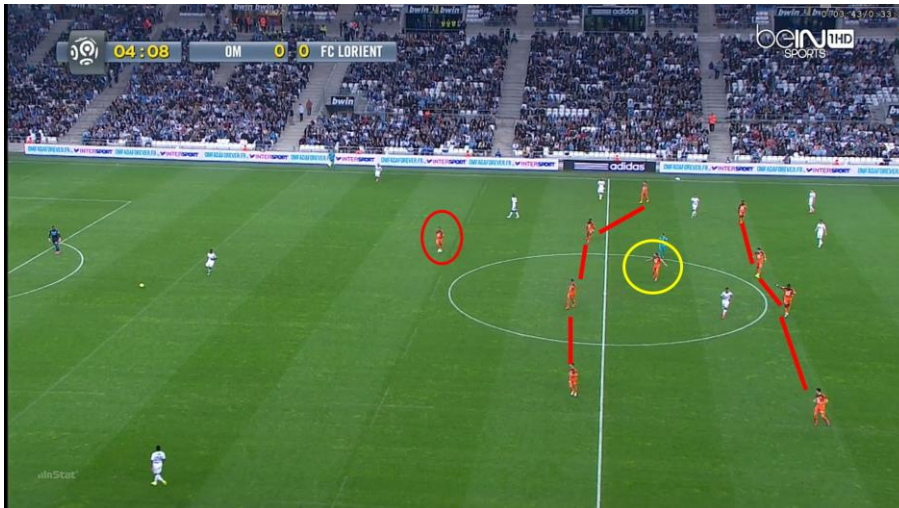
24/04/2015. Sân Orange Velodrome, Marseille. Ligue 1.

“The moments that made me better are connected with failure.”

(“Những khoảnh khắc giúp tôi cảm thấy đỡ hơn đều có liên quan đến những thất bại.”)

OLYMPIQUE DE MARSEILLE 3-5 FC LORIENT

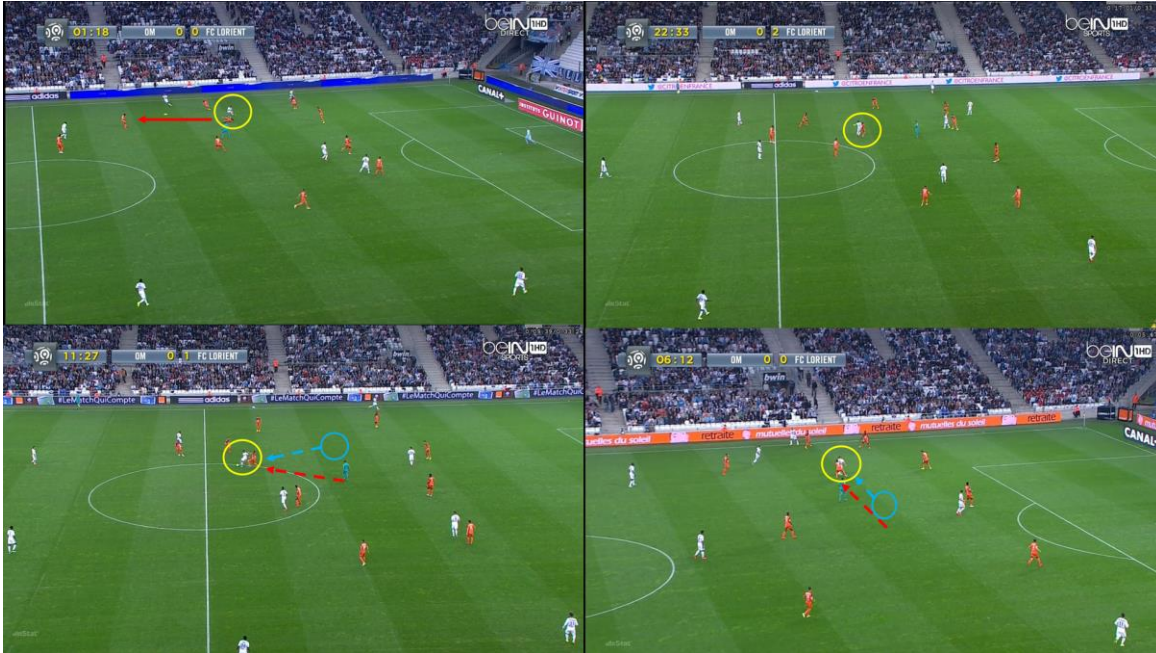
Lorient, đội bóng xếp thứ 16 tại Ligue 1, gây bất ngờ lớn trong trận đấu này. Mọi người ở Marseille đều tin rằng đội bóng của họ, đội bóng để thua 3 trận thua trước, sẽ giành chiến thắng. Đội bóng của Sylvain Ripoll ra sân với khối phòng ngự kỉ luật 1-4-1-4-1. Lorient áp sát Marseille ở hai biên, không cho phép đội nhà đưa bóng vào giữa hàng tiền vệ và hậu vệ. Cầu thủ Lorient có vai trò quan trọng nhất ở giai đoạn phòng ngự là Mostefa Mehdi (đánh dấu vàng).

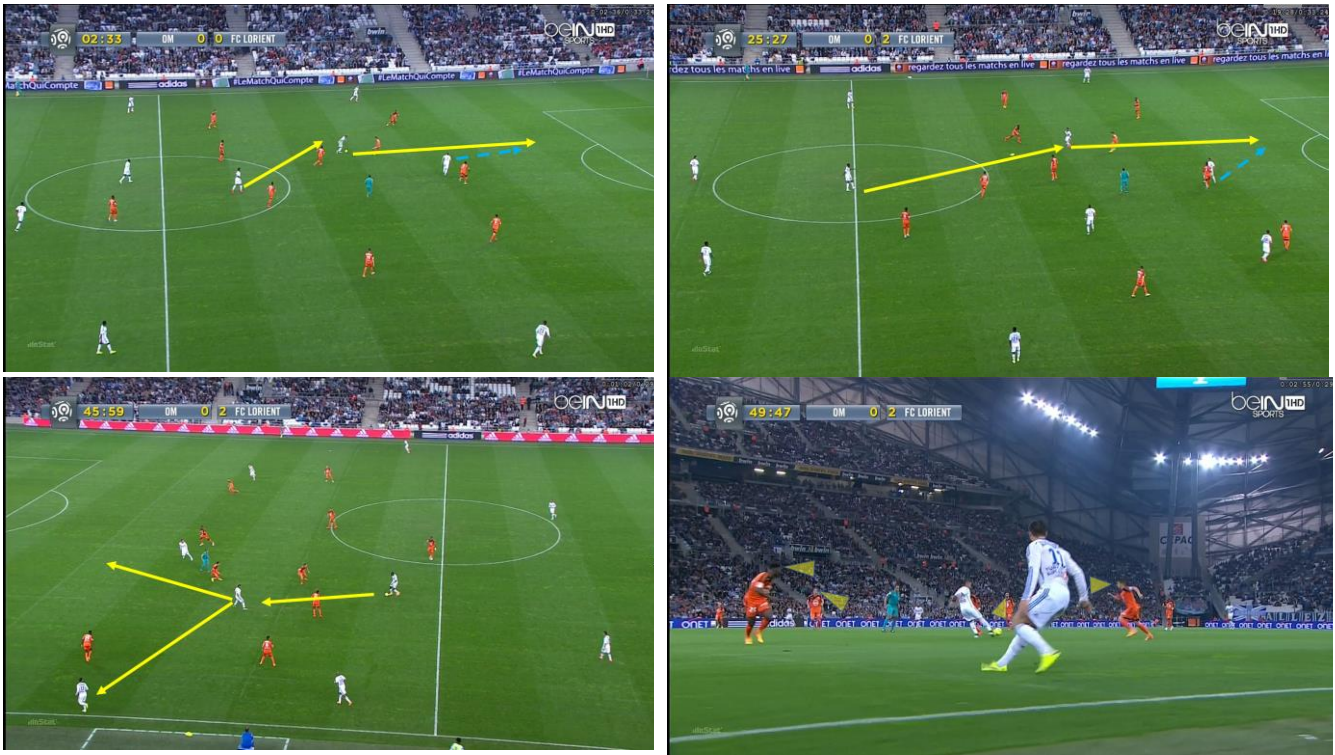
Mehdi thi đấu với vai trò tiền vệ phòng ngự trung tâm. Anh ấy không chỉ chỉ đạo hàng thủ (như ảnh bên), mà còn chạy rất nhiều. Anh ấy là một cầu thủ rất thông minh. Mỗi khi Marseille đưa bóng vào giữa các tuyến của Lorient, Mehdi sẽ có mặt. Anh ấy cũng hỗ trợ các cầu thủ ngoài biên để Marseille không có được lợi thế quân số ngoài biên.

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

...

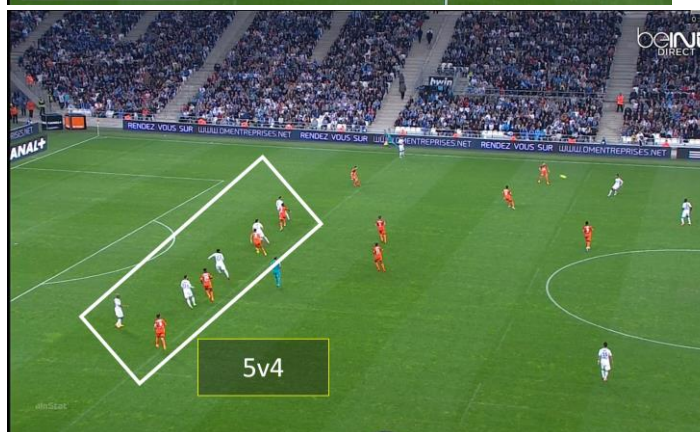
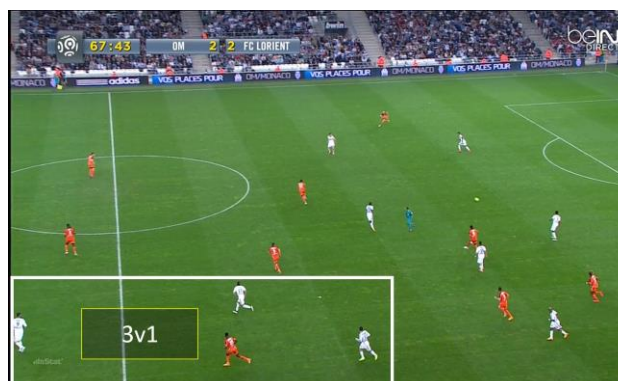
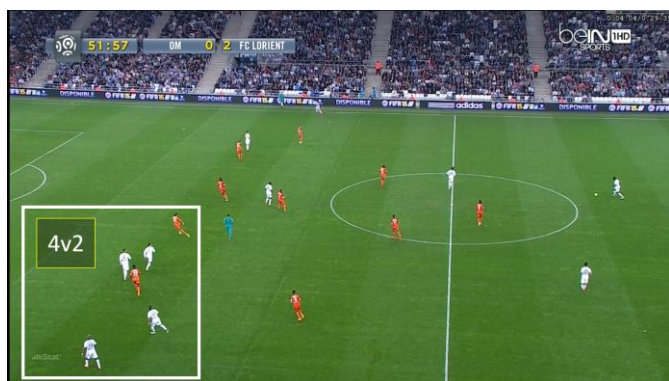
Ngay khi bóng được đưa vào giữa các tuyến của Lorient, các cầu thủ Marseille sẽ cố đưa bóng đến Gignac, người thường di chuyển hàng phòng ngự của Lorient và chờ đợi các đường chuyền tịnh tiến.

Cầu thủ chọn vị trí ở giữa các tuyến sẽ thu hút được sự chú ý của nhiều hơn 1 cầu thủ đối phương (ảnh bên phải). Điều này tạo ra nhiều thời gian hơn cho các cầu thủ khác nhận bóng từ đồng đội. Trong hiệp 2, các cầu thủ Marseille cố gắng tạo lợi thế quân số ở hành lang cánh trái. Bằng việc di chuyển ra biên, Payet và Gignac giúp áp đảo lợi thế của các cầu thủ Lorient ngoài biên.

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

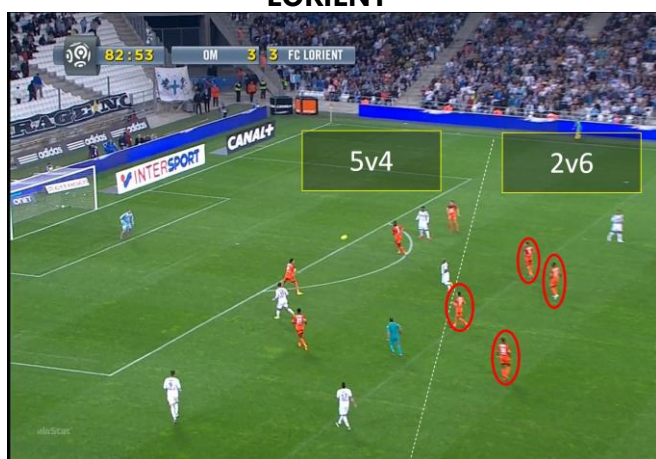
• • •

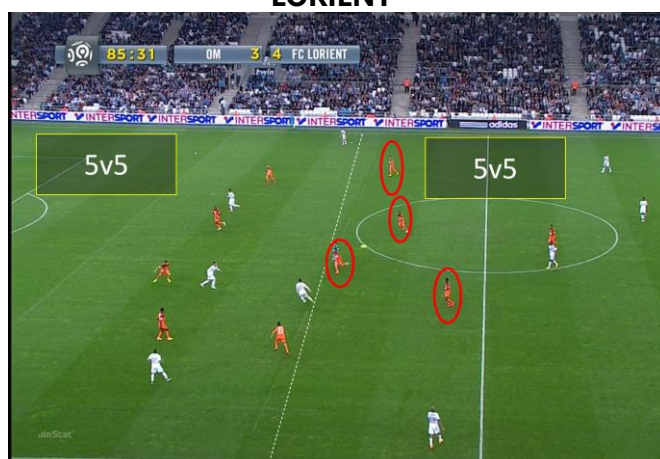
↑ Bàn thắng trong tình huống trên là kết quả của việc tạo ra lợi thế quân số so với số cầu thủ phòng ngự của Lorient. Sau tình huống di chuyển ra phía sau các hậu vệ của Lorient, Batshuayi có được bàn thắng cho riêng mình. Các bàn thắng còn lại của Marseille đều được ghi từ các tình huống bóng chết.

Có nhiều cầu thủ áp đảo hàng hậu vệ của đối phương cũng đem lại những rủi ro, đặc biệt là ở các tình huống bóng dài. Có thể cho rằng cơ hội đoạt bóng trên không sẽ tăng lên (lợi thế được thể hiện ở ảnh trên), nhưng mỗi đường bóng đi ngang đối phương đều có thể bị chặn lại bởi các tiền vệ đối phương (đánh dấu đỏ ở phía dưới). Họ sẽ đoạt được bóng hai, và cũng từ đó tạo ra 2 đợt phản công:

TÌNH HUỐNG DẪN ĐẾN BÀN THỨ TƯ CỦA LORIENT

TÌNH HUỐNG DẪN ĐẾN BÀN THỨ NĂM CỦA LORIENT

Trong các tình huống đã phân tích trên, quả bóng được đoạt lại bởi một trong các cầu thủ được đánh dấu đỏ. Thường thì đó cũng là cách Marseille để lọt lưới từ các đợt phản công của đối phương. Sau đó ta sẽ nhận thấy được số lượng cầu thủ không thể lui về bởi khoảng cách giữa các cầu thủ đối phương được đánh dấu với họ. Phòng ngự tình huống phản công như thế thường rất khó khăn bởi các cầu thủ

được đánh dấu đầu di chuyển vào vòng cấm địa của Marseille. Vấn đề không chỉ nằm ở khâu chuyển đổi sang phòng ngự mà còn ở vị trí đứng cao của các cầu thủ trước giai đoạn chuyển đổi. Đây là trận thua thứ 4 liên tiếp của Marseille, và sau trận đấu này, đội bóng của Bielsa rơi xuống vị trí thứ 5 ở Ligue 1.

VÒNG 35: các trục trên sân

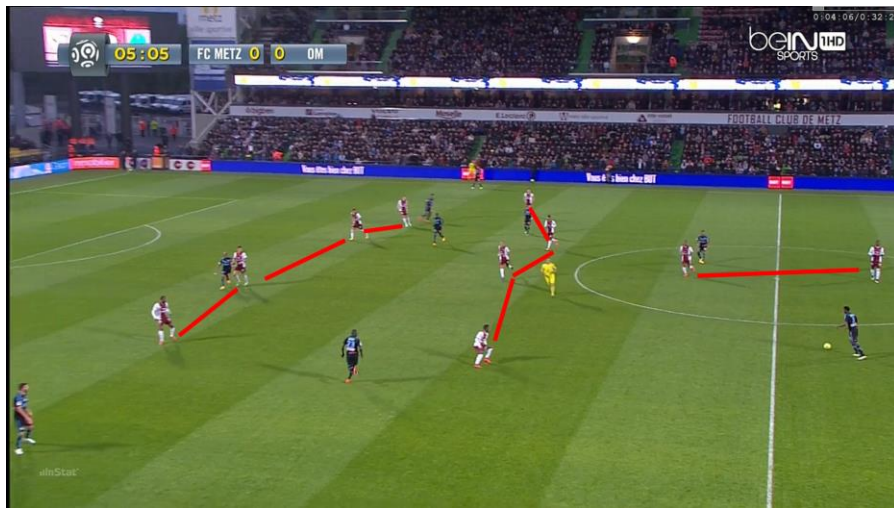
01/05/2015. Sân Saint-Symphorien, Metz. Ligue 1.

"It is not possible to acquire knowledge without discovering it."

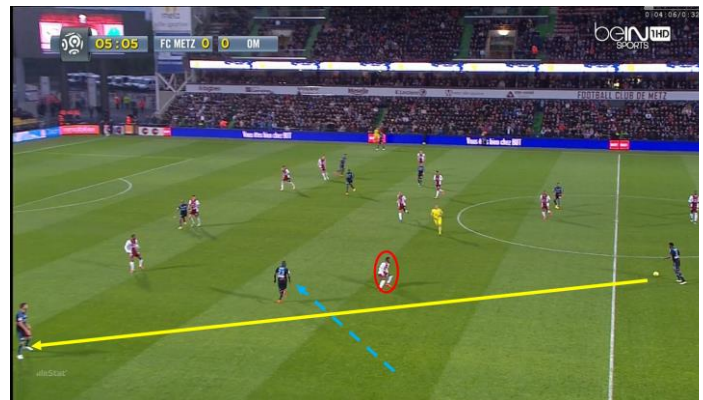
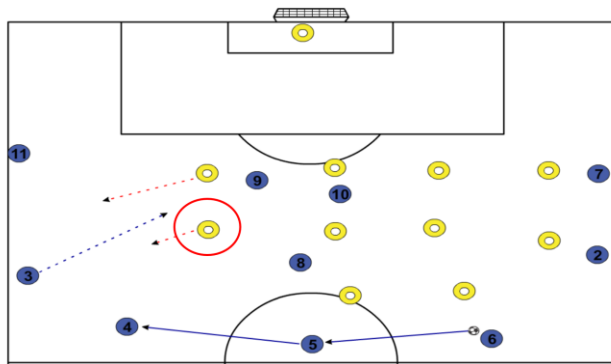
(*"Một người không thể thu thập một hiểu biết mà không tìm hiểu về hiểu biết đó."*)

FC METZ 0-2 OLYMPIQUE DE MARSEILLE

Sau 4 trận thua liên tiếp, đã đến lúc để Marseille trở lại quỹ đạo của mình. Với Metz, họ ra sân với khối phòng ngự tầm trung/thấp 1-4-4-2:

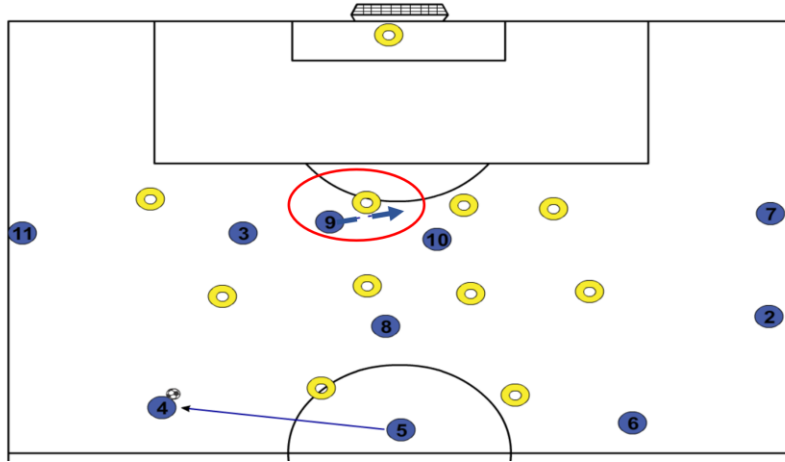

Bởi sự chặt chẽ của đối phương khi phòng ngự, Marseille ưu tiên việc chuyển hướng tấn công ngay khi có thể. Một bài chiến thuật được sử dụng thường xuyên là hậu vệ biên ngược di chuyển vào trung lộ để ngăn cản tiền vệ cánh của đối phương di chuyển. Một tuyến chuyền bóng ngoài biên từ đó được hình thành:

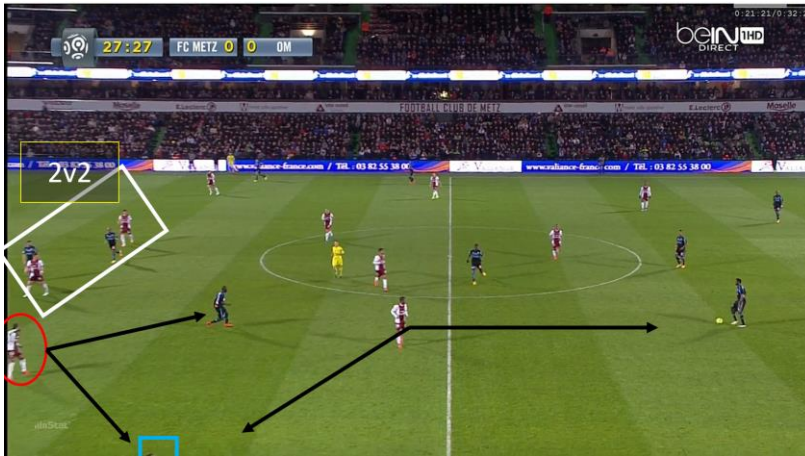

Tiền vệ cánh đối phương (đánh dấu đỏ) khi thấy một cầu thủ đối phương di chuyển ra sau mình, anh ấy buộc phải giữ vị trí và khóa tuyến chuyền bóng vào trung lộ (giữa anh ấy và tiền vệ trung tâm).

Vai trò của trung phong phía trên cũng quan trọng trong bài chiến thuật này.

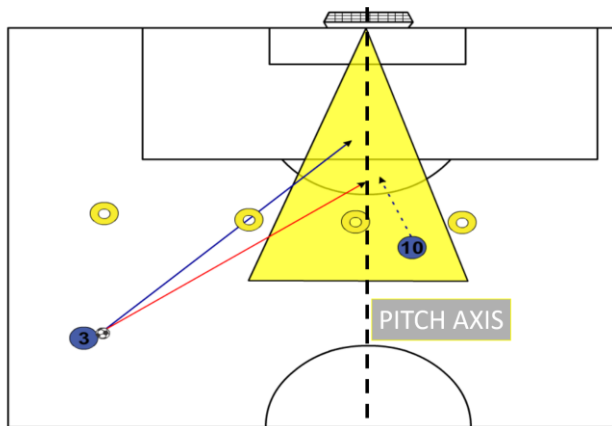
← Nếu Marseille chuyển hướng tấn công và đối thủ di chuyển theo bóng, Gignac sẽ di chuyển theo hướng ngược lại. Đây là cách để ngăn các trung vệ đối phương di chuyển. Nếu họ không di chuyển theo bóng (bởi vị trí của trung phong), khoảng trống tấn công biên sẽ được mở ra thêm. Đây không phải là lợi thế duy nhất của kiểu di chuyển này.

← Nhờ tình huống di chuyển trên, Marseille tạo ra rắc rối cho hậu vệ cánh đối phương (đánh dấu đỏ). Liệu anh ta có nên theo kèm hậu vệ biên ngược? Hay anh ta nên khóa tuyến chuyền bóng đến tiền vệ cánh?

Sẽ không khó để tưởng tượng nếu Gignac di chuyển ra biên (dù anh đang ở trung lộ), khi đó hậu vệ cánh sẽ có sự hỗ trợ của các trung vệ.

Mọi thứ đều được thực hiện với ý đồ vượt qua hàng tiền vệ của đối phương (bằng đường chuyền trực diện) hoặc để đưa bóng đến giai đoạn dứt điểm tình huống (ở 1/3 cuối sân). Khi đã đạt được mục tiêu này, cầu thủ có bóng thường sẽ đưa bóng ra sau hàng phòng ngự đối phương (đường chuyền cuối cùng). Ta sẽ cùng nhau phân tích nơi mà quả bóng được đưa đến.

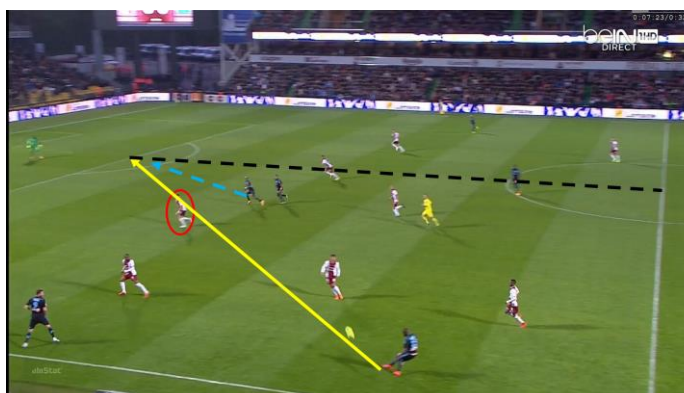
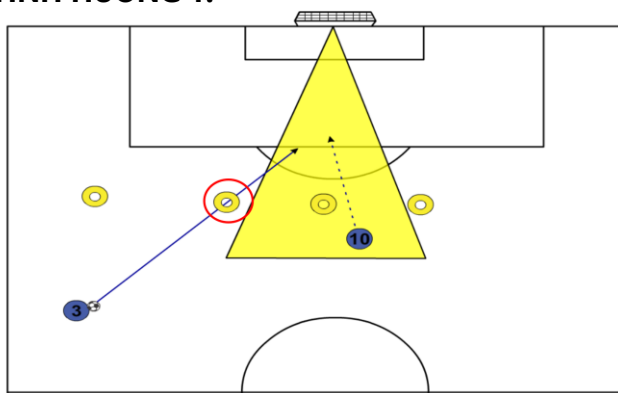

Bóng càng gần với khung thành, sẽ càng tốt hơn nếu ta đưa bóng gần nhất có thể với trục giữa của sân (đường kẻ đứt đen). Cầu thủ nhận bóng càng gần khu vực giữa trục sẽ có thêm khoảng trống và khả năng để ghi bàn (thủ môn sẽ đứng ở giữa và để lộ hai bên của khung thành một cách đều nhau). Ta cũng sẽ làm giảm rủi ro mắc sai lầm khi nhận bóng. Đứng ở giữa vòng cấm sau khi nhận bóng đồng nghĩa với việc ta sẽ có cơ hội ghi bàn dễ hơn.

Tình huống 1 (đánh dấu xanh ở dưới và bên trái) thể hiện đường chuyền dài của một trung vệ Marseille.

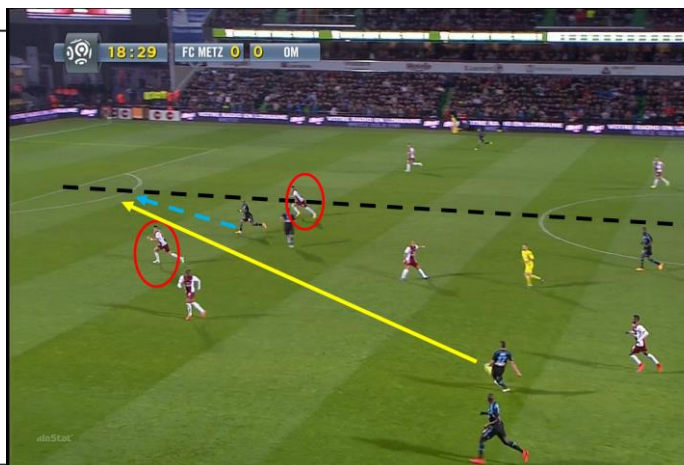
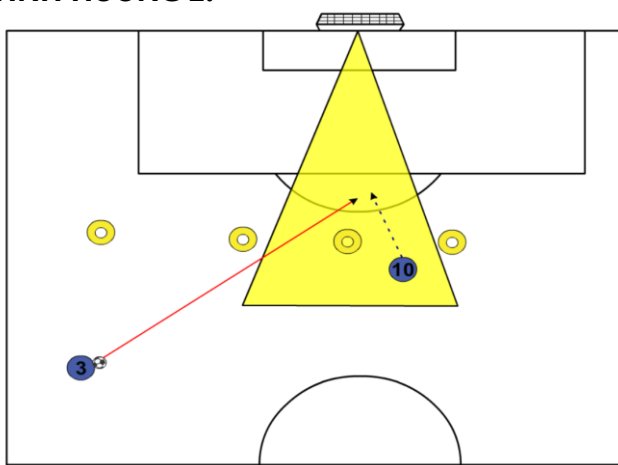
Tình huống 2 (đánh dấu đỏ ở dưới và bên trái) thể hiện đường chuyền sệt vào giữa hai trung vệ đối phương. Cả hai đường chuyền đều được thực hiện rất gần với trục giữa của sân.

TÌNH HUỐNG 1:

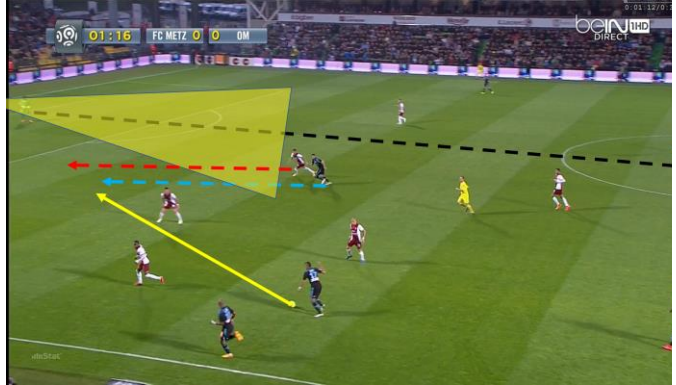
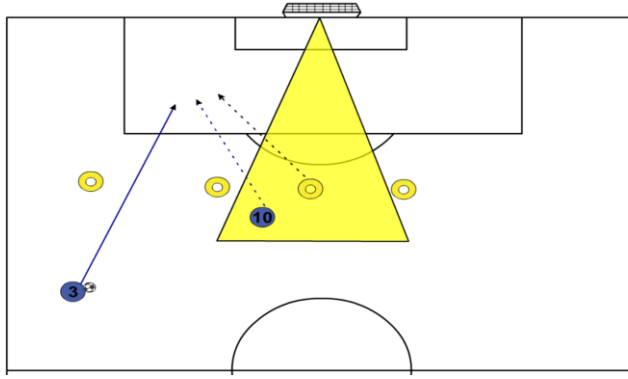
Đường chuyền dài tìm đến khu vực phía sau lưng trung vệ (đánh dấu đỏ) là dễ dàng để khống chế. Nếu đồng đội nhận bóng tiếp bóng tốt, anh ấy sẽ ở vào tình huống 1 đối 1 với thủ môn ở khu vực giữa vòng cấm.

TÌNH HUỐNG 2:

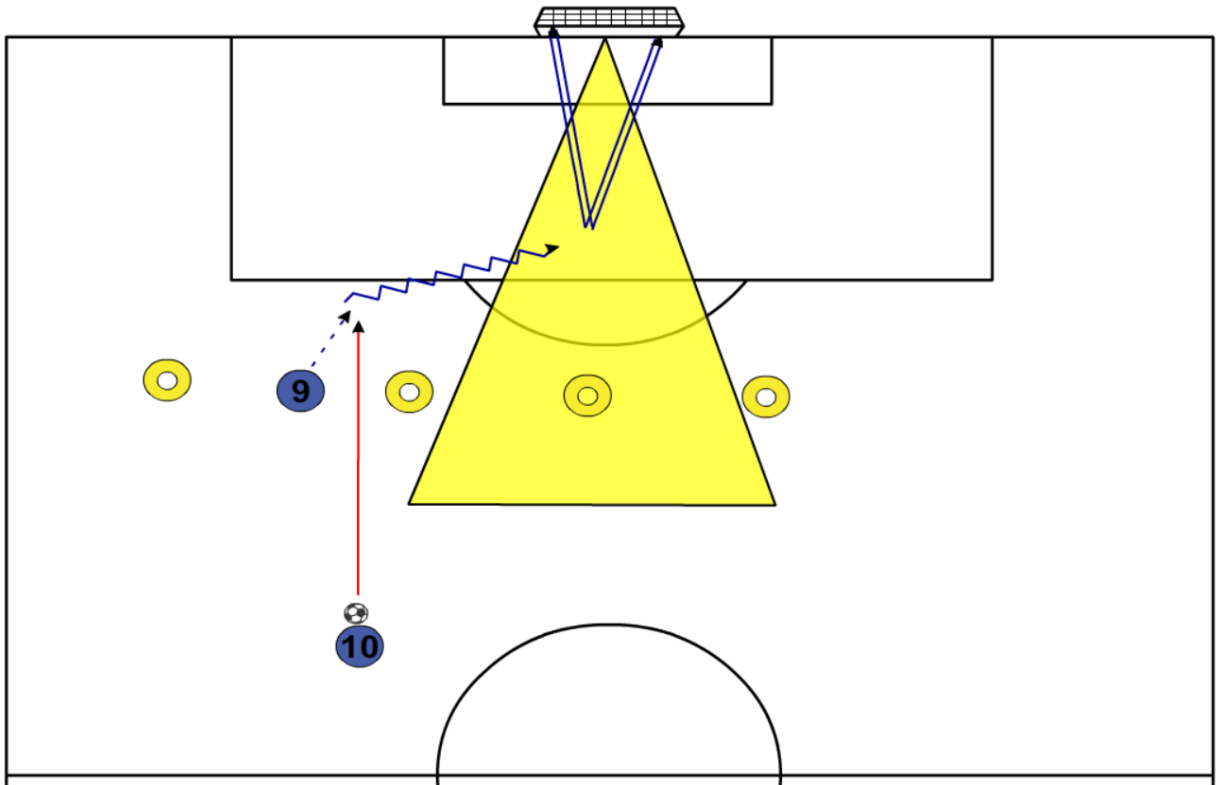
Một đường chuyền sệt chính xác vào giữa 2 hậu vệ sẽ tạo ra cho tiền đạo phía trên một tình huống tương tự với tình huống 1, và cũng sẽ ở vào giữa vòng cấm.

Khu vực màu vàng phía sau hàng hậu vệ là nơi đường chuyền cuối cùng nên được đưa đến. Một đường chuyền tốt sẽ không đưa đồng đội của mình ra khỏi khu vực ghi bàn. Thế nhưng, nếu quả bóng được đưa ra ngoài khu vực này, đối phương có thể áp sát cầu thủ nhận bóng ở ngay đường biên, hoặc anh ấy sẽ nhận bóng ở một góc không thuận lợi so với khung thành:

Nếu quả bóng được đưa ra ngoài khu vực màu vàng, điều đó không chỉ khiến cho cầu thủ nhận bóng di chuyển ra khỏi khu vực trực diện khung thành, mà còn buộc anh ấy di chuyển đến bóng và không thể đồng thời quan sát khung thành. Điều này cũng đồng nghĩa là cầu thủ ấy di chuyển ra xa khỏi trục giữa của sân. Từ đó công việc của trung vệ đối phương sẽ trở nên dễ dàng hơn bởi anh ấy có thể đồng thời quan sát quả bóng và cầu thủ đối phương.

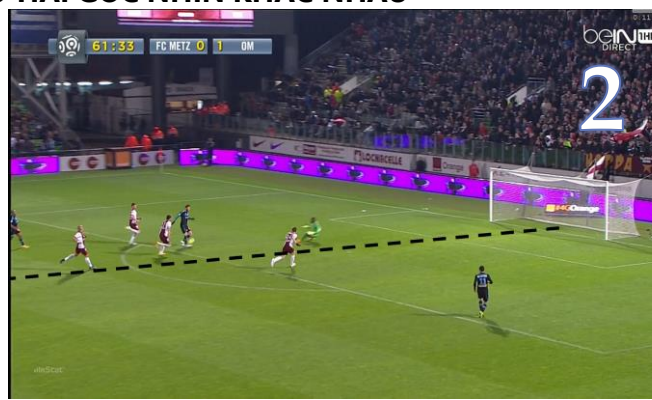
Nếu tiền đạo di chuyển ra khỏi khu vực này, anh ấy phải làm mọi cách để trở lại khu vực màu vàng (gần với trục giữa của sân), và điều ưu tiên là chỉ chạm bóng 1 lần. Đó là điều mà Gignac đã làm ở bàn thắng thứ hai của anh ấy (bàn thắng đầu tiên đến sau một tình huống phạt góc vào cuối hiệp 1).

BÀN THẮNG CỦA GIGNAC – TỪ HAI GÓC NHÌN KHÁC NHAU

**KHOẢNG TRỐNG KHI CHẠM BƯỚC MỘT
(KHI NHẬN BÓNG)**

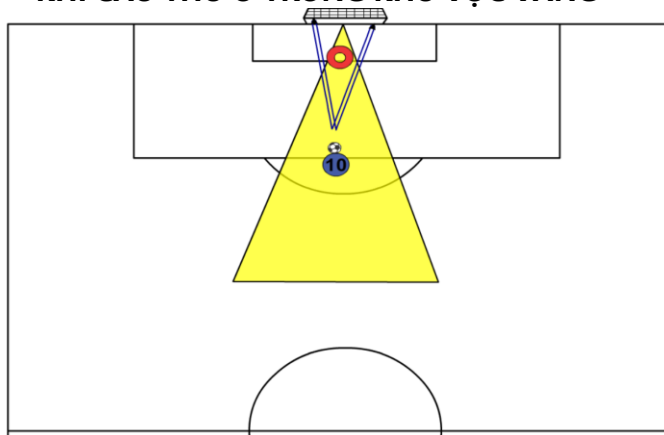

**KHÔNG GIAN SÚT BÓNG SAU KHI NHẬN
BÓNG**

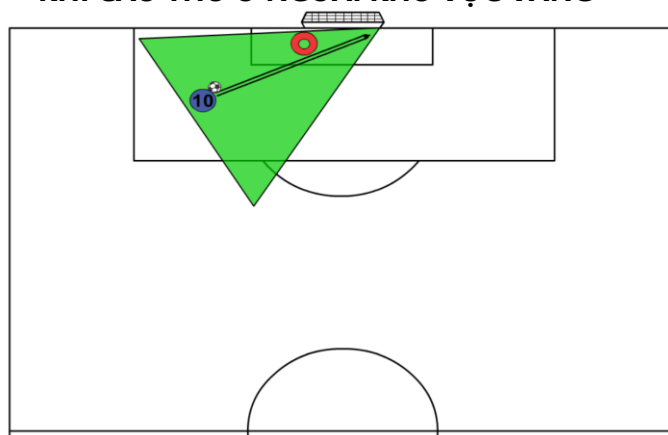
Các tình huống được miêu tả phía trên thể hiện ý đồ nhận bóng gần trực giữa của sân. Nếu cầu thủ nhận bóng không thể nhận bóng ở khu vực nguy hiểm, anh ấy nên đi bóng đến gần khu vực đó nhất có thể. Điều này cũng ảnh hưởng đến vị trí của thủ môn. Dưới đây là góc nhìn của thủ môn:

KHI CẦU THỦ Ở TRONG KHU VỰC VÀNG

TÌNH HUỐNG GHI BÀN DỄ HƠN

KHI CẦU THỦ Ở NGOÀI KHU VỰC VÀNG

TÌNH HUỐNG GHI BÀN KHÓ HƠN

Đây cũng là trận thắng đầu tiên trong chuỗi 4 chiến thắng của Marseille, và đồng thời cũng đưa ta tiến gần hơn đến trận đấu cuối cùng của mùa giải.

VÒNG 36: cầu thủ thứ tư là người vô dụng

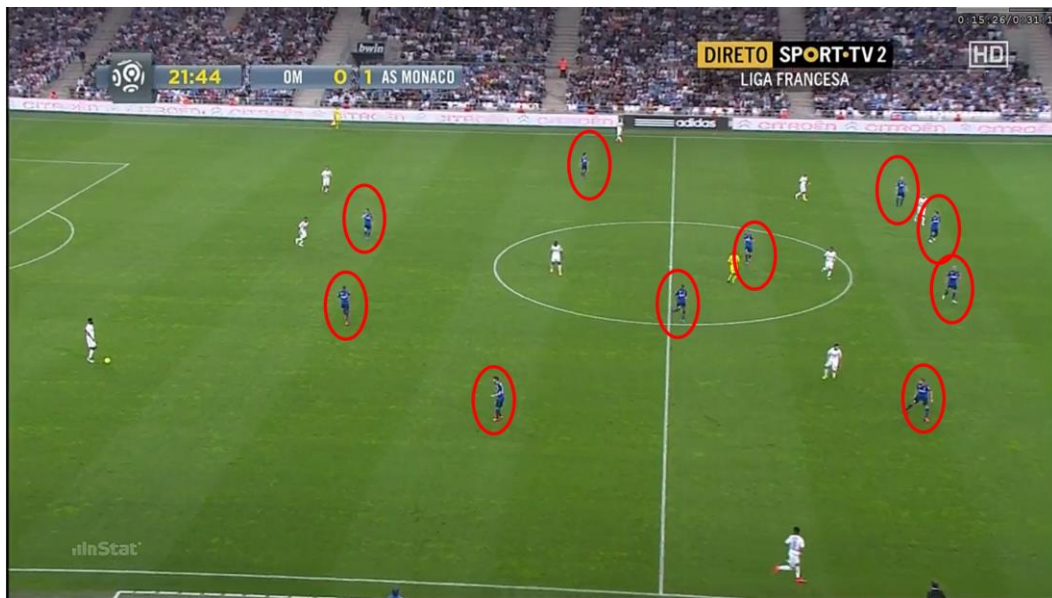
10/05/2015. Sân Orange Velodrome, Marseille. Ligue 1.

“A lot of coaches will tell you that you must decide your philosophy based on the players you’ve got – I don’t agree. It’s very hard to convince a player of something that you don’t believe in to the death.”

(“Rất nhiều huấn luyện viên sẽ nói với bạn rằng bạn phải xác định triết lý của mình dựa trên những cầu thủ mà bạn có – và tôi không đồng ý với điều đó. Thật khó để thuyết phục một cầu thủ về một điều mà ngay cả bạn cũng không tin tưởng vào đến tận khi bạn chết đi.”)

OLYMPIQUE DE MARSEILLE 2-1 AS MONACO

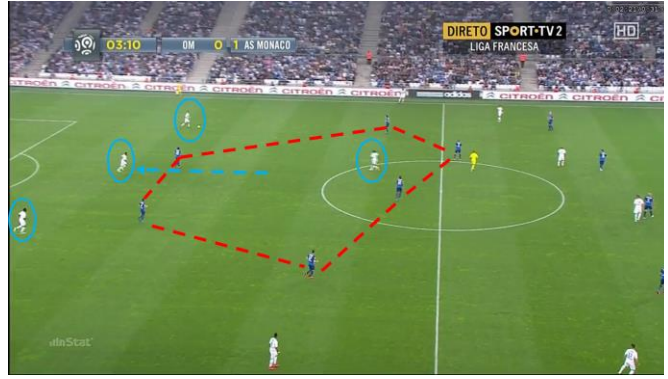
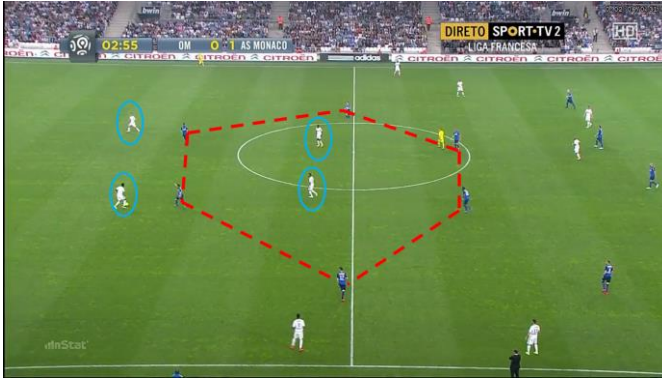
Ở vòng này Marseille thi đấu với đội xếp thứ 3 ở Ligue 1 AS Monaco. Chỉ sau 45 giây, đội bóng của Bielsa đã để thủng lưới nhờ vào bàn thắng của João Moutinho. Đây cũng là trận đấu thứ 15 của Marseille ở mùa giải này mà đối phương là người ghi bàn trước tiên.

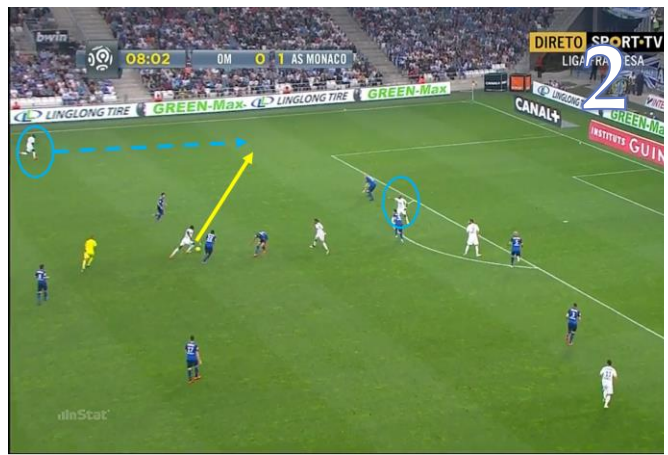
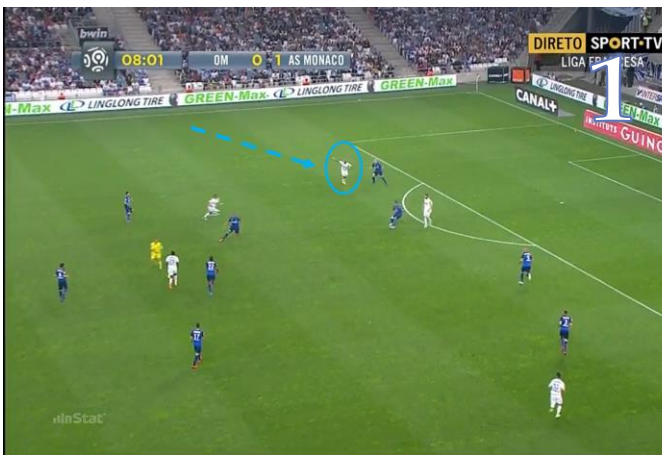
Đội bóng của Bielsa thường luân chuyển giữa sơ đồ 1-4-2-3-1 và 1-3-3-3-1.

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

...

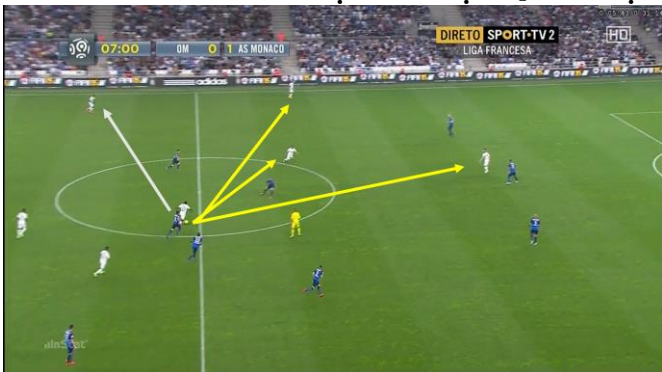

Các cầu thủ Marseille đã hiểu rất rõ lối chơi của họ, và sự tự động hóa mà Marcelo Bielsa đề cập trong vô số các buổi họp báo được thể hiện rất rõ trong trận đấu này:

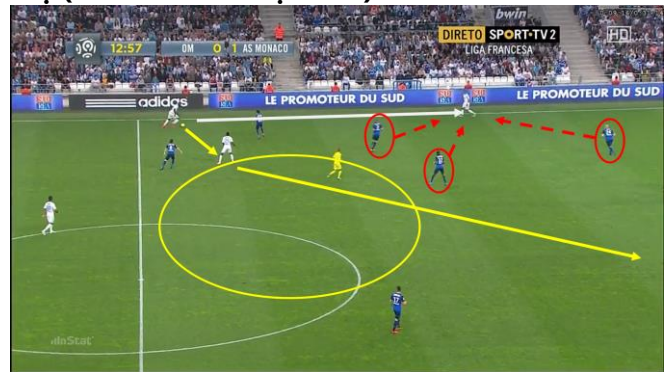

Các cầu thủ đã có thể dự đoán được điều gì sẽ xảy ra tiếp theo. Sự đoán trước trong các tình huống trong bóng đá thường tạo ra ảnh hưởng tích cực lên trận đấu và đẩy nhanh nhịp độ trận đấu. Thế nhưng, thường thì cầu thủ có bóng cũng sẽ mắc sai lầm trong việc đưa ra các quyết định (như chuyền bóng đến một nơi không thuận lợi) hay trong việc thực thi quyết định (sự phô diễn kỹ thuật).

VÍ DỤ CỦA MỘT QUYẾT ĐỊNH TỆ (CHUYỀN SAI ĐỊA CHỈ):

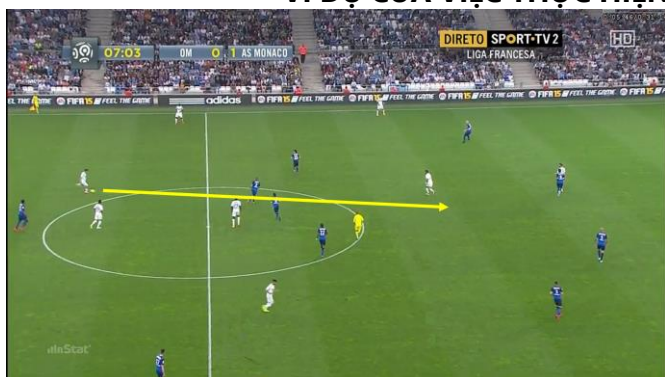

Với 3 phương án chuyền bóng phía trên, cầu thủ cầm bóng lại chuyền về (mũi tên màu trắng).

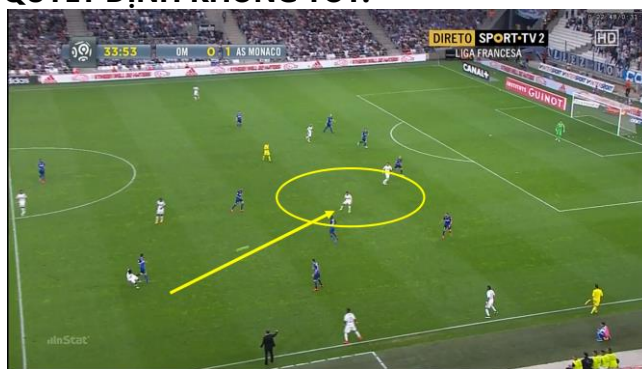

Dù có thể chuyển hướng tấn công, cầu thủ Marseille vẫn tiếp tục tấn công mà không có lợi thế quân số.

VÍ DỤ CỦA VIỆC THỰC HIỆN QUYẾT ĐỊNH KHÔNG TỐT:

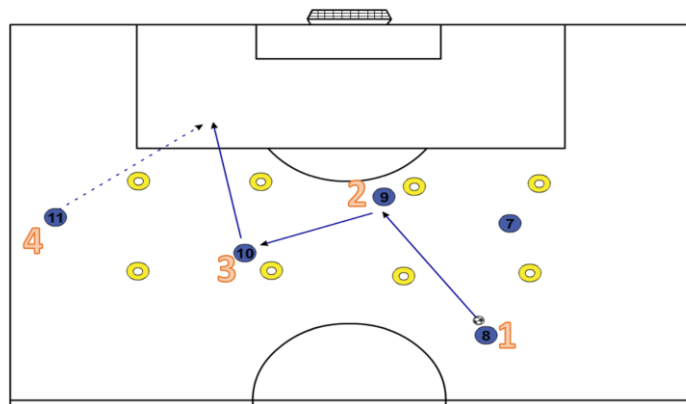
Ý đồ tốt, nhưng đường chuyền tệ.

Khống chế bóng không tốt – ngay cả khi cầu thủ nhận bóng có khoảng trống.

KHÔNG CÓ SỰ ÁP DỤNG CỦA CHIẾN THUẬT CẦU THỦ THỨ TƯ:

Cầu thủ di chuyển thứ 4 là một biến thể của chiến thuật “cầu thủ thứ ba” (third man concept). Nói một cách đơn giản: cầu thủ có bóng (đầu tiên) ở giai đoạn tấn công, phải chuyền bóng sệt xa nhất có thể (đường chuyền tịnh tiến). Cầu thủ nhận bóng (thứ hai) sau đó sẽ đưa bóng đến cầu thủ (thứ ba) đang hướng về phía khung thành, nhưng gần với khung thành đối phương hơn so với cầu thủ bắt đầu tình huống.

Khi cầu thủ thứ 4 (thường là ở phía cánh đối diện) nhận diện được tình huống (chiến thuật cầu thủ thứ ba), sẽ di chuyển ra sau hàng phòng ngự đối phương. Có thể diễn tả một cách tóm gọn (qua những từ ngữ đơn giản) rằng **chiến thuật cầu thủ thứ 3 là tam giác chuyền bóng và cầu thủ thứ 4 biến tam giác đó trở thành hình kim cương.**

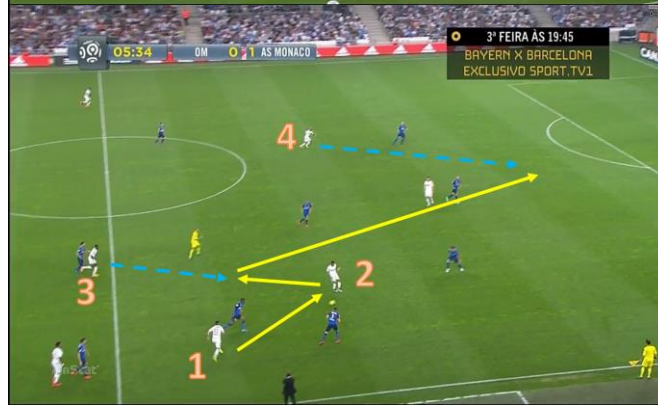
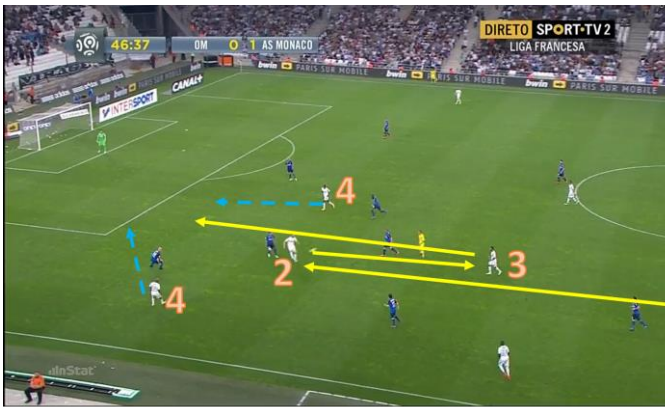
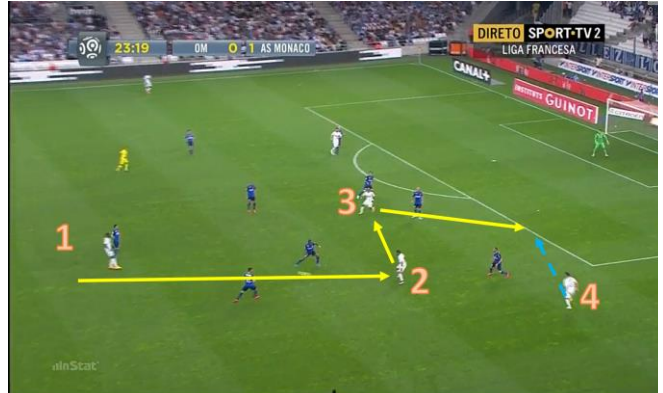
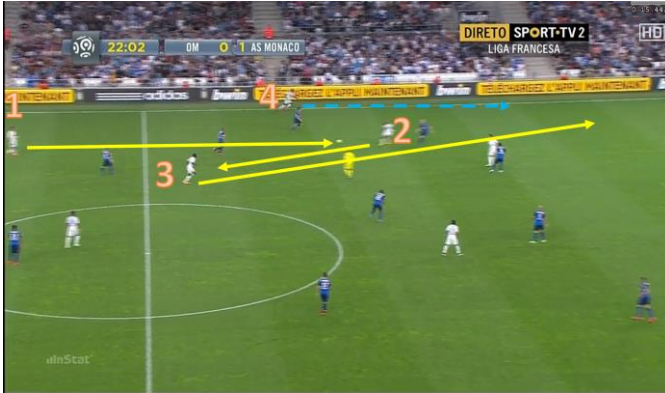
3 yếu tố quan trọng của ý tưởng này:

- 1/ Chuyền bóng giữa các tuyến (đường chuyền trực diện).
- 2/ Chiến thuật cầu thủ thứ ba
- 3/ Di chuyển ra sau hàng hậu vệ của đối phương

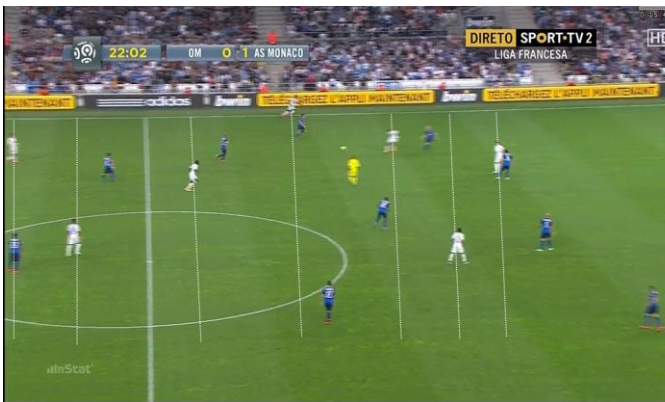
Thật không may là các cầu thủ Marseille, những người nắm rõ chiến thuật cầu thủ thứ 3, không nhận ra được cầu thủ thứ tư. Họ luôn bắt đầu tình huống với cầu thủ (1) chuyền bóng đến cầu thủ (2), người sau đó chuyền bóng một chạm đến cầu thủ (3) nhưng lại bỏ quên cầu thủ (4).

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

• • •

Mỗi tình huống trên đều kết thúc ở cầu thủ thứ ba (cầu thủ thứ tư không được sử dụng). Họ không để mất bóng bất cứ lần nào, vì thế họ lại tiếp tục tình huống. Bố trí các cầu thủ lên cao theo chiều dọc sân hỗ trợ cho việc tạo ra các tuyến chuyền bóng và giúp cho tình huống tấn công diễn ra dễ dàng hơn (thi đấu với kim cương hay tam giác chuyền bóng). Vị trí đứng của những cầu thủ ấy là quan trọng trong việc thực hiện các chiến thuật nói trên. Một lần nữa phân tích các tình huống ở trên, ta sẽ nhận thấy được điều này:

MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

Một lợi thế đáng kinh ngạc của hai chiến thuật này là sự cơ động. Các chiến thuật đó không cần được gán cho những cầu thủ nhất định ở những vị trí nhất định, có thể được sử dụng khắp trên sân, và hoàn toàn độc lập với lối chơi của đội. Sự hiểu biết cách bố trí này giúp cho việc giữ bóng diễn ra tốt nhất có thể. Dưới đây là những yếu tố khác cần được cân nhắc khi áp dụng chiến thuật “cầu thủ thứ ba” hay “cầu thủ thứ tư”:

- Cầu thủ có bóng đầu tiên phải thực hiện một quyết định dũng cảm. Nếu cầu thủ đó không có khoảng trống để chuyền bóng, anh ấy phải đi bóng để thu hút các cầu thủ đối phương và tìm kiếm các cầu thủ không bị kèm để thực hiện chiến thuật.
- Khi cầu thủ đầu tiên có bóng, anh ấy phải có tầm nhìn xa. Sử dụng đường chuyền của mình, anh ấy phải đưa bóng vượt qua các tuyến áp sát của đối phương.
- Cầu thủ thứ hai phải di chuyển giữa các tuyến, nơi mà anh ấy sẽ thu hút sự chú ý của đối phương, và tương tác với ‘cầu thủ thứ ba’. Đường chuyền này phải được thực hiện thật nhanh (ưu tiên chuyền một chạm) để tuyến áp sát mà ta đã vượt qua không có thời gian để lui về.
- Lợi ích của hành động này là đưa ‘cầu thủ thứ ba’ vào khoảng trống để anh ấy đưa ra quyết định: tiếp tục di bóng hay tìm kiếm ‘cầu thủ thứ tư’.

VÒNG 37: sự cân bằng

16/05/2015. Sân Pierre-Mauroy, Lille. Ligue 1.

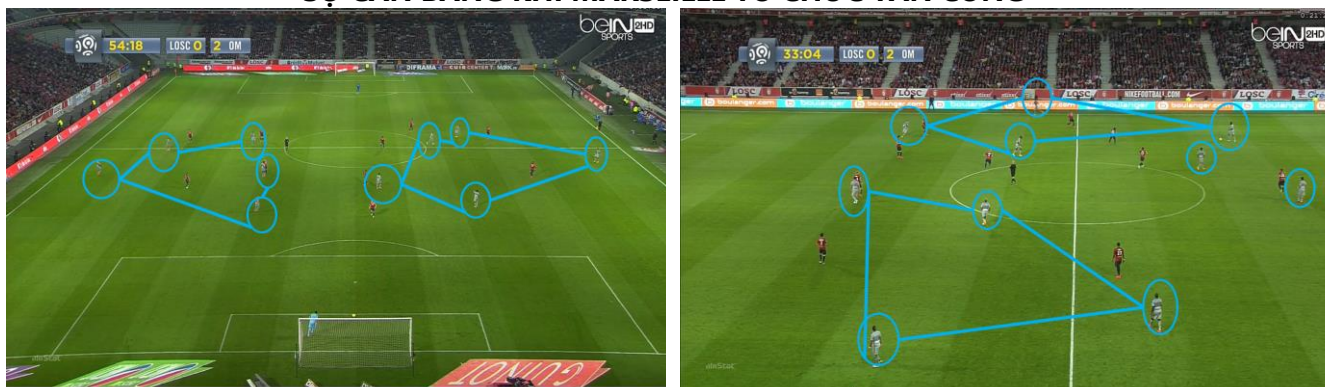
“You have two possibility in our environment. You either win or learn.”

(“Bạn có hai lựa chọn trong môi trường của chúng tôi. Hoặc là bạn giành chiến thắng, hoặc là bạn học hỏi.”)

LOSC LILLE 0-4 OLYMPIQUE DE MARSEILLE

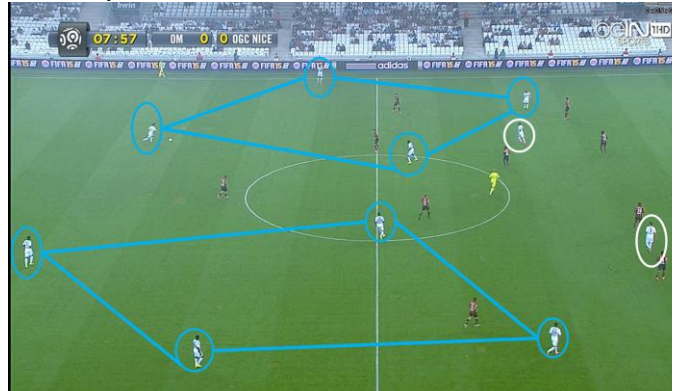
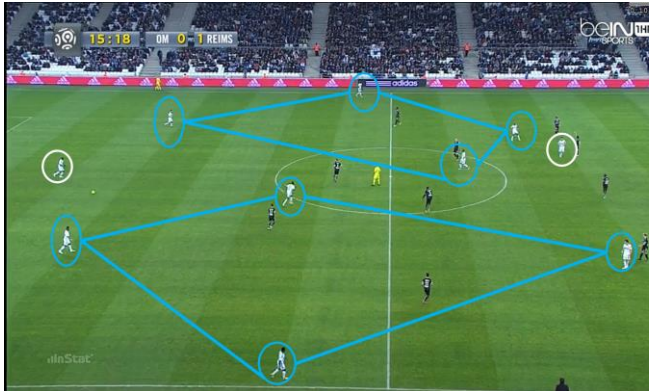
Marseille ở trận đấu này thể hiện tầm quan trọng của việc tuân thủ chiến thuật khi tấn công. So với giai đoạn phòng ngự, hay chỉ ít là giai đoạn áp sát, giai đoạn mà ta thường dùng để chỉ ra sự áp đảo về cấu trúc của một đội, đội bóng của Bielsa giữ được sự cân bằng ở giai đoạn tấn công tốt hơn.

SỰ CÂN BẰNG KHI MARSEILLE TỔ CHỨC TẤN CÔNG

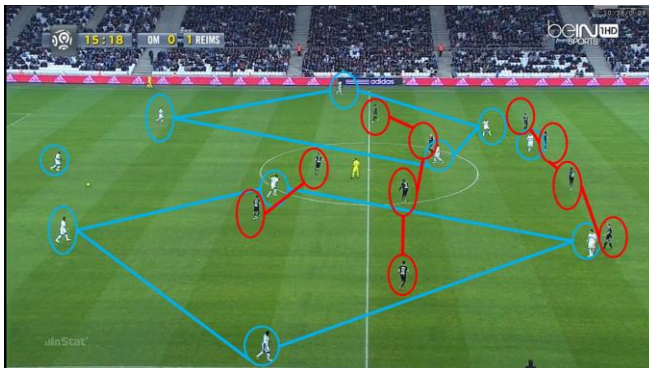
Sự cân bằng của đội bóng không đồng nghĩa với sự trải đều của các cầu thủ khắp toàn sân. Cấu trúc tấn công này phụ thuộc vào cách mà một đội muốn tổ chức tấn công (ví dụ như sử dụng 3 hay 4 hậu vệ ở tuyến dưới). Điều đó cũng thường được thích nghi với từng đối thủ khác nhau và cách chọn vị trí của họ. Bạn cũng nên lưu ý đến kỹ thuật của các cầu thủ của bạn nữa. Một tình huống tấn công hiệu quả cũng dựa trên việc tận dụng các điểm yếu của đối phương và che đi những thiếu sót của mình. Một yếu tố nữa cũng cần được lưu ý là số lượng cầu thủ đối phương ở tuyến áp sát đầu tiên (đối phương thi đấu với 1/2/ hay 3 tiền đạo?). Cũng nên cân nhắc những khiếm khuyết của đối phương, phương án áp sát mà họ sử dụng, những điểm yếu (từ các cầu thủ), khoảng trống, và đây cũng chỉ là một số trong vô số yếu tố mà Bielsa cân nhắc khi chuẩn bị cho trận đấu tiếp theo. Khi bạn chuẩn bị các tình huống thực tế trong đầu, bạn nên luôn định hình lối chơi của đối phương bằng mọi cách. Có thể nói rằng chính vì những lý do trên mà đội bóng của Bielsa rất thường xuyên thay đổi chiến thuật không chỉ giữa các trận đấu, mà còn trong trận đấu.

CẤU TRÚC TẤN CÔNG CỦA MARSEILLE (TRONG TRẬN ĐẤU VỚI STADE REIMS VÀ NICE)

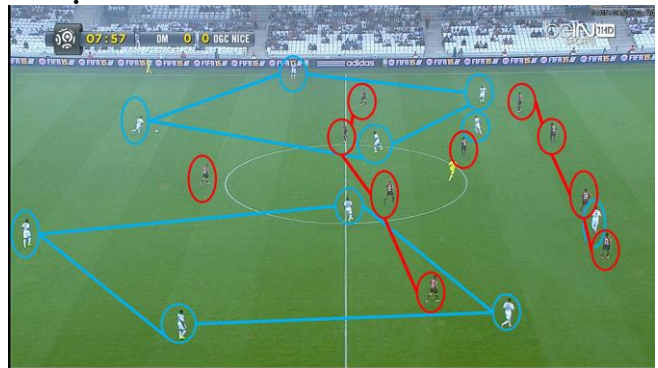

Tổ chức tấn công với 3 hậu vệ (sơ đồ 1-3-3-1-3). Tổ chức tấn công với 4 hậu vệ (sơ đồ 1-4-2-3-1).

SO VỚI CẤU TRÚC PHÒNG NGỰ CỦA CÁC ĐỐI THỦ

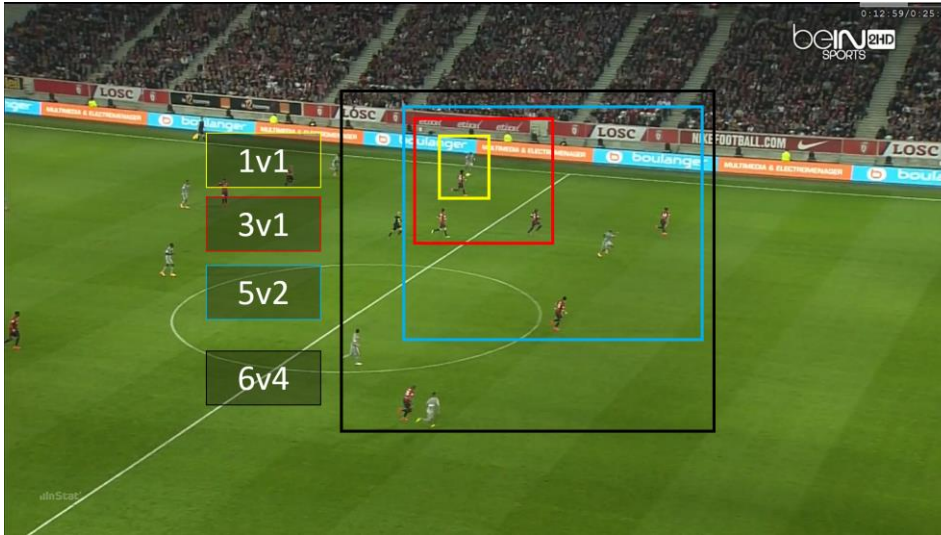
Stade Reims – 1-4-4-2

OGC Nice – 1-4-1-4-1

Một cách bố trí đội hình tốt là điều cần thiết cho việc tịnh tiến lối chơi. Nếu đối phương không thực sự để tâm đến việc chủ động áp sát, nhưng chỉ tập trung vào việc quấy rối, thì sẽ là dễ dàng hơn để sử dụng các bài hoán đổi vị trí từ cấu trúc tấn công đã được định sẵn (tham khảo các trận đấu trước); "ta chỉ có thể ở trong một vị trí trong một lúc, không phải ở nhiều vị trí khác nhau".

VẤN ĐỀ CHIẾN THUẬT – ĐỐI PHƯƠNG PHÒNG NGỰ VỚI LỢI THẾ QUÂN SỐ

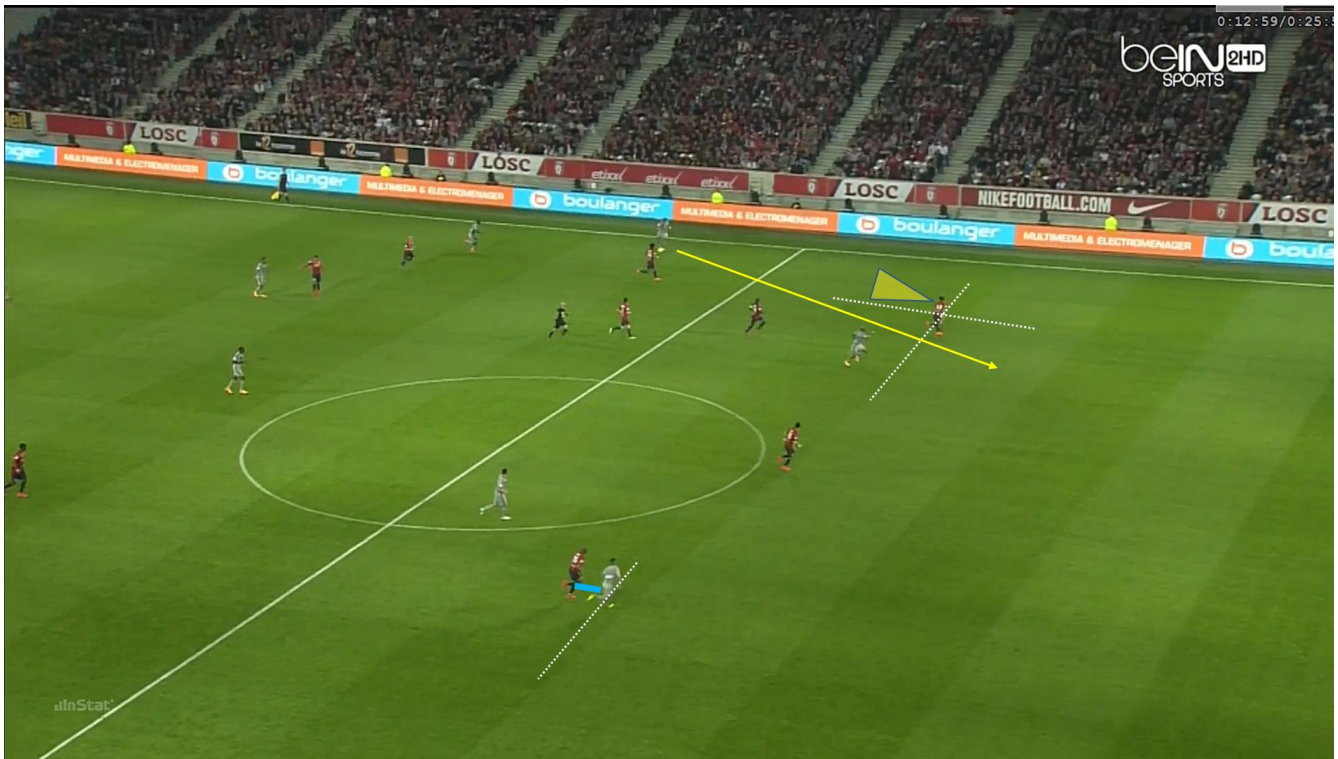
Một người có thể cho rằng với cách bố trí hợp lý khi tấn công, thật khó để có thể áp đảo bất kì khu vực nào bởi đội hình đã giãn theo chiều ngang sân. Điều này chỉ đúng một phần. Liệu ta có thể đoán từ 4 giây trước rằng tình huống này sẽ dẫn đến 1 bàn thắng hay không? Sự khởi đầu của hầu hết bàn thắng đều xuất phát từ những khu vực mà ta không có lợi thế về quân số.

Vậy thì vì sao ta lại có thể ghi bàn? Điều này xảy ra không phải vì lợi thế quân số mà là vì lợi thế vị trí. Có được một cầu thủ chọn vị trí tốt hơn các cầu thủ đối phương là quan trọng hơn số lượng cầu thủ trong các khu vực trọng điểm.

LỢI THẾ VỊ TRÍ:

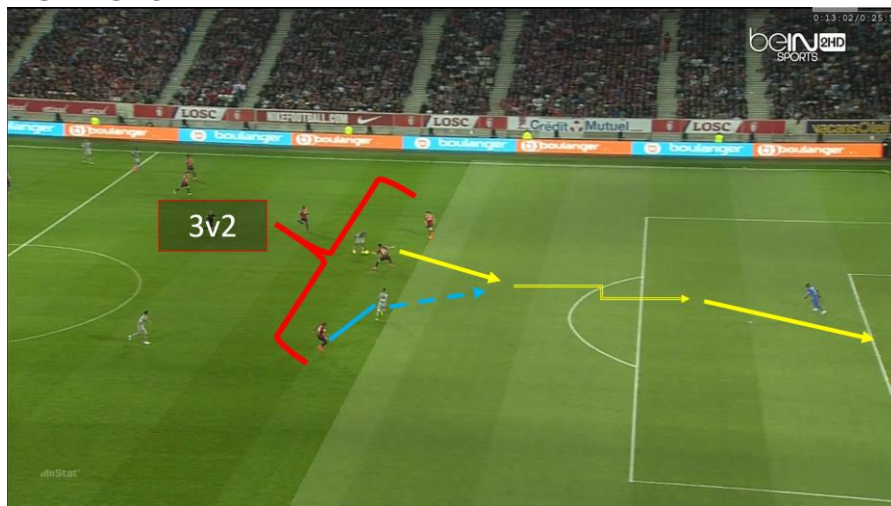
Lợi thế vị trí được xem xét từ góc nhìn của tình huống tranh chấp tay đôi (chiến thuật cá nhân). Ta đề cập đến lợi thế vị trí khi một cầu thủ chọn vị trí đứng tốt hơn so với cầu thủ đối phương. Tốt hơn ở đâu? Tùy thuộc vào khoảng cách đến khung thành, hướng tấn công/phòng ngự, vị trí quả bóng và điều gì sẽ xảy ra tiếp theo. Gignac thường chọn vị trí cho bản thân để cầu thủ đang theo kèm anh không thể đồng thời quan sát quả bóng và anh. Bởi quyết định chọn vị trí này, Gignac có thể tiếp cận quả bóng nhanh hơn khi anh ấy tiếp đường chuyền cuối cùng. Khi phân tích tình huống ghi bàn, ta có thể nhận thấy 2 cầu thủ đang có lợi thế vị trí:

KHI BẮT ĐẦU TÌNH HUỐNG

Mặc dù có được lợi thế quân số xung quanh quả bóng (Lille có nhiều cầu thủ hơn), Marseille vẫn có được bàn thắng. Nên chú ý rằng Ayew (người xin bóng sau lưng hàng hậu vệ) và Alessandrini (người ghi bàn) đều có lợi thế vị trí. Cầu thủ đầu tiên chọn vị trí sao cho hậu vệ đối phương không thể theo kèm Ayew khi anh ấy đón đường bóng đến trực giữa của sân (như ảnh trên). Hậu vệ đối phương không thể vừa quan sát Ayew và vừa quan sát quả bóng, và cùng với việc anh ấy bắt tốc nhanh nhất có thể để di chuyển về phía khung thành, anh ấy cũng tập trung hoàn toàn vào quả bóng (mà không để ý đến cầu thủ đối phương). Trong khi đó, Alessandrini đã ở gần với khung thành của đối phương so với cầu thủ theo kèm anh (người không bọc lót khoảng trống tính từ khung thành). Với một tiền vệ cánh nhanh, sẽ là rất khó để thu hẹp khoảng cách đến Alessandrini và kiểm soát anh ấy.

4 GIÂY SAU

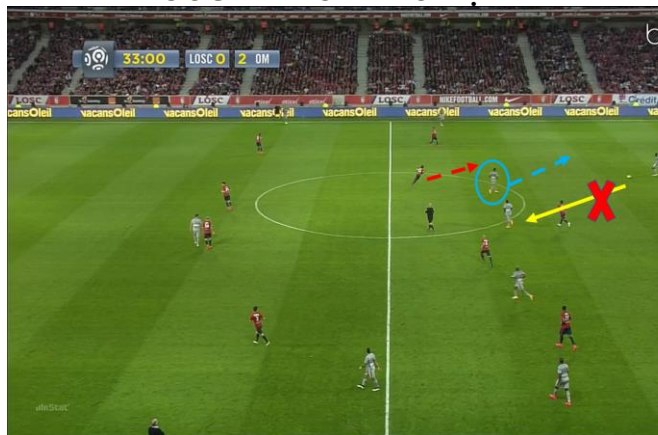

Ayew, khi anh nhận bóng, đã ở gần với khung thành hơn so với cầu thủ theo kèm anh lúc trước, và Alessandrini tiếp tục gia tăng lợi thế của mình với cầu thủ theo kèm mình và xin bóng khi anh tiến gần về vòng cấm địa.

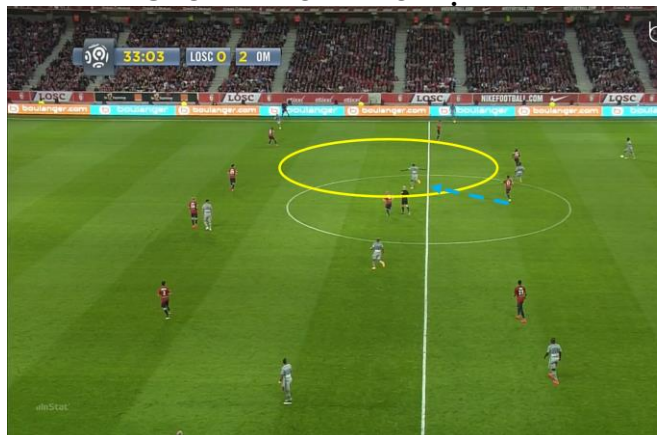
TẠO KHOẢNG TRỐNG:

Đây là cách thứ hai để chiến thắng lợi thế quân số của đối thủ. Nếu đối phương thi đấu với khối phòng ngự chặt chẽ, họ sẽ chú ý đến việc thi đấu hẹp hơn, nhất là xung quanh quả bóng. Điều này tạo ra lợi thế quân số. Hầu hết các đối thủ của Marseille đều phòng ngự với chiến thuật áp sát tầm thấp. Khi này, hoán đổi vị trí liên tục sẽ cho phép các cầu thủ tạo ra khoảng trống để chuyền hoặc đi bóng.

TRƯỚC KHI HOÁN ĐỔI VỊ TRÍ

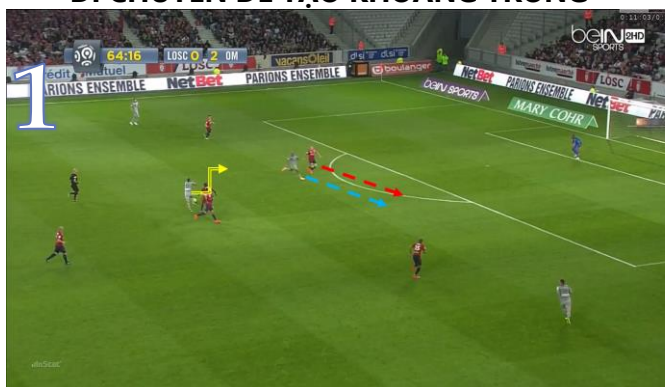
SAU KHI HOÁN ĐỔI VỊ TRÍ

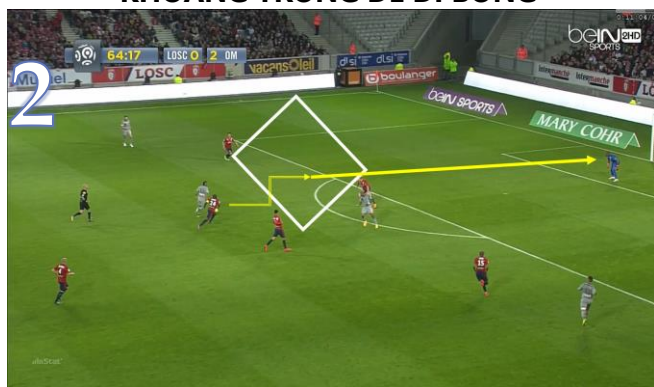
Không có tuyến chuyền bóng trong tình huống này. Người đồng đội chủ động xin bóng bằng cách di chuyển, kéo cầu thủ đối phương ra khỏi vị trí của anh ấy, và mở ra khoảng trống sau lưng cầu thủ đó để một đồng đội có thể di chuyển vào. Đây chính là tình huống cho phép chúng ta tạo ra thêm nhiều khả năng hơn. Sự xuất hiện của tuyến chuyền bóng là không quá lâu và các cầu thủ Marseille không thường xuyên tận dụng cơ hội đó để chuyền bóng, nhưng bằng cách này, họ muốn quấy rối đối phương bằng các tình huống di chuyển của họ, điều đã được phân tích rõ ở các trận đấu trước.

Tạo ra khoảng trống cho cầu thủ chuyền bóng không chỉ được dùng để tạo khả năng chuyền bóng. Điều này còn tạo điều kiện để đi bóng vào khoảng trống đó.

DI CHUYỂN ĐỂ TẠO KHOẢNG TRỐNG

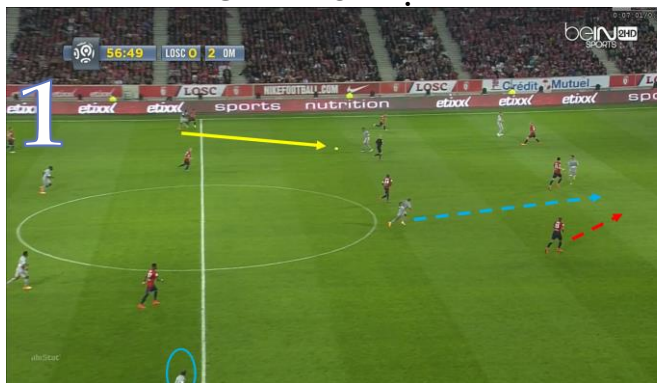

KHOẢNG TRỐNG ĐỂ ĐI BÓNG

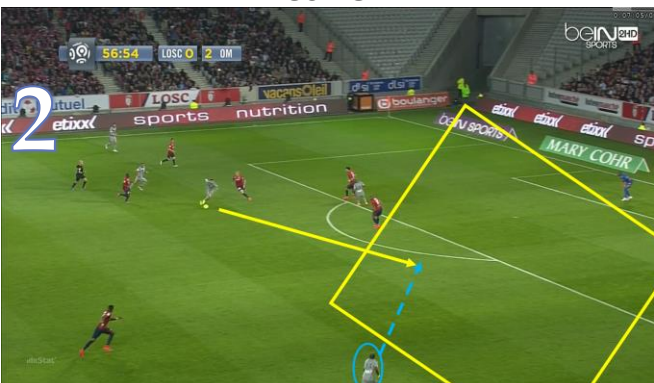

Các tình huống đã phân tích giúp Marseille tịnh tiến bóng hay đi bóng lên phía trên. Cũng nên lưu ý rằng các cầu thủ của Bielsa sử dụng khoảng trống để chuyển hướng tấn công.

DI CHUYỂN ĐỂ TẠO KHOẢNG TRỐNG Ở CÁNH ĐỐI DIỆN

TẠO ĐIỀU KIỆN ĐỂ CHUYỂN HƯỚNG TẤN CÔNG

Cũng nên nhớ rằng trong hầu hết các tình huống diễn ra trên sân, chỉ những cầu thủ khởi đầu tình huống (các hậu vệ và tiền vệ trung tâm) mới có được lợi thế quân số. Càng gần với khung thành của đối phương, sẽ càng có nhiều cầu thủ đối phương trong một khoảng không hẹp. Đôi khi ta vẫn có thể tạo được lợi thế quân số ở 2 biên. Sau khi di chuyển vào 1/3 cuối sân, chúng ta gần như luôn ở thế bất cân bằng.

Sau 7 ngày tính từ trận đấu này, Marseille sẽ có cơ hội để nói lời tạm biệt bằng một chiến thắng trước khán giả nhà trong trận đấu cuối cùng của mùa giải. Đối thủ ở trận đấu đó là Bastia, đối thủ đầu tiên và cuối cùng của mùa giải. Trận đấu với Bastia cũng là trận đấu đầu tiên và cuối cùng giữa hai đội mà ta đã và sẽ phân tích trong quyển e-book này.

VÒNG 38: lời tạm biệt

23/05/2015. Sân Orange Velodrome, Marseille. Ligue 1.

“It is not right to judge what has been achieved but what we deserve.”

(“Thật không đúng khi đánh giá chúng tôi dựa trên những gì chúng tôi đã đạt được, mà hãy đánh giá chúng tôi dựa trên những gì chúng tôi xứng đáng có được.”)

OLYMPIQUE DE MARSEILLE 3-0 S.C. BASTIA

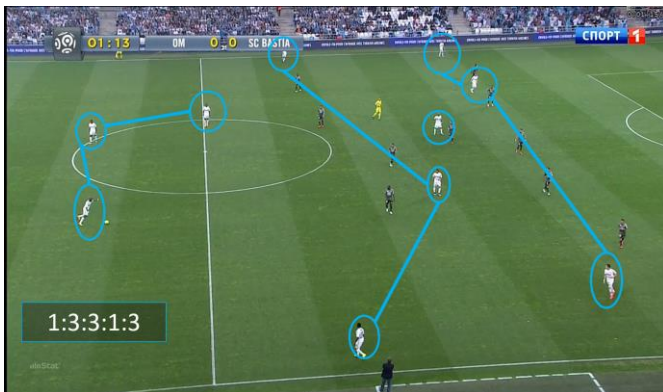
Đây là trận đấu chính thức cuối cùng của Marseille dưới sự dẫn dắt của Marcelo Bielsa ở Ligue 1 mùa giải này và cũng là trận đấu áp chót trước khi ông nói lời từ biệt với Marseille. Bastia phòng ngự với sơ đồ 1-4-4-1-1; và với Marseille, họ ra sân với sơ đồ 1-4-2-3-1 luân chuyển với 1-3-3-3-1. Trận đấu cuối cùng này sẽ được sử dụng để khái quát lại cả quyển e-book này, và cũng để so sánh với đội bóng mà Marcelo Bielsa dẫn dắt trước đó và thể hiện sự tương đồng giữa họ:

OLYMPIQUE DE MARSEILLE (mùa giải 2014/2015) vs ATHLETIC BILBAO (mùa giải 2011/2012)

Tôi cũng sẽ phân tích trận bán kết UEFA Europa League ở mùa giải 2011/12 giữa Athletic Bilbao và Sporting Lisbon, đội bóng được dẫn dắt bởi Ricardo Sa Pinto ở thời điểm đó.

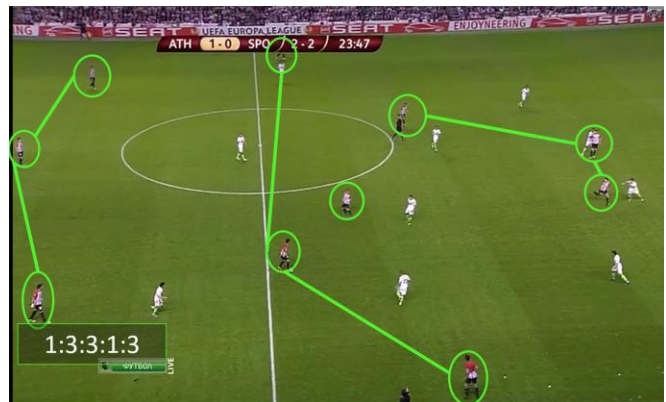
OLYMPIQUE DE MARSEILLE

Sơ đồ 1-3-3-1-3

ATHLETIC BILBAO

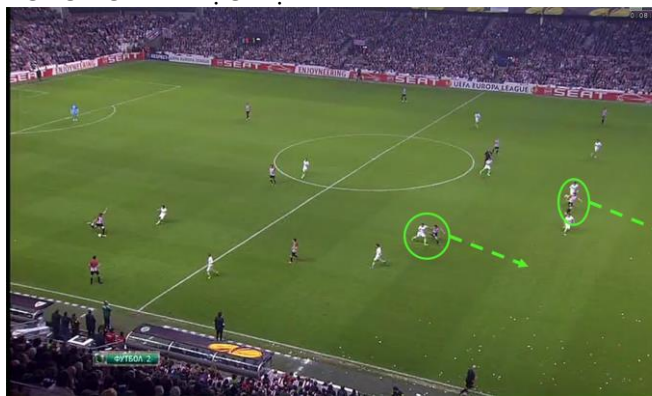
Sơ đồ 1-3-3-1-3

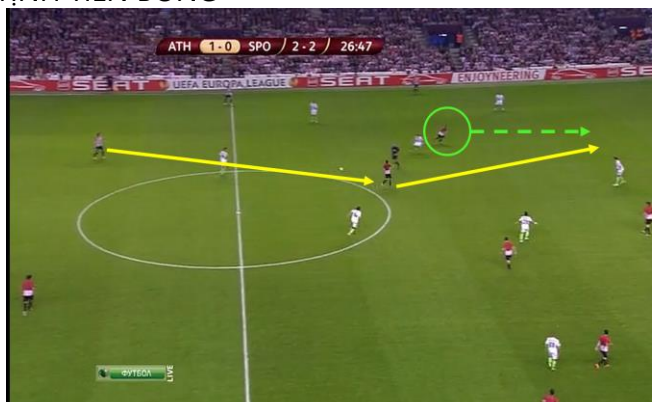
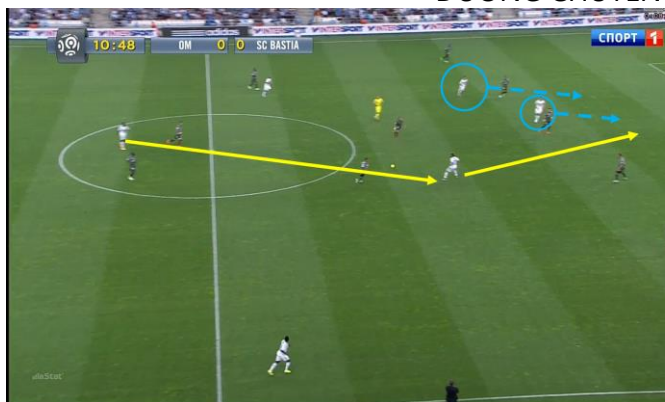
MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

• • •

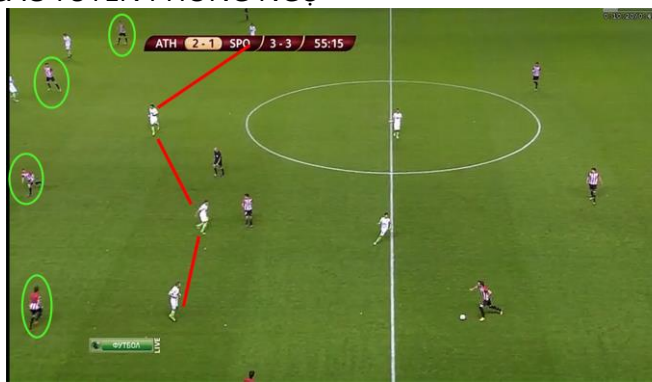
ĐƯỜNG CHUYỀN DÀI RA SAU TUYẾN HẬU VỆ

ĐƯỜNG CHUYỀN TỊNH TIẾN BÓNG

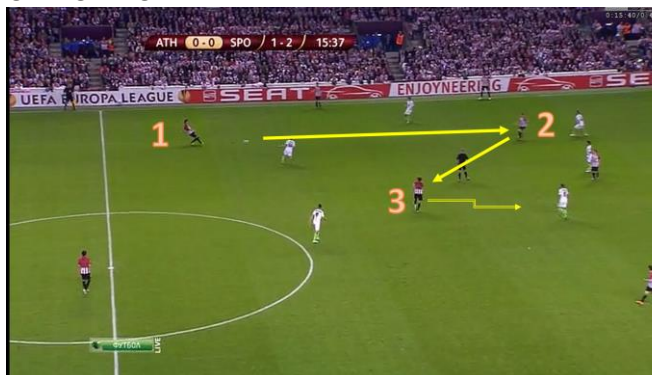
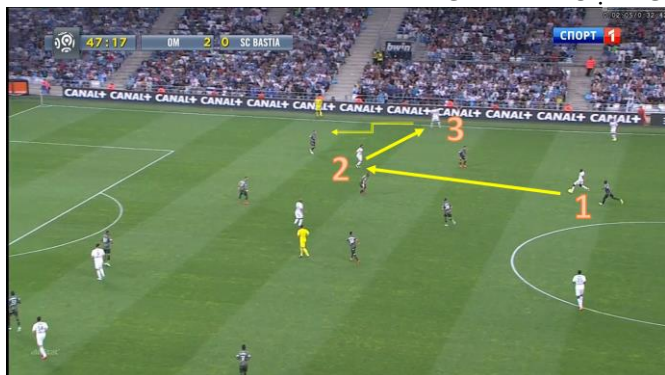
BỐ TRÍ CẦU THỦ Ở GIỮA CÁC TUYẾN PHÒNG NGỰ

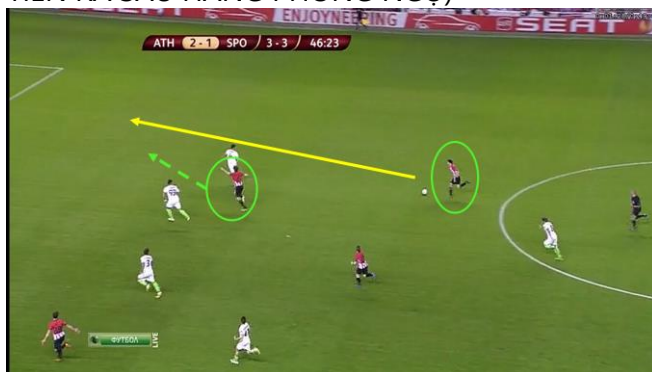
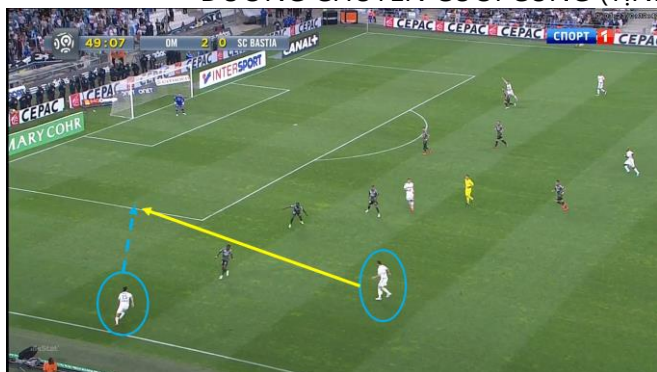
MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

...

CHIẾN THUẬT “CẦU THỦ THỨ BA”

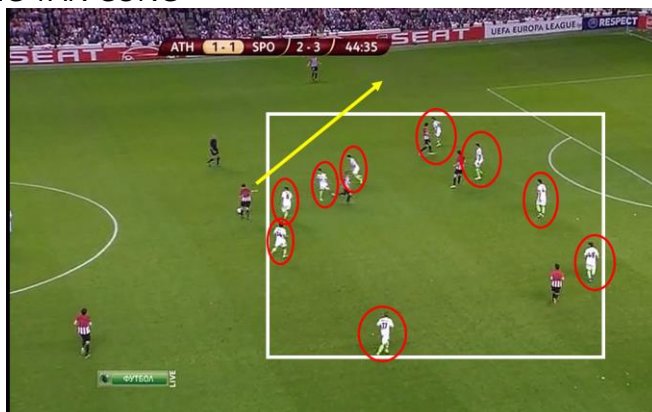
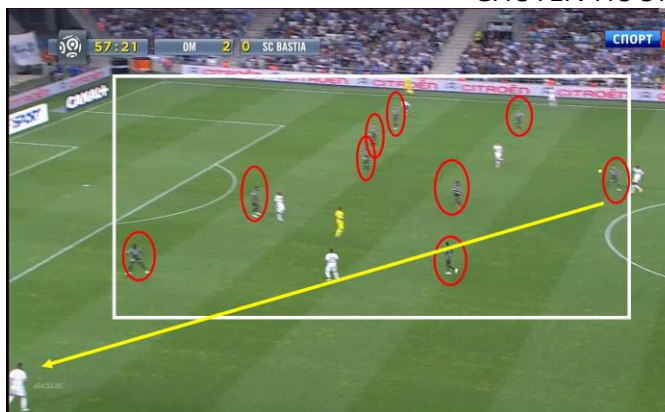
ĐƯỜNG CHUYỀN CUỐI CÙNG (TÍNH TIẾN RA SAU HÀNG PHÒNG NGỰ)

HOÁN ĐỔI VỊ TRÍ

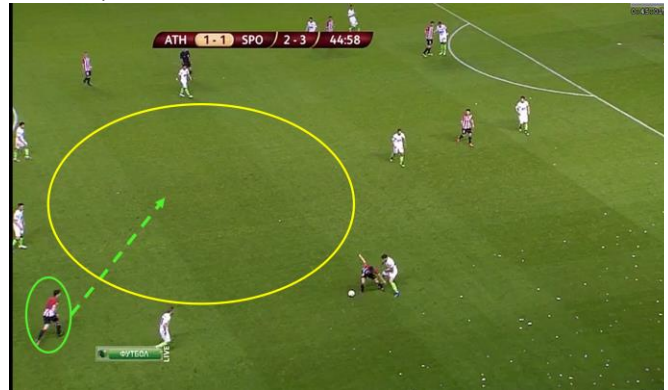
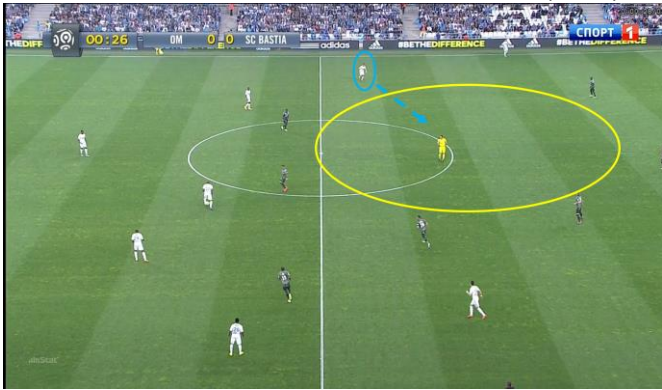
CHUYỂN HƯỚNG TẤN CÔNG

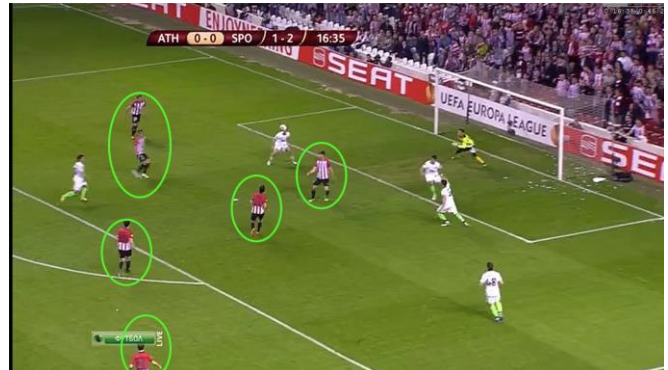
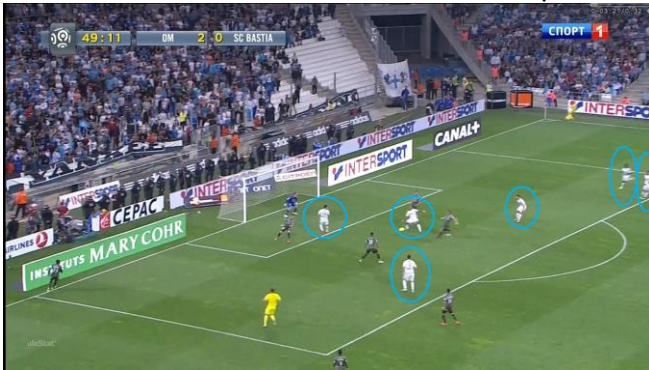
MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

• • •

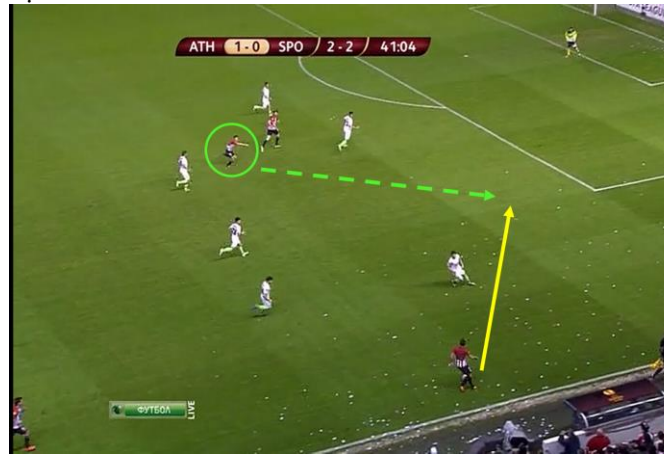
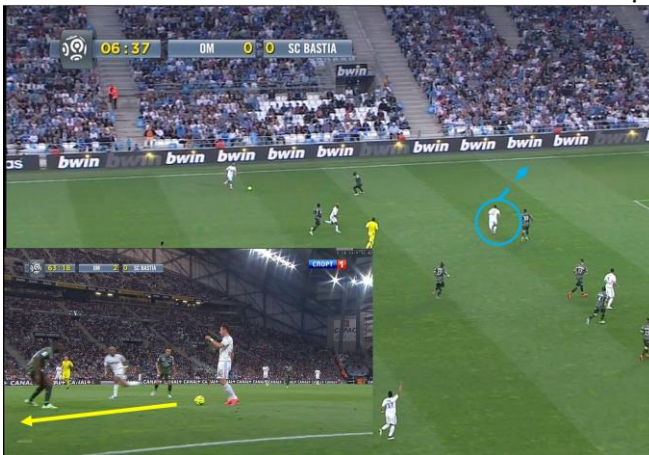
HẬU VỆ BIÊN NGƯỢC

THÂM NHẬP VÒNG CẮM ĐỐI PHƯƠNG

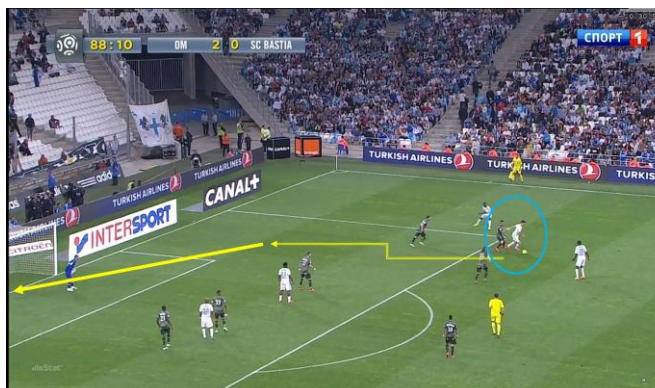
DI CHUYỂN RA SAU HẬU VỆ CÁNҺ ĐỐI PHƯƠNG

Có rất nhiều điểm tương đồng giữa hai đội. Bên cạnh những khái niệm chiến thuật mang tính tự động hóa, Bielsa rất hoan nghênh sự ngẫu hứng, nhất là ở khâu dứt điểm tình huống. Bielsa không tỏ ra quá lo lắng ở những tình huống dễ mất bóng từ những tình huống lỗi kỹ thuật hay sau một đường chuyền rủi ro. 2 bàn thắng đến ở trận đấu với Bastia đều đến từ những tình huống xử lý cá nhân.

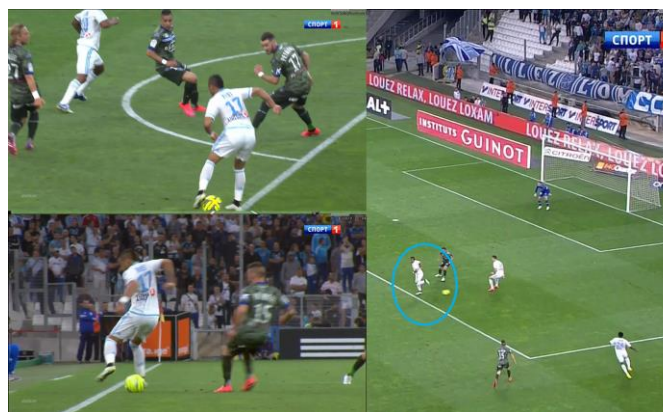
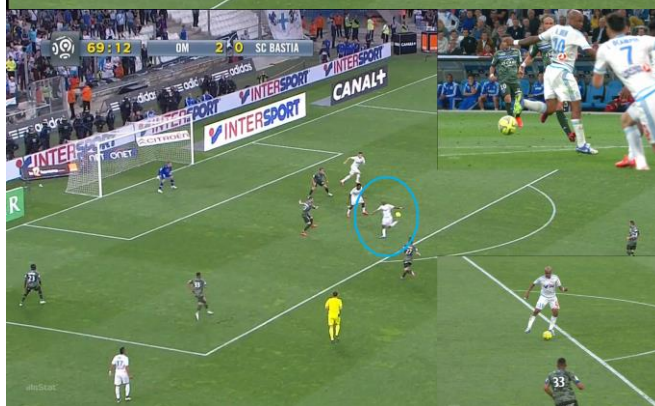
MARCELO BIELSA – HỒ SƠ CHIẾN THUẬT

• • •

Đầu tiên, Payet đi bóng trực diện đến hậu vệ phải của Bastia và kết thúc tình huống bằng 1 bàn thắng.

← Lucas Ocampos sau đó đi bóng (cùng với cầu thủ theo kèm anh) và di chuyển qua 3 cầu thủ đối phương, tận dụng tình huống 1 đối 1 với thủ môn. Các ảnh dưới thể hiện sự tự tin và sáng tạo của các cầu thủ Marseille ở mùa giải này.

Olympique de Marseille kết thúc mùa giải 2014/15 với vị trí thứ 4 trên bảng xếp hạng Ligue 1.

TÓM LƯỢC:

Những ghi chú trong quyển e-book này được dùng để đưa chiến thuật của Marseille ở mùa giải 2014/15 đến gần hơn với những người có đam mê với quả bóng tròn. Dưới sự dẫn dắt của Marcelo Bielsa, đội bóng đã có được sự phát triển vượt bậc cả về tập thể lẫn từng cá nhân các cầu thủ. Nếu một HLV được đánh giá dựa trên các kết quả mà ông ấy đạt được, thì đây không phải là một mùa giải thành công. Lời phát biểu của Bielsa ở một trong các trận đấu không phản ánh đúng những gì đã diễn ra: "Nếu như bạn luôn thi đấu như cách bạn thi đấu ngày hôm nay, cuối cùng bạn sẽ đạt được thành quả mà bạn xứng đáng." Rất nhiều người – bao gồm các HLV ở đẳng cấp cao – rất tôn trọng El Loco. Thế nhưng, Marcelo Bielsa vẫn thiếu đi vinh quang lớn nhất mà ông ấy xứng đáng có. Một trong những phát biểu của ông ấy phản ánh đúng sự đau khổ của ông: "Theo định nghĩa, bóng đá là một thứ phải tạo ra sự vinh quang tốt cùng hay sự buồn bã ê trề. Có thắng cũng phải có thua. Đổ máu hoặc nhận được sự tán dương. Khi bạn thua, thường sẽ có một sự đánh giá thấp những gì mà bạn làm được bởi bạn luôn là kẻ yếu thế trong trận đấu." Chiến thuật của ông ấy không thích nghi với những cầu thủ mà ông có. Đây không phải là cách mà Bielsa hiểu bóng đá. Có lẽ ông ấy là người duy nhất trên thế giới này có thể hiểu được đội bóng của ông nên thi đấu như thế nào. Có lẽ vấn đề không nằm ở vị HLV, nhưng liệu có đội bóng nào thực sự hoàn hảo với cách chơi của ông? Sự vĩ đại của ông còn nằm ở việc ông gây được ảnh hưởng đến những người xung quanh mình. Thật khó để bàn cãi rằng ông ấy là một người có tầm ảnh hưởng rất lớn lên bóng đá thế giới. Tôi phải thừa nhận rằng thật khó để phân tích lối chơi và theo kịp với Bielsa. Tôi tự tin rằng mình đã quan sát mọi thứ qua con mắt của một người cư sĩ, theo dõi đội bóng của một bậc thầy.

"Ông ấy có cách chơi riêng của mình, nhưng những đội bóng của ông ấy chưa bao giờ thực sự thi đấu đúng với cách mà ông ấy muốn. Chúng ta chưa thấy được những gì tốt nhất. Bởi ông ấy giữ nó trong đầu của mình" - Charles Bietry, người chịu trách nhiệm cho bộ phận giao tiếp và quản lý hình ảnh của Lille OSC, phát biểu. Cựu phóng viên này là một trong những người có được cơ hội để theo dõi cách Bielsa làm việc ở những buổi tập kín của ông: "Sau khi theo dõi khoảng 15 đến 20 buổi tập, tôi dần hiểu được ý đồ của ông. Phong

RADOSŁAW BELLA

• • •

SỐ ĐIỆN THOẠI:

+48 509 715 018

EMAIL:

radoslaw.bella@szachimat.com

radoslaw.bella@gmail.com

WWW:

www.szachimat.com

TWITTER:

[@radek_bella](https://twitter.com/radek_bella)

FACE-BOOK/LINKEDIN:

Radosław Bella

Feel free to contact (English).

"Hiểu biết và hành động phải đi kèm với nhau. Chúng không thể bị tách biệt."

Jordan B. Peterson

cách của ông rất khó để tập luyện và rất phức tạp để áp dụng. Ông ấy theo đuổi những điều hoàn hảo. Và tôi tin rằng ông ấy sẽ thành công” - Bietry dứt lời.

CÁC TÀI LIỆU NÊN THAM KHẢO:

Athanasios T. (2017). *Marcelo Bielsa. Coaching build up play against high pressing team.*

Athanasios T. (2013). *Fc Barcelona training sessions. 160 practices from 34 tactical situations.*

Bridgewater S. (2010). *Football management.*

Carson M. (2013). *The Manager. Inside the minds of football's leaders.*

Davies J. C. (2016). *The football philosophy. In shadows of Marcelo Bielsa.*

Extarri M. (2018). *100 zdań o piłce nożnej.*

Franks I., Hughes M. (2016). *Soccer analytics. Successfull coaching through match analysis.*

Mendoca P. (2014). *Tactical periodization. A practical application for the game model of the Fc Bayer Munich of Jupp Heynckes (2013-2014).*

Paluszek K., Stępiński M. (2011). *Trening pozycyjny w piłce nożnej.*

Paluszek K., Stępiński M. (2012). *Taktyka atakowania i bronięcia w systemie 1-4-3-3.*

Paluszek K., Stępiński M. (2018). *Trening pozycyjny. Narodowy model gry PZPN.*

Perarnau M. (2014). *Herr Guardiola.*

PZPN (2016). *Narodowy model gry PZPN.*

Scott L. (2019). *Mastering the Premier League. The tactical concepts behind Pep Guardiola's Manchester City.*

Stępiński M. (2007). *Taktyka współczesnej piłki nożnej.*

Tamboer J. W. I. (2016). *Football theory.*

Van Kolschooten F. (2015). *How simple can it be?*

Van Lingen B. (2016). *Coaching youth football.*

Verheijen R. (2014). *Football Periodisation. Part 1.*

Wein H. (2004). *Developing game intelligence in soccer.*

Wells A. (2008). *Football & Chess. Tactic; Strategy; Beauty.*